D. 55

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

SYNODUS

DIŒCESANA

FLORENTINA

ANNI MDCCXXXII.

Digitized by Google

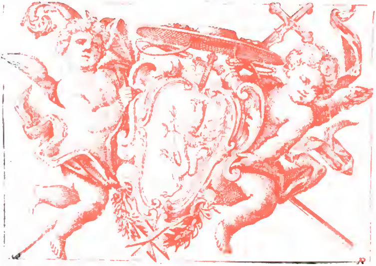
Digitized by Google

DECRETA SYNODI DIŒCESANÆ FLORENTINÆ

CELEBRATÆ

IN ECCLESIA METROPOLITANA

DIE XXIV. SEPTEMBRIS MDCCXXXII.

FLORENTIÆ. ANNO MDCCXXXIII.
Ex Typographia Francisci Moücke.

PRÆSIDUM PERMISSU.

Digitized by Google

JOSEPH MARIA MARTELLI

DEI ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA

ARCHIEPISCOPUS FLORENTINUS

PONTIFICII SOLII ASSISTENS

NECNON

SACRI ROMANI IMPERII PRINCEPS.

Venerabilibus Fratribus , Canonicis & Capitulo Eccleſiæ Metropolitanæ , ac Diœceſis noſtræ Parochis , ceteriſque Clericis ſalutem .

NEMO *lucernam accendit (quemadmodum Chriſtus , qui Paſtorum eſt omnium Princeps* (1) , *palam in Evangelio* (2) *teſtatus eſt) Nemo lucernam accendit , Venerabiles Fratres , Filii chariſſimi , atque in abſcondito ponit ; ſed ſupra candelabrum , ut omnibus latè pateat . Et Nos certè , pro Paſtorali munere ,*

(1) 1. Petr. 5. 4.

(2) Matth. 5. 15. Luc. 11. 33.

Digitized by Google

nere , non defuimus paulò ante lucernam accendere , quum implorata priùs a Patre luminum ope , in frequentiſſima Synodo nuper habita , legem tulimus . In ſacris enim Literis quis ignorat Lucernæ vocabulo aptiſſimè deſignari mandata Legis (1) *? Immo verò quot decreta condidimus in iis Diœceſanis comitiis , tot veluti faces paravimus , ſatis accommodatas ad dirigendos pedes Ovium , quas curæ Noſtræ paſcendas , pro immenſa ſua Bonitate tradidit Deus , in viam pacis* (2).

Et ſicut Evangelicus ille Paterfamilias de theſauro ſuo perhibetur nova & vetera protuliſſe (3) *: ſic ea Synodalia decreta e promptuario Divinæ Sapientiæ , quæ dat omnibus affluenter* (4) *a Nobis eruta ; bujuſmodi ſunt , ut nova & vetera dici meritò queant . Vetera planè , quum ab altiſſimis fontibus Sacrorum Canonum , aliiſque Sanctionibus pervetuſtis illuſtrium Eccleſiarum jam antea defluxerint ; nova ve-*

(1) Pſalm. 118. 105. Iſaiæ 2. 5.
(2) Luc. 1. 79.
(3) Matth. 13. 52.
(4) Jacob. 1. 5.

verò , quum concinnata ſint paulò ante , habita temporum ratione , atque ad remedium comparata omnium corruptelarum , quæ ſenſim irrepſerant hac ætate . Ad eam profectò normam , quam propoſuerat Thomas Bonaventura ex Comitibus Gherardeſchæ , potens in opere ac ſermone (1) Archiepiſcopus ; cujus omnino veſtigiis inhærere , non modò tutum eſſe duximus , verùm etiam proficuum aliis , Nobiſque glorioſum .

Sed ne longiùs , quàm par eſt digrediamur , ea ſalutaris Lucerna dudùm accenſa in ſolemni totius Cleri convocatione , quodammodo videretur adhuc ſub modio deliteſcere (2) ; niſi quæcumque in ea Synodo conſtituta ſunt , ut credimus , opportunè , aliquando ederentur in lucem . Reliquum erat nimirum , ut Synodalium tota ſeries Conſtitutionum emiſſa , perinde quaſi ſupra candelabrum expoſita , per ampliſſimam Diœceſim latiùs appareret ; & ſicut lu-

(1) Luc. 24. 29.

(2) Marc. 4. 21. Luc. 11. 33.

Digitized by Google

lucerna fulgoris electiſſimum Gregem illuminaret (1) *Nobis divinitus commendatum.*

Ea de re confidentes in Domino Jeſu futurum eſſe, ut qui cœpit in Nobis opus bonum ipſe perficiat (2); *in unum omnia libellum, mole quidem exiguum, ſed grano ſinapis haud abſimilem, decreta referimus; quæ & peculiari diligentia priùs ventilata, & communi deinde conſecrata ſunt reverentia; veſtraſque in manus publica luce donata (quod felix fauſtumque ſit) libentiſſimè tradimus.*

Quare agite, Venerabiles Fratres, Filii dilectiſſimi, gaudium meum atque corona mea (3) *ſuſcipite in manſuetudine inſitum verbum* (4) *ac cuſtodite volumen Legis hujus, & alacriter omnia facite, quæ in eo ſcripta ſunt* (5); *Vobiſcum animo reputantes factores legis apud Deum juſtificari, non obliviosos auditores* (6). *Dum lu-*

(1) Luc. 11. 36.
(2) Philippenſ. 1. 6.
(3) Philipp. 4. 1.
(4) Jacob. 1. 21.
(5) Joſ. 1. 8.
(6) Rom. 2. 13 Jacob. 1. 22. & 25.

lucem habetis oculis obverſantem, credite in lucem (1) ; *& non modò abjicientes opera tenebrarum, ac nemini dantes ullam offenſionem : ſed etiam boneſtè ambulantes, ſicut in die, ſatagite ut Filii lucis ſitis. Ex quo planè fiet, ut fructum in ſanctificationem habeatis, finem verò vitam æternam* (2). *Interea, dum paterno vos amore complectimur, Pax Chriſti, quæ multa jampridem promiſſa eſt diligentibus legem Dei* (3), *cujus quidem lex Noſtra eſt quaſi pediſſequa & adminiſtra, exultet quotidie magis in cordibus veſtris* (4) ; *quemadmodum omnibus apprecamur ex animo.*

 D. JOAN-

(1) Joann. 12. 36.
(2) Rom. 6. 22.
(3) Pſ. 118. 165.
(4) Coloſs. 3. 15.

Digitized by Google

Digitized by Google

D. JOANNIS GEORGII
DE ALBERTIS
CANONICI FLORENTINI

ORATIO
HABITA AD SYNODUM.

ET locus hic ad dicendum ampliſſimus, & ſplendor, ac dignitas hujus conſeſſus, & ingens populi frequentia, qua circumfundor, me admonent, quam arduam provinciam ſuſceperim, & quantis de rebus diſſerere aggrediar ego omnium, qui in hoc conſilium convenerunt, infantiſſimus. Etenim cum vos [1] miniſtros Chriſti, diſpenſatoreſque myſteriorum Dei, in hoc celeberrimum Templum, a praeclariſſimo, praeſtantiſſimoque Paſtore congregatos conveniſſe video, cum ſolemnes ad divinam opem implorandam, preces adhibitas animadverto, ſtatim intelligo maximis de rebus eſſe deliberandum, & [2] univerſo Gregi, in quo vos poſuit Spiritus Sanctus regere Eccleſiam Dei proſpiciendum eſſe, & conſulendum, & vineam Domini exercituum, vineam electam, quam Chriſtus ipſe plantavit, & proprio ſan-

(1) Paul. Ap. Ep. ad Cor. c. 4. v. 1. (2) Actus Ap. c. 20. v. 28.

ſanguine irrigavit à noxiis herbis, & vepribus eſſe purgandam. Quam ob rem cum mihi, neſcio quo fato, munus injunctum ſit, ut oratione mea vos impellam, atque inflammem ad (1) bona non tantum coram Deo, ſed etiam coram hominibus providenda, praeter quam quod rei magnitudo me terret, ac maxima difficultas, injurioſum, ac prorſus inutile eſſe arbitror, zelo veſtro, tamquam eſt ignis ignis accenſo, incitamenta admovere. Quemadmodum tamen velox equus, qui in ſtadio currit, licet ſtimulo minime indigeat, nihilominus feſtivo inſpectantium plauſu, vulgarique clamore, magis, atque magis ad curſum accenditur, ita pariter, cum ego, veluti unus de populo Dei, hodierno die ad verba facienda, exurgam, abſit, quod velim mea voce ſtimulos currentibus addere, ſolo enim plauſu, nec meo tantum, ſed univerſo Chriſtianae Reipublicae, vos jam de animarum cura maximopere ſollicitos ad id, quàm prudentiſſimè, cum charitate, & ſedulitate perficiendum eo facilius me incitaturum, plane confido. Laudanda ſiquidem eſt Paſtoris in primis cura, ſolertia, ac diligentia, qua nihil, quod optimi regiminis eſt, praetermittens huc vos omnes accivit, ut (2) quod periit, requiratis, quod abjectum eſt reducatis, quod confractum eſt alligetis, quod infirmum eſt conſolidetis, quod pingue, & forte cuſtodiatis. Nec ſine laudibus, maximaque commendatione, veſtra etiam P. A. praetereunda eſt vigilantia, qua voſmetipſos, ſicuti (3) Dei mi-

(1) Ap. Ep. ad Rom. c. 12. v. 17.
(2) Ezechiel c. 34. v. 4.
(3) Ap. Ep. 2. ad Cor. c. 6. v. 4.

miniſtros exhibentes, huc conveniſtis, ut quemadmodum decet, conſtitutos [1] ſuper gentes, & regna evellatis, deſtruatis, aedificetis, & plantetis. In animo itaque propoſui hodierno die vobis oſtendere, qua per facultatem meam in dicendo, quam ſentio, quam ſit exigua, potero diligentia, quantum praeſto ſit, quantamque utilitatem afferat ad Fidelium mores inſtaurandos, & ad meliorem frugem redigendos animarum gubernatores in Synodis ſimul convenire. Qua ſane ratione, tum vobis jam in Synodo convocatis, plaudens, tum aditum demonſtrans, quem ingreſſi, Chriſtiano hujuſce Eccleſiae gregi maximo emolumento eſſe poſſitis, non ſtimulum addam, ut languentes commoveam, ſed ut hortator incitem, ſponte currentes.

Ea profecto eſt, Auditores, miſerrimorum mortalium conditio, ut meliora, quamvis videant, laudentque, deteriora ſemper ſequantur, & à virtute illecebris voluptatis facillime abſtrahantur, quae omnium animis mira ſuavitate ſubrepit, & occulto quodam, & ſenſim illabente veneno, improvidas mentes occupat, & in omni ſenſu implicata, quaſi Circaeis poculis delinitos homines in Brutas animantes transformat. Cum enim humanam naturam ob primi parentis mortiferum facinus plurimae infirmitates, calamitateſque maximae infecerint, cum, ob intimam, quae in unoquoque hominum eſt, pugnam, ac rebellionem [2] caro adverſus ſpiritum concupiſcat, cum teterrimis ignorantiae tenebris intellectus offundatur, cum demum cunctarum gentium

(1) Jerem. Proph. c. 1. v. 10. (2) Ap. Ep. ad Galatas c. 5. v. 17.

tium cor ſit excoecatum [1], illorumque aures aggravatae, eo ſane fit, ut [2] quaſi ex adipe prodeat hominum iniquitas, & caro tot, tantiſque aerumnis obnoxia [3] viam ſuam tam facile corrumpat. Quocirca, cum illa praecepta, quae in ſingulorum ratione pollentium mentibus, a natura, priſca illa, aureaque tempeſtate inſita erant, penitus evulſa fuiſſent, & quilibet more animalium ſua lege viveret, corruptique [4] facti eſſent omnes, & abhominabiles in iniquitatibus, ſupremus, atque optimus rerum omnium Gubernator Moyſi omnium primo, Leges lapideis tabulis inſculptas tradidit, ut homines iterum dirigeret ad normam rationis, praeſcriptionemque naturae. At quis non videat Auditores, fuſiſque lacrymis lugeat optime primum inſtitutam collabi diſciplinam, Divina praecepta conculcari, ſanctiſſimaſque leges, hominum pene infinita licentia, violari? Siquidem tantum in nobis poteſt illicitae, atque inconceſſae voluptatis ardor, ac deſiderium, tamque proni ad vitium ſumus, ut facillime legum vincula, quibus conſtringimur, diſrumpamus, atque [5] in affectum cordis tranſeamus, & [6] Spiritui Sancto, gratiaeque Dei nos ad Legis obedientiam incitanti, reſiſtamus. Quam ob rem tulit Deus de medio populi Sacerdotes, qui veluti [7] lux in Mundo inter caeteros emicantes, atque in [8] verbo, & doctrina laborantes [9] docenteſque omnem hominem in omni ſapientia [10]

peten-

(1) Iſajas c. 6. v. 10.
(2) Pſal. 72. v. 7.
(3) Geneſis c. 6. v. 20.
(4) Pſal. 13. v. 1.
(5) Pſal. 72. v. 7.
(6) Actus Ap. c. 7. v. 51.
(7) Matth. c. 5. v. 14.
(8) Ap. Ep. 1. ad Timoth. c. 3. v. 17.
(9) Ap. Ep. ad Coloſſ. c. 1. v. 28.
(10) Thren. Jerem. c. 4. v. 4.

Digitized by Google

petentibus panem frangerent, per Divinarum legum enunciationem [1] filios iterum Eccleſiae parturirent, facilemque aditum ad mandatorum cuſtodiam Fidelibus demonſtrarent, & ab omni opinionum perverſitate, morumque pravitate [2] opere, & ſermone potentes Dominicum Gregem deterrerent. Cum enim [3] labia Sacerdotum ſcientiam cuſtodiant, & Lex ex illorum ore ſit requirenda, debent ii profecto [4] omnia omnibus facti divina praecepta ſingulis indicere, aperire, atque optimo conſilio interpretari, maximamque adhibere curam, ac diligentiam, ne Fidelium mores ab illis avocentur, atque abducantur. Quæ cum ita ſint, neminem ex vobis eſſe arbitror P. A. qui non intelligat, quam utile, quam neceſſarium ſit, Animarum gubernatores ſimul convenire, atque in Eccleſia Dei Synodos convocari, ut quae hactenus à me, breviter, ſtrictimque dicta ſunt, commodius fieri poſſint, atque ita Paſtores univerſo Gregi, qui illorum curae creditus eſt, accuratius conſulant, & [5] probabiles Deo ſe exhibeant, recteque tractantes verbum veritatis. Minime autem velim vobis ſuadeatis Auditores, quod haec prudentiſſima, laudabiliſque convocandorum animarum praeſulum conſuetudo, noſtra aetate inventa, atque oborta ſit, ab antiquiſſimis namque temporibus ad nos eam derivatam accepimus, illiuſque maximum juvamen ſemper fuit optime perſpectum. Quis enim ignorat Deum, ſtatim ac Moyſi ſcriptas Leges tradidit, illi inſuper mandaſſe,

(1) Ap. Ep. ad Galat. c. 4. v. 19.
(2) Luc. c. 24. v. 19.
(3) Malach. c. 2. v. 7.
(4) Ap. ad Rom. cap. 9. v. 19.
(5) Ap. Ep. 2. ad Timot. c. 2. v. 11.

Digitized by Google

daſſe, ut [1] ſi quod difficile, atque ambiguum Judicium eſſet, ad Sacerdotes accederet, qui veritatem Judicii indicarent? Quis ignorat in Jeruſalem quoque [2] conſtitutos eſſe Levitas, & Sacerdotes, & Patriarchas ex Iſrael, ut in timore Domini fideliter, & corde perfecto cauſſam Domini habitatoribus ejus judicarent? Quis demum ignorat nullo alio pacto ab Apoſtolis, illorumque ſectatoribus Chriſtianam Fidem, doctrinamque a Chriſto Domino acceptam, ubique gentium fuiſſe propagatam, difficultateſque ſublatas, erroreſque proſcriptos, niſi per Synodos, conciliaque? Atque haec P. A. pervetuſtae conſuetudinis monumenta ideo a me expoſita vobis, & enarrata fuerunt, ut omnes intelligatis Majores noſtros ad inſtituendos juxta divina præcepta hominum mores, & ad illorum ſalutem curandam, maximam utilitatem ex Paſtorum convocatione profectam ſemper agnoviſſe. Veſtrum namque munus eſt, qui ſecundum gratiam, quae data eſt vobis [3] Dei adjutores, Dei aedificatio eſtis, majorum, qui ſanctitate, & conſilio caeteris praeſtiterunt exempla reſpicere, atque imitari, ut ex iis colligere vobis liceat, quomodo in miniſterio veſtro Domus Domini, & ſalutis noſtrae fundamenta jaciatis; quemadmodum a ſapienti artifice fieri ſolet, qui ſingulis antiquitatum fragmentis, ab aetate pene corroſis, atque conſumptis diligentiſſimè coagmentatis, magnificam domum conſtruere optimo conſilio meditatur. Sed cur opus exemplis eſt in

re

(1) Deuter. c. 17. v. 8.
(2) Paralip. l. 2. c. 19. v. 8.
(3) Ap. Ep. 1. ad Cor. c. 3. v. 9.

re tam nota? Quid enim rationis lumini, quod nobis divinitus inditum eſt tam conſonum, quid tam prudens, tam ſalutare omnibus quam in maximis rebus agendis plurimorum conſilium exquirere, in magni momenti negociis expediendis plurimorum ſententiam audire? Natura ſiquidem ipſa edocemur, quod diſſipantur (1) cogitationes ubi non eſt conſilium, ubi vero plures conſiliarii ſunt, confirmantur, quod humana ſocietas, in eo potiſſimum ſita eſt, ut unus alteri opera, & ſermone praeſto ſit; quod tandem (2) ubi multa conſilia ſunt, ibi ſalus etiam reperitur. Neque ut id vobis oſtendam Auditores plurima a me argumenta perquirenda ſunt, plurimaque verba facienda, unuſquiſque enim veſtrum facili negocio intelligere poteſt multo cautius, atque prudentiùs, ea deliberari, quae plurimorum voto diſcutiuntiur, quam ea, quae unius tantum opinione decernuntur. Huic plane conſequens eſt, omnes ſponte, atque alacriter obtemperaturos iis, quae prudentum virorum conſilio, & coetus univerſi conſenſione noverint eſſe conſtituta. Enim vero nemo volens, lubenſque animum, judiciumque ſubmiſit illis, quae unius tantum opinione, nullo conſilio, nulla deliberatione, nulla authoritate nituntur. Quocirca veteres legum conditores, ne populus earum defugeret authoritatem, à Deo Leges accepiſſe praeſeferebant, quo in vulgus pervulgato ipſas omnes obſequio, & veneratione, promptoque ad parendum animo proſequebatur. Quis enim tam procax eſt, tam temerarius, ut infringere, & convellere audeat, ea

 quae

(1) Proverb. c. 15. v. 22. (2) Proverb. c. 11. v. 14.

quae ſapienter, & matura conſultatione ſtatuta eſſe cognovit? Quis tam improbus, ut contemnat ea, quae rectae rationi, quae juſtitiae, quae relligioni, quam profitetur, credit eſſe conſentanea; quae civium ſaluti, populi tranquillitati, omnium felicitati putat providere? Ergo leges quae ſumma providentia, & accurata deliberatione, & conſultatione ſanciuntur, & juſtae ſunt, & utiles, & omnes alliciunt, & non invitos adigunt ad obtemperandum. Quae ſi vera ſunt, ut veriſſima eſſe nemo non ſanae mentis fateatur, quis non intelligit, quam utile ſit, atque adeo neceſſarium, [1] operarios inconfuſibiles, Paſtores, animarum gubernatores, ſimul congredi, & convenire, ut vineam Dei excolant, Dominicum gregem paſcant, atque cuſtodiant, & optimis ſanctiſſimiſque Legibus Temporum viciſſitudinibus accomodatis, Eccleſiae diſciplinam reſtituant, collapſoſque populi Chriſtiani mores adſtringant? Si enim in alicujus ponderis negociis gerendis naturâ ipsâ ſuademur plurimorum virorum prudentiâ, atque doctrinâ praeditorum ſententiam eſſe audiendam, quid gravius, quam cura populi Dei, quid difficilius, quam Chriſtianam diſciplinam temporum injuria collabentem reſtituere? Verum multa dixi de Synodorum utilitate P. A. & quidem talia, per quae vobis omnibus innoteſcat, quam neceſſarium ſit saepe, ac saepius Animarum praeſides, ad communem ſingulorum Chriſtianorum cauſsam pertractandam, ſimul convenire. Non autem minora de hac re dicenda ſuperſunt. Nemo enim non videt praecipuam,

(1) Ap. Ep. 2. ad Tim. c. 2. v. 15.

puam, & ab antiquis uſque temporibus ad hanc noſtram aetatem derivatam diſciplinam in ſingulis Eccleſiis per Synodos conſervari; traditiones, quae morum regulae ſunt a Chriſtifidelibus per Synodos retineri; rectam ſcientiarum addiſcendarum viam inſtitui, diſſenſiones, quae non raro exoriuntur ſedari, pravas opiniones, erroreſque, veluti malum ſemen inter triticum erumpentes evelli, & protinus per Synodos extirpari. Quid quod Fidelium morbi, atque animorum aegritudines a recta ratione deſciſcentes aliter curari non poſſunt? An non infeſtis, periculoſiſque morbis graſſantibus doctiſſimi medici congregantur, ut eorum conſilio, doctrinaque aegrotantium ſaluti, atque incolumitati conſulatur? Enim verò multa licet unum, aut alterum quantumvis providum, & perſpicacem latuerint plurimorum acumine, & intelligentia perſpiciuntur. Non tamen is ego ſum Auditores, qui velim in re omnibus nota diutius immorari, longius enim quam par eſt, mea protraheretur oratio. Quam ob rem multa quidem, & longe maxima, quae mihi enarranda ſe ſe offerunt, libenter praetereo, non quia graviſſima minime ſint, ſed ne veſtra videar abuti tolerantia, atque patientia P. A., qua me dicentem non brevi temporis ſpatio excepiſtis. Quae porrò luculentiſſime in medium proferre ſi mihi per tempus copia facta eſſet, ſperarem utique vos omnes probe intellecturos, ad animarum ſalutem comparandam, Dominici gregis Paſtorum convocationem praeclarum afferre emolumentum. Unum tamen poſtremo loco mihi liceat addidiſſe P. A. quod nimi-

rum, ſi ut labores veſtri, quoſquos in cura animarum impenditis (1) optatum fructum afferant, ſi ut fructus veſter conſervetur, & adoleſcat divino præſidio opus eſt illud quidem congregatis hominibus a Deo Optimo Maximo promiſſum accepimus. Etenim ſaepenumero veritatem id nobis denunciantem audivimus: (2) Ubi fuerint duo, vel tres congregati in nomine meo, ibi ego ſum in medio eorum: & alio in loco: (3) ſi duo ex vobis conſenſerint ſuper terram, de omni re quamcumque petierint fiet illis à Patre meo. Ad vos itaque demum orationem meam converto Genus (4) electum, Gentem ſanctam, Populum acquiſitionis, regale Sacerdotium; vos alloquor, quos (5) vocavit Deus in admirabile lumen ſuum, voſque moneo, vehementerque obteſtor, ne conformemini (6) huic ſaeculo, ſed Chriſtianae diſciplinae reſtaurandae tantummodo ſolliciti (7) idipſum omnes dicatis, perfectique omnes in eodem ſenſu ſitis, atque in eadem ſententia. Habetis enim quomodo (8) poſiti ſuper Eccleſiae muros cuſtodes ex ea non rectas conſuetudines arceatis; quomodo pericula ex perditorum hominum pravitate illi imminentia declinetis, quomodo (9) nihil per inanem gloriam facientes per Synodum, & ad invicem communicata conſilia, ſanctiſſimis legibus maximum juvamen, utilitatemque univerſis hujuſce Diœceſis Chriſtifidelibus afferatis. Veſtrum igitur eſt, qui (10) ſenſum Chriſti habetis hodier-

(1) Joann. cap. 15. v. 16.
(2) Matth. cap. 18. v. 20.
(3) Ibid. cap. 18. v. 19.
(4) Ep. 1. B. Petri Ap. c. 2. v. 9.
(5) Ibid.
(6) Ap. Ep. ad Rom. c. 12. v. 2.
(7) Ap. Ep. 1. ad Cor. c. 1. v. 10.
(8) Iſajae c. 62. v. 6.
(9) Ap. Ep. ad Philip. c. 2. v. 3.
(10) Ap. 1. ad Cor. c. 2. v. 16.

hodierno die illud unum curare, & ex toto animo exquirere, ut omnes oves, quae vel ob Paſtorum incuriam, vel ob ſuam malitiam perierant ad proprium ovile reducantur, ut illa impedimenta, atque illecebrae, quae veluti Lupi rapaces gregem veſtrum diſſipant, atque diſpergunt, protinus amoveantur, ut tandem (1) omnem animam in Chriſto Jeſu perfectam exhibeatis. Monet id exemplo, & imperio præſtantiſſimus Paſtor, qui vos omnes huc accivit, ut in omnibus conſilio veſtro laboretis, (2) ut omnes ſalvos faciatis. Precantur Chriſtifideles, qui cum nihil ad mores informandos agnoſcant opportunius, quàm Synodos convocari, ſperant, ſibique pollicentur labefactatam diſciplinam veſtra diligentia & cura in antiquum ſtatum reſtituendam. Cohortatur demum Eccleſia Dei exhibere voſmetipſos probabiles Deo (3) recte tractantes verbum veritatis, ſcientes (4) quod labor veſter non erit inanis in Domino. Quibus ſane vocibus nihil addendum eſſe cenſeo, nam cujus oratione ſperem vos poſſe commoveri, ſi praeclariſſimi Epiſcopi, ſi omnium fidelium, ſi univerſae Eccleſiae ſanctiſſima, graviſſimaque authoritas non commoverit?

IN

(1) Ap. Ep. ad Coloſſ. c. 1. v. 28.
(2) Ap. Ep. 1. ad Cor. c. 9. v. 22.
(3) Ap. Ep. ad Timoth. c. 2. v. 15.
(4) Ap. Ep. 1. ad Cor. c. 15. v. 58.

IN NOMINE SANCTISSIMÆ ET INDIVIDUÆ

TRINITATIS

PATRIS ET FILII
ET SPIRITUS SANCTI

AMEN.

Nos Joseph Maria Martelli Omnipotentis Dei Sanctæque Sedis Apoſtolicæ Gratia Archiepiſcopus Florentinus, ad incrementum Divini cultus; Deiparæque Virginis Immaculatæ, ac Sanctorum Joannis Baptiſtæ & Joſeph Patronorum; Zenobii & Antonini Antiſtitum Tutelarium honorem & laudem; in hac prima Diœceſana Synodo, ut Clerus ac Populus univerſus Nobis divinitus commendatus declinet a malo magis in dies, & faciat bonum, & tandem perfectus fiat, has Noſtras Conſtitutiones edicimus, promulgamus, obſervandaſque proponimus atque mandamus.

IN-

INDEX

TITULORUM ET CAPITUM SYNODALIUM CONSTITUTIONUM.

TITULUS I.

DE IIS, QUÆ AD FIDEM PERTINENT TUENDAM ET PROPAGANDAM.

De Fidei Conſtantia & Puritate. CAP. I. pag. 1
De Fidei Profeſſione. CAP. II. 2
De Cathecumenis & Neophytis. CAP. III. 4
De Miraculis. CAP. IV. 5
De Prædicatione Verbi Dei, & de Doctrina Chriſtiana. CAP. V. 6
De Judæis & Hæreticis, ceteriſque in Fide ſuſpectis. CAP. VI. 10
De Sanctorum Invocatione, Veneratione, Reliquiis & Imaginibus. CAP. VII. 15
De Indulgentiis. CAP. VIII. 17
De Feſtorum dierum obſervantia. CAP. IX. 19
De Jejunio. CAP. X. 22
De Piis Legatis adimplendis. CAP. XI. 25

TITULUS II.

DE SACRAMENTIS CUM IN GENERE TUM IN SPECIE.

De Sacramentis in genere. CAP. I. 29
De Baptiſmo. CAP. II. 31
De Sacramento Confirmationis. CAP. III. 34
De SS. Euchariſtiæ Sacramento. CAP. IV. 35
De Sacroſancto Miſſæ Sacrificio. CAP. V. 41

Digitized by Google

De Pœnitentiæ Sacramento. CAP. VI. 46
De Sacramento extremæ Unctionis. CAP. VII. 52
De Sacramento Ordinis. CAP. VIII. 53
De Sacramento Matrimonii. CAP. IX. 58

TITULUS III.

DE SACROSANCTIS ECCLESIIS.

De Eccleſiarum Immunitate. CAP. I. 61
De Reverentia Sacroſanctis Eccleſiis exhibenda. CAP. II. 62
De Eccleſiis reparandis. CAP. III. 65
De Sacris Oratoriis & Sacellis. CAP. IV. 67
De Confraternitatibus Laicorum, ac præſertim de Societate SS. Sacramenti. CAP. V. 69
De rebus Eccleſiæ tuendis ac reparandis. CAP. VI. 76
De vita & honeſtate Clericorum. CAP. VII. 83
De Schola Eugeniana, & de Seminario Clericorum. CAP. VIII. 87
De Officio Parochi. CAP. IX. 90
De Reſidentia. CAP. X. 95
De Congregationibus habendis a Parochis aliiſque. CAP. XI. 97
De Divinis Officiis. CAP. XII. 99
De Sacris Proceſſionibus. CAP. XIII. 100
De Funeribus. CAP. XIV. 104
De Præcedentiis. CAP. XV. 113
De Regularibus. CAP. XVI. 115
De Monialibus. CAP. XVII. 116
De Judiciis. CAP. XVIII. 126
De Conſtitutionibus. CAP. XIX. 127

TITULUS IV.

DE DIVERSIS ECCLESIASTICIS OFFICIIS.

CAPUT UNICUM. 129

SY-

Digitized by Google

SYNODALIUM CONSTITUTIONUM

TITULUS PRIMUS

DE IIS, QUÆ AD FIDEM PERTINENT TUENDAM ET PROPAGANDAM.

CAPUT I.

DE FIDEI CONSTANTIA ET PURITATE.

ELECTUM Fidei donum (1), quod a Patre Luminum gratis accepimus, adeo cuſtodire neceſſe eſt in ſua puritate, ut, quum ſit radix immortalitatis (2), & ſortis in Templo Dei acceptiſſimæ, in id debeamus maximè incumbere, ut omnis prorſus via præcludatur, qua poſſet inimicus homo (3) in corda Fidelium curæ Noſtræ cœlitus commiſſorum irrepere, & dum minus cauti, ac veluti dormientes ſunt, in medio tritici ſeminare zizania.

1. Hinc, ut ea, quæ (4) a Beato Petro & reliquis Apoſtolis & Patribus accepta, Sanctæ Matris Eccleſiæ auſpice doctrina, corde credimus ad juſtitiam (5), illibata faciliùs conſervemus; quum Fides, ut Apoſtolus docet, ex auditu ſit (6), fidelem populum ab Infidelium & Hæreticorum quorumcumque colloquiis inanibus, auditum avertere commonemus.

2. Parochi verò meminerint, ſi quos forte infectos hæ-

(1) Sap. 3. 14.
(2) Sap. loc. cit.
(3) Matth. 13. 24. & ſeq.
(4) Can. *Rogamus*. 24. quæſt. 3.
(5) Rom. 10. 10.
(6) Rom. 10. 17.

retica labe, vel de Fide male ſentientes, tamquam vulpes, quæ vineas demoliuntur (1), intra ſuæ Parochiæ limites oberrare cognoverint, Nos ſtatim, vel Generalem contra hæreticam pravitatem Inquiſitorem certiores eſſe faciendos; oveſque ſibi concreditas non modo exemplo, ſed etiam verbo docendas (2), quàm grave cuique onus incumbat, peſtilentiſſimos hujus generis homines, quos Catholica Eccleſia tolerare non conſuevit, denunciandi. Contrafacientes anathematis vinculo obſtrictos eſſe moneant; ob eamque rem Sacramentali abſolutione, quoties ad illam expoſtulandam acceſſerint, fore privandos.

3. Quæſtiones de Fide, quas cum graviſſimo animi noſtri mœrore a ſapientibus & inſipientibus, etiam per jocum in otioſorum hominum conventiculis, paſſim excitari percepimus, ab omnium ore penitus eliminentur (3); iis tantummodo exceptis, ad quos pertinet ex officio. Imperiti verò (4), qui per ſummam impudentiam de quæſtionibus & controverſiis, quæ circa Fidei dogmata incidunt, effutire atque ita in Cœlum ponere os ſuum (5) palam præſumpſerint, præter indignationem Omnipotentis Dei, juris (6) & arbitrii Noſtri ſeveriſſimas pœnas ſe noverint incurſuros.

CAPUT II.

DE FIDEI PROFESSIONE.

UT linguam interdum, quaſi totius hominis gubernaculum (7) refrenare jubemus, ne circa Fidem naufragari (8) contingat: ita quoque, ubi jura præcipiunt, ut ore confeſſio fiat ad ſalutem (9), omnino decernimus conſentaneum.

1. Omnes

(1) Cant. 2. 15.
(2) Concil. Gen. Later. 4. decret. 3. verſ. *Adjicimus*. Sacr. Congregat. Inquiſ. 3. Januarii 1623. apud Nicol. in lucubrat. Civ. lib. 4. tit. ult. num. 7.
(3) Innoc. IV. Conſt. *Noverit* edit. ann. 1254. §. 3. Cap. *Quicumque*. §. *Inhibemus*. *De Hær.* in 6.
(4) Conc. Prov. Flor. 1573. Rubr. 9. cap. 1.
(5) Pſal. 72. 9.
(6) Cit. cap. *Quicumque*.
(7) Jacob. 2. 4.
(8) Timoth. 1. 1. 19.
(9) Rom. 10. 10.

1. Omnes igitur in Apoſtolicis Conſtitutionibus (1) atque a Tridentinis Patribus (2) comprehenſos & deſignatos, coram Nobis, ſeu quovis altero legitimo Superiore, ſervata formula, quæ a Pio Papa IV. jamdudum tradita eſt (3), publicam Orthodoxæ Fidei Profeſſionem facere intra præſcriptum tempus, ſub pœnis per Canonicas Sanctiones latis, aliiſque arbitrio Noſtro inferendis, teneri ſtatuimus.

2. Ad Dignitates & Canonicatus in Eccleſia Noſtra Metropolitana, necnon ad quaslibet in Diœceſi, quibus cura imminet animarum, Eccleſias promoti, Tridentini Concilii (4) & Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones (5) hac in re ſervent; pœnis in tranſgreſſores inflictis in ſuo ſemper robore permanentibus.

3. Præcones etiam Verbi Dei, antequam circuire Evangelizantes incipiant (6), nunquam alià̀s præſtitam, coram Nobis præſtent Fidei profeſſionem (7); planèque ſe noverint Regulares, ad eam emittendam in manibus Superiorum ſuorum, Nobis annuentibus, obſtrictos eſſe.

4. Conſtitutionem quoque ad eos, qui artes liberales, humaniores literas ſcientiaſve docent, vel aliter erudiendæ præſunt juventuti (8), extenſam innovamus, atque ad primævam reducimus obſervantiam; qui ſecus fecerint, Canonicas pœnas & etiam arbitrarias non evadent.

5. Omnes autem ii Fidem publicè profitentes (9) peculiari Libro accuratè notentur; iſque in Cancellaria noſtra cuſtodiatur diligentiſſimè (10).

(1) Pius IV. Conſt. 88. in *Sacroſancta* & Conſt. 89. *Injunctum nobis* editis ann. 1564.

(2) Trid. ſeſſ. 24. cap. 12. de ref. & ſeſſ. 25. cap. 2. de ref.

(3) Cit. Conſt. *Injunctum*.

(4) Cit. Cap. 12.

(5) Synod. Florent. ann. 1710. cum ibi relat.

(6) Luc. 9. 6.

(7) Sacr. Conc. Congr. in una Brugnattenſ. relata a Nicol. lib. 1. lucubr. Can. tit. 1. num. 11. verſ. 6.

(8) Provinc. Florent. anno 1573. Rubr. 1. cap. 13.

(9) Singillatim habentur in Synod. Rom. ann. 1725. ſub Benedict. XIII. tit. 1. cap. 1. per tot.

(10) Provinc. Florent. ann. 1573. Rubr. 1. cap. 14.

CAPUT III.

DE CATHECUMENIS ET NEOPHYTIS.

Quamvis in hac Urbe Sereniſſimorum Principum Regalis Munificentia ac Pietas eximia, & Prædeceſſorum noſtrorum Paſtoralis ſollicitudo Cathecumenis & Neophytis, ſatis ſuperque conſuluiſſe videatur: ne tamen in dies ea, quæ bene ac ſapienter inſtituta ſunt, ex hominum memoria deleta obſoleſcant; tum Synodalibus Conſtitutionibus omnibus ſuper hoc emanatis, tum iis præcipuè, quas Petrus Niccolinus Prædeceſſor noſter vigilantiſſimus in limine fundationis (1) piæ Cathecumenorum Domus edidit & approbavit, omnimodè inhærentes ea, quæ ſequuntur, cenſuimus inculcanda.

1. Prædictæ Domus Præfectos hortamur in Domino, ut, quos ſedentes in tenebris & umbra mortis (2) Oriens ex alto vocavit in admirabile lumen ſuum (3), paternè complectantur (4), ut omnia in illis rectè fiant, ſedulò animadvertant, ejurandæ ſectæ fœditatem deteſtandam execrandamque proponant, moneantque præcipuè, ut aſſiduè gratias agant Deo Patri, qui dignos eos fecit in partem ſortis Sanctorum in lumine, eripuitque de poteſtate tenebrarum, & tranſtulit in Regnum Filii dilectionis ſuæ (5).

2. Munuſcula, nuncios, epiſtolas, allocutiones (6), quidquid denique commercii cum veteris Religionis ſectatoribus, cum illis præſertim, qui conſanguinitatis vinculo copulantur, eſſe poteſt, nullatenus habere permittant; ne forte incauti & quaſi nondum ſolidiori cibo aſſueti, in veterem vilitatem degeneri converſatione redire (7) paulatim compellantur.

3. Si qui verò (quod abſit) Chriſtiani vel infideles reperti fuerint, qui Cathecumenos noſtros a ſancto propoſito

(1) Die 28. Novembris 1636.
(2) Luc. 1. 79.
(3) Petr. 1. 2. 9.
(4) Cap. *Qui ſincera*, diſtinct. 45.
(5) Coloſſ. 1. 12. & 13.
(6) Conc. Prov. Med. 3. ſub D. Carolo part. 3. *De Judæis*.
(7) Leo Magn. Serm. 1. de Nat. Dom.

ſito dimovere ſtudeant, ſancitis in jure (1) pœnis, & iis præcipuè, quas Thomas Bonaventura ex Comitibus Gherardeſchæ Prædeceſſor noſter inflixit (2), ſubjacebunt.

4. Poſtquam anima Fidei ſuſceperit veritatem (3), (quod munus docendi Cathecumenos ea, quæ neceſſaria ſunt ad ſalutem, proprium eſſe decernimus Præſidentis Congregationis S. Salvatoris, Sacerdotumque ab eo eligendorum) corpus Baptiſmi recipiet Sacramentum. Sed priuſquam ad regenerationis lavacrum accedant, examen ſubeant (4) per alterum ex infra deputandis de ſpeciali Noſtra commiſſione, ſeu Vicarii Noſtri Generalis habendum, ejuſque habita ratione, legitimam a Nobis facultatem obtineant in ſcriptis, neceſſe eſt.

5. Iis denique in Vineam, quam plantavit dextera Domini, ut reddant fructum temporibus ſuis (5), tranſlatis, ea Nos omnia alacri ac libenti animo præſtaturos pollicemur, quæ Sacri Canones ac Pontificiæ Conſtitutiones (6) præſtare Nos voluerunt atque hortatæ ſunt. Interea ab ipſis ea omnia ſerventur exactè, quæ Thomas ex Comitibus Gherardeſchæ Prædeceſſor noſter ſervari juſſit (7); pœnis ab eo ſancitis in tranſgreſſores, nullatenus immutatis.

CAPUT IV.

DE MIRACULIS.

HUMANI generis hoſtis tot inſidiæ tantæque ſunt (8), ut falſis etiam miraculis ſæpe in errorem inducat Chriſtifideles. Ex quo planè fit, ut mirabilia opera Domini, qui poſuit prodigia ſuper terram, in ædificatio-

nem

(1) Greg. XIII. Conſt. *Antiqua Judæorum* edit. ann. 1581.
(2) Synod. Flor. ann. 1710. tit. 1. cap. 3. num. 4.
(3) Hier. lib.4. Comm. in Matth. in fin.
(4) Concil. Med. cit. loc. cit.
(5) Matth. 21. 4.
(6) Paulus III. Conſtit. *Cupientes* edit. ann. 1542. Clem. XI. Conſtit. *Propaganda* edit. ann. 1704.
(7) Syn. ann. 1710. hic num. 8. & ſeq.
(8) Conc. Sipont. ann. 1567. apud Bail in ſumm. Concil. part. 2. in additionib.

nem Eccleſiæ Sanctæ ſuæ, per malignos & rudes homines, niſi opportunis remediis occurramus (1), quandoque retorqueantur ad deſtructionem.

1. Quare ſub excommunicationis pœna jubemus, ne quis de cetero, niſi Nobis recognoſcentibus & approbantibus, nova miracula admittere, aut ea de cauſſa concurſus aut acclamationes excitare præſumat; prout etiam Tridentinum Concilium (2), & Prædeceſſores noſtri tum in Provincialibus (3), tum in Diœceſanis Synodis (4) decreverunt.

2. Si quo tamen in loco nonnihil ejuſmodi fieri contingat, Parochi ſtatim rationem aliquam ſedandis rumoribus accommodatam ineant; deinde verò ad Nos deferant ſummam totius rei (5).

C A P U T V.

DE PRÆDICATIONE VERBI DEI ET DE DOCTRINA CHRISTIANA.

EVANGELICÆ Prædicationis munus, & erudiendæ plebis Officium, quod Dominus Jeſus poſt Paſſionem ſuam apparens Diſcipulis (6), ut in eorum cordibus altiùs inſigeretur, ac veluti quoddam mandatorum ſuorum eſſet complementum, noviſſimis verbis ſuis magnopere commendatum atque inculcatum reliquit (7); ita quidem decet Epiſcopos (8), ut ceteris quoque Sacerdotibus inferioribus, quibus Dominici Gregis paſcendi cura demandata eſt, omnino conveniat (9), per amplas præſertim Diœceſes & diffuſas (10). Viſum eſt itaque de tanta eorum obligatione Diœceſeos noſtræ Parochos admonere; & ut faciliùs par-

(1) Cap. 1. & 2. *De Reliq.* &c. Trid. ſeſſ. 25. *De invocat.* &c. *Sanct.*
(2) Seſſ. 25. loc. cit.
(3) Synod. Prov. Flor. 1573. rub. 6. cap. unic.
(4) Synod. Diœc. 1710. tit. 1. cap. 4.
(5) S. R. C. apud Monac. form. leg. pract. part. 2. tit. 15. form. 28. num. 35.
(6) Act. 1. 3.
(7) Matth. 28. 19. Marc. 16. 15.
(8) Can. *Epiſcopus nullam* diſt. 88. Trid. ſeſſ. 5. cap. 2. & ſeſſ. 24. cap. 4. de ref.
(9) Cap. *Quod Dei timorem* §. ult. *De ſtat. Mon.* Clem. *Dudum*. §. *Verùm*. *De Sep.* & Trid. citatis loc.
(10) Concil. Gen. Later. 4. decr. 10.

partibus ſuis ſatisfacere valeant, rationem quamdam ac methodum illis in prædicando edocendoque ſequendam proponere.

1. Paſtores, quibus ſpeciatim injunctum eſt munus, ut Gregem Domini per ſe paſcant, ac ſalutaribus verbis Oves enutriant ſuæ Curæ commiſſas, caveant ne ſtatutis præſertim in Tridentino (1) diebus, ſuis partibus deſint, vel ſi aliquando contingat aliorum miniſterio opus eſſe, neminem in ſuis Eccleſiis ad officium admittant Prædicationis, quem ſuper eo Facultate noſtra non viderint communitum.

2. Hanc autem prædicandi Facultatem omnibus & ſingulis hoc Apoſtolico munere fungi volentibus, juxta Canonicas Conſtitutiones (2), neceſſariam eſſe declaramus, in ſcriptis ſemper obtinendam; Regularibus quibuſcumque nedum exceptis; qui ſi velint in Eccleſiis ſuorum Ordinum prædicare, a Nobis Benedictionem tenentur perſonaliter petere (3). In tranſgreſſores pœnis tum per Generalium Conciliorum Decreta (4), tum per Synodales Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones (5) ſancitis, ubi opus fuerit, animadvertetur.

3. Errones & Circulatores, aut ſi qui ſunt alii, rudes homines & nugaces, qui publicè eloquia Domini importuna temeritate, aut etiam propter bonam voluntatem annunciare, vel, quod abſit, per ſcurrilitatem in ſcenam veluti adducere, & auditoribus obtrudere deridenda præſumpſerint, Parochi & monitis & objurgationibus ab incepto deterreant (6); de contumacibus verò certiores Nos facere minimè prætermittant.

4. Sacri Oratores, præſertim Parochi, ſermocinandi materiam non ex arcanis Theologiæ penetralibus, non ex floridiſſimis Rhetorum hortis ambitioſiùs, quàm utiliùs excerpant (7), non convertantur ad fabulas; ſtultiloquium,

aut

(1) Cit. cap. 4.

(2) Cap. *Quàm ſit*. *De Judæis &c.* cap. *Excommunicamus* 13. §. *Quia verò*. *De Hær.* cum concord.

(3) Trid. ſeſſ. 24. cap. 4. de ref. & Greg. XV. Conſtit. *Inſcrutabili* edit. ann. 1622. §. 6.

(4) Conc. Later. 5. ſeſſ. ult. *De mod. prædic.* Trid. ſeſſ. 25. cap. 2. de ref.

(5) Prov. Flor. 1573. Rubr. 19. cap. 3.

(6) Cap. *Cum ex injuncto* §. 1. *De Hær.*

(7) Leo X. Conſtit. *Superna* edit. ann. 1516.

aut ſcurrilitatem, quæ ad rem non pertinet, non immiſceant; ſed magis Chriſtum, & hunc Crucifixum annunciantes (1), inſtans noviſſimorum diſcrimen, peccati turpitudinem & detrimenta, vim & uſum Sacramentorum, quidquid denique unicuique, pro diverſa vitæ ratione, fugiendum agendumve ſit, quidquid probum & honeſtum virum, præcipuè verò Chriſtianum deceat, tenui ac facili ſtylo explanantes, ſanam ſemper doctrinam ea, qua par eſt, gravitate ſuſtineant; memores, quod quum pro Chriſto legatione fungantur (2), non quæ ſua ſunt (3), ideſt ab hominibus gloriam (4); ſed quæ ſunt Jeſu Chriſti (5), Eccleſiæ videlicet ædificationem, quærere pro viribus debent.

5. Ut autem Cœleſtes Operarii in excolenda Magni Patrisfamilias vinea, tota die laborantes (6) fructum laboribus ſuis reſpondentem recipiant; hortamur omnes in Domino atque obteſtamur, ut ad Sacras veniant Conciones cum humilitate & attentiori ſtudio in Lege Domini erudiri unicè requirentes. Clericis verò præcipimus (7), ut in omnibus ſemper, in hoc præſertim, fideli populo exemplum ſe præbeant, nec ſibi, quod in via mandatorum Domini ſatis inſtructi ſint, perniciosè blandiantur; ſed potius recordentur, quod Divinæ Legis præcepta ſapiens audiens ſapientior erit, & intelligens factus in dies intelligentior, gubernacula, quibus alios quoque dirigere valeat, poſſidebit (8).

6. Sed quia multoties accidit, ut dum Sacræ Conciones apertè quantumvis habentur, non ita res dilucidè tradantur, ut a quibuſcumque imperitioribus & corde tardioribus percipi ſatis queant; idcirco Generalium Conciliorum (9) & Prædeceſſorum noſtrorum Decretis (10) inhærentes, ſub interminatione Divini judicii, & aliis per di-

ctos

(1) Innoc. XI. Conſtit. *Credita nobis* edit. ann. 1680. part. 1. de Conſt. Cler. ſecul. &c. num. 37. & 38. in Bullar. cont. part. 1.
(2) Cor. 2. 5. 20.
(3) Eph. 6. 20.
(4) Theſſ. 1. 2. 6.
(5) Philipp. 2. 21.
(6) Matth. 20. 1.
(7) Innoc. XI. citata Conſtit. part. 2. de Conſt. juvent. num. 14.
(8) Prov. 1. 5.
(9) Trid. ſeſſ. 5. cap. 2. de ref. & ſeſſ. 24. cap. 4. de ref.
(10) Synod. ann. 1710. tit. 1. cap. 5. num. 2.

Digitized by Google

ctos Prædeceſſores noſtros ſtatutis pœnis Parochis injunctum edicimus, ut diebus feſtis, præſertim Dominicis, Populo ad hoc convocato, Fidei rudimenta tradant; & in eis explicandis, Cathechiſmo Romano uti volumus & mandamus; ita tamen, ut quæ in Orthodoxo volumine doctè non minus ac eleganter conſcripta ſunt, vernaculo ſermone, verbiſque, ut captus eſt auditorum (1), diſertis exponere, & enucleare accuratiſſimè ſtudeant, juxta normam ab Eminentiſſimo Bellarmino S. R. E. Cardinali propoſitam juſſu Clementis VIII. (2)

7. Inſuper præmemoratis diebus, lecto Evangelio, eoque de more, qui in Tridentino (3) fundatur, inter Miſſarum ſolemnia declarato, Fidei, Spei, Charitatis, & Contritionis actus, dumtaxat juxta formam inferiùs appoſitam, circumſtantes edoceant, illiſque præeant (4) eliciendo eos actus, eoſque recitando clara & diſtincta voce, ut ſubinde reſpondeat populus, quod præcinit Parochus. Et ſicut hoc modo actus hujuſmodi recitantibus, ruri quidem poſt Evangelium; in Urbe verò, aliiſque frequentioribus locis, occaſione Doctrinæ Chriſtianæ, Indulgentiam Noſtram elargimur: ita inobedientes arbitrariè punientur.

8. Ceterum, qui Myſteriorum Dei penitus inſcii, nec non Parentes, quique Parentum loco ſunt (5), Dominique, quorum culpabili negligentia filii, minores, famulique ignari ad hanc ſaluberrimam exercitationem in Parochiam, vel aliò (quod fieri poſſe conſcio & annuente Parocho benignè indulgemus) convenire contempſerint; ab omnibus Sacramentis percipiendis, præterquam in mortis articulo, & a quolibet patrinorum munere exercendo, donec reſipuerint, arceri præcipimus (6); ſeverioribus etiam pœnis arbitrio Noſtro reſervatis.

9. Parvulos quoque in Fide Orthodoxa inſtituere ad

(1) Cathechiſm. Roman. edit. juſſu Concil. Trident. in præf. num. 11.

(2) Edict. Clem. XI. de Doctr. Chriſt. 13. Sept. 1713. §. 15. in Bullar. cont. part. 2.

(3) Seſſ. 22. cap. 8. de ref.

(4) Ad normam Conc. Rom. ſub Benedicto XIII. tit. 1. cap. 5.

(5) Edict. Clem. XI. die 13. Sept. 1713. §. 19. Concil. Provinc. Flor. anno 1573. rubr. 21. cap. unic.

(6) Lit. circul. Clem. XI. ſub die 16. Mart. 1703. num. 4. in Bullar. cont. part. 2.

ludi Magiſtros pertinere (1) ſaltem ſemel in hebdomada, conſtituimus; eoſque præterea quæcumque de pueris in iis, quæ ad religionem pertinent, erudiendis in ultimo Lateranenſi Concilio (2) ſalubriter ſtatuta ſunt, exactè ſervaturos confidimus.

10. Ut autem Parochi, & reliqua pariter Fidelium multitudo, ad obtemperandum Nobis promptiores & alacriores reddantur, omnibus Curam animarum exercentibus, ſub pœna decem aureorum diſtrictè præcipimus, ut ſemel in anno de tradita & explicata Chriſtiana Doctrina trium Virorum fide dignorum una cum propria ſubſcriptione teſtimonium Nobis exhibeant; populumque quater ſaltem in anno, inter Miſſarum ſolemnia, docere non prætermittant Indulgentias, quas Summi Pontifices, & præ aliis Paulus V. (3) ad hoc ſaluberrimum exercitium convenientibus conceſſere.

CAPUT VI.

DE JUDÆIS ET HÆRETICIS, CETERISQUE IN FIDE SUSPECTIS.

QUONIAM Judæorum mores & noſtri in nullo concordant; & ipſi de facili ob continuam converſationem, & aſſiduam familiaritatem ad ſuam ſuperſtitionem & perfidiam ſimplicium animos inclinarent (4); omnibus Chriſtianis, qui ſunt in Juriſdictione noſtra, de tributa Nobis a Sacris Canonibus (5) poteſtate, ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda (6), penitus interdicimus, ne Judæorum ſervitio, quodcumque illud ſit, aſſiduè ſe tradant (7).

1. Nul-

(1) Innoc. XI. ſub die 10. Decembris 1677. Sacr. Conc. Congr. ſub 17. Septembr. 1688. relat. in cit. Edict. Clem. XI. §. 7.

(2) Seſſ. 9.

(3) Conſtit. *Ex credito* edit. ann. 1607.

(4) Cap. *Ad hæc*. 8. *De Jud. &c.* ad lit.

(5) Cit. cap. *Ad hæc*.

(6) Concil. Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 8. cap. 2.

(7) Cap. *Judæi* cum concord. *De Judæis &c.*

1. Nullus autem etiam ex his, qui in dies vel horas, ad quod Facultate noſtra opus eſſe decernimus (1), operas illis ſuas locant, eorum menſis interſit. Nullus etiam (2) Magiſtris vel Medicis Judæis, aut medicamine aliquo, ſive poculentis ſive eſculentis, in officinis ipſorum comparatis, aut etiam dono datis utatur. Quidquid familiaritatem & neceſſitudinem redolet (3), veluti eorum nuptiis, diebus feſtis, Synagogis, aut (quod deteſtabilius eſt) choreis adeſſe; ſub pœnis in Jure latis, aliiſque arbitrariis, ab omnibus evitetur.

2. Et quod pertinet ad Nutrices, Sacri quidem Canones (4) expreſsè prohibuerunt, ne Chriſtianæ mulieres lactandos accipiant pueros Hebræorum. Si verò contingat interdum, ut juſta de cauſſa ſuper hoc diſpenſemus, extra Domos Hebræorum lactentur pueri (5), & cautelæ ſerventur a Deceſſoribus noſtris, præſertim ab immediato, præſcriptæ (6).

3. Quod ſi pro Fidelibus quibuſcumque, a perfidæ gentis conſortio divellendis, tantum laboris impendimus ac diligentiæ; multò magis hac in re Sacris Virginibus, Eccleſiaſtici germinis flori, par eſt nos eſſe præſidio. Ab illarum igitur Clauſtris, atque etiam a quarumcumque puellarum, ac mulierum collegialiter viventium domiciliis (7), quæ Conſervatoria appellamus, abſiſtant Judæi; nec quamcumque prætexentes cauſſam, ſub pœnis per Prædeceſſores noſtros ſancitis (8), hanc noſtram audeant Conſtitutionem eludere.

4. Maximè caveant, ne Fidelibus impedimento ſint colentibus dies feſtos (9); quapropter extra ſeptum optimo

(1) Concil. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 3. *De Jud.*

(2) Concil. Epaun. ann. 517. can. 15. Gregor. XIII. Conſt. *Aliàs* edit. ann. 1581.

(3) Concil. Conſtantinop. in Trullo can. 11.

(4) Cap. *Etſi*. §. *Inhibemus de Jud. &c.* Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 8. cap. 2. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 3. *De Jud.*

(5) Cap. *Ad hac de Jud. &c.* Greg. XIII. Conſtit. *Antiqua* edit. ann. 1581. §. 11.

(6) Synod. 1710. tit. 1. cap. 7. num. 5.

(7) Sacr. Epiſc. Congr. 28. Novembr. 1594. apud Gav. in Man. Epiſc. verb. *Hebrai* num. 22.

(8) Synod. Flor. ann. 1710. tit. 3. cap. 16. num. 15. cum ibi citatis.

(9) Pius V. Conſt. *Romanus Pontifex* edit. ann. 1566.

quidem conſilio, & Apoſtolicis conſtitutionibus conformi (1), ſeorſum pro eorum uſu conſtructum, ac dudum eis excipiendis Regia munificentia amplificatum (quod nos patrio ſermone dicimus *Ghetto*) contractum præſumant nullum inire, nec aliud quidpiam tunc temporis agere a cultu Dei Chriſtianorum mentes avertens (2); quod ſi præſumpſerint, arbitrio Noſtro obnoxios fore decernimus.

5. Et ut vaſa Domini, quæ, teſtante Propheta Evangelico (3), munditiem decere admonemur, genti immundiſſimæ contrectandi omnis occaſio auferatur; mandamus Chriſtianis (4), ne Calices, Patenas, Sacras Pyxides, veſtes etiam & ornamenta, quocumque nomine cenſeantur, quidquid denique Altaris miniſterio apud nos inſervire conſuevit, vel vendant Judæis, vel apud ipſos quovis prætextu ſeponant. Judæi quoque res hujuſmodi emere, aut quacumque de cauſſa retinere non audeant. Contrafacientes pœnas a jure, & noſtris Prædeceſſoribus conſtitutas incurrant; atque inſuper (5) Chriſtiani, ſi Laici ſint, excommunicentur; ſi Clerici, ſuſpendantur.

6. Si verò eò temeritatis ac dementiæ proceſſerint Judæi, ut Fidei noſtræ Myſteria deridere, dogmata utrique Teſtamento communia negare vel impugnare (6), Sacros ritus ac ceremonias contemnere, Sacramentis aut Sacramentalibus abuti, Sanctorum imagines ac reliquias deſpectui habere non vereantur; ſciant ſe ſeveriſſimè puniendos.

7. Magicis autem, aliiſque ſuperſtitioſis artibus (7) ad ſortes, divinationes, veneficia, ac maleficia quæcumque perpetranda Chriſtianis operam præbentes, bonis omnibus ſeculari Fiſco applicandis ſpoliabuntur, ad Triremes perpetuò damnandi. Chriſtiani verò tali opera utentes, eo ipſo ſint excommunicati.

8. De

(1) Paul. IV. Conſtit. *Cum nimis*, edit. ann. 1555.

(2) Concil. Prov. Med. 5. ſub D. Carolo part. 1. *Quæ ad fidei tuendæ ſtudium pertinent*. Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 8. cap. 1.

(3) Iſ. 52. 14.

(4) Decr. Supremæ Inquiſ. 1629. apud Pignatt. tom. 5. conſult. 14. num. 156. Argum. cap. 1. *De pign.*

(5) Synod. ann. 1710. tit. 1. cap. 7. num. 3.

(6) Gregor. XIII. Conſt. *Antiquæ* edit. ann. 1581. §. 2.

(7) Gregor. XIII. Conſtit. ead. §. 4.

(8) Concil. Sabin. cap. 25. de ſortil.

8. De Hæreticis, præterquamquod ſatis multa in omnibus fere Sacrorum Canonum voluminibus ſalubriter conſtituta ſunt; Nos certè in primo hujus Tituli capite ea, quæ ad illos evitandos denunciandoſque idonea viſa ſunt, quantum res patiebatur, in Domino attigimus.

9. Quod ad opera ſpectat ab Hæreticis edita, quæ legi ac retineri omnimode prohibentur (1), Indicis Regulæ (2) perlegantur, & inviolabiliter obſerventur.

10. Typographi ac Bibliopolæ ea non negligant, quæ de impreſſione Librorum Lateranenſis (3) ultima, & Tridentina (4) Synodus decreverunt, ſub pœnis in Canone ejuſdem Lateranenſis Concilii appoſitis, ac per Tridentinum innovatis, & in noviſſima Diœceſana Synodo (5) recenſitis.

11. Fictæ quoque religionis a Sacris Canonibus (6) arguuntur ſortilegi, aliique ſuperſtitioſam ac maleficam artem profitentes; eaque de re contra hos, non ſecus ac contra veræ Fidei inimicos vehementiùs Paſtorali jubemur (7) invigilare cuſtodia; ne forte, ut ajebat Apoſtolus, quum ſint, qui dies obſervent, & menſes & tempora & annos (8), ſine cauſſa in defenſione Evangelii laboraverimus. Sacrorum itaque Canonum, ac utriuſque Provincialis Florentinæ Synodi decretis (9) venerabundi inhærentes, ſub pœnis in iiſdem contentis, aliiſque arbitrariis ſancimus, ne quis quacumque de cauſa ad opem & ſubſidium Dæmonum confugere, malas artes docere, aut quomodocumque profiteri, vel divinationes aliquas in aliquibus rebus obſervare præſumat (10). Si quis autem (quod deteſtabilius eſt) Sacræ Scripturæ verba ac ſententias ad has ſuperſtitiones impias, & diabolicas incantationes, divinationes, ſortes, atque adeo ad turpia, aut etiam libellos

(1) Concil. Gen. Nicæn. 2. can. 9.
(2) Regul. 2. per tot.
(3) Seſſ. 10.
(4) Seſſ. 4. decret. *De edit. & uſu ſacr. libr.*
(5) Tit. 1. cap. 9. §. 2.
(6) Can. unic. 26. quæſt. 1. & Can. *Sed & illud* ead. cauſſ. quæſt. 2.
(7) Can. *Contra idolorum*, cit. cauſſ. quæſt. 5.
(8) Galat. 4. 10. & 11.
(9) Synod. Prov. Flor. ann. 1517. *De Deo Glorioſo* Cap. 6. Synod. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 7. cap. 1. & 2.
(10) Cap. 1. *De ſortil.*

Digitized by Google

bellos famoſos conficiendos detorſerit (1), aureorum centum prima vice, ſecunda, ducentorum multa damnabitur; cujus quarta pars delatoris commodo cedat. Qui tertiò eiuſdem criminis reus agetur convictus, præter multam, ſeu pœnam corporis afflictivam, in excommunicationem incidet.

13. Cetera quoque per Prædeceſſorem noſtrum Thomam ex Comitibus Gherardeſchæ (2) in eos, qui Sacra Scriptura abutuntur, ſancita, in ſuo robore permanere volumus & mandamus.

14. Non minori ſanè incommodo ac detrimento, quàm recenſiti hactenus homines, Orthodoxæ Fidei eſſe videntur Chriſtiani illi, qui divinam Bonitatem ac Majeſtatem, quæ (3) accipere digna eſt gloriam & honorem & virtutem, probris ac maledictis laceſſere, & contumeliis (dictu audituque horrendum) afficere impudentiſſimè audent. Ad abolendum itaque tam nefarium & execrabile blaſphemiæ ſcelus, iis Nos remediis & pœnis, quæ in Apoſtolicis Conſtitutionibus (4), & in Generalium Conciliorum decretis (5) contra blaſphemos ſancita ſunt, condigna ſollicitudine procedemus.

15. Interni quoque Fori Judices blaſphemos aſperrimè, juxta conſtitutionem (6) Leonis X. noverint eſſe coërcendos; ſibique conſuetudinarios abſolvendi facultatem a Nobis ademptam eſſe meminerint. Rudes tamen & imperitos, quæ verè blaſphemiæ ſunt, diligenter edoceant; & licèt earum quædam in ſe blaſphemiæ nullatenus eſſe videantur: quia tamen piis Fidelium auribus horrori atque offenſioni eſſe conſueverunt, acriùs in ipſas invehantur, & quantum in ipſis eſt, penitus extirpare contendant; inculcantes præterea obligationem denunciandi Nobis, vel Sacræ Inquiſitioni hæreticaliter blaſphemantes; nec non alias pœnas, quas contrafacientes incurrent, & Indulgentiam anno-

(1) Trid. ſeſſ. 4. in decret. *De edit. & uſu ſacr. libror.* §. ult. Catechiſ. Roman. part. 3. de 2. Decal. præcept. num. 20.

(2) Synod. Diœceſ. tit. 1. cap. 10.

(3) Apoc. 4. 11.

(4) Pius V. Conſt. *Cum primùm* edit. ann. 1566.

(5) Conc. Later. ult. ſeſſ. 9. can. 9.

(6) Conſtit. *Superna*, edit. ann. 1514.

Digitized by Google

annorum decem, quam obedientibus Romanus Pontifex (1) elargitus eſt, exponentes.

16. Parochi verò ad hæc, ſaltem ſemel in anno inter Miſſarum ſolemnia, Edictum Sacræ Inquiſitionis contra blaſphemos (2), alioſque, de quibus hoc capite actum eſt, populo annuncient. Si Parentes ac Domini, filiis ac ſervis blaſphemantibus ſedulò advigilaverint coërcendis, eos Noſtræ curæ gaudebimus adjumento fuiſſe.

CAPUT VII.

DE SANCTORUM INVOCATIONE, VENERATIONE, RELIQUIIS ET IMAGINIBUS.

Etsi Cœleſtis Jeruſalem Beatiſſimos Cives ab obloquentium injuriis ea, qua par eſt, providentia vindicare ſtuduimus: partibus tamen noſtris nondum videmur cumulatè ſatisfeciſſe, niſi & illorum cultui conſulere, & qua ratione illorum memoriæ obſequium præſtare, Reliquias & Imagines venerari deceat, quantum in Domino dabitur, præſcribamus.

1. Primum igitur animo recolendum eſt, nemini licere quempiam pro Sancto abſque auctoritate Romanæ Eccleſiæ publicè venerari (3). Si quæ verò Reliquiæ alicujus jam inter Cœlites relati eſſe dicantur, publicæ venerationi non ſunt exponendæ, niſi ab Apoſtolica Sede, Nobiſve recognitæ fuerint & approbatæ (4). Ea Sacra pignora Sigillo noſtro munita, decenti ſemper in loco, nunquam tamen in eo, ubi Sacratiſſimum Chriſti Corpus aſſervatur (5), diligentiſſimè cuſtodiantur; inde verò quacumque de cauſſa, non extrahantur, Nobis inconſultis.

2. Quan-

(1) Leo X. cit. Conſt.
(2) In Addit. Synod. 1710. pag. 263.
(3) Cap. 1. *De reliq. &c.* Urbanus VIII. Conſtit. *Sanctiſſimus* edit. ann. 1625.
(4) Trident. ſeſſ. 25. in decret. *De invocat. vener. &c.* Sixtus V. Conſt. *Dominus Omnipotens*, edit. ann. 1588.
(5) Sac. Rit. Congr. apud Pitton. in Conſt. Pont. & Deciſ. num. 66.

2. Quandocumque Fidelium cultui, annuentibus Nobis, exponenda ſunt (quod paſſim ne fiat a Sacris Canonibus (1) admonemur, ne Chriſtianæ religioni detrahendi præbeatur occaſio) id a ſolo Sacerdote ſuperpelliceo ac ſtola decorato, non ſine cereis luminibus (2) præſtetur, nec extra capſam ullatenus oſtendantur (3). Solius quoque Sacerdotis ſit alba ſaltem & ſtola induti; aut in neceſſitate, Diaconi proprio pariter habitu ornati, inſignes Reliquias in ſupplicationibus ſub umbella facibus hinc inde collucentibus circumferre. Sacra tamen hæc pompa nunquam in ipſa, vel in contigua Eccleſia ducatur, ubi Venerabili Euchariſtiæ publica exhibetur adoratio.

3. Reliquiarum nomina (4), quæ in qualibet Eccleſia vel Oratorio aſſervantur, tabella aliqua Catalogi inſtar notentur; eaque in eadem Eccleſia vel Oratorio, ad excitandam augendamque in eos Sanctos fidelis populi devotionem, omnibus conſpicienda ſuſpendatur.

4. Morem quoque Sanctorum Imagines venerandi, quem ſemper retinuit ac docuit Sancta Univerſalis Eccleſia (5), ſartum tectum ſervare cupientes ſtatuimus, ut in illis effingendis (6) nihil falſum, nihil profanum, nihil inhoneſtum, nihil non rectè atque ex ordine adhibeatur; ſed quidquid Sacrarum Imaginum pingi ſcalpive contigerit, veritati Scripturarum, Traditionum, & Eccleſiaſticarum Hiſtoriarum conveniat. Quod an Artifices ſint aſſecuti, judicio Noſtro dijudicandum reſervamus (7). Quamobrem Icones nullæ publico Fidelium cultui exponantur, niſi priùs a Nobis ſuper hoc fuerit obtenta facultas (8).

5. Earum ſanctitati ac decori, loci munditiés, & honeſtas reſpondeat apparatus (9); quapropter nullæ Sacræ Imagines in fœdis locis apponantur exprimanturve (10).

6. Que-

(1) Cap. final. *De reliq. &c.*
(2) Concil. Aquenſ. ann. 1585. *De reliq. &c.*
(3) Cit. cap. fin.
(4) Acta Mediolan. Eccleſ. part. 2. cap. 3. *De ſupellect. Sacriſt. Paroch.*
(5) Can. *Venerabiles* de conſecr. diſt. 3.
(6) Concil. Provinc. Mediol. 1. ſub D. Carolo part. 3. *Quæ ſervanda ſunt in ſacris Imaginibus effingendis.*
(7) Urban. VIII. Conſt. *Sacroſancta*, edit. ann. 1642.
(8) Concil. Mechlinien. ann. 1570. *De Imaginib.*
(9) Sac. Epiſcop. Congr. apud Pitton. Conſtit. ac Deciſ. Apoſt. num. 85.
(10) Concil. Prov. Flor. ann. 1517. *De Deo glor.* cap. 3.

6. Quemadmodum verò nemini licet quempiam pro Sancto abſque auctoritate Sedis Apoſtolicæ venerari : ita quoque nullum, quem veluti cum Deo regnantem Romana non colit Eccleſia, cum Sanctitatis inſignibus pingere, aut exculpere permiſſum eſt (1). Quicumque contra prædicta deliquerit, gravi ſe ſciat animadverſione plectendum.

CAPUT VIII.

DE INDULGENTIIS.

CULTUS ac reverentia, qua Nos præſtantiſſimos Chriſti Coheredes proſequimur, tanta ac tam varia fructuum ubertate rependitur; ut noſtra profecto vehementer, quod honorandi ſint a nobis, quod prædicandi, non illorum dumtaxat fatendum ſit intereſſe. Quid enim tenuitati noſtræ, quid imbecillitati magis proficuum ac conſentaneum, quàm ex omnium Sanctorum & Regis Sanctorum Chriſti meritis præclariſſimis atque infinitis, cumulum quemdam coaluiſſe, cujus nos interdum ex Eccleſiaſticæ poteſtatis diſpenſatione participes eſſe valeamus?

1. Hanc igitur meritorum Chriſti, ejuſque Sanctorum applicationem (Indulgentias vocamus, quarum depoſitum Romana (2) ſervat Eccleſia) quoties Apoſtolicæ Sedis benignitate ac munificentia contingat Populo Chriſtiano impertiri, commiſſam ſibi plebem Parochi admoneant, quis ejus ſit uſus, quæ vis ac natura, quaſve pro ea nanciſcenda conditiones implere neceſſe ſit; præcipuè verò, quæ de Indulgentiis a Tridentina Synodo (3) decreta ſunt, docere non prætermittant.

2. Æs pia Fidelium oblatione congeſtum, ubi Romani Pontificis juſſu lucrandarum gratia Indulgentiarum elargienda eſt eleemoſyna (qua dempta conditione eleemoſynarum capſulam in Eccleſiis apponi diſtrictè prohibemus)

C ad

(1) Urb. VIII. Conſt. *Sanctiſſimus*, edit. ann. 1625.

(2) Cap. *Cum ex eo*. §. fin. *De Pœnit. &c.* Extrav. *Unigenitus* eod. tit. int. comm.

(3) Seſſ. 25. decr. *De Indulg.*

ad Nos opportunè deferatur, arbitrio noſtro piè ac fideliter erogandum.

3. Quoties in Apoſtolicis Indulgentiarum literis (ſine Noſtra facultate (1), adhibitis etiam duobus de Capitulo, minimè promulgandis) Eccleſiarum injuncta eſt viſitatio, extra Civitatem & Suburbia Plebanos alioſque matricium Eccleſiarum Rectores earumdem electioni præficimus. Quos omnes in iiſdem Eccleſiis deſignandis, antiquiorum Plebanatus ſui Parochorum adhibito conſilio, populorum dumtaxat, non proprium commodum præ oculis habere enixè rogamus, & quatenus opus ſit, injungimus etiam ac mandamus.

4. Si quæ ruri Eccleſia nulla gaudeat Indulgentiarum conceſſione, ad perſonales ſaltem Indulgentias ſibi comparandas, quæ ſuper precariis quibuſdam globulis (vulgo *Corone*, *e Roſarj*) devotè orantibus (2); & numiſmata (vulgo *Medaglie*) Pontificis Summi benedictione conſecrata (3), Sacra item ſcapularia quædam geſtantibus (4) concedi conſueverunt, Fidelium mens excitetur.

5. Quum verò Sacra Congregatio Indulgentiis Sacriſque Reliquiis præpoſita, præter Decretum illud de Apocryphis Indulgentiis celeberrimum (5), multa quoque Indulgentiarum ſummaria, ut apochrypha, nuperrimè proſcripſerit (6); in id Parochi incumbant, ut quæ veræ ſunt Indulgentiæ, quæ deinceps rejiciendæ, demonſtrent; moneantque populum, ut earum confirmationem petant, quarum elapſus eſt terminus; ne quum dormierint, qui ſeſe his confiſi viros divitiarum crediderunt, nihil in manibus ſuis inveniſſe querantur.

C A-

(1) Concil. Trident. ſeſſ. 21. *de Reformat.* cap. 8. Concil. Provinc. Mediol. 5. ſub D. Carol. *De Indulgent. & ſacris &c.*

(2) Sacr. Indulg. Congr. annuente Clem. XI. die 22. Aprilis 1714.

(3) Ead. Sacr. Congreg. annuente Bened. XIII. 23. Apr. 1726.

(4) Ead. Sacr. Congreg. 29. Apr. 1716. Videatur etiam form. Indulg. edit. Romæ ſub Clemente XI. ann. 1701.

(5) Edit. 7. Mart. 1678.

(6) 19. Julii 1714. & 11. Mart. 1716. & 22. Dec. 1718. & 31. Jan. 1720. relat. in Bull. tom. 8. inter decreta præf. Sac. Congreg. ſub Clem. XI.

CAPUT IX.

DE FESTORUM DIERUM OBSERVANTIA.

NE tamen unis Beatorum meritis confidentes, terrenis ſemper negotiis implicati, inutilem prorſus & a bono opere torpentem vitam degamus; Catholica Eccleſia Divino Spiritu afflante, certos quoſdam dies inſtituit, quos divinis laudibus majori cum lætitiæ apparatu concinendis, ſanctiſſimis Officiis alacriùs obeundis, ei denique, quo ſumus a natura inſtituti, præcepto colendi Deum, implendo conſecravit.

1. Hos ergo dies, quos arbitramur ex Parochis poſſe neminem ignorare, quum in Additionibus extent ultimæ Synodi Diœceſanæ, ordine diligenterque diſpuncti, Dominica recurrente, Parochi a Sacris Canonibus (1) jubentur in Miſſa populo prænunciare ſequenti hebdomade celebrandos, & in contravenientes a prædicta Synodo (2) pœna eſt irrogata. Utrumque Nos, laudatas videlicet canonicas Conſtitutiones, & Synodalem ſanctionem approbamus, & quatenus opus ſit, innovamus.

2. Et quoniam præcipua feſtorum dierum colendorum ratio in eo ſita eſt, ut gens Chriſtiana ſanctiſſimo atque admirabili Sacrificio novæ Legis interſit; ſtatuimus, ut a Parochis omnibus, vel ab aliis Sacerdotibus in eorum locum ſuffectis hora, quam populo duxerint commodiorem, diebus prædictis in propria Eccleſia Miſſæ celebratio peragatur. Nec aliò (3), Nobis inſciis, ad Sacra facienda ſub obteſtatione divini Judicii, ſuſpenſionis à Divinis, aliiſque pro modo culpæ infligendis pœnis ſe conferant; niſi forte populo priùs admonito, ad Eccleſiam vel Oratorium intra Plebatus limites, flumine nullo interjecto (4), quod com-

(1) Can. 1. de conſ. diſt. 3. Conc. Toloſanenſ. ann. 1228. Can. *dies autem feſtivos*.

(2) Tit. 1. cap. 15. num. 4.

(3) Concil. Provinc. Florent. ann. 1573. rubr. 18. cap. 9.

(4) Concil. Provinc. Flor. ann. 1517. *De celebr. Miſſ.* cap. 6.

modo ponte trajici non queat, nec ultra duo milliaria poſitum, ejuſdem Eccleſiæ vel Oratorii Titulari Feſto, ſeu Dedicatione recurrente, ut cuique obvenit, ſervata inter ipſos viciſſitudine, divertant; Natalis Domini, Paſchæ, Pentecoſtes, & Omnium Sanctorum feſtivitatibus ab hac alibi celebrandi permiſſione, ſemper exceptis.

3. Ne verò fidelis populus, cui feſtis diebus ab omni ſervili opere abſtinendum eſt, otio, quod multam malitiam docuiſſe Scriptura teſtatur (1), atque adeo vetito legibus ludo, comeſſationibus, ebrietatibus, aut etiam magis illicitis oblectamentis indulgendi opportunitatem ſibi, Diabolo ſuggerente, cenſeat oblatam (2), atque ita in deſtructionem fiat, quod Mater Eccleſia in ædificationem inſtituit; decernimus præter excelſam ac venerabilem Corporis Chriſti immolationem, & Chriſtianorum dogmatum explicationem, iiſdem diebus in ſingulis Parochiis alia quoque plebis captui accommodata pietatis opera exercenda, quibus illa detenta divertendi a malo & faciendi bonum occaſionem experiatur aſſiduam ſibi non deeſſe. Interea Ludiones, Circulatores, Joculatores, aliique hujus generis Nebulones (3) præſtigias ſuas inaniaque ſpectacula ſub gravibus pœnis exhibere non audeant, in ea propinquitate ad Eccleſias (4), ex qua impediri, aut perturbari divina poſſint Officia.

4. Vetus ergo Sabbati in honorem Domini ab omni opere quieſcentis inſtituta religio, nova lege in Dominicam diem, more Romano a media nocte præcedenti ad mediam partem ſequentis noctis computandam, ea fere de cauſſa, quòd in ipſa, cum maxima quædam inchoatæ Creationis opera, tum præcipua Redemptionis myſteria peracta creduntur, tranſlata, & ad alias quoque celebriores anni Solemnitates extenſa, ab omni ſervili opere vacandum eſſe nos monet; niſi aliud faciendum eſſe ſuadeant, aut ne-
ceſ-

(1) Eccl. 33. 29.

(2) Lit. circ. juſſu Clem. XI. ſub die 16. Martii ann. 1703. in Bullar. continuat. part. 2. num. 2.

(3) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De feſt. obſer.* cap. 3. Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 11. cap. 1. Conc. Provinc. Med. 3. ſub D. Carolo part. 1. *De feſt. dier. cult.*

(4) Lit. Circ. juſſu Clemen. XI. ſub 11. Jan. 1719. & ſub 4. ejuſd. ann. 1721. in Bullar. contin. part. 2.

ceſſitas, quæ legi non ſubjacet (1), aut imminens rei cujuſpiam incommodum non mediocre ex benigna piæ Matris Eccleſiæ indulgentia (2), aut humani victus ratio; ne vana religione decepti, Judaicam ſuperſtitionem æmulari quodammodo videamur.

5. Quoties igitur juſta diſpenſandi cauſſa ſe obtulerit, Parochi non ſolum petenti cuique diſpenſationem benignè concedant, ſed etiam publicè præcepti vim ea vice remiſſam eſſe, ac deficere populum, qui ſacro priùs interfuerit (3), commoneant.

6. Ceterum ubi nulla ſuberit cauſſa, nemo non dies Divino cultui deputatos ſanctificare præſumat, ſeu res, quibus ad eſum ac potum non utimur, vel quæ mercaturæ cauſſa non tranſmittuntur, ut infra, quum de nundinis agemus, apertiùs fiet, circumvectando, ſeu illas vendendo; qui ſecus fecerint duo ſcuta (4) pro prima vice, quinque pro ſecunda, decem verò pro tertia ſolvent Piis locis applicanda, & pœnas etiam arbitrarias dabunt pro facultate jam antea Nobis conceſſa a Romano Pontifice (5).

7. Per hæc tamen nullatenus prohibere intendimus, ut officinæ illæ, in quibus victualia, ut ſupra, aut medicinæ comparantur, aliquantulum recluſæ neceſſaria petentibus exhibeant; magna tamen cum cautela ſemper id fiat, nec niſi juxta loci conſuetudinem; in Civitate verò, ut cuique obvenit, pro conſtituta a Præſidentibus magiſtratibus ordinis diſtributione.

8. Contractus omnes & Judicia (6), niſi pietate exigente aut neceſſitate, ut ſæpius in iis, quæ ruri exercentur, Judiciis, ſolet accidere, ſolemnibus, de quibus loquimur, Feriis, inſtitui omnino prohibentur.

9. Nundinæ, licèt communis Juris diſpoſitio (7) refragari videatur, quia tamen longiſſima ſunt apud Noſtrates

tes

(1) Cap. *Conſilium*. *De obſerv. jejun.* cum concord.

(2) Cap. *Licet*. *De fer.*

(3) Concil. Rom. ann. 1725. tit. XI. cap. 2.

(4) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De feſt. dier. obſer.* cap. 1.

(5) Pius V. Conſtit. *Cum primùm*, edit. ann. 1566. §. 7.

(6) Cap. ult. *De Fer.* Concil. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 11. cap. 2.

(7) Cap. 1. eod. & cit. Piana Conſtit.

tes introductæ conſuetudine ac confirmatæ, nec niſi cum gravi populorum incommodo tollerentur, a Nobis reprobari non poſſe videntur.

10. Parochi (1) & Confeſſarii omnes tam ſeculares, quàm regulares Nobis pro modulo ſuo ad cultum feſtorum dierum promovendum comites ſeſe adjungere non prætermittant. Hi quidem præcepti hujus contemptores graviter objurgando, pœniſque ſeveriſſimis afficiendo; illi verò ſancitam a Nobis in hujus criminis reos ultionem populis exponendo, monendoque aſſiduè quemcumqne domui (2) Præpoſitum, ut ſedulò animadvertat, ne famuli famulæve ad illicita opera feſtis diebus vacent, ac multò minus ita delinquendi, dum eis nullum inter hebdomadam rebus curandis ſuis tempus deſtinatur, præbeat occaſionem; utque demum caveat (quod graviſſimum eſſet) ne præcepti violationem illis expreſsè præcipiat.

CAPUT X.

DE JEJUNIO.

AD lætandum in lætitia gentis Domini Feſtorum dierum nomine jucundiſſimo nos quidem invitat ſæpenumero Eccleſia; ita tamen, ut, quum minimè deceat jucunditates nos hic habere perpetuas, indumento lætitiæ filiis ſuis interdum exutis, & cinere capita conſperſis Jejunium prædicet, & flendi quodammodo tempus aſſignet.

1. Hos itaque dies (3) jejunio deſtinatos qua cibi moderatione, quove delectu exigere debeamus, qua etiam ætate illorum ſervandorum obligatio exoriatur, ne dum Paſtoribus, ſed & cuique de Grege notius exiſtimamus, quàm ut a Nobis ſit edocendum præcipiendumque.

2. Illud

(1) Concil. Mediol. 3. ſub D. Carolo *De Parochis*.

(2) Catechiſm. Roman. part. 3. de 3. præcept. num. 24.

(3) Concil. Mogunt. ann. 1549. cap. 47.

2. Illud Parochis injungendum, ſicuti præſentis tenore Conſtitutionis injungimus, ut Dominico (1) quoque die in celeberrimo populi conventu ſequentis hebdomadæ jejunia prænunciare ſub iiſdem pœnis, quæ capite præcedenti, cum de feſtis diebus egimus indicandis, ſancitæ ſunt, non omittant.

3. Confeſſarii verò omnes, quoſcumque jejunium ciborum eſu, quibus nefas eſt veſci contumaciter violantes, judicio noſtro abſolvendos meminerint reſervari.

4. Quadrageſimalis jejunii ipſius Chriſti Domini & Sanctorum Patrum abſtinentia conſecrati, ideoque ſumma obſervatione obſervandi (2), maxima Parochiæ Campana horæ fere dimidium perſonante, indicari placet exordium; quæ ſimul ac conticeſcet, non ſolum convivia & comeſſationes, verum etiam choreas, luſus, ridicularia omnia, ac liberiora ſpectacula terminari mandamus; quantum enim nobis proderunt ſuſcepta jejunia, ſi mens adhuc illicitis pergit voluptatibus ſaginari? Neque verò, ut Magnus Pontifex monuit, in ſola abſtinentia cibi ſtat noſtri ſumma jejunii, aut fructuosè corpori eſca ſubtrahitur, niſi mens ab iniquitate revocetur (3).

5. Si quis autem ſalubri juſſione contempta, eò procacitatis atque impudentiæ proceſſerit, ut in Feria quarta Cinerum poſt ludicra in lucem producta, ſcenica ac ſcurrili veſte nondum depoſita, mortalitatis ſuæ (immanis profecto diſcrepantia) admonendus ad altare non vereatur accedere, huic ſacro cinere caput inſpergi prohibemus, donec exutus indumenti genus plorantis Matris mœſtitiæ minùs accommodatum, eo cum habitu redeat ad Eccleſiam, qui non adeo a Noviſſimorum memoria abhorrere videatur.

6. Quia verò juſta ſolet interdum relaxandi Quadrageſimalis jejunii cauſſa ſuboriri; præter conſuetos ex noſtra Metropolitana, Dominos Capitulares ſcilicet & Curatum, Parochos tam urbanos, quam rurales tali præficimus diſpenſationi; hoc cum diſcrimine, ut Parochi eos tantum, qui de

(1) Concil. Provinc. Mediol. 3. ſub D. Carolo *De Parochis*.

(2) Can. *Quadrageſima* de Conſ. diſtinct. 5.

(3) Can. *Nihil*. Can. *Jejunium* cit. diſtinct.

de grege eorum ſunt; ceteri verò ex Eccleſia noſtra quemcumque imbecillitate corporali, aut alia legitima cauſſa impeditum, jejunii lege ſolvere valeant.

7. Medici in hoc diſpenſandi negotio ſeſe nullatenus ingerant, niſi ex adverſæ valetudinis cauſſa, eaque non ſimulata, aut prorſus ignota, ut noſtris hiſce temporibus fieri plerumque a nonnullis graviſſimè condolemus; ſed quæ, omni poſthabita perſonarum acceptione, tali indulgentia ab illis digna credatur, probèque dignoſcatur; aliter æternæ damnationis laqueo, non ſecus ac violati præcepti reos involvi ſe ſciant.

8. Jejuniorum tempore, præcipuè Quadrageſimæ, carnes in urbe & oppidis ſtatutis in locis tantummodo venundentur, velo aliquo ante ipſas obducto (1); hoſpitibus autem nullibi apponantur (quod maximè obſervent caupones & popinarii) niſi priùs ii ſuper hoc ſeſe legitima facultate munitos oſtenderint.

9. Illud autem notatu non utique videtur indignum, quod quum jampridem Dominico die jejunium celebrari Sacri Canones (2) acerrimè prohibuerint; Sanctorum vigiliæ, quorum feſtivitates oportet ſecunda feria celebrari, in præcedenti ſunt Sabbato jejunandæ (3).

10. Quam jejunii anticipationem Romani Pontifices (4) ad illud etiam eventum produxerunt, quo Sacratiſſimi Corporis Chriſti Feſtum, in quo verè ad cœnam nuptiarum Agni (5) vocati ſumus, ideoque ſumma totius populi Chriſtiani lætitia recolitur, in vigiliam inciderit S. Joannis Baptiſtæ. Quod planè de commorantibus extra urbem intelligatur; ſiquidem intra Civitatem alia ſingulis annis antevertendi jejunium permiſſione, concedente Romano Pontifice fruimur, cujus tenorem, ut neminem lateat, ſubjicere viſum eſt in Additionibus.

11. Feſtum quoque Nativitatis Dominicæ ab abſtinentia ciborum immune Honorio Papæ III. placuit efficere, ſeu

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 42. cap. 2. & 3.

(2) Can. *Jejunium* & ſeq. de conſecr. diſt. 3.

(3) Cap. 1. & 2. *De obſerv. jejun.*

(4) Leo X. in decret. apud Navarrum Man. cap. 2. num. 11. Urb. VIII. Conſt. *Cum evenire*, edit. ann. 1638.

(5) Apoc. 19. 9.

ſeu potius declarare (1); quamobrem ſi feria ſexta, vel Sabbato venire contigerit, ubi nec votum jejunandi, nec regularis obſtiterit obſervantia, carnibus propter feſti excellentiam veſci poſſumus, ſecundum conſuetudinem Eccleſiæ Generalis.

12. Tandem monemus in Vigilia Immaculatæ Conceptionis Virginis Glorioſæ, jejunium primitus ex voto introductum peſtilentia depulſa, deinde verò conſuetudine, Petrique Niccolini Deceſſoris noſtri Conſtitutione (2) accedente confirmatum, in Civitate dumtaxat ſervandum eſſe ex præcepto.

CAPUT XI.

DE PIIS LEGATIS ADIMPLENDIS.

QUUM Sacris Canonibus (3) Principum Conſtitutiones (4) in hoc imitari & adjuvare non dedignantibus cautum ſit, ut in omnibus piis voluntatibus ſit per Epiſcopos providendum, ut ſecundùm defuncti voluntatem univerſa procedant; Nos eaſdem Canonicas juſſiones eo, quo par eſt, exequi cupientes obſequio, quum præſertim in eo ſimus negotio, cui omnia jura eximiè favere noſcuntur, ad fraudes omnino tollendas, idque omne evitandum, quod fidelium voluntatibus exactè adimplendis impedimento eſſe poſſet, juxta Prædeceſſorum noſtrorum iterata Decreta (5) ſtatuimus, ut quicumque ſive Notarius ſive Notarii loco diſpoſitiones hujuſmodi favorem piæ cauſſæ reſpicientes conſcribet, Teſtatore defuncto, vel celebrato contractu, Nos intra decem dies, necnon eos, quorum intereſt, de illis commonere (6), niſi res aut loci obſtiterit conſuetudo, non prætermittat. Si quæ verò jam antea piæ conſtitutæ diſpoſitiones effectum nondum ſortitæ

D ſunt

(1) Cap. ult. *De obſerv. jejun.*

(2) Synod. ann. 1645. tit. 2. cap. 11. §. 4.

(3) Cap. *Tua nobis*. *De teſt.*

(4) Leg. *Nulli*. §. *Sin autem*. Cod. *De Epiſc. & Cler.*

(5) Synod. ann. 1710. cum aliis Synod. ab ea citatis hoc capit.

(6) Concil. Prov. Fior. ann. 1573. rubr. 54. cap. 1.

ſunt ſuum, iidem conſcribentes (1), ubi id pro comperto habuerint, intra menſem ab impreſſa Synodo de illis certiores Nos faciant; inobedientibus in utroque eventu excommunicationis pœnam & alias arbitrarias, elapſis temporibus conſtitutis, incurrendas comminamur.

2. Prædicta verò Legata peculiari libro rite adnotare, eumque accuratiſſimè cuſtodire Cancellarii noſtri munus eſto; duobus ſolidis, quotieſcumque in ea re adlaboraverit, a Legatariis illi perſolutis (2).

3. Ne verò utilitatis obtentu aliquando graventur Eccleſiæ, atque ita in illarum retorqueatur incommodum, quod in favorem eſt adinventum; nullus (3) beneficii, aut Eccleſiæ cujuslibet, etiamſi Capitulum fuerit Collegiatæ, nullus Monaſteriorum, Hoſpitalium, aliorumve Piorum quorumcumque locorum, quæ Paſtorali ſollicitudini noſtræ ſubjecta ſunt, Rector, Cuſtos, aut alio quovis nomine nuncupatus Superior aut adminiſtrator hereditates, legata, donationes, aut aliud quidpiam tam ex contractu, quàm ex teſtamento, cui pium aliquod onus, præcipuè perpetuum, annexum ſit, Nobis inconſultis, capere, adire, aut alitercumque acceptare præſumat, niſi ſeveram, arbitrio Noſtro infligendam, ſubire velit ultionem.

4. Omnes inſuper quæcumque in ſuis Eccleſiis, Beneficiis, Locisve piis onera vigent, in ipſo bonorum inventario reponant, unàque cum ipſo opportunè ad Nos mittant, ſub pœna aureorum ſex.

5. Rerum quoque beneficialium in Curia Noſtra Cancellarius, Beneficiorum omnium, quaſcumque deinceps erigi contigerit fundationes, exactè deſcribat (4), earumque monumenta diligenter cuſtodiat (5); negligens ab officio removeatur, Noſtroque inſuper ſubjaceat arbitrio.

6. Et ut ſalubris hæc Conſtitutio uberrimo, quoad fieri poteſt, fructu non careat; Parochos omnes & Confeſſarios rogamus in Domino atque obteſtamur, ut ipſam ſæ-

(1) Concil. Ravenn. 2. ann. 1311. cap. 31.
(2) Concil. Prov. Flor. ann. 1573. ubi ſupra cap. 2.
(3) Decret. Sacr. Congr. Conc. juſſu Urb. VIII. 21. Jan. 1625. approbatum ab Innoc. XII. Conſt. *Nuper* edit. ann. 1697.
(4) Concil. Roman. ſub Bened. XIII. tit. 12. cap. 2.
(5) Idem tit. eod. cap. 3.

ſæpius in ſuis Concionibus palam annuncient (1), tranſgreſſores acriter increpent; accuratèque pervigilent, ut quæ in propriis Eccleſiis vel Oratoriis, aut Confraternitatibus intra Parochiæ limites conſtitutis, ex piis Legatis deſcendentes obligationes, adeſſe noſcuntur, fideliter exolvantur perficianturque; & ſi quem forte in iis adimplendis deſidem aut contumacem repererint, ad Noſtram quotannis unà cum Parochialibus libris intra tempus Paſchale, ſeu ante Majum exactum deferant Cancellariam; ad reparanda incommoda ac detrimenta, ſi quæ forte exinde piæ voluntati proveniant, ubi negligenter ſe geſſerint, ipſimet condemnandi.

7. Ubi verò in Tabulario ſeu Cancellaria noſtra eorumdem contumacium nota fuerit exhibita, ab ejus ſtatim Miniſtris ad Congregationem ſuper ſatisfactione Miſſarum a Deceſſore noſtro immediato morti jam proximo inſtitutam (2), a Nobis verò promotam & confirmatam remittatur.

8. Cujus quidem Congregationis omnes ac ſingulos Deputatos, tam ex Dominis de Capitulo Eccleſiæ Noſtræ Metropolitanæ, quàm ex univerſo Clero hortamur in Domino Jeſu atque obteſtamur, ut Chriſtianæ religionis ac pietatis intuitu, & patrocinium eorum ſuſcipiant, quorum nullus eſt memor amplius; quum jure optimo remedium & refrigerium expectent ex eo, quod pro ſuarum animarum ſalute legata ad pios uſus reliquerunt (3); & ſollicitè ac paterna charitate conſulant eorum conſcientiæ, qui aut ſolvere adhuc negligunt quovis prætextu legata pia, aut ea fraudant vel culpabiliter impugnant; quaſi egentium necatores ob eam rem a ſacris Canonibus appellati (4), propter quod venit ira Dei ſuper eos (5). Immo verò præcipimus, ut omni poſthabita perſonarum acceptione viriliter agant in re tanti ponderis; negligentiam objiciant delinquentibus, impios ac refractarios minis deterreant, arguant, obſecrent, increpent in omni patientia; & eam

(1) Concil. Aquen. ann. 1594. cap. 37.

(2) Decret. Thomæ Bonav. ex Comitibus Gherard. ſub die 10. Sept. ann. 1721.

(3) Trident. ſeſſ. 25. cap. 4. De ref.

(4) Can. *Qui oblationes* & ſeq. 13. quæſt. 2.

(5) Epheſ. 5. 6.

unumquemque corrigendi rationem adhibeant, quæ magis accommodata & ad ſupplendam præteritì temporis ignaviam futura ſit, & ad eam penitus evitandam in poſterum.

9. Præpoſiti verò examinandis & approbandis computationibus Officialium, qui res adminiſtrant Confraternitatum, Congregationum, aliorumque Piorum locorum, ad quos Paſtoralis extenditur cura Noſtra, non ſolum omnem ſedulitatem adhibeant in iis diſpungendis rationibus, quibus præficientur in dies, quemadmodum factum eſſe cognovimus a Majoribus noſtris (1); ſed etiam animadvertant ne ratas habeant, neve admittant inanes ac minimè neceſsarias expenſas, præſertim immodicas ab iis factas, qui quod venerabilibus locis relinquitur, pravæ voluntatis ſtudiis (2), in externo cultu in pompis vanitatibuſque diſperdunt. Ex quo fit, ut nihil facultatis deinde ſuperſit ad onera miſſarum implenda, aliaque opera pietatis exequenda per ultimas voluntates injuncta.

TITU-

(1) Synod ann. 1710. hic num. 8. (2) Can. *Sacrilegium*. 17. quæſt. 4.

Digitized by Google

TITULUS II.

DE SACRAMENTIS CUM IN GENERE, TUM IN SPECIE.

CAPUT I.

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

QUUM nil fere ſit, quod adeo perſpicuè novi Teſtamenti Sacerdotes in altiſſimo dignitatis faſtigio collocatos exhibeat, quàm cœleſtis ampliſſimique Sacramentorum theſauri illis a Chriſto Domino concredita diſpenſatio: ſumma profectò enitendum eſt vi, ut in iiſdem conficiendis ac miniſtrandis eximia undequaque integritas elucеſcat; ut gloriam a Domino, tamquam fideles myſteriorum Dei diſpenſatores (1) conſequi mereantur.

1. Caveant igitur omnes Presbyteri, ne ad conficienda ſeu miniſtranda Sacramenta lethali culpa inquinati, niſi ſaltem contritionis actum priùs elicuerint, accedant; dempta tamen celebratione Miſſarum, ut qui Divino præcepto, antequam de Pane edamus Angelico, & de Calice ſalutari bibamus, niſi neceſſitas urgeat, per Confeſſionem ſacramentalem nos ipſos probare (2) jubemur. Talarem præterea habitum ac ceteras ſacras veſtes, & ceremonias ab Eccleſia præſcriptas adhibeant; eaque omnia inviolabiliter ſervent, quæ ſunt in Rituali Romano conſtituta (3).

2. Si qui verò, quod ſceleſtiſſimum eſſet, dona Dei pecunia elargiri, pretioque commutare non erubeſcerent, ſeve-

(1) Cor. 1. 4. 1.
(2) Cor. 1. 11. 28.
(3) *De iis, quæ in Sacrament. adminiſtr. gener. ſervanda ſunt.*

ſeveriſſimam illis imminere denunciamus ultionem (1).

3. Et quoniam non ſolum in miniſtrandis, ſed & in ſuſcipiendis Sacramentis congrua quædam neceſſaria eſt diſpoſitio; Parochi partes ſunto, ea, quæ ad Sacramenta rite ſuſcipienda conducunt, edocere (2); rudes ac pueros, præſertim de Sacramentis nunquam aliàs ab illis receptis, brevìque recipiendis inſtruere (3); & ita demum cum unoquoque ſive admittendo, ſive rejiciendo, poſt adhibitam diligentiam ſe gerat, ſicuti in Domino viderit expedire. Quocumque autem modo notoriè indignos Sacerdotali conſtantia repellant Parochi; memores nefas eſſe ſanctum dare canibus, & mittere margaritas ante porcos (4).

4. Quia verò Sacramenta Servatoris noſtri beneficio ſingulari, humano generi data ſunt ad medelam; ibi ſe Parochi in illis exhibendis diligentiores oſtendant, ubi præſentior medicinæ neceſſitas apparebit (5). Quapropter ægrotos, eos præcipuè, quorum infirmitas judicatur ad mortem, ad quos Diabolus habens iram magnam deſcendere perhibetur (6), ipſi per ſe ſuoſve Vicarios aut ſubſtitutos, ſub arbitrii pœna ſæpiſſime inviſant, cæleſtibus hiſce remediis opportunè reſtaurent, & ad extremæ colluctationis agonem, veluti inexpugnabili ſcuto communiant (7). Quod ut exactiùs præſtare queant, ruri præſertim, inter Miſſarum ſolemnia feſtis diebus a populo petant (ad quod abſque ulla tergiverſatione obſtrictos eſſe præcipimus) an aliquem domi adverſa valetudine reliquerint laborantem, aut aliàs noverint quempiam de grege decumbere, infirmitate aliqua præpeditum.

5. In illis autem Eccleſiis, ubi plures alternis vicibus in animarum cura Parocho principali deſerviunt, unuſquiſque peracta vice in miniſterio ſuccedentem commonefacere teneatur, quinam in Parochia ægro corpore ſint, quàm

(1) Tot. tit. *De Simon.* & noviſſimè Pius V. Conſtit. *Cum primùm* edit. ann. 1566. §. *Caveant*.

(2) Catech. Rom. part. 2. *de Sacram. in gen.* num. 1.

(3) Trid. ſeſſ. 24. cap. 7. De ref.

(4) Matth. 7. 6.

(5) Ritual. Roman. *de viſit. & cura infirm.*

(6) Apoc. 12. 12.

(7) Ritual. Roman. paulo poſt in *Modo juvandi morient.*

quàm male habeant, quæ denique infirmis ab illis fuerint exhibita ſacramenta.

C A P U T II.

DE BAPTISMO.

VIX efformata e latere Chriſti, quaſi ſecundi Adæ dormientis prodierat Eccleſia (1); quum ſubitò ad eam irrigandam, ut quæ cœleſti Sponſo non habens maculam aut rugam jungenda erat, ex intimo divini cordis Sacrario aqua mundiſſima effluxit. Hac igitur aqua præſignabatur Baptiſmus convenientiſſimè, per quem anima noſtra omni labe deterſa Chriſto ſponſatur in Fide (2); & in Dei viventis Eccleſiam, veluti per oſtium quoddam (3) ingreſſa, facillimum ad cetera Sacramenta ſibi parat acceſſum.

1. Quò major eſt itaque Sacramenti hujus utilitas atque amplitudo, eò diligentiùs Paſtores invigilent, ut dignè ac ſalubriter miniſtretur. Ea de re populum frequenter edoceri inſtantiſſimè deſideramus atque præcipimus, quænam Baptiſmi materia, quænam ſit forma, qua ratione utraque ſimul debeat apponi atque exhiberi; quæque in eo miniſtrando requiratur intentio; nihilque obeſſe ſubſtantiæ Sacramenti infantem in baptiſmate vel ter vel ſemel immergere (4); ut in neceſſitate (5) cum forte Presbyteri aut quilibet miniſtrorum non inveniuntur, valeat unuſquiſque hominem in periculo conſtitutum lavacro regenerationis de peccato ad vitam, de culpa ad gratiam, de inquinamento ad ſanctificationem, de terrenis ad cœleſtia transferre (6); ſervato dignitatis ordine, ut mulier, niſi aliud honeſtas ſuadeat, ultimo loco ſuccedat (7). De his autem omnibus atten-

(1) Eph. 5. 26. & ſeq.
(2) Oſ. 2. 20.
(3) Concil. Flor. in *Inſtruct. Armen.* §. *Primum omnium*.
(4) Can. *De trina* de conſ. diſt. 4.
(5) Can. *In neceſſitate* cit. diſt. Cap. 1. §. *Una* verſ. *Sacramentum*. *De ſumm. Trinit. &c.*
(6) Can. *Per aquam* cit. diſt.
(7) Can. *Super quibus*. 30. quæſt. 3. Concil. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 29. cap. 1.

attentione quàm maxima ac diligentia imbuant obſtetrices; quod munus obire feminis quibuſcumque ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda inhibemus, niſi priùs in Civitate a Vicario noſtro Generali, ruri verò a proprio Parocho fuerint ad hoc approbatæ.

2. Ne verò Sacramenti hujus divina Lege (1) & utroque Jure (2) reprobata iteratio contingat, aut neceſſitas omittatur; mandamus omnibus, qui baptizandi munere funguntur, ut quum delatus fuerit infans ad Eccleſiam (3) baptizandus, deferentes, quibus id notius eſſe credatur, interrogentur, fuerit ne ille domi baptizatus; & ſi pro certo confirment non fuiſſe baptizatum, adhibita forma Eccleſiæ ſimpliciter ac ſine ulla verborum conditione dicant: *Ego te baptizo &c.*; ſin autem liquidò conſtet puerum baptiſmum privatis in ædibus rite ſuſcepiſſe, Sacerdos præmiſſis ceremoniis & aliis ritus circumſtantiis, baptiſmi formam non dicat, ſed proferat hæc verba: *quia tu es baptizatus, ego te benedico in nomine Patris &c.* Quod ſi ita res dubia ſit, ut verè neſciatur, an ſit baptizatus; tunc miniſter præmiſſis ritibus ac ceremoniis juxta formam traditam ab Alexandro III. (4) proferat hæc verba: *ſi baptizatus es, non te rebaptizo; ſed ſi nondum baptizatus es, ego te baptizo in nomine Patris &c.*

3. Nomina, ſi cui forte pueris baptizandis placeat imponere gentilitia, quæ ſanctitatem minus ſapere videantur, alia ſubjiciat religioni convenientia; & quum præcipuè ad diſtinctionem perſonarum ſint introducta, plures fratres iiſdem, licèt eorum aliquis rebus ſit exemptus humanis, non appellet.

4. Nemini liceat, ut etiam in Concilio Viennenſi a Clemente V. ſtatutum eſt (5), quempiam intra domeſticos parietes baptizare, niſi Regum vel Principum liberi extiterint, aut vera neceſſitas illud expoſcat, ſub pœna ſuſpenſionis a divinis eo ipſo incurrenda; ſed natum infantem ii quorum eſt ea cura, ad Eccleſiam, in qua ſunt ad hoc fontes ſpecia-

(1) Epheſ. 4. 5.
(2) Toto tit. Cod. *Ne Sacrum Baptiſm. iter.* can. *Non licet fieri* de conſ. diſt. 4. Cap. ult. *De Baptiſm. &c.*
(3) Concil. Prov. Flor. ann. 1573. cap. 2. hoc tit.
(4) Cap. *De quibus* hoc tit.
(5) Clem. unic. eod.

cialiter deputati, intra triduum deferendum curent; ſi res ulterius differatur, ſine facultate Noſtra baptiſmus nemini miniſtretur (1).

5. Reminiſcantur etiam Parochi eorum, quæ de Patrinis in Sacro Tridentino Concilio (2) & in Rituali Romano ſtatuta ſunt; nec illos ad hujuſmodi munus admittant, quibus eſt interdictum; ſi verò nullo laboraverint impedimento, eos admoneant, ut jocis omnibus nugiſque ſemotis, piè ac religiosè quid agant, attendant (3) intelligentes Chriſto filios ſpiritualiter generari, tenerique ſe pro ſuo ſuſceptionis officio, eos Catholica Fide & probatis moribus inſtituere, ſi parentes id facere omiſerint (4).

6. Peracto baptiſmo, aqua Sacramento adhibita non in ipſum fontem regerenda, ſed in ſacrarium demittenda eſt; & quidquid ad baptiſmi miniſterium delatum eſt, candelæ videlicet, ſudariola, hiſque ſimilia, ut omnes abuſus & ſuperſtitiones removeantur, penes Miniſtrum aut in Eccleſia, pro cujuſque loci conſuetudine relinquantur; & nulla mora interjecta, ſub pœna aureorum quinque, in libro ad hoc peculiariter deſtinato omnique diligentia cuſtodito, baptizati ejuſdemque parentum ac compatrum nomina & cognomina (5), & an ex legitimis nuptiis procreatus, quo die natus & baptizatus ſit, ipſa baptizantis manu deſcribatur, expreſſa etiam hora nativitatis; ut quandocumque opus fuerit gratis fideliterque de omnibus his teſtimonium reddere valeat; graviter puniendus, ubi ſeſe fraudolenter geſſiſſe deprehendatur. Moneant Parochi puerperas, ut quum primùm poſt partum domo exierint, mox ad Eccleſiam Deo acturæ gratias accedant, ubi benedictionem a Parocho ſuſcipiant.

7. Fons baptiſmalis, & reliqua ſupellex ad id ſpectans mundiſſima conſervetur; nec quidquam reſeratum extra baptiſmatis actum appareat (6), ſed oleum ſanctificatio-

E nis,

(1) Concil. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad Baptiſ. adminiſt.*

(2) Seſſ. 24. cap. 2. de ref. matr.

(3) Idem Conc. Med. loco cit. §. *Deinde*.

(4) Can. *Eos omnia*. De conſecr. diſt. 4.

(5) Trid. ſeſſ. & cap. cit. Conc. Prov. Flor. ann. 1573. cap. 3. hoc tit.

(6) Concil. Avenionenſe ann. 1337. cap. 5.

Digitized by Google

nis, quod veteri Eccleſiæ inſtituto fonti ſuperinfunditur, nimio munditiæ ſtudio, ut fit a quibuſdam, non abſtergatur omnino (1).

8. Recurrente autem die, in quo ſacrorum Fontium peragenda eſt benedictio (2) in memoriam priſtini Eccleſiæ inſtituti (3), Parochi omnes meminerint teneri ſe, niſi veniam a Nobis vel a Plebano impetraverint, ſub pœna ſex aureorum ad matricem Eccleſiam convenire, & Miſſæ ſacræque functioni intereſſe, niſi forte non una in eodem Plebatu baptiſmalis Eccleſia reperiretur; tunc enim Rector illius cum aliquot ejuſdem Plebatus, de conſenſu Plebani, Parochis eligendis, in propria Eccleſia eamdem benedictionem perficiat.

CAPUT III.

DE SACRAMENTO CONFIRMATIONIS.

SPIRITUS Sanctus, (4) qui ſuper aquas baptiſmi ſalutifero deſcendit illapſu; in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum præſtat ad gratiam. Omnes igitur fideles per manus impoſitionem inungentis Epiſcopi Spiritum Sanctum poſt baptiſmum accipere debent, ut pleni Chriſtiani inveniantur (5); quia cum Spiritus Sanctus infunditur, cor fidele ad prudentiam & conſtantiam dilatatur.

1. Parochi itaque hoc Sacramento diu poſt ſeptennium carere neminem ſinant; ſed quum tempus cognoverint Noſtræ viſitationis adeſſe, aut feſtum Pentecoſtes adventare, ad ſuſceptionem illius fideles excitent inflammentque.

2. Quos ſciverint deliniendos, efficaciam Sacramenti hujus, quæ ſeſe ad Spiritus Sancti ſeptiformem gratiam cum omni plenitudine ſanctitatis & ſcientiæ & virtutis latiſ-

(1) Can. *In Sabbato*. De Conf. diſt. 4.
(2) Can. *Deinde*. §. *Conſecratur*. Can. *Venit* ſeq. ead. diſt.
(3) Can. *Non ratione* cum ſeq. cit. diſt.
(4) Can. *Spiritus Sanctus*. De conſ. diſt. 5.
(5) Can. 1. diſt. cit. Catech. Rom. part. 2. *De Sacram. Confirm.* num. 5.

tiſſimè effundit (1), edoceant; præterea quibus diebus, quo mentis affectu illud ad Nos recepturi debeant accedere, quid denique ſecum oporteat afferre, demonſtrent.

3. Quæ quidem omnia Parochi Civitatis, Dominica præcedente Confirmationem, inter Miſſarum ſolemnia poterunt annunciare; ceteri, ſtatim poſt feſtum Dominicæ Reſurrectionis.

4. Statim ac delibuti ſunt ſacro Chriſmate, niſi a Nobis ſpecialiter diſpenſetur, myſtico velamine caput contegantur ex antiqua Eccleſiæ conſuetudine (2). Poſt triduum verò ſe Parocho ſiſtant, ſoluta ab eo combuſtaque, qua frontem circumligabantur, linea vitta (3), in peculiari libro inter Confirmatos recenſendi; ut prohibita Sacramenti iteratio vitetur faciliùs.

5. Multa quoque ſuper hac re paucis ab hinc annis in peculiari quodam Edicto Noſtro decrevimus, cujus tenorem exactè obſervandum præcipimus, & ad calcem remittimus inſpiciendum.

CAPUT IV.

DE SS. EUCHARISTIÆ SACRAMENTO.

SAPIENTIA, quæ per Baptiſmum in anima regenerati ædificata ſibi domo, in ea per Confirmationem exciditi columnas ſeptem (4), quæ ſunt Divini Spiritus ſeptiformia Chariſmata; immolare victimas ſuas, miſcere vinum & proponere menſam ſuam ſub Euchariſticis ſpeciebus, eidem non dedignatur peramantiſsimè.

1. Hoc ergo Sacramentum, in quo Salvator noſter diſceſſurus de hoc mundo ad Patrem divitias divini ſui erga homines amoris voluit effundere (5), & ſumma cum veneratione ac reverentia (6) a Sacerdotibus, quibus illius con-

 cre-

(1) Can. *Noviſſimè* diſt. cit.

(2) Can. *Poſt Baptiſmum*. De conſecrat. diſt. 4.

(3) Concil. Provinc. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad Sacr. Confir. adm.* §. ult.

(4) Prov. 9. 1. & 2.

(5) Trident. ſeſſ. 23. cap. 2. ex Joann. 13. 1.

(6) Catech. Rom. de Sacr. Euch. num. 1.

credita eſt diſpenſatio, haberi convenit, & a ceteris Chriſtianis eximia cordis munditie & charitate præcellentiſſima ſumi par eſt.

2. Quidquid igitur Sacri Canones, & Prædeceſſores noſtri tum in Provincialibus, tum in Diœceſanis Synodis ſtatuerunt de eo cuſtodiendo, approbamus obſequentiſſimè & confirmamus; ut ſcilicet in Eccleſiis omnibus Collegiatis aliiſque Curatis in Ara maxima (1), alioquin in proxima inferiori, ante quam ſub juris & arbitrii pœnis ardeat lucerna ſemper (2), collocetur, locoque cuſtodiatur quàm honoratiſſimo atque mundiſſimo (3), in ædicula nempe huic rei unicè deſtinata (4), affabre perpolita, ſerico velo intus contecta, ac tali ſupernè ornamento refulgente, ut ibi facile intuentes intelligant Regem Regum poſuiſſe tabernaculum ſuum, ubi habitaret in hominibus uſque ad conſummationem ſeculi. Præcipuè verò Parochi animadvertant, ut venerabile Sacramentum in argentea, vel alterius metalli pyxide interiùs deaurata, vel ea deficiente, in Calice, ſubſtrato nitido corporali, ponatur; ſuper patena verò ac longè minùs in alio profano vaſculo quantumvis pretioſo, ſub pœna aureorum quinque, nullà unquam de cauſa recondi permittimus.

3. Inſuper Euchariſtia, æſtate, decimo quoque die; hyeme verò, decimoquinto renovetur (5); eaque ſub fideli cuſtodia argenteis clavibus, vel ſaltem deauratis adhibitis conſervetur (6); quæ ſemper apud Parochos ipſos, eorumve fungentes vice, aut Oeconomum remaneant, Eccleſia vacante. Contrafacientes, etiamſi Regulares fuerint, gravibus pœnis ſubjacebunt infligendis, juxta præſcriptum Nobis tenorem a Sacra Epiſcoporum Congregatione juſſu Innocentii XIII. (7).

4. Parum tamen eſſet Sanctiſſimum Chriſti Corpus tanta

(1) Sacr. Epiſc. Congr. 6. Dec. 1594. apud Gav. verb. *Euchariſtia* num. 4.

(2) Exod. 27. 20. Conc. Mechlinienſe ann. 1607. *De Sanct. Euch.* tit. 7. cap. 2.

(3) Cap. *Sanè. De celebr. Miſſar.*

(4) Sacr. Rit. Congr. 22. Febr. 1593. apud Gav. loc. cit. num. 9.

(5) Innoc. IV. Conſt. *Sub Catholica* edit. ann. 1254. §. *Sed Euchariſtiam.* Clem. VIII. Conſt. *Sanctiſſimus* edit. ann. 1595. §. *Sanctiſſimum*. Conc. Rothomag. ann. 1072. can. 6.

(6) Cap. 1. *De Cuſt. Euch.*

(7) Die 8. Jan. 1724.

Digitized by Google

ta ſedulitate, tantaque extrinſecus diligentia a Parocho cuſtodiri, niſi ipſe veluti fidelis ſervus & prudens (1), quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam, ut det illis cibum in tempore; noſset etiam illud cautiſſimè diſpenſare.

5. Caveat igitur ne Angelorum eſca nutriat, quem ab epulis quotidianis noſſe dijudicare Corpus Domini prudenter non credat, aut quem menſæ Dœmoniorum (2) participem eſſe publicè conſtet.

6. Ea de re nullum regulariter ante decimum annum, (niſi forte in mortis articulo) nullum de vi ac ratione Sacramenti non diligenter inſtructum, ad ſacram Synaxim admittat; & ab ea repellere non pertimeſcat quotquot in propatulo flagitioſè ſe gerere, & in criminibus notoriè verſari cognoverit.

7. Armeni quoque ii ſolùm ad Menſam Domini adhibeantur, quos per legitima documenta conſtiterit (3) Catholicam fidem profeſſos eſſe.

8. Ceteros autem Chriſtianos ſtudeat Parochus pro viribus excitare, ut ad Dominicam cœnam manducandam, etſi non quotidie, niſi perſonæ qualitatibus diligenter inſpectis expedire crediderit (4), frequenter tamen ea, qua decet, humilitate atque habitu corporis accedant, aut ſaltem in Paſcha & Pentecoſte & Natali Domini, juxta veterum Canonum conſtitutionem (5), atque etiam in feſto Deiparæ in Cœlum Aſſumptæ, nullatenus id prætermittant; qua ſumpta, liquores in Calice conſecrato vel alio vaſe ad Calicis formam confecto præbeantur nemini.

9. Meminerint ii, quorum intereſt, in media nocte Nativitatis Dominicæ juxta toties repetitas Declarationes Sacræ Rituum Congregationis (6) poſt Miſſam decantatam neque permittendas eſſe ſucceſſivè alias duas Miſſas, neque Fidelibus Sacram Communionem poſcentibus eam exhibendam.

10. Cle-

(1) Matth. 24. 25.

(2) Cor. 1. 10. 2.

(3) Sacr. Rit. Congr. 25. Maii 1669. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 316.

(4) Sacr. Conc. Congr. in Decr. *De Comm. quotid.* 12. Febr. 1679.

(5) Can. *Etſi*. Can. *Seculares*. Can. *Omnis homo*. De Conſ. diſt. 2.

(6) Sacr. Rit. Congr. 7. Dec. 1641. 9. Aug. 1652. 20. Apr. 1664. apud Lantuſc. in Theatr. Reg. verb. *Miſſa* num. 15. & apud Monacell. Form. legali pract. part. 2. tit. 15. form. 3. num. 16. & Sacr. Congr. Viſit. 7. Decemb. 1602. ibid.

Digitized by Google

10. Clericos verò, ſi quidem in Sacris Ordinibus ſint conſtituti, omnibus iis, quæ ex præcepto coluntur feſtivitatibus, reliquos, tum prima qualibet menſis Dominica, tum celebrioribus anni feſtivitatibus pane de Cœlo præſtito recreari maximè conſentaneum declaramus, & concupiſcimus vehementiſſimè.

11. Et quum Generalis Concilii Decreto celeberrimo (1) omnis utriuſque ſexus Fidelis ad eſum veri & immaculati Agni, ad minus in Paſcha, reverenter convenire jubeatur; nullus ab hujus obſervatione præcepti exemptum ſe putet, quin a proprio Sacerdote in propria Eccleſia, quacumque alia, etiam Metropolitana excepta (2), niſi Noſtra, aut ejuſdem Parochi in ſcriptis danda facultate accedente, ad illud compelli valeat implendum; Canonicis ultionibus a Nobis, ubi de ipſius contumacia certiores facti erimus, graviter puniendus.

12. Regulares etiam, qui alienos Parochianos ad Paſchale Sacramentum admiſerint, præter alias Canonicas pœnas (3), ſex menſium ſuſpenſionem incurrere eo ipſo ſe ſciant (4).

13. Quod ſi quem forte juſta de cauſſa iis, quibus Euchariſtiæ ſumendæ concluditur obligatio, temporibus, extra Parochiæ limites degere contingat (5), ſtatim reverſus aut eò ſe conferat ad ſatisfaciendum præcepto, aut de eo alibi impleto legitimam Parocho fidem exhibeat; aliter perinde ac in lege delinquens cenſebitur, & pœnas luet.

14. Porro ut hominum perditorum malitiæ ac tergiverſationibus pro virili parte obviam eatur, conſuetudinem illam, qua ſingulæ ſingulis Parochianis, Paſchali tempore appropinquante, ſchedulæ dantur a Parochis, notis quibuſdam opportunè ac ſolerter conſcriptæ, in actu Paſchalis Communionis reſtituendæ, laudamus & approbamus, eamque in poſterum retinendam ſtatuimus ab omnibus indiſcriminatim.

15. Et

(1) Cap. *Omnis utriuſq. de pœnit. &c.*

(2) Sacr. Conc. Congr. 30. Jan. 1587. apud Gav. Verb. *Euchariſtia* num. 31.

(3) Clemen. 1. *De privil. &c.* Provinc. Florent. ann. 1573. rubr. 31. cap. 6.

(4) Sacr. Rit. Congr. 20. Mart. 1638. apud Dian. Op. Coor. tom. 2. tract. 2. Reſol. 20. num. ult.

(5) Conc. Prov. Med. 3. ſub D. Carolo *De iis quæ ad Sacram Euch. pertinent*. §. *Quicumque*.

15. Et quum non minori præcepti hujus neceſſitate in mortis urgeamur articulo, Parochos omnes rogamus atque obſecramus in Domino, & ſeveriſſimis etiam ſub pœnis omnino curare ſancimus, ut ubi quempiam de populo in vitæ diſcrimine poſitum eſſe reſciverint, cœleſte Viaticum in decenti habitu (1) & eo quo poterit majori cum pompæ apparatu, ſuſcipiendum, nunquam tamen adorandum (2) aut deoſculandum, ad illum deferatur quamprimum, cujus ſumptione, mente & ſpiritu renovatus infirmus, uſque ad montem Dei valeat ambulare tutiſſimus.

16. Duæ verò ſaltem ſacræ Euchariſtiæ particulæ reponantur in pyxide (3), ne populus rediens inani ſe vaſculo venerabundus advolvat; niſi forte longitudo itineris, aut aſperitas viarum, vel aëris intemperies excuſet.

17. Ab omni præterea in hac venerabili peragenda functione, orationum prolixitate & precum vernacula recitatione caveatur; ſed præter illas, quas ad hoc inſtituit Eccleſia, & breviſſimam aliquam, ſi Parocho videbitur, pro ægrotantis incolumitate, ac Indulgentiarum, quas Summi Pontifices (4) auguſtiſſimum Sacramentum ad infirmos delatum comitantibus conceſſerunt, perſtrictam enunciationem, nihil recitetur omnino (5); ne forte populorum devotio, quorum pars maxima domeſticarum rerum curis urgetur, tædio tandem affecta in eximio pietatis opere refrigeſcat.

18. Quicumque verò tam ſecularis, quàm regularis Sacerdos in publico privatoque Oratorio Euchariſtiam ad infirmos ferendam aſſervaverit, aut eam in die Paſchæ ibidem populo diſtribuerit, præter locale interdictum ipſo facto incurrendum, arbitrarias pœnas ſubito. Prudens autem Parochus nonniſi raro, & opportunis circumſtantiis inſpe-

ctis

(1) Cap. *Sanè.* §. *Sacerdos. De celebr. Miſſ.*

(2) Sacr. Congr. 19. Nov. 1575. apud Barb. Apoſt. Deciſ. coll. 335. num. ult. & apud Nicol. lucubr. tom. 2. libr. 3. tit. 41. num. ult.

(3) Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad Sacram. Sanct. Euch.* §. ult. Concil. Sipont. ann. 1567. *De cuſtodia & loco Euchar. & de modo deferendi.* Conc. Mechlinienſe ann. 1607. *De Sanctiſſ. Euchar.* tit. 7. cap. 4.

(4) Innocent. XII. Conſt. *Debitum* edit. ann. 1695. in Bullar. continuat. part. 1. confir. Indulg. conceſſ. ab Innoc. XI.

(5) Alex. VII. Conſt. *Pia ſollicitudinis* edit. ann. 1657.

Digitized by Google

ctis e privato Oratorio ſumat Viaticum ægroto miniſtrandum; deinde verò ſi tempus feret, expediens erit, ut ab Eccleſia Parochiali publicè repetatur.

19. Sub interdicti quoque cenſura Euchariſtiam adorandam ſine expreſſa Noſtra vel Vicarii Noſtri Generalis facultate palam exponi vetamus. Si verò feria quinta, ſexta, & Sabbato majoris hebdomadæ ſacræ functiones, quæ fiunt mane, celebrabuntur, aut Chriſti Corpus auguſtiſſimum in monumento recondetur, alibi, quàm in iis Eccleſiis, in quibus illud nunquam deficere conſuevit (1), aut præterquam in Oratoriis legitimo quoad hoc fruentibus privilegio, celebrans ſuſpenſioni, locus interdicto ſubjaceat ipſo jure.

20. Ad inhibendum verò noſtra non fertur intentio, ut in altari, dummodo ad breve tempus id fiat, ſacra pyxis interdum collocetur; ubi videlicet aut tempeſtas coorta, aut imminens gravis alia neceſſitas opem a Deo inſtantiùs coëgerit implorare.

21. Facultas ſolemniter exponendi Euchariſtiam ad exorandam ægrotantium incolumitatem non detur, niſi ii ſint, qui ceteros in Republica honore ac dignitate præcellunt (2).

22. Regularibus tamen in propriis Eccleſiis venerabile Sacramentum velo contectum in ipſo tabernaculo adorandum proponere ſemper permiſſum eſt (3), palam verò & ſolemniori cum pompa exponere tunc ſolùm licet, cum publica a Nobis approbanda emerſerit cauſſa (4).

23. Ceterum Orationem illam, quam dicunt quadraginta horarum (5) plenariæ conceſſione Indulgentiæ a Romanis Pontificibus Innocentio videlicet XI. ejuſque Succeſſoribus auctam ac locupletatam maximè commendamus; omneſque hortamur in Domino ad eam conſervandam promovendamque certatim, tanquam hujus Urbis ſingulare præſidium,

(1) Sacr. Rit. Congr. 18. Maji 1602. & aliàs apud Pitton. in Conſtit. & Deciſ. &c. num. 751.

(2) Sacr. Epiſc. Congr. 7. Sept. 1598. apud. Gav. verb. *Euchariſtia* num. 54.

(3) Sacr. Congr. 27. Maji 1603. rel. a Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 494.

(4) Sacr. Rit. Congr. 26. Febr. 1628. apud Gav. loc. cit. num. 53.

(5) Vid. Conſt. Pii IV. *Divina diſponente Clementia* edit. ann. 1560. & Conſt. Clem. VIII. *Graves* edit. ann. 1593.

dium ac decus eximium ; atque in ea peragenda omnem ritum a Prædeceſſoribus noſtris , Petro Niccolino & Thoma ex Comitibus Gherardeſchæ (1) in peculiari quodam Edicto , ad normam præſcriptumque Apoſtolicæ Sedis, exactè adnotatum innovamus & confirmamus.

C A P U T V.

DE SACROSANCTO MISSÆ SACRIFICIO.

MAGNUM Euchariſtiæ Myſterium Agnorum veterum (2) Typos in ſe undequaque non expreſſiſſet impletos, niſi quod nobis datum eſt in edulium, inſtitutum quoque fuiſſet in juge Sacrificium. Hinc Deus & Dominus noſter in ultima cœna, expleto Paſchatis epulo, novi teſtamenti Sacerdos in æternum effectus ſecundùm ordinem Melchiſedech , Corpus & Sanguinem ſuum ſub ſpeciebus panis & vini obtulit Deo Patri ; quod & ab Apoſtolis, & ab eorum in Sacerdotio ſucceſſoribus uſque ad Mundi conſummationem faciendum eſſe præcepit in ſui memoriam.

1. Ut autem hoc ſacrificii genus præcellentiſſimum pro rei dignitate ac majeſtate perageretur, ritus quoſdam (3) preces ac ceremonias nonnullas, tempore ſuccedente divinitus inſtituta excogitavit Eccleſia , quas in ejus tractatione voluit obſervari, ac religioſiſſimè cuſtodiri. Ob eamque rem Sacerdotes omnes in id ſibi noverint incumbendum eſſe vehementer, ut Romani Miſſalis Rubricas, in quibus hujuſmodi ceremoniæ accuratè deſcriptæ ſunt, frequenter evolvant, ſedulò addiſcant, optimèque percalleant (4); ne cum totius Ordinis Sacerdotalis dedecore videantur ad tantum miniſterium accedere, verſarique in

F tam

(1) In Addit. Syn. ann. 1710. pag. 309.
(2) Exod. 12. 3. & ſeq. & cap. 29. 38.
(3) Can. *Eccleſiaſticarum* 11. diſt. Can. *Jacobus*, De Conſ. diſt. 1. Trid. Seſſ. 24. cap. 5.
(4) Clemens XI. in liter. circul. ſub die 16. Mart. 1703. num. 9. ſub finem in Bullar. cont. part. 1.

tam auguſtis functionibus ſuarum partium ignari.

2. Et licèt hæc novæ Legis oblatio mundiſſima, nulla unquam indignitate, malitia offerentis nulla inquinetur; nihilominus tantam ac tam eximiam exigit puritatem, & ſanctimoniam, ut a nemine prorſus, qui, quantum humana ſinit infirmitas, mundo corde non ſit, offerri aut contrectari conveniat.

3. Ea de re, præterquamquod unuſquiſque Sacerdos, qui lethali culpa (quod Deus avertat) ſe ſenſerit inquinatum, ante divinum hoc Sacrificium Sacramentalis eget pœnitentiæ lavacro; Nos uti tam ſalutari remedio, ſaltem ſemel in hebdomada (1), ad abſtergendum expiandumque quidquid fortaſſe pro humana imbecillitate piaculi ac macularum contractum ſit in dies, decernimus eſſe maximè conſentaneum.

4. Ne Sacerdos, poſtquam ad altare operaturus acceſſerit, vel inani tædio adſtantes afficiat, vel adeo ex abrupto & immeditatè Miſſam auſpicetur, ut erroribus, quos improviſa legendo committit, populo divina myſteria contemptibilia reddat; præcipimus ut Miſſam privatim prius legat, ſuiſque adnotet ſignis atque diſcriminet; Nobis interim quadraginta dierum Indulgentiam, quam olim Prædeceſſores noſtri (2) voluerunt ea præſtantes lucrari, approbantibus & confirmantibus.

5. Quod autem de Sacerdotibus recèns ad Ordinem promotis ſalubriter ſtatutum eſt, (3) ne videlicet Miſſarum Solemnia celebrent abſque facultate a Nobis, ſeu Vicario Noſtro Generali juxta Magiſtri Ceremoniarum, aut alterius ex infra deputandis relationem concedenda, ratum omnino firmumque permaneat; eos inſuper Sacerdotes, Sacerdotis alterius probè informati miniſterio in re divina peragenda eouſque uti volumus, donec in eo ſatis appareant inſtructi; cujus quidem rei judicium adſiſtentis

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De pœnit. & rem.* cap. 7. Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad celeb. Miſſ.* §. *Ut quo*. Conc. Sipontinum ann. 1567. *De divin. cult. & celebr Miſſ.* Conc. Burdigalenſe ann. 1582. *De iis quæ in Sacroſ. Miſſ. Sacrif. &c.* cap. 5.

(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De Celebr. Miſſ. Anniverſ. &c.* cap. 2.

(3) Conc. Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 18. cap. 11.

tis ejuſdem curæ conſcientiæque committimus.

6. Sacerdos omnibus paramentis indutus in Sacriſtia, aut ubi illa deſit (1), in ipſa Eccleſia a cornu Evangelii, nunquam tamen ab ipſo altari deſumptis, ad celebrandum procedat oculis demiſſis, inceſſu gravi, erecto corpore (2) eique inter celebrandum unus ſaltem miniſter inſerviat (3), Clericus quidem, ſi ſuppetat, qui compoſitè omnia præſtet juxta ſacros Canones & Rubricas Miſſalis; ſin minus, laicus ex magis peritis; eo tamen officio fungi vetitum eſt feminis quibuſcumque (4).

7. Graviſſimè ferimus, quod ad noſtras perlatum eſt aures, quoſdam e Clero noſtro adeo perturbatè feſtinanterque Sacroſanctis operam dare Myſteriis, ut in adſtantium animis pietatis ac devotionis loco, non modo admirationem, ſed etiam ſcandalum creent; eaque de re, quum hujuſmodi corruptelam, quantum in Domino poſſumus, velimus abolere, præcipimus omnibus Eccleſiarum Præpoſitis & Cuſtodibus, ut hujus culpæ reos poſt unam, aut alteram commonitionem, niſi reſipuiſſe conſtiterit, ad Nos remediis uſuros efficacioribus deferre non differant, rationem quoque Deo Nobiſque, ubi in re tanti ponderis negligenter ſe geſſerint, reddituri.

8. Peracta Miſſa, nullus ab Eccleſia præſcriptas preces, niſi ad alia pietatis opera incumbendum ſit ſtatim, omittat in gratiarum actionem pro tanto ſibi præſtito beneficio.

9. Sacerdotes publicè ac notoriè criminoſos (5), & Eccleſiaſticis cenſuris obnoxios (6) prorſus indignos eſſe, qui ad ſanctum altare accedant, edicimus. Peregrinos autem vagoſque, qui abſque facultate Noſtra in ſcriptis exhibenda celebrare quoquo modo præſumpſerint, ſuſpendimus eo ipſo; & Sacriſtæ tam ſeculares, quàm regula-

 res

(1) Sacr. Rit. Congr. 6. Mart. 1610. apud Gavant. verb. *Protonotarius* num. 17.

(2) Rubr. Miſſ. *De rit. ſerv.* §. 2. num. 1.

(3) Conc. Mogunt. ann. 813. cap. 43. & Pariſienſe ann. 829. cap. 48.

(4) Cap. 1. *De Cohabit. Cleric. &c.* Innoc. IV. Conſt. *Sub Catholica* edit. ann. 1254. §. 3. verſ. *Mulieres autem*.

(5) Cap. *Omnipotens*. *De Accuſ.* Trid. ſeſſ. 22. in decret. *De obſerv. &c.*

(6) Tot. tit. *De Cleric. excomm. &c. miniſtr.* Cap. 1. §. ult. *De ſent. & re jud.* in 6.

res (1), qui eos excipient ad celebrandum, pœnis ſubjacebunt in noviſſima Synodo (2) conſtitutis.

10. Per hæc tamen Parochis & Regularium Eccleſiarum Præpoſitis quibuſcumque facultas non cenſeatur adempta, quin in propriis Eccleſiis Presbyteros ad hanc Metropolim rectà contendentes admittere valeant; ſi tamen proprii Ordinarii, aut alterius ex vicinioribus commendatitias literas (3), quæ ſuſpicionem non pariant, exhibeant; nullaque Eleemoſynæ ſpe duci videantur.

11. Diœceſis quoque Noſtræ loca contermina incolentes in finitimis Noſtræ Ditionis Eccleſiis, ubi probè noſcuntur, ad ſacrificandum recipi non prohibemus, veſtigiis inſiſtentes Prædeceſſorum noſtrorum (4).

12. In altaribus nihil, quod ad Sacrificium neceſſariò requiritur, deſit; quin & ipſa ſupellex, ut cujuſque Eccleſiæ reditus patiuntur, eſto decenter ornata; ſemper verò mundiſſima, ea præcipuè, quæ Chriſti Corpori & Sanguini continendo deſtinatur; quàm enim abſonum, quàm indecorum eſt, menſam Domini ſordibus iis reſpergi & contaminari (5), a quibus in epulis ſuis ingenuus quiſque abhorreret! Quamobrem negligentibus comminamur ſeveriſſimas pœnas.

13. Calix cum Patena lævigatiſſima ex metalli genere ab Jure (6) permiſſo adhibeatur, ac deauretur ſub pœna trium aureorum. Conficientes verò in Calicibus adeo vetuſtate conſumptis aut perforatis, ut Chriſti Domini Sanguis in illis tutò contineri non valeat, ad multam damnabimus aureorum decem.

14. Miſſæ non niſi debitis horis (7) ſub arbitrii pœna celebrentur; in eiſque diſtribuendis populi univerſi, non privati cujuſquam ratio ducatur. Qui verò pluries, quàm ſemel in die, niſi in caſibus Jure (8) permiſſis celebra-

(1) Sacr. Congr. Concil. 17. Aug. 1630. apud Barboſ. in Collect. verb. *Sacerdos*, & Sacr. Congr. Inq. apud Nicolium in lucubrat. Canon. libr. 3. tit. 31. num. 15.

(2) Hic num. 4. & 5.

(3) Cap. *Tua fraternitatis*. *De Cler. peregrinis*.

(4) Synod. ann. 1710. hic num. 6.

(5) Conc. Later. 4. decret. 17.

(6) Can. *Ut vaſa* & ſeq. de Conſ. diſt. 1. Innoc. IV. cit. Conſt. *Sub Catholica*.

(7) Trid. ſeſſ. 22. in Decret. *De obſer. &c.* Pius V. Conſt. *Sanctiſſimus* edit. ann. 1566.

(8) Cap. *Conſuluiſti*. *De celebr. Miſſ.*

lebraverit, biennali ſuſpenſioni ipſo jure incurrendæ, & quinquennali triremium pœnæ obnoxius eſto. Contra verò unumquemque Sacerdotem, ut ter ſaltem aut quater in anno (1), niſi aliunde ſæpius id facere teneatur, Sacrificium offerre non negligat, monemus atque præcipimus.

15. Ruri nullus Parochorum fiat congreſſus ad decantandas Miſsas, celebrandave Anniverſaria pro fidelibus defunctis, a Paſſionis Dominica uſque ad octavam Paſchatis incluſivè (2); ne quum ſummopere grex optat Paſtoris operam & auxilium, incuſtoditum ſeſe impaſtumque deſeri conqueratur; contrafacientes aureis tribus multabimus, aliiſque arbitrariis pœnis afficiemus.

16. Onera Miſſarum a Fundatoribus impoſita unà cum conditionibus ſuis impleantur quàm exactiſſimè, ad normam reductionis a Nobis nuperrimè conſtitutæ, ex Pontificio Indulto huic etiam Diœceſi communicato. Ob eam rem diligenter obſervetur Edictum generale a Nobis editum ſuper norma ſatisfaciendi Miſſarum obligationibus, præſcribens formam retinendi in Sacriſtiis codices Miſſarum dictos *Vacchette*, quod etiam habetur per extenſum in Additionibus. Si ſecus factum fuerit, Clerici beneficiati Beneficiorum ſuorum fructibus privabuntur; tranſgreſſores ceteros arbitraria animadverſione coërcebimus. Qui verò quotidie per ſe ipſum celebrare tenetur, ne dum ſibi nimium indulget, pias Fidelium voluntates defraudet, Decretum Sacræ Congregationis (3) ſuper hoc emanatum diligenter obſervet.

17. Huc etiam pertinet, ne privata quis auctoritate onera Miſſarum reducere, etiam ſub prætextu imminutionis redituum, Apoſtolica Sede inconſulta præſumat; & ut nullus a Fidelibus eleemoſynas Miſſarum acceptet, quibus ſaltem intra trimeſtre (4) ſe non ſatisfacturum prævideat, ſalvo ſemper elargientium arbitrio & voluntate. Quod ſi quis forte intra præſcripti temporis ſpatium aſſumptis oneribus cor-

(1) Conc. Tolet. ann. 1324. can. 8.

(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De celebr. Miſſ.* cap. 5. & Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 18. cap. 8.

(3) Edit. 18. Sept. 1688. relat. a Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 335.

(4) Sacr. Conc. Congr. ſuper decret. *De celebr. Miſſ.* 21. Jun. 1625. ad decim. & undec. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 327.

correſpondere non poſſe conſpexerit, ea de re, ſub interminatione divini judicii, certiores Nos fieri quamprimum curet.

18. Et ut omnis avaritiæ ſuſpicio ab Eccleſiæ miniſtris penitus abſtergatur (1), capſulas illas, quas mortuorum dicunt, ad eleemoſynas captandas in Eccleſiis & Oratoriis quibuſcumque, ſi quæ ſunt adhuc appoſitæ vel circumferuntur, contra Prædeceſſorum Noſtrorum Conſtitutiones, ſtatim amoveri præcipimus; contrafacientes arbitrio Noſtro obnoxios fore ſancimus.

19. De collectis verò auctoritate Noſtra eleemoſynis, quoties celebrandæ ſint Miſſæ, julius unus dumtaxat celebrantibus erogetur; feſtis autem vel ex præcepto vel ex devotione diebus, uſque ad libram unam, & ſolemnioribus etiam ad duos julios, eadem poſſit extendi elargitio.

C A P U T VI.

DE POENITENTIÆ SACRAMENTO.

UT animam eſurientem ſatiaret bonis, multiplices de Cœlo Dominus paravit myſticos panes, quorum diſpenſationem miniſtris Eccleſiæ ſuæ committi voluit; ut eos pro fidelis cujuſque indigentia frangerent opportunè. Quum igitur horum nobiliſſimum & excellentiſſimum eo cupientibus exſaturari, ut rite ſumeretur, propoſuerimus; ad alterum modo progredimur populo Noſtro exhibendum, quem ſemel atque iterum panem lacrymarum appellat Pſalmiſta (2).

1. Panis itaque lacrymarum Pœnitentia eſt; cujus quum ſæpe quamplurimi propter humanam imbecillitatem indigeant, præcipimus Parochis, ut non ſolùm diſpoſitionem Generalis Concilii (3), quo ſancitum eſt, ut omnis utriuſque ſexus Fidelis, poſtquam ad annos diſcretionis venerit, omnia ſua ſolus peccata, ſaltem ſemel in anno, confiteatur pro-

(1) Trid. ſeſſ. 22. in decret. *De obſerv.*
(2) Pſalm. 41. 4. & Pſalm. 79. 6.
(3) Cap. *Omnis utriuſque ſexus. De pœnit. &c.*

proprio Sacerdoti, populo revocent in memoriam; ſed etiam Sacramentalis Confeſſionis frequentationem (1) uſumque commendent; plebemque hortari non deſinant, ut in celebrioribus ſaltem anni feſtivitatibus, Dominicæ videlicet Nativitatis, Pentecoſtes, Beatiſſimæ Virginis Aſſumptionis, & Omnium Sanctorum, a Diaboli laqueis, ſi quibus captivi tenentur (2), per hujus virtutem Sacramenti eximere ſeſe curent, cœleſtique alimonia recreari.

2. Nullus autem ſive ſecularis ſive regularis Sacerdos, niſi Parochialem Eccleſiam obtineat (3), Sacramenti hujus populo ſeſe miniſtrum exhibeat, niſi a Nobis fuerit approbatus, neque deinde reprobatus ulla de cauſſa (aliter ipſo facto incidat in excommunicationem); & tunc Parœciarum limites, in quibus excipiendis Confeſſionibus a Nobis præpoſitus eſt, nullatenus prætergrediatur (4), etiam Parocho loci conſentiente, ſub pœna facultatis a Nobis ipſo jure revocatæ. Parochi verò in tota Diœceſi, atque adeo in Civitate, conſcio & annuente Eccleſiæ Rectore, ſacramentaliter abſolvendi jus habeant, Metropolitana Noſtra excepta; niſi forte ipſi (quod etiam de Confeſſariis quibuſcumque in Congregatione aliqua Presbyterorum Civitatis adſcitis intelligatur) divinorum Officiorum cauſa eò collegialiter convenientes ad invicem confiteri voluerint.

3. Confeſſarii autem ceteri, quicumque ſint (5), ægrotantes illos, quorum, dum eſſent incolumes, confeſſiones audire conſueverant, ubique in Diœceſi valeant abſolvere.

4. Ut autem tanti Majeſtas judicii loco habituque decentiſſimo, & quibus par eſt, adhibitis cautelis exerceatur, provida Prædeceſſorum noſtrorum ſollicitudo tribunalia quædam, in quibus Sacerdos Judex aſſideat, quæque jam per conſuetudinem ubique fere ſunt introducta, deſcripſit; ſanxitque, ut in pœnitentiæ miniſterio ſuperpelliceo, ſtola (6) proprioque pileolo Presbyter uteretur, &

Me-

(1) Conc. Sabinenſe in Hiſpan. ann. 1322. cap. 27. Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De pœnit. & rem.* cap. 5.

(2) Timoth. 2. 2. ult.

(3) Trid. ſeſſ. 23. cap. 15. De ref.

(4) Acta Eccleſ. Mediolan. *Inſtruct. Sacram. pœnit.*

(5) Sacr. Epiſcop. Congr. 22. Jan. 1616. apud Barboſ. in Collect. Bull. verb. *Curatus*.

(6) Conc. Aquenſe ann. 1585. cap. 21. Sacr. Congr. Epiſt. 8. Nov. 1583. apud Barboſ. in Collect. Bullar. verb. *Confeſſarius*.

Metropolitanæ noſtræ Capitularibus habitum geſtare propriæ dignitatis indulſit. Nullus itaque ſub arbitrii pœnis regulariter extra prædictas ſedes, deſcriptiſque veſtibus carens, populum ſacramentaliter audiat; permittimus tamen, in magno populi concurſu, alias etiam ſedes ferrea ligneave crate utrinque munitas adhibere.

5. Sacerdos niſi ex cauſſa neceſsaria nullum, præſertim feminas, ante ſolis ortum, vel poſt ejus occaſum (1) ad Confeſſionem recipiat; ubi verò neceſſitate exigente aliter fieri contigerit, conſuetudinem illorum laudamus & ubique ſervandam præcipimus, qui lumine aliquo e conſpectu Sacerdotis admoto, tenebrarum incommodo conſulere ſtudent, mareſque a feminis ſegregant.

6. Pœnitentes interim vehementer hortamur & commonemus, ne tanta ſeſe turba ad Sacrum tribunal urgeant, atque ita ſe invicem deculcent, ut jurgia & rixas excitent, quæque a confitentibus ſecreto Sacerdotis aurium committuntur, ipſi percipiant.

7. Nihil inter confitendum a pœnitentibus etiam ſponte oblatum recipiatur (2) ſub pœna ſuſpenſionis ab hujus adminiſtratione Sacramenti ipſo jure incurrendæ die a tranſgreſsione ſequenti, dieſque triginta perduraturæ. Excipimus tamen ea, quæ forent ex debito juſtitiæ reſtituenda (quod cautè faciendum monemus) Miſſarum eleemoſynas neque directè neque indirectè petitas aut intentas, ſed ſponte oblatas; eleemoſynaſque ſponte itidem datas erogandas in pauperes, qui neque primo neque ſecundo conſanguinitatis gradu Confeſſarium contingant. Nihil etiam e converſo Confeſſarius pœnitentibus largiatur.

8. Eorum criminum reos, quæ vel ſupremo judicio ſuo Apoſtolica ſedes, vel noſtro Nos reſervanda cenſuimus, & quorum elenchum hic exhibemus, nullus ſecularis vel regularis Sacerdos ſine legitima facultate præſumat abſolvere (3), præterquam in mortis articulo (4). Quod ſi quis aucto-

(1) Conc. Narbon. ann. 1609. cap. 16.

(2) Idem Conc. loc. cit. Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De Simon.* cap. 7. & Provinc. ann. 1573. rubr. 32. cap. 7. Act. Eccleſ. Mediolan. *Inſtruct. Sacram. Pænitentiæ.*

(3) Clement. 1. *De Privileg. & exceſſ. privilegiat.*

(4) Conc. Trident. ſeſſ. 14. *De Pænit.* cap. 7.

auctoritati Noſtræ non deferens, in caſus Nobis reſervatos Juriſdictionem ſibi arrogaverit, eo ipſo anathemate feriatur, aliaſque ſuſtineat ſeveriſsimas pœnas.

9. Caſus reſervati in Diœceſi Florentina.

I. Homicidium voluntarium, & oppreſsio ſeu ſuffocatio puerorum ob capſulam non adhibitam.

II. Nefaria conſuetudine Deum, B. Virginem, vel Sanctos blaſphemantes.

III. Carnes feria ſexta & Sabbato, eaſdemque & alios vetitos cibos Quadrageſimæ diebus, aliorumque jejuniorum ab Eccleſia indictorum abſque facultate comedentes.

IV. Falſa juramenta in judicio proferentes, ſi in grave damnum proximi redundent.

V. Temeratores Monialium; & ſcribentes, mittentes, vel ſcienter portantes, ſeu conſignantes Monialibus, vel puellis, aliiſque mulieribus quocumque titulo intra clauſtra commorantibus literas inhoneſtas (& amatorias etiam præciſè quoad Moniales) vel res, & actus inhoneſtos coram quibuſcumque in Monaſterio degentibus agentes; vel de inhoneſtis rebus, ipſis, vel coram ipſis colloquentes; & utriuſque ſexus perſonæ euntes ad eas larvatæ excommunicationem incurrant ipſo facto Nobis reſervatam.

VI. Conficientes ementita Patrimonia Clericis ordinandis excommunicationem incurrant ipſo facto Nobis reſervatam.

10. Nulla quoque ſit abſolutio complicis in re venerea, cujus materia abſolutè & in ſe actio indifferens non judicatur; ſed per ſe in actum carnalem ſive completum, ſive incompletum prodit lethaliter malum.

11. Earum rerum ignari, quarum ſcientia omnino neceſsaria eſt ad ſalutem, breviter, ſi fieri poteſt, doceantur (1); ſin minus abſolutio differatur, donec ſe rurſus opportunè inſtructos exhibeant.

12. Et quamvis in ſatisfactionibus, quæ Pœnitentiæ vocantur (2), imponendis, vetus Eccleſiæ rigor noſtris hi-

(1) Decr. S.Congr.Conc. 19.Jan. 1619. (2) Conc. Cabilon. ann. 663. cap. 8.

ſce temporibus non una de cauſsa, maxima ex parte remiſſus elangueat (1): ardentiſſimè tamen optamus, præcipimuſque Confeſsariis omnibus, ut Canones pœnitentiales, inſigne primævæ pietatis ac diſciplinæ monumentum, cum multis in locis, tum præcipuè in calce aurei Decretorum libri & Provincialis Synodi noſtræ (2), necnon in Sacerdotali Romano (3) adnotatos, aſſiduè attentoque animo evolvant; ut ſi minus in quantitate, in qualitate ſaltem ſatiſfactionis (4), quantum noſtra fert ætas, ad eorum normam ſeſe componere ſciant, & impoſitæ ſatisfactionis quandoque immeritò redargutam ſeveritatem, eorum comparatione in tuto valeant collocare.

13. Caveat autem omnino, ne verbo, aut ſigno, aut alio quovis modo aliquatenus peccatorem prodat Confeſſarius (5); eaque de re non mediocriter profuturum monemus, ſi ſatisfactionis onus injungere, verbaque abſolutionis proferre ſubmiſsa voce aſsueſcat; ne forte ex impoſita pœnæ gravitate, vel denegato interdum abſolutionis beneficio, & in ejus locum benedictione ſuffecta, ſagax circumſtans ſtatum pœnitentis excipiat.

14. Poſtquam Sacerdos decumbentis cujuſpiam exomologeſim excepit, ægroti Parochum ſtatim commonefaciat (6); & Medici non oblivifcantur eorum, quæ cum ingenti animarum profectu illis injunxit Eccleſia (7), quæque ſe ſervaturos jurejurando palam profeſſi ſunt.

15. Quicumque verò ad infirmum Sacramentum hoc miniſtraturus acceſserit, caveat omnino (8), ne ullam curet a confitente in proprium ſui ipſius, vel Eccleſiæ ſuæ commodum decerni diſpoſitionem; ſeverè a Nobis, ſi ſecus fecerit, puniendus; quin & ægrotum de rebus ſuis favore piæ cauſæ diſponere meditantem, ubi debitum pietatis officium aliud expoſcere videatur, a propoſito ſtudeat revocare.

16. Vo-

(1) Can. *Fraternitatis* diſt. 34.
(2) Anni 1517.
(3) Part. 1. tract. 5. cap. 2.
(4) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De pœnit. & rem.* cap. 2.
(5) Can. *Sacerdos*. De pœnit. diſt. 6. Cap. *Omnis utriuſque ſexus*. §. *Sacerdos*. *De pœnit. &c.*
(6) Sacr. Congr. Epiſc. apud Gav. verb. *Confeſſarius* num. 27.
(7) Cap. *Cum infirmitas*. *De pœnit. &c.* Pius V. Conſt. *Supra Gregem* edit. ann. 1566. Benedict. XIII. in appendic. ad Concil. Roman. num. 28.
(8) Concil. Cabilonenſe ann. 813. cap. 6.

16. Volumus autem, ut, juxta laudabilem morem ab Archiepiſcopo noſtro Prædeceſsore immediato præſcriptum, ſingulis ſextis feriis poſt Veſperas, in noſtro Archiepiſcopali Palatio eorum habeatur examen (1), quos Eccleſiæ neceſſitas pœnitentiæ miniſtros conſtitui poſtulaverit, ſuique Superioris ſecularis, vel regularis judicaverit atteſtatio eos eſſe dignos, quos tanto muneri præficiamus. Approbati non ante demandatum ſibi miniſterium exerceant, quàm per octo dies ſpiritualibus exercitiis vacaverint in conſuetis locis ad ea quandocumque peragenda deputatis, in ſacro videlicet Oratorii receſſu Presbyterorum Congregationis S. Salvatoris, in ædibus Societatis Jesu, & Congregationis Miſſionis. Quæ quidem ſpiritualia Exercitia Clementi XI. (2) placuit pro ſuo Apoſtolico zelo, a Confeſſariis quandoque iterari ad reparandum, ut ait, ſpiritum Eccleſiaſticum; quum planè compertum ſit de mundano pulvere quotidie religioſa etiam corda ſordeſcere.

17. Ulterius, quum a via veritatis errantes in ſemitam rectam reducere, animarumque languoribus mederi volentem abundare oporteat pietatis ac doctrinæ inſtitutis; præcipimus Confeſſariis omnibus, ut aliquot de morali Theologia differentes auctores retineant (3), eoſdemque identidem verſent, ſcientiam ab eo poſtulantes, qui dat omnibus affluenter; frequentiſsimè verò ac peculiari ſedulitate præcepta & documenta ad Parochos & Confeſſarios, quæ tum in Additionibus Synodi hujus ad hunc locum, tum ſeorſum in pagina quadam diſtincta imprimi curabimus, perlegant.

(1) Synod. ann. 1710. tit. 2. cap. 6. num. 24.

(2) Lit. Circular. 1. Febr. 1710. in Bullar. contin. part. 2.

(3) Acta Eccleſ. Mediolan. *Inſtruct. ad Confeſſ.* §. 8.

CAPUT VII.

DE SACRAMENTO EXTREMÆ UNCTIONIS.

Quemadmodum ingredientibus in hanc, quæ militat adhuc in terris, Eccleſiam, in eaque progredientibus immenſam munificentiæ ſuæ largitatem inſtituendo Sacramenta, quorum vim uſumque tradidimus, oſtendere dignatus eſt Dominus: ita quoque digredientibus ab ea paravit opem efficaciſsimam; atque per Sacramentum Extremæ Unctionis ad alteram, quæ ſurſum eſt, Eccleſiam, viam expeditiorem & immediatum tranſitum præſtitit.

1. Oleum ergo, quod novimus eſſe hujus Sacramenti materiam, a Metropolitana noſtra (1), quemadmodum obſervatum eſt hactenus, ſubjectis Eccleſiis per Diœceſim diſtribuatur, & ea, quam paucis ab hinc annis præſcripſimus in hac facienda diſtributione, ratio ſervetur exactè. Plebani verò, aliique Matricium Eccleſiarum Rectores ceteris in ſuo quiſque ambitu Parochis conſtitutis diſpertiant; in eoque deferendo non alſus miniſterio & opera utantur, quàm Clerici alicujus ſacris Ordinibus inſigniti; quemadmodum cautum eſſe conſtat a ſacris Canonibus (2), niſi juſta de cauſſa a Nobis contigerit ſuper hoc diſpenſari. Vaſcula quoque pro eo aſſervando ex argento dumtaxat, aliove metalli genere ab Jure permiſſo confecta ſunto, non retinenda niſi intra Eccleſiam, aut Sacriſtiam mundiſſimo in loco (3) in pariete effoſſo, ſub fideli cuſtodia.

2. Illud autem Parochos maximè curare mandamus, ut ægroto, dum integris adhuc eſt ſenſibus, Unctio miniſtretur

(1) Can. *Presbyteri, qui*. De conſ. diſt. 4.

(2) Can. *Omni tempore* cit. diſt.

(3) Conc. Ravennat. 1311. can. 7.

tur Extrema (1); & in ea conferenda Superpelliceo ſemper & Stola uti omnes præcipimus (2), Regularibus nedum exceptis quocumque prætextu. Cetera quoque in Rituali Romano præſcripta ſatagant omnes accuratiſſimè implere, pro modo culpæ, ſi ſecus fecerint, arbitrio noſtro puniendi.

CAPUT VIII.

DE SACRAMENTO ORDINIS.

NON mediocriter ineffabili Sacramentorum dignitati conſultum voluit Deus noſter, quum illorum diſpenſationi non quemque de populo, ſed electas quaſdam ex univerſo Chriſtiano cœtu perſonas, ſibique peculiariùs conſecratas præpoſuit. Nemo igitur diſpenſandorum Dei myſteriorum ſibi ſumat honorem, ſed qui vocatus a Deo tamquam Aaron, ſacroſancto Ordinis charactere præfulget.

1. Et quoniam ab Apoſtolo (3) jubemur non feſtinanter, ſed magna cum cautela manus imponere in ſacris Ordinationibus, quum prius neceſſe ſit ad tantæ dignitatis faſtigium aſcendere cupientium vota probare, quoque ſpiritu agatur quiſque, dignoſcere; Clericalem veſtem deinceps præſumat nullus induere (4) ſine Noſtra facultate ad calcem ſupplicis libelli, qui Nobis antea porrigendus eſt, exprimenda, iiſque tantummodo concedenda, de quorum honeſta vitæ ratione, progreſſuque in ſtudiis pro cujuſque Nobis ætate conſtiterit.

2. Hanc deferendi Clericalem habitum facultatem edicimus nulli Nos quovis pacto conceſſuros, qui decimo tertio ætatis anno ſit minor, niſi aliter faciendum eſſe juſta cauſ-

(1) Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad Sacram. exer. unct.* & Conc. Burdigalenſe ann. 1582. hoc tit. cap. 13.

(2) Idem Conc. Med. part. cit. *De iis quæ ad Sacramentorum admin. generatim pertinent. §. Omnes verò.*

(3) Tim. 1. 5. 22.

(4) Edict. Thomæ Bonaventuræ ex Comitibus Gherardeſchæ 20. Octob. 1706. in Addition. Synod. ann. 1710. pag. 458.

cauſſa ſuadeat, vel expoſcat (1); quemadmodum ex Inſtructione patebit noviſſimè a Nobis confecta, rerum omnium ad hoc Sacri Ordinis caput pertinentium in Additionibus apponenda. Qui Nobis inconſultis ſe veſtibus induerint miniſtrorum Chriſti quindecim aureis multentur, & ad Ordines ſuſcipiendos reddantur inhabiles; creſcente verò contumacia, Clericorum oneribus & pœnis obnoxios fore ſancimus.

3. Qui Clericali habitu rite decoratus ſeſe laudabiliter geſſerit, & ſine querela verus Dei cultor extiterit, ſi adhuc per Ordinum gradus in Sanctuarium ingrediendi poſt duos annos (2) deſiderio inardeſcat, ea de re Nobis ſupplicem libellum exhibeat, ad D. Congregationis Ordinandorum Secretarium remittendus, priuſquam dies elapſus ſit præfinitus in Edicto ante ſingulas Ordinationes, ut moris eſt, promulgando, omnibus iis documentis inſtructus, de quibus ſit mentio in præfata Inſtructione pro ſingulis Ordinibus ſuſcipiendis, cujus tenorem omnino firmamus, & quam volumus in poſterum inviolabiliter obſervari.

4. Poſt habitam Congregationem voti compotem ex notula a D. Congregationis Secretario tranſmittenda ad Cancellarium Noſtrum ſe factum eſſe cognoſcens, die, quam præſcribet Edictum peculiare, de quo ſupra, ad publicum ſe ſiſtat examen, etiamſi regularis ſit (3), in eoque tamquam aurum in fornace probatus, ac repertus Ordinibus recipiendis idoneus, ſpiritualibus Exercitiis juxta Conſtitutiones Apoſtolicas (4), ſi majoribus Ordinibus ſit initiandus, ad loca conſueta operam daturus accedat.

5. Clericis in minoribus tantùm Ordinibus conſtitutis, nulloque beneficio gaudentibus Eccleſiaſtico, mandamus, ut Clericalem habitum & tonſuram jugiter deferentes Eccleſiæ illi, cui fuerint addicti, opere & veritate deſerviant; aliter privilegio Fori carere ſe noverint (5).

6. Ec-

(1) Edict. Thomæ Bonav. ex Comit. Gherardeſchæ die prima Febr. 1717. ab Incarn.

(2) Edict. cit.

(3) Trid. ſeſſ. 23. cap. 12. De ref.

(4) Lit. Circular. Sacr. Epiſc. Congr. juſſu Innoc. XI. in Addit. Synod. ann. 1710. pag. 404.

(5) Concil. Trid. ſeſſ. 24. cap. 6. De ref. Rom. ſub Bened. XIII. tit. 6. cap. 2.

6. Eccleſia verò, in qua Clericis miniſtrandum eſt, in Urbe quidem earum ſit una, in quibus divina frequenter Officia celebrantur, ruri verò propria cujuſque Clerici Parochia; quemadmodum fuſiùs ex circularibus literis patet (1) Prædeceſſoris noſtri Thomæ Bonaventuræ ex Comitibus Gherardeſchæ.

7. Quoniam verò, ut Nobis innotuit, nonnulli tum ſeculares Clerici, tum regulares exorcizandi munus, Nobis penitus inconſultis, paſſim uſurpant; & quod magis dolendum eſt, interdum adeo ſe gerunt incautè, ut dum eorum, quos credulè nimis obſeſſos putant, corpora a Dæmonis poteſtate in libertatem ſe dictitant aſſerturos, ipſi potius in tentationem incidant & in laqueum Diaboli (2); nullas præterea ab Eccleſia præſcriptas preces ac ritus (3) obſervent, ſed alios pro libito adhibeant interſerantque, non raró a Chriſtiana pietate longè abhorrentes; Apoſtolica auctoritate (4) ſuffulti præcipimus, ut nemo deinceps ex ſeculari vel regulari Clero (5) quacumque de cauſſa, quocumque titulo non modo poſt Exorciſtatus Ordinem, ſed etiam poſt Sacerdotium ſuſceptum, Energumenis manus imponat, niſi ex iis fuerit, qui ad hoc munus a Nobis peculiariter electi (6) ac deſtinati ad calcem Synodi hujus in proprio regeſto connumerantur. Contrafacientes eo ipſo in excommunicationem incidant, & aliis ſubjaceant pœnis; eorumque contumaciam ad Nos referre Parochorum loci ſint partes.

8. Quicumque ſe noverint ad hoc munus in Urbe præſtandum electos, ſemel in anno coram Nobis in Congregatione peculiari ea de cauſſa ſingulis vicibus indicenda de rebus gravioribus occurrentibus agent; Nobiſque adjumento erunt opera & conſilio, ut novos ſubinde in opus Miniſterii hujus aſſumamus pro Diœceſi univerſa; ſi quem contige-

(1) Sub die 1. Febr. 1717.
(2) Timoth. 1. 6. 9.
(3) Rit. Rom. *De exorcizandis obſeſſis*.
(4) Sacr. Congr. Inquiſit. 21. Jun. 1710. refert Synod. ejuſdem ann. in Addit. pag. 425.
(5) Conc. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 7. cap. 3.
(6) Conc. Provinc. Mediol. 1. ſub D. Carolo parte 2. *De Exorciſta*. §. *Is exorciſmos*.

tigerit eo tempore laborantem impedimento ſuas partes explere non poſſe.

9. Tam in Beneficiis Eccleſiaſticis, quàm etiam in Patrimoniis Beneficii loco ſubſtituendis in titulum Sacræ Ordinationis, vetus Diœceſis noſtræ ſervetur conſuetudo, ut bona videlicet eis ſubjecta, ab eiſque provenientia ſint certa (1), annuos ſcutorum quinquaginta conficiant reditus (2), nullis oneribus ſint obnoxia, nec alienentur a Clerico, nec eorum ad conſtituentem regreſſus permittatur etiam poſt congruum Beneficium obtentum, niſi Nobis conſultis & annuentibus (3) ſub pœna ſuſpenſionis a Divinis Nobis reſervatæ ipſo facto incurrendæ. Quicumque verò ementita Patrimonia confecerint eo ipſo excommunicationem Nobis reſervatam, & Clerici conniventes in fraude, vel paciſcentes de fructibus non exigendis ſuſpenſionem a Divinis ipſo jure, nec non alias pœnas, prout expedire ducemus, incurſuros ſe ſciant.

10. Decernente ſacroſancta Synodo Tridentina (4), ut Patrimonio potientes ordinentur ii ſolùm, quos Epiſcopus judicaverit aſſumendos pro neceſſitate vel utilitate Eccleſiarum ſuarum; ne contingat ætate noſtra multiplicari gentem in Eccleſiaſtica Hierarchia, non verò magnificari lætitiam ex utilibus Operariis provenientem; nullum deinceps ex Clericis quidem ruralibus ad Sacros Ordines promovendum eſſe ſtatuimus Patrimonii titulo, qui non fuerit approbatus in examine bis in anno deſignandis temporibus, & per Cancellarium noſtrum ante ſignificandis coram Nobis habendo, ut dignoſcantur idonei. Clericorum verò urbanorum quantumlibet pingue Patrimonium non admittatur, niſi eorum qui aut in hoc Florentino, cui præſumus, Theologorum Collegio, aut in aliqua Academia Doctoratus lauream poſt publicum experimentum fuerint adepti (5), aut viginti ſaltem ſcutorum reditus omnibus detractis expenſis ex uno vel pluribus habeant Beneficiis; ut ex literis conſtat Thomæ Bonaventuræ Prædeceſsoris noſtri

(1) Sacr. Congreg. Concil. apud Barboſ. in Collect. verb. *Patrimonium*.

(2) Eadem Sacr. Congreg. apud eumdem Barboſ. loc. cit.

(3) Trid. ſeſſ. 21. cap. 21. De ref.

(4) Loc. cit.

(5) Cap. ult. *De Magiſtris &c.* Cap. *Cum ex eo. De elect. &c.* in 6.

noſtri ad D. Secretarium Congregationis Ordinandorum (1); ſalvis Seminarii noſtri privilegiis, de quibus inferiùs ſuo loco.

11. Præterea teneatur Cancellarius Curiæ Noſtræ in actu conficiendi Inſtrumentum pœnas commemorare Ordinando & Conſtituenti, quæ, ſeſe fraudolenter in eo negotio gerentibus impoſitæ ſunt; & deinde tam ipſe Ordinandus, quàm Conſtituens nullius fraudis aut colluſionis ſe conſcios eſſe, in ejus manibus jurantes affirment.

12. Quum verò ſæpe contingat, ut quis extra tempora ab Jure (2) ſtatuta gradum facere ad Ordines meditetur; quodque unus & idem Clericus non uni tantùm Epiſcopo pro ſuſcipiendis Ordinibus cenſeatur eſse ſubjectus; ea de cauſſa Apoſtolicas ſuper utraque re noviſſimè promulgatas Conſtitutiones (3) conſulat unuſquiſque, ut valeat ad illarum ſe normam componere.

13. Animadvertant tamen Ordinandi, quod quandocumque ratione ac titulo Beneficii in aliena Diœceſi obtenti, cujus reditus ad congruam vitæ ſubſtentationem per ſe ſufficiunt detractis oneribus, permiſsum eſt Ordines ab Epiſcopo ejuſdem Diœceſis ſuſcipere; hujuſmodi ſufficientia præfinienda eſt (4) non juxta Synodalem taxam, ſive morem pro iis, qui promovendi ſunt ad ſacros Ordines, in loco prædicti Beneficii vigentem (niſi continuam illud & præciſam reſidentiam requirat) ſed juxta eam taxam, vel ea deficiente, juxta morem in alio vigentem loco Domicilii.

(1) Sub die 9. April. ann. 1713.

(2) Cap. 1. 2. & 3. *De Temp. ordinat. & qualit. ordinand.*

(3) Decret. Congr. ab Innoc. XII. ſpecialiter deputatæ *Super moderamine Indultorum ſuſcipiendi Ordines extra tempora ab jure ſtatuta* 4. Decembr. 1693. in addit. Synod. ann. 1710. pag. 405. Idem Innoc. XII. Conſt. *Speculatores* edit. ann. 1694.

(4) Lit. Innoc. XIII. *Super Eccleſiaſtica diſciplina in Regn. Hiſp.* 13. Maii 1723. confirm. a Bened. XIII. Conſtit. *In ſupremo* edit. ann. 1725. ut in Append. ad Concil. Roman. ann. 1725.

CAPUT IX.

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

MULTIPLICATIONIS gratia electo in Fide populo per Matrimonii Sacramentum tribuitur, ejuſque ope ac virtute novi ſubinde Sacramentorum omnium Receptores, ſicut novellæ Olivarum quotidie germinant in Eccleſia.

1. Sed quò latiùs patet hoc Sacramentum, eò majori cum reverentia tractandum eſt; quum plerumque in ejus ſuſceptione animalis homo (1), non ea percipiat, quæ ſunt Spiritus Dei, ſed cogitet tantùm ſecundum carnem.

2. Matrimonium igitur de futuro, quod ſponſalia vocamus, non ſine magna cautela contrahatur; contractum ſine Noſtro decreto (2), etiamſi mutuus intercedat partium conſenſus, diſsolvi prohibemus, impoſita delinquentibus aureorum decem ſatisfactione.

3. Sponſis nullo modo permittimus ſub eodem tecto cohabitare, propter ſcandala inde forſitan oritura (3). Colloquentibus autem ipſis, & inter ſe coram agentibus, aliquis ſemper ex ſponſæ propinquis interſit.

4. Legitima ſponſorum ætate per Parochum explorata, & requiſito conſenſu non ſolum a parentibus, ſed etiam a ſponſis ipſis, ſi juſta ſuborta ſit cauſsa dubitandi; denunciationes, quæ Matrimonium antecedere debent (4) tribus ex præcepto feſtis diebus continuis (5) inter Miſsarum ſolemnia, ad quæ frequentior populus convenire ſolet ab utriuſque ſponſi Parocho fiant (6) ſub pœna aureorum quatuor. Quod ſi eadem tertiæ denunciationis die matrimonium ſit celebrandum (7), quod quidem (feria ter-

(1) Cor. 1. 2. 14.

(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De ſponſ. & matr.* cap. 12.

(3) Trid. ſeſſ. 24. cap. 1. De ref. matr. Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 35. cap. 6.

(4) Cap. *Cum inhibitio. De cland. deſp.*

(5) Trid. ſeſſ. 24. cap. 1. De ref. matr.

(6) Conc. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 35. cap. 2.

(7) Conc. Prov. Med. 3. ſub D. Carolo *De iis, quæ ad matr. Sacram. pertinent.*

tertia ante Cineres, & Sabbato ante Dominicam primam Adventus exceptis) Nobis inconſultis fieri nefas eſt, ea de re in ſecunda denunciatione populus admoneatur, & bimeſtri poſt eas peractas elapſo, niſi ſecus a Nobis ſtatutum fuerit, denunciationes iterum repetantur. (1)

5. Oblata denunciationum promulgandarum opportunitate, dirimentia matrimonium impedimenta ruri præſertim recenſenda eſſe ſtatuimus; & conſcios impedimentorum, eaque intra octo dies Nobis, aut Parocho non detegentes, aut e converſo impedimenta fictitia fraudolenter opponentes, monendos acri ſe fore obnoxios ultioni; damnatis ulterius calumniatoribus ad aureos decem in ſinus pauperum refundendos.

6. Parochi, ſtatimac impedimentum aliquod quomodocumque reſciverint, Nos ſeu Vicarium noſtrum conſulere ſtudeant (2), & ſuper re propoſita judicium præſtolentur; interea verò ulterius progredi ſibi non licere meminerint. (3)

7. Nullus Parochus diverſæ Parochiæ ſponſos conjungat (4), niſi Parochi alterius de abſolutis rite denunciationibus, ſuoque Parochiano in Chriſtiana Fide ſatis inſtructo atteſtatione recepta.

8. De recta quoque contrahentium diſpoſitione ſollicitè curet, ut ſcilicet Chriſtianæ Religionis Myſteria, & conjugalis ſtatus obligationes edocti, receptiſque Pœnitentiæ & Euchariſtiæ Sacramentis (5) ad matrimonium accedant, cui quantum in illis eſt, ipſi per ſe Parochi in propria Eccleſia, nunquam in privatorum domibus (6), niſi annuentibus Nobis, interſint; nuptialem benedictionem rite impertiantur (7); ſi tamen uterque ſponſus, aut ſaltem femina, tum primùm nubat (8); & hanc ſolemnitatem, aliaſque matrimonii proprias Eccleſia ſtatutis (9) feriis non interdicat.

 9. Conju-

(1) Conc. Prov. Med. 5. ſub D. Carolo part. 3. *Quæ ad matr. pertinent*. §. *Matrimonii*, il ſecondo.
(2) Conc. Bituricenſe ann. 1286. can. *Cappellani*.
(3) Cap. *Cum inhibitio*. *De cland. deſp.*
(4) Conc. Prov. Med. 2. ſub D. Carolo tit. 1. decret. 26.
(5) Trid. ſeſſ. 24. cap. 1. De ref. matr.
(6) Can. *Noſtrates*. 30. quæſt. 5.
(7) Can. 1. cit. cauſſ. & quæſt.
(8) Trid. loc. cit. Rit. Rom. *De Sacram. matr.*
(9) Trid. loc. cit. cap. 10.

9. Conjugum nomina, eorumque Patrum & Avorum, teſtium quoque & Sacerdotis illius, qui Sacramento interfuit peragendo, diem inſuper & locum contracti matrimonii (1) in peculiari libro diligenter conſcribi, & ad Curiam noſtram quotannis tranſmitti mandamus. Matrimoniorum verò nota circa feſtum S. Joannis Baptiſtæ ad Tabularium noſtrum in eo cuſtodienda deferatur.

10. De Conjugiis autem exterorum & eorum, qui vagantur & incertas habent ſedes (2), admonendi ſunt Parochi, eiſdem ſe præſentiam ſuam exhibere non poſſe, niſi re ad Nos antea delata, & facultate a Nobis obtenta, poſt teſtes in Curia noſtra examinatos juxta Decretum & Inſtructionem Sanctæ & univerſalis Inquiſitionis (3); cujus tenorem in Additionibus exhibemus.

11. Ceterum, qui matrimonii libertatem violare, & ſubditos ſuos vel alios quoſcumque directè vel indirectè, quominus matrimonia liberè contrahant, nefario auſu cogere præſumpſerint, ipſo facto excommunicationis ſe pœnam incurrere ſciant (4).

12. Ii etiam, qui ſunt in gradibus conſanguinitatis & affinitatis conſtitutione Canonica interdictis, aliique in jure Eccleſiaſtico (5) recenſiti, ſi matrimonium ſcienter contrahere poſthabita inhibitione attentaverint, anathematis vinculo ſubjiciuntur. Ceteros autem, qui contra Sacramenti hujus ſanctitatem, quique in eo ſuſcipiendo, aut illi adſiſtendo contra Eccleſiæ præcepta deliquerint, graviſſimæ animadverſioni obnoxios fore declaramus; mandantes Parochis, ceteroque fidelium populo, ut quos minus validè propter impedimentum conjunctos fuiſſe cognoſcent, ad Nos deferre quamprimùm non prætermittant. Noſtri enim dumtaxat officii intereſt, quid in ea re facto opus ſit, conſtituere (6).

13. Si qui verò inhibitione Noſtra contempta, vel Parocho invito, aut neglectis Denunciationibus matrimonium inire non vereantur, aureis ducentis redimant culpam, & ſinguli Teſtes vicenis.

TITU-

(1) Trid. ſeſſ. ead. cap. 1.
(2) Trid. ſeſſ. ead. cap. 6.
(3) Edit. 21. Aug. 1670.
(4) Trid. ſeſſ. ead. cap. 9.
(5) Clem. unic. *De conſang. & affinit.*
(6) Cap. *Porro. De divor.* §. *Preterea.*

TITULUS III.

DE SACROSANCTIS ECCLESIIS.

CAPUT I.

DE ECCLESIARUM IMMUNITATE.

AULAM Dei ſummi omnis expertem decet eſſe tumultus, unamque in ea Regis Regum eluceſcere majeſtatem. Hinc etiam ſeculi Poteſtates Eccleſiarum immunitatem conſultiſſimis legibus (1) aſſeruerunt & confirmarunt exemplo; quas inter omnes præcipuo quodam jure ſemper enituit enitebitque Principum Etruſcorum Regalis Pietas.

1. Ne verò, dum providiſſima jura Templorum decus augere contendunt, quieti publicæ & Civium ſecuritati grave vulnus infligant; ſuprema, qua pollent Romani Pontifices auctoritate, immaniora quædam ſcelera nominatim expreſſa ab Eccleſiarum gremio repelli, & foras projici omnino juſſerunt (2); quorum juſſibus omnes Eccleſiarum Cuſtodes & alios, ad quos pertinebit, obſecuturos eſſe filiali obedientia non dubitamus.

2. Et quod ad ea pertinet loca, quæ licèt divino cultui dicata non ſint, & religioſa dici non poſſint: Juris tamen beneficio (3) ad Eccleſias proximè accedere, & ad ſe confugientibus ara ſalutis eſſe cenſentur; ea tantum ſpatia in hac Urbe immunitate gaudere declaramus, quæ & cum

(1) Leg. *Fideli*, & ſeq. Cod. *De his qui ad Eccl. conf.*

(2) Cap. *Inter alia*. Cap. ult. *De Immunit. Eccleſ. Cœm. &c.* Ioann. XXII. Conſt. 1. edit. ann. 1316. Greg. XIV. Conſt. *Cum aliàs* edit. ann. 1591. Bened. XIII. Conſt. *Ex quo* edit. ann. 1725.

(3) Rubr. Tit. *De Imm. Eccl. Cœm. & rerum ad eas pertinentium*. Leg. *Pateant*. Cod. *De his qui ad Eccl. conf.*

cum Eccleſiis conjuncta ſunt, & a publica via aliiſque profanis locis notabili ſigno diſcreta (1); ſervata de cetero quoad alias ruri conſtitutas Eccleſias, tam communis Juris (2) diſpoſitione, quàm laudabili conſuetudine.

3. Domorum quoque adjacentium Eccleſiis immunitas facinoroſis hominibus & obnoxiis ære alieno nullatenus ſuffragetur, niſi Clericis aut aliis religioſis perſonis (3) ejuſdem Eccleſiæ jugi ſervitio mancipatis perpetuò deſtinatæ ſint, & ab illis re ipſa inhabitentur.

4. Quæ quidem domus Clericis præſidio non erunt, quominus peculiaribus quibuſdam caſibus ab Jure (4) permiſſis contra eos procedamus.

CAPUT II.

DE REVERENTIA SACROSANCTIS ECCLESIIS EXHIBENDA.

QUUM unaquæque in terris Eccleſia Jeruſalem illam novam deſcendentem de Cœlo a Deo (5) paratam, ſicut ſponſam ornatam viro ſuo mirificè repræſentet, & Domini gloria impleta eſſe dicatur (6); cunctum ab ea fœditatis & immunditiæ genus longè ablegari, omnique decore exornari, omni reverentia coli neceſſe eſt.

1. Centum itaque cubitis ab earum ingreſſibus, ducentis a ſacris Monialium Cœnobiis (7) feminas omnes, quarum viæ perverſæ ſunt & infames greſſus (8), arcemus; quibus aureorum quindecim ſolutionem imponimus, quoties minori intervallo prope ea loca domicilium habere con-

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. cap. 2. hoc tit. & Conc. Prov. ann. 1573. cap. 3. eod.

(2) Can. *Diffinivit*. 17. quæſt. 3. Can. *Sicut antiquitus* ead. cauſſ. quæſt. 4.

(3) Can. *Quiſquis* cauſſ. & quæſt. cit. juncta Gloſſa ibi verb. *Domos*.

(4) Sacr. Congr. Immunit. in Interamn. 27. Mart. 1640. & aliàs apud Monacell. Form. legali pract. part. 1. tit. 6. form. 8. num. 2.

(5) Apoc. 21. 2.

(6) Reg. 3. 8. 11.

(7) Conc. Med. Prov. 1. ſub D. Carolo part. 2. *De Meretr. & Len.* §. *Curent*, & utrumque Prov. Flor. *De Imm. Eccl.*

(8) Prov. 2. 15.

conſtiterit. Quod ſi prædictæ mulieres, licèt in Catalogo Magiſtratus Honeſtatis non recenſitæ ad Eccleſias, vel alia loca, ad quæ peculiariter vetitus eſt illis acceſſus (1) ſeſe conferre non erubuerint, aureos quinquaginta pro prima vice, pro ſecunda centum perſolvant in ſubſidium Monialium Converſarum, tertia parte arbitrio Noſtro reſervata.

2. Contra verò nulla ex his feminis, quarum nomina infamis Catalogi labem non effugiunt, ſub pœnis aliàs inflictis exemptam ſe putet, quominus feria quinta infra hebdomadam Paſſionis ad Metropolitanam noſtram accedat, ubi ad illas perorandi, etiam implorato brachii ſecularis auxilio, mos renovandus eſt intermiſſus. Eò verò hactenus dicta non ſpectant, ut perditarum genus mulierum Eccleſiæ legibus ſeſe ſolutum exiſtimet; quin imò ad illas omnes inviolabiliter obſervandas validiſſimis remediis coactum iri ſe ſciat; Parochorum interea conſcientiis, ut in id ſolerter invigilent, oneratis.

3. Ceteras autem oves Paſtorali curæ Noſtræ a Domino commendatas vehementiſſimè hortamur obteſtamurque per miſericordiam Dei, atque adeo præcipimus efficaciſſimè, ut in Domum Domini, viri ſemper aperto, mulieres velato capite (2), eoque omnes corporis habitu, eo veſtimentorum genere ornatuque conveniant, in quibus interior mentis affectus & adorata terribilis loci majeſtas eluceſcat; memores, ſi ſecus fecerint, indignationem Dei, quem zelus comedit domus ſuæ, & ſollicitudinem Noſtram, cui debitus Sanctuario pavor (3) ac reverentia quammaximè cordi eſt, acerrimos pro ſuo quemque ſcelere ſe vindices habituros.

4. Quod ſi Clerici, quorum ea debet eſſe cura potiſſima, ut Tabernacula Domini virtutum populorum cultu ac devotione undequaque reſplendeant, Eccleſiam Dei eo potiſſimum tempore, quo divina peraguntur Officia, importunis colloquiis contemnere, vel de domeſticis rebus agentes (ne quid deterius ſuſpicemur) domum veluti negotia-

(1) Edict. Leonis Strozza Archiep. Flor. 27. Aug. 1701. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 439.

(2) Cor. 1. 11. 4. & 5. Can. *Mulier* 23. quæſt. 1.

(3) Lev. 26. 2.

tiationis facere audeant, eò ſeveriorem experientur ultionem (1), quò efficaciùs exemplo ſuo a Dei laudibus & ſacrificio fideles retrahunt; quod in ſacris dicitur Literis (2) peccatum grande nimis.

5. Ut autem in Templo Chriſtianæ Plebi, cui jam eſt humilis ac devotus paratus ingreſſus, quieta ſit converſatio, mendicantes omnes cujuſcumque generis ſint, Apoſtolicis innixi Decretis (3) in eo circumire, & eleemoſynam flagitare prohibemus; mandantes præterea ſub pœnis Juris arbitriique Rectoribus atque Cuſtodibus Eccleſiarum, ut in eis, ſi quando in Eccleſias irrepſerint, expellendis omnem adhibeant ſedulitatem; hortamurque Fideles, ut nullas ibidem pauperibus, niſi ad fores conſiſtentibus eleemoſynas largiantur, ut eò faciliùs Conſtitutio noſtra ſuum ſortiatur effectum.

6. Nullas triginta cubitos prope Eccleſiam nundinas ſeu mercatus, rerum venditiones nullas, quantumvis ad pietatem ſpectare videantur, inſtitui volumus (4), indicta contrafacientibus quatuor aureorum ſatisfactione Chriſti pauperibus diſpertiendorum; ac longè minus choreas, ludos, ſcenicas repræſentationes, aliaſque hujus generis nugas intra illud ſpatium exerceri, ex quo vel divinis Officiis impedimento vel perturbationi eſſe queant.

7. Eccleſias autem ſive Parochiales ſive ſimplices; ſive principales aut alteri annexas, vel etiam Oratoria, etiamſi in eis divina Officia quacumque de cauſſa conticeſcerent, in profanos uſus, veluti in horreum, cellam vinariam, fenile, aut ſimile quidquam converti omnino prohibemus (5); quartam rerum ibi reconditarum partem contrafacientibus amiſſuris. Quam pœnam ii quoque minimè evadent, qui Cœmeteria, atria Eccleſiæ vel Porticus quandoque in areas commutant.

8. Grammaticæ quoque, vel literis humanioribus, aut cui-

(1) Clemens XI. in liter. circul. ſub die 26. Jul. 1701. in Bullar. cont. part. 2.

(2) Reg. 1. 2. 17.

(3) Pius V. Conſt. *Cum primùm* edit. ann. 1566. §. *Pauperes*. Clemens XI. in liter. circ. 26. Jul. 1701. num. 12. in Bull. cont. part. 2.

(4) Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *De Eccl. & earum cult.* §. *Ne Clericus*. Conc. Prov. Flor. 1573. rub. 12. cap. 2.

(5) Sacr. Congr. Imm. 15. Jul. 1636. apud Monac. Form. leg. pract. part. 1. in Append. *De cult. & vener. Eccleſ.*

cuicumque arti tradendæ nemini in Templis operam dare permittimus; quemadmodum in eis quandocumque dormire, vel etiam, excepta quadraginta horarum oratione, immorari per noctem unicuique vetamus.

9. Altaria in Eccleſiis quibuſcumque aut Oratoriis, nova non licet erigere, cujuſvis Solemnitatis prætextu, niſi Nobis conſultis & annuentibus (1).

10. Nullis in Eccleſias proſpectus ſive feneſtras habere permiſſum eſt (2), demptis Principibus & ejuſdem Eccleſiæ Rectoribus; quamobrem neminem hujuſmodi privilegio Parochus uti ſinat, & ſi qui ſunt, qui eo ſe gaudere contendant, Nos ea de re quamprimùm certiores faciat.

11. Conſtitutionem denique S. Pii V. Eccleſiarum decori ac venerationi impensè conſulentem (3), omnibus obſervandam in memoriam redigimus & inculcamus.

12. Cœmeterii quoque, ii, ad quos pertinet, curam aſſiduè gerant (4), & ut nullis, quoad fieri poteſt, pateat injuriis, muro aliquo ſive maceria, aliove repaguli genere circumſepiatur, nullæque in eo quæſtus gratia ſatæ ſint arbores; ſed vivificæ tantùm Crucis erecto vexillo, loci religio ſeſe ſtatim offerat intuentibus.

CAPUT III.

DE ECCLESIIS REPARANDIS.

Ad augendam Chriſtianæ gentis pietatem, & cultum ſacris Ædibus conciliandum Parochis aſſiduè curandum eſt, ut in eis nihil ſit coinquinatum aut abominationem faciens (5), ſed earum conſtructio & exterior aſpectus appareat nitidiſſimus undequaque.

1. In iis verò neceſſario apparatu inſtruendis, & collabentibus reparandis, tertiam redituum ſuorum, quos ab eadem Eccleſia percipiunt, partem (dummodo unde con-

 gruè

(1) Can. *Quamvis* diſt. 68. Can. *Nullus*. De conſ. diſt. 1.

(2) Sacr. Epiſc. Congr. pluries apud Jacob. Pignattell, Tom. 4. Conſult. 129. a num. 3. uſque ad num. 10.

(3) *Cum primùm* edit. ann. 1566.

(4) Clem. 1. *De celebr. Miſſ. &c.*

(5) Apoc. 21. ult.

gruè ali queant (1), ſuperſit) jamdudum fuiſſe hypothecatam ſciant (2); Noſtrumque eſſe, ſi negligenter ſe geſſerint, anno poſt monitionem elapſo, eamdem fructuum portionem eo ipſo reficiendæ vel exornandæ Eccleſiæ deſtinare.

2. Quod ſi eò ventum ſit negligentiæ, ut Ædium reſtaurationi jam non pars tertia ſufficiat, dimidium prædictorum fructuum, ſi pingues fuerint, monitione & contumacia, ut ſuperiùs, præcedente, aſſignatum cenſeatur.

3. Quod ut faciliùs impleri poſſit, mandamus Parochis univerſis, ut intra congruum tempus ex rei gerendæ qualitate metiendum, Nobis ſeu Vicario Noſtro Generali atteſtationem exhibeant duorum Parochorum viciniorum & cœmentarii, ſi fuerit ædificandum, ſubſcriptione corroboratam, qua ſe Decretis a Nobis, præſertim in Viſitatione confectis, paruiſſe demonſtrent; ſi partibus deſint ſuis, plectendi ad arbitrium.

4. Succeſſores etiam in Beneficiis, quoties acciderit, ut ab heredibus defuncti beneficiati pecuniam exigi jubeamus, ad reparandam ipſius deceſſoris incuriam, doceant quamprimùm de inſtauratione ab eis ſolerter confecta; negligentes præter acceptam pecuniam tantumdem perſolvant.

5 Ubi verò in Eccleſiis, pro iis inſtaurandis diſtincta quædam portio deſtinatur, eique adminiſtrandæ nonnulli viri, quos dicimus *Operai*, præficiuntur (3), eorum Nos curam & diligentiam enixè imploramus, quum certum ſit totum in eos reparandi ædificii & ſuppellectilis reficiendæ onus incumbere; nec niſi in ſubſidium conveniendos eſſe Rectores

6. Si verò Eccleſiæ alicujus adeo tenues ſint reditus, ut vix ac ne vix quidem alendo Rectori ſint ſatis, nec Tridentinæ Synodi (4) remedia, nec alia quæcumque locum habere queant; Matrici, ſeu viciniori Parochiæ omni adhibita providentia eam uniendam eſſe decernimus, populorum commodo unicè conſulentes. Cum iis verò, quæ tan-

(1) Cap. *De his. De Eccl. ædif.*
(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. hoc tit. cap. 1.
(3) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De Eccl. rep.* cap. 1.
(4) Seſſ. 21. cap. 7. De ref.

tanta egeſtate laborant, ut ob earum inopiam nequeant inſtaurari, ea præſtabimus omnino, quæ providè conſtituta ſunt in ſacris Canonibus (1).

CAPUT IV.

DE SACRIS ORATORIIS ET SACELLIS.

AD Oratoria etiam, quæ ſacra ſunt loca, & Divino miniſterio deputata, Paſtoralem extendimus curam.

1. Quum ergo non deceat publica Oratoria pro cujuſque libito cum Parochialis Eccleſiæ præjudicio, & populorum conſtrui detrimento; nullus illorum ædificationem in Diœceſi aggrediatur in poſterum, qui Noſtra non ſit auctoritate munitus (2).

2. Ea verò quicumque facultatem a Nobis conſtituendi obtinuerit, ſacroſanctis non antea deputet miniſteriis, quàm ſacra ſupellectili decenter fuerint inſtructa (3), juſſuque Noſtro eorumdem viſitatione & benedictione peracta, divinis Officiis idonea conſtituta ſint exercendis.

3. Parochi, Cappellaniarum ſeu Beneficiorum fundationibus aſſenſum non præbeant, quæ Miſſarum onera inducant, feſtis ex præcepto diebus in Oratoriis adimplenda. Si quæ verò ita ſunt conſtituta, nullus Sacerdos rem ſacram facere ibidem præſumat, niſi privatim, nulloque dato campana ſigno (4), antequam prima ſaltem abſoluta ſit Miſſa in Eccleſia Parochiali (5); ſi ſecus factum fuerit Celebrantem bimeſtri ſuſpenſioni, Oratorium interdicto, & ejuſdem Cuſtodes & Dominos arbitrio Noſtro obnoxios fore ſancimus.

4. Quicumque ad Oratorium, præter Parochum, incruenti Sacrificii myſterium peracturus accedit, nec feſtos in

(1) Trid. loc. cit.

(2) Cap. *Auctoritate*. *De privil. &c.* in 6.

(3) Conc. Gen. Nicæn. 2. can. 17.

(4) Cap. *Patentibus. De privilegiis &c.* Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De celebr. Miſſ.* cap. 9.

(5) Sacr. Epiſc. Congr. 14. Maii 1585. apud Gav. man. verb. *Miſſa* num. 20. Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad celebr. Miſſ.* §. *Nemini*.

eo dies (1), nec jejunia prænunciare, nec rebus benedictiones impertiri, aut id genus alia peragere valeat, per quæ Parochiale jus minui, aut lædi quoquo modo videatur.

5. Vagis Sacerdotibus quibuſcumque, ſi pro Miſſarum celebratione eleemoſynam poſtulaverint, teſtimoniales Noſtras nolumus ſuffragari ad hoc, ut eos laici, qui hujuſmodi Oratoriis cuſtodiendis interdum præfici ſolent, ad Altare permittant accedere, niſi eaſdem literas Noſtras coram præfatis cuſtodibus Parochus loci perlegerit, eaſque ita ſe habere animadverterit, ut videantur eſſe admittendi; aliter Oratorium ipſo jure, Eccleſiaſtico ſubjaceat interdicto.

6. Neque verò in Oratoriis tam publicis, quàm privatis quocumque indiſcriminatim die (2) Sacrificium novæ Legis offerre licet; nam feria quinta, ſexta & Sabbato majoris hebdomadæ (3), divinorum Officiorum & Miſſæ prohibita eſt celebratio in publicis Oratoriis; in privatis præterea celebrari Miſſa non poteſt (4) in Natali Domini, Epiphania, Paſchate, Pentecoſte, Annunciatione & Aſſumptione Deiparæ; in feſtis denique ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum; niſi ſecus in Apoſtolicis literis expreſsè ſtatutum ſit.

CA-

(1) Sacr. Rit. Congr. apud Paſcucc. in Compend. ad Conſult. Canonic. Jac. Pignatell. part. 2. tit. *De Paroch.*

(2) Can. *Si quis etiam*. De conſ. diſt. 1.

(3) Edict. Card. Carpinei de mand. Clement. XI. ſub die 15. Mart. 1712. in contin. Bullar. part. 2.

(4) Sacr. Congr. Conc. 15. Decembr. 1703. in Bullar. cont. part. 2.

C A P U T V.

DE CONFRATERNITATIBUS LAICORUM, AC PRÆSERTIM DE SOCIETATE SANCTISSIMI SACRAMENTI.

LAICORUM Confraternitates, quibus Chriſtiana pietas non exigua in dies ſuſcipit incrementa, paterno proſequentes affectu (1), maximè concupiſcimus, ne vana & inutilia conventicula fiant; ſed ut in vinculo fraternæ dilectionis, ea religionis opera, ad quæ unicè inſtituendæ ſunt, ſedulò exerceant.

1. Monemus ob eam rem nemini licere, nec etiam Regularibus in ſuis Clauſtris (ſalvis iis ſemper, quibus gaudent privilegiis) has Confraternitates, Congregationes, Centurias, quomodocumque vocentur, erigere (2), quoties Apoſtolicæ Sedis, & Noſtra deſit auctoritas; aliter conſtitutæ, vel in poſterum conſtituendæ, interdictæ ſint ipſo jure.

2. Legitimè erectæ Confraternitates peculiaribus muniantur Conſtitutionibus (3), eæque Nobis examinandæ, corrigendæ, atque adeo auctoritate Noſtra donandæ offerantur; quarum unum vel alterum caput ſingulis menſibus, in publico Societatis conventu legendum ſtatuimus; & Codicem extra locum, quò convenire ſolent Confratres, quacumque de cauſſa extrahi vetamus.

3. Ad regimen Congregationis Viri eligantur idonei, inter quos (4) in ſpiritualibus pertractandis negotiis non ſolùm auctoritate, ſed etiam prudentia & gravitate Corrector emineat, qui opus faciat Evangeliſtæ (5), proponendo inculcandoque Regularum obſervantiam, quas Capitula vocant,

(1) Can. *Quacumque*. 10. quæſt. 1. Cap. *De Xenodochiis*. *De Relig. dom.* Trid. ſeſſ. 22. cap. 8. De ref.

(2) Clem. VIII. Conſt. *Quacumque* edit. ann. 1604. §. 2.

(3) Cit. Conſt. §. 4.

(4) Conc. Prov. Med. 6. ſub D. Carolo *Quæ ad Confratrias, piave loca pertinent*.

(5) Timoth. 2. 4. 5.

vocant, curetque obſecrando arguendoque in omni patientia & doctrina, ut Confratres, quorum Cuſtos poſitus eſt, ambulent in Lege Domini, eantque certatim de virtute in virtutem; ſciſſuras eſſe inter eos non ſinat, multò minus excitet ipſe; alioquin a Nobis officio privandus, aliiſque pro modo culpæ plectendus pœnis, arbitrio Noſtro.

4. Confratrum verò nemini liceat (1), ruri præſertim, eo inconſulto & longè minus invito, de rebus gravioribus agere, de quocumque expungendo ex Catalogo, de bonis ad longum tempus locandis, de inſolitis decernendis expenſis, ſed conſilium ſemper exquirant a Correctore. Quin etiam ad eum ſpectat ex eodem Plebatu Sacerdotes ad exequias, ceteraſque ſacras functiones quacumque occaſione in ſodalitio exercendas invitare; quo Correctoris munere fungi extra Civitatem & Caſtra Parochi ſit, intra cujus limites ſita eſt Confraternitas; niſi Conſtitutiones a Nobis approbatæ diſponant aliter.

5. Si aliquando unum ex hiſce negotiis, aut aliud quodlibet non mediocre agendum foret, Officialium videlicet intempeſtiva remotio, correctio veterum Legum & conſtitutio novarum, Confratrum ejectio, ſuſcipienda peregrinatio, aut ſupplicatio ineunda; quidquid id eſt, ut ratum firmumque ſit, in Generali convocatione conſtituatur; & nihilominus quidquid in ea decerni contigerit vim habeat nullam, antequam pondus Noſtræ auctoritatis atque approbationis acceſſerit (2). Tunc autem Generalis convocatio legitimè cenſeatur indicta, quum negotio, de quo deliberandum eſt, in publico priùs Confraternitatis conventu propoſito, aſſignataque certa die, qua poſt integrum ſaltem menſem expediendum eſt, omnes & ſinguli Confratres, in urbe quidem per famulum Societatis; extra urbem, præſertim intra duo milliaria, per Parochum ab altari inter Miſſarum ſolemnia invitati fuerint, atque certiores facti de re in individuo pertractanda.

6. Præterea, ut certa lex ſtatuatur pro extractis ad Officia

(1) Concil. Burdigal. ann. 1255. cap. 1. & 2. *De ſtatut. Confratriar.*

(2) Cit. Conc. Burdigal. cap. 2. circa finem.

cia quæcumque ſubeunda in Societate, aut ad alia emolumenta cujuſcumque generis ſint comparanda; utque omnis via præcludatur eos fraudolenter inhabiles declarandi, qui conſuetas eleemoſynas, quas taxas appellant, per ignorantiam, aut oblivionem non perſolverunt; pacem ſuper omnia diligentes, omnibus & ſingulis, quibus cura commiſſa eſt librum aſſervandi, cui titulus eſt *Lo Specchio*, in quo debitores & creditores connotantur, indicimus & mandamus, ut non ſolùm in Congregatione eam præcedente, in qua juxta Conſtitutiones, aut conſuetudines loci facienda eſt Officialium, aliorumque emolumentorum extractio, quoſlibet debitores & debitæ pecuniæ quantitatem palam denuncient, eorum nomina publicè recenſita, ac ſingillatim deſcripta uſque ad præſtitutam ejus Congregationis diem affixa coram omnibus retinentes; verùm etiam, ut quum dies deſtinata pervenerit rei peragendæ, eadem nomina debitorum cum debitæ ſumma pecuniæ coram Confratribus ad eam rem peragendam coadunatis publicè recitent; atque ita quiſquis inter debitores relatus eſt, debitum quocumque modo contractum, de quo admonitus eſt, prævia queat numeratione diſſolvere, ſeque ad obtinendum officium, aut emolumentum, ſiquidem extractus fuerit, idoneum reddere. Alioquin quicumque ille ſit, ſuper quem ceciderit ſors, incapax eſto cujuslibet beneficii quacumque in poſterum diſtinctione, aut exceptione ſublata.

7. Hæc autem omnia exactè a Nobis præſcripta, locum habeant tum in Officiis aſſequendis, tum etiam in dotibus atque beneficiis, aliiſque Societatis eleemoſynis, quæ aut ex vi Conſtitutionum, aut legitimæ conſuetudinis certis anni temporibus extrahuntur. Nolumus namque neceſſarias eſſe hujuſmodi cautelas, quotieſcumque aut alicui confratri ægrotanti erogandum eſt ſubſidium charitativum, aut alicui confratrum puellæ quamprimùm matrimonio jungendæ, dos eſt aſſignanda, aut aliquid eorum faciendum, quæ moram minimè patiuntur.

8. Rerum temporalium in ſocietate Adminiſtri, ſiquidem filiifamilias fuerint, præter idoneum fidejuſſorem Patris

tris indigeant aſſenſu & obligatione ; confectoque Repertorio quod vulgò *Inventarium* appellatur , propria , vel alterius manu (ſi prima ſcribendi elementa non norint) coram ſe , ſuoque rogatu ſubſignato , iis , quibus id muneris delatum eſt , & quorum ſeriem ad calcem Synodi recenſemus ſtatuto tempore rationes exhibeant (1) juxta tenorem Conſtitutionis editæ a Thoma Bonaventura ex Comitibus Gherardeſchæ Prædeceſſore Noſtro immediato (2).

9. Quæſtor ærarii (noſtratibus *Camarlingo*) ſive Proviſor , aliuſve juxta laudabilem loci conſuetudinem , libros rationum , cunctumque ad eas pertinentis ſcripturæ genus retineant in armario ; atque inſuper in peculiari codice apud eos pariter aſſervando res geſtas in Confraternitate , quarum memoria neceſſaria vel utilis fore videatur , fideliter diligenterque conſcribant (3). Camerarius officium ſuum ultra annum ferme non gerat , & tamen ſi eo male functus inter reddendas rationes deprehendatur , aut ſtatim in ipſo actu pecuniam in proprios uſus diſtractam reſtituat , aut munere , quod obibat , cenſeatur exutus .

10. Nemo Confratrum judiciali aliqua conveniatur actione , ut ea præſtet , quæ eleemoſynæ nomine in commune Societatis commodum pendi conſueverunt ; ſed vel ad officia inhabilis reputetur , vel alia ſpiritali pœna juxta laudabilem loci conſuetudinem afficiatur . Illæſis permanentibus earum juribus Societatum , ſeu Collegiorum Artificum , quæ Regiis ſub auſpiciis conſtituta ſuas habent leges peculiares .

11. Non liceat ulterius etiam ſub inani lucrandarum Indulgentiarum prætextu quemquam poſt obitum in his Congregationibus adcenſeri ; non obedientes ſubjaceant pœnis a Prædeceſſoribus noſtris (4) impoſitis ; gravioribus etiam arbitrio Noſtro pro contumacia reſervatis .

12. Sacræ Conciones in Oratoriis Societatum per Sacerdotes ſeculares aut regulares , nonniſi eo tempore , quo Paro-

(1) Trid. ſeſſ. 22. cap. 9. de reformat. Concil. Senon. ann. 1527. cap. 30. §. finali .

(2) In Addit. Synod. ann. 1710. pag. 445.

(3) Idem Concil. Senon. ibidem.

(4) Synod. ann. 1710. tit. 3. hoc cap. num. 9.

Parochialis Eccleſia a divinis functionibus vacat (1), habeantur. Si quiſpiam Laicorum, ſermonum quorumdam breviorum ad pietatem incitantium limites prætergrediens in ſuggeſtum aſcenderit, & miniſterium verbi uſurpaverit; illius temeritatem (2), & loci interdicto & aliis ad arbitrium pœnis compeſcere ſatagemus.

13. Confratres ea omnia curent, quæ ſuis in locis (3) in Capitibus præcedentibus præſcripta ſunt.

14. Ubi ad alterius Eccleſiæ vel Oratorii feſtivitatem accedendum ſit, invitari Confratres ſeſe nullatenus ſinant; ſed per ſe ſponte, ſervata gravitate & ex ordine incedant; & (quod ſervandum eſt in omnibus proceſſionibus) ſi minùs queant ante meridiem, ut maximè optamus & quantum res patitur, inculcamus, ſaltem ſub veſperam regredi omnino ſtudeant, duobus tantùm aut quatuor ad ſummum incenſis funalibus (4).

15. Societas illa, quæ ad funus interdum invitata procedet, ab erigendo vexillo inter efferendum cadaver abſtineat; ſi qui tamen ruri Confratres in proprio Oratorio, quod longè diſtet ab Eccleſia Parochiali, ſaccis ſe induant; eant ad Parochiam erecta Cruce, deponant tamen in funere, eamque reſumant, quum redierint ſacra functione peracta.

16. Non ſine magno dolore percepimus, Confratres nonnullos, etſi ædes ut plurimum habeant peculiares in Societate ad manducandum & bibendum deſtinatas, in Oratorium tamen aut Sacellum Societatis convenire in unum, atque in eo comeſſationibus indulgere. Hunc itaque abuſum planè intolerabilem (5), ne menſa eorum in laqueum fiat illis & in ſcandalum, paterna cura vetamus (6).

17. Non inhibemus tamen hujuſmodi, ut vocant, recrea-

(1) Concil. Provinc. Mediol. 5. ſub D. Carolo *Quæ ad ſcholas, confratrias &c.*

(2) Synod. Quini-ſext. Can. 64.

(3) Supra tit. 2. Cap. *De SS. Euchar. Sacram.* & Cap. *De ſacris Orator. & Sac.* tit. eod.

(4) Concil. Provinc. Mediol. 6. ſub D. Carolo *Quæ ad Confratr. piave loc. pertinent*. §. *Quæ ad ſancta*.

(5) Can. *Non oportet* 4. cum tribus ſeqq. diſt. 41.

(6) Sacr. Congr. pluries apud Nicol. in Floſc. verb. *Confraternitas* num. 13.

creationes (1) communi expenſa quandoque parari ad confovendam charitatem, dummodo extra Oratorium (2), excluſis ſemper mulieribus, & frugaliter fiant; ſed quidquid ea occaſione conferetur a ſingulis, apud eorum quempiam communi conſenſu electum ſeponatur (3), nunquam publicæ ſodalitii pecuniæ admiſcendum. Si ſecus fiat, Corrector & Officiales compeſcant inobedientes; de contumacibus verò certiores Nos faciant, interdicto aliiſque pœnis uſuros efficacioribus.

18. Unam verò præ ceteris in ſingulis Parochiis Confraternitatem (4) aut nondum erectam inſtitui, aut inſtitutam certis regulis erectionem hujuſmodi ſtabilientibus inſtrui vehementer optamus, ex qua gloria Regis noſtri maximè pendet; eam ſcilicet, quam Sanctiſſimi nuncupant Sacramenti (5), cujus eſt delatum ad infirmos comitari Viaticum, & honore, quo poteſt maximo, proſequi (6).

19. Quare Innocentii XII. Edictum (7) per Eminentiſſimum Carpineum Vicarium, pro Urbe jam antea promulgatum, debita reverentia complectentes; & veſtigia ſectantes vigilantiſſimi Archiepiſcopi Prædeceſſoris noſtri immediati, qui ad normam in eo propoſitam voluit Florentinam Eccleſiam conformari (8); deſideramus magnopere, ut, quotieſcumque contigerit, quod tamquam Sponſus Dominus procedat de thalamo ſuo, & exultet ut Gigas per vias, pane vitæ refecturus infirmos, ea functio ſplendidè ac magnificè fiat, pro loci ac temporis conditione, magnoque cum comitatu; quum in multitudine populi dignitas Regis appareat, & in paucitate plebis ignominia Principis (9).

20 Et quoniam, ut in voce fatemur exultationis, nonnullis ab hinc annis corda fidelium noſtræ Paſtorali ſolli-

(1) Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 3. *De pior. loc. adm.* §. ult.

(2) Conc. Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 51. cap. 3.

(3) Conc. Senon. ann. 1527. cap. 30.

(4) Conc. Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 31. cap. 2.

(5) Paul. III. Conſt. *Dominus noſter*. edit. ann. 1539.

(6) Sacr. Rit. Congr. 19. Jun. ann. 1655. apud Paſcucc. in Compend. ad Conſult. Pignattell. part. 2. tit. *De Praced. & Praemin.*

(7) Edit. 2. Febr. 1695. in Bull. cont. inter Edict. & Decret. ſub Innoc. XII.

(8) Edict. ſub die 4. Maii 1715.

(9) Prov. 14. 28.

ſollicitudini commiſſorum non mediocri pietatis affectu erga tam ineffabile Sacramentum exarferunt; ne forte paucorum ignavia, avaritia, aut quacumque alia culpa refrigeſcat communis ardor; & omnes Eccleſiæ filios paternè invitamus, ut in circuitu ſint ſalutaris Hoſtiæ, quum ad ægrotos defertur, omnique ope contendant tam eximiæ functionis decus provehere; & Parochis & Confratribus hujus Societatis, has peculiares leges ex libello Romæ primùm Summi Pontificis juſſu, deinde Florentiæ impreſſo depromptas, proponimus obſervandas.

21. Quidquid in tam pium opus contigerit a quibuſcumque quovis modo erogari, tum feſtis diebus, cum publicè pro cultu Sanctiſſimi Sacramenti fidelium pietas imploratur, tum occaſione funerum, in quibus ad eas Societates auctoritate Noſtra certa pecuniæ pervenit ſumma, tum denique piis legatis ac donationibus; totum quodcumque illud eſt, prohibetur ad alium quemlibet uſum quantumvis religioſum transferri, præterquam ad ea unicè comparanda, quæ videbuntur ad pompam illius ſacræ functionis pertinere.

22. Ut ea verò, quæ a Nobis pro divinæ Gloriæ incremento diſponuntur, ſuum faciliùs effectum conſequantur; mandamus, ut quæcumque colligentur deinceps, præſertim quæ in capſulis reperientur eorum, qui per vias circumeunt, & ſtipem oſtiatim quæritant (quæ certè capſulæ ſunto ſemper occluſæ) deductis priùs Collectorum ſtipendiis conſuetis, in arcam unam congerantur duabus diverſis clavibus obſeratam, quarum altera ſit apud Parochum, etiamſi Corrector aliquando non ſit, altera apud Gubernatorem ſeu Proviſorem ſocietatis (1).

23. Præterea, ne ullus unquam fraudi ſit locus, codicem unum accepti & expenſi ab omnibus aliis Confraternitatis codicibus diſtinctum fieri mandamus, ſemper in Parochialibus ædibus aſſervandum, manuque Gubernatoris aut Proviſoris conſcribendum; & in alteram ejus partem, quidquid acquiritur, exactè referri, in alteram verò quidquid expenditur (2).

K 2 24. Quo-

(1) Cit. Edict. §. 3. num. 26.

(2) Cit. Edict. §. 3. num. 30.

24. Quotieſcumque autem opus erit nonnihil parare, quod tam Parochus, quàm Gubernator aut Proviſor unanimi conſenſu neceſſarium eſſe duxerint pro cultu Sanctiſſimi Sacramenti, ad normam Edicti ſuperiùs enunciati, ſuam uterque conferat clavim, & tantum pecuniæ depromatur ex arca, quantum neceſſe eſt adamuſſim; & ſtatim quid actum ſit adnotetur in eo codice. Si verò in expenſis faciendis inter Parochum & Miniſtrum Societatis non conveniat, ad Nos habeatur recurſus (1), quidquid in Domino videbitur expedire, conſtituturos.

25. Ceterum confidimus certè futurum, ut ſemper in dies per totam hanc Diœceſim in aſſociando Euchariſtico pane populus Deo ſerviens, & numero & merito augeatur, præſcriptis ſuperiùs cautelis præſertim adhibitis. Nihilominus, ſi quando temporum culpa in remotioribus præcipuè locis, tam præclarum inſtitutum elangueſceret, aut prorſus deficeret; eo ſaltem eventu ſaccos albi coloris quatuor Parochus habeat, quibus totidem honeſti viri induantur, quoties cum Venerabili Euchariſtia ad infirmos eundum eſt.

CAPUT VI.

DE REBUS ECCLESIÆ TUENDIS AC REPARANDIS.

EA, quæ ad beatiſſimæ Eccleſiæ Jura pia Fidelium largitione pertinent, tamquam ipſam ſacroſanctam & religioſam Eccleſiam, intacta convenit venerabiliter cuſtodiri; ut ſicut ipſa Religionis & Fidei Mater perpetua eſt, ita ejus Patrimonium jugiter ſervetur illæſum (2).

1. Quapropter ne perditorum hominum ſacrilega temeritate, vel miniſtrorum negligentia, aut facti vel juris inſcitia, res Domino conſecratas invadi, aut male dilabi

(1) Cit. Edict §. 1. num. 11.

(2) Leg. *Jubemus*. §. *Scientes*. Cod. *De Sacroſ. Eccleſ. &c.* canonizata in can. *Ea enim*. 10. quæſt. 2.

labi contingat; præcipimus Parochis, ut tempore opportuno decreta Concilii Tridentini (1) ad hanc rem pertinentia populo palam annuncient; ut nulli liceat ignorare, quod omne, quod Domino conſecratur (2), ſive animal fuerit, ſive ager, vel quidquid ſemel fuerit conſecratum, Sanctum Sanctorum Domino erit, & ad jus pertinebit Sacerdotum; quique illud aufert, vaſtat, invadit, vel eripit uſque ad emendationem, Eccleſiæque ſatisfactionem, ut ſacrilegus judicatur, & Eccleſiaſtica diſtrictione pro criminis qualitate coërcetur.

2. Singulis deinde in Eccleſiis aliiſque piis Locis, locus aliquis deputetur Tabularii ſeu Archivii inſtar (3), in quo rerum Repertoria ſeu Inventaria ab univerſis Rectoribus & Adminiſtratoribus quorumlibet Beneficiorum, Eccleſiarum, ſeu piorum Locorum, ſervata Juris forma, ſemper conficienda, necnon publica Inſtrumenta, monumentaque cetera diligenter ſerventur, Juris (4) & arbitrii pœnas non obedientibus incurſuris. Præter Repertorium verò, ab unoquoque Rectore faciendum, in Tabulario, de quo paulò-ante, cuſtodiendum accuratiſſimè in ædibus Parochialibus, aliud quoque ad ejus normam tranſcribendum eſt, atque intra duos menſes poſt acceptam Eccleſiæ Poſſeſſionem ad Cancellariam noſtram inviolabiliter tranſmittendum.

3. Tabelliones ſeu Notarii (5) Inſtrumenta alienationis bonorum ad Eccleſias quocumque titulo pertinentium, ſeu quodlibet eò ſpectans ſcripturæ genus conficientes; Chriſtiani omnes, quibus ſcripturæ, quibus prædicta nota ſunt Inſtrumenta, Eccleſiis & Locis piis eorum indigentibus, in virtute ſanctæ obedientiæ ſtatim denuncient, vel exhibeant, vel legitimam non parendi cauſam allegent; qui ſecus egerint, eo ipſo ſententiam excommunicationis incurrant, a qua nullus Presbyterorum ſub pœna ſuſpenſionis illos præſumat abſolvere, donec juſſiones Noſtras,

quan-

(1) Seſſ. 22. cap. 11. De ref. & Seſſ. 25. cap. 12. De ref.
(2) Can. *Nulli*. 12. quæſt. 2.
(3) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. cap. 4. *De Imm. Eccl.*
(4) Synod. Flor. 1710. Cap. eod. §. 8. & 9.
(5) Auth. *De non alienandis &c.* §. *Ad hoc autem*. Synod. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 54. cap. 1.

Digitized by Google

quantum in ipſis erit, impleverint. Quin potius ſanctionem hanc Noſtram Parochi omnes ſæpius annuncient, ne quiſpiam delicto queat ignorantiam prætendere.

4. Porro Eccleſiaſticarum rerum alienationem utrumque Jus (1) acerrimè inſectatur, & nullum fere eſt Canonicarum genus Conſtitutionum (2), quod ab ea non abhorreat quàm maximè; eademque Canonica Jura (3) quid alienationis nomine intelligendum ſit, apertè decernunt. Nullus ergo conſultiſſimas ſanctiones parviſacere audeat, nec unquam, niſi modo & caſibus ab Jure (4) permiſſis, prædicta diſtrahat bona ſive immobilia ſint, ſive mobilia pretioſa; quin etiam Rectoribus univerſis ipſam Eccleſiæ, quæcumque illa ſit, ſupellectilem Nobis inconſultis, ſub pœna aureorum decem alienare vetamus, eamque vetuſtate uſuque detritam igne decernimus abſumendam.

5. Bonorum ab Eccleſia conductorum penſiones præmaturè non exſolvantur, ſolutæ cum ſucceſſoris præjudicio irritæ ſunto (5); & Tridentini Concilii Conſtitutio (6) firma permaneat.

6. Eadem bona in Emphyteuſim conceſſa ad caducitatem redacta, & a Beneficiario acceptata, ſub eumdem contractum nullatenus remittantur, niſi juxta normam Canonicarum Conſtitutionum (7); & moræ purgandæ bimeſtre beneficium, ab eo tantùm tempore incipere cenſeatur, quo Beneficiarius caducitatem ſeſe acceptaſſe judicialiter intimaverit Emphyteutæ.

7. Si quis Parochus ſacras res loco pignoris dare, vel commodare præſumat, ad eas redimendas invitus primùm ſubtractis Beneficii fructibus, deinde anathemate inflicto ſeſe compulſum iri meminerit. Commodatarios verò præter leviſſimam culpam, ut par eſt, caſui etiam fortuito in pœnam obnoxios eſſe, vetus Provincialis Synodus noſtra decla-

(1) Cit. Leg. *Jubemus*, & ſeqq. Cod. *De Sacroſ. Eccl. &c.*

(2) Cauſſ. 12. quæſt. 2. per tot. Tot. tit. *De reb. Eccl. non alien.* Extr. in 6. in Clem. & in Extrav.

(3) Cap. *Nulli*. *De reb. Eccl. non alien.* Extrav. *Ambitioſæ* eod. tit.

(4) Can. *Placuit*. 12. quæſt. 2. Gloſſ. in ſumm. ejuſd. Cauſſ. & quæſt. Can. *Terrulas*. Cauſſ. & quæſt. cit. Cap. *Ex parte*. *De Feud.* Extrav. cit.

(5) Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 44. cap. 3.

(6) Seſſ. 25. cap. 11. De ref.

(7) Cap. *Petuit*. *De locat. & conduct.*

declaravit (1), & a creditoribus voluit ad normam civilium legum (2) eaſdem res auferri, etiam non perſoluto debito, omnique illius adempta ſpe perſolvendi.

8. Ceterum, qui prædictas res in profanis uſibus adhibendas concedere, vel eis abuti non erubuerint, pœnas dabunt in noviſſima Synodo (3) conſtitutas.

9. In lignis autem cædendis, cujuſcumque generis ea ſint, Edictum obſervetur exactè Petri Niccolini Prædeceſſoris noſtri, in eodem capite inſertum ejuſdem Synodi.

10. Et quia Eccleſiaſticarum rerum indemnitati conſulere maxima decet ſolertia, quoties earum imminet perdendarum diſcrimen præſentiſſimum, deficiente Cuſtode, vel Adminiſtratore; ob eam rem alicujus Eccleſiæ Rectore graviter ægrotante, mandamus Sacerdoti, cui ſpiritalis cura commiſſa eſt decumbentis, ut heredes admoneat, & de excommunicatione latæ ſententiæ (4) contra uſurpatores rerum ad Eccleſiam pertinentium & de excommunicatione ſententiæ in eum ferendæ, qui hujuſmodi hereditatis expilatæ perpetraverit crimen. Cujus rei Monitoria impetratis literis a Nobis per Oeconomum, ut ajunt, proviſionalem ad ejuſdem Parochiæ valvas, nec non viciniorís Eccleſiæ ſtatim affigantur. Quibus pœnis etiam opem ferentes volumus ſubjacere; & inſuper ſi clerici ſint, eos declaramus ad Beneficia & Ordines ſuſcipiendos inhabiles effici omnino; in ſua ſemper firmitate manentibus ac manſuris omnibus pœnis, quas in criminum hujuſmodi reos tum ſacri Canones, tum Beatiſſimus Pius Pontifex hujus nominis Quintus inflixit (5).

11. Quum Rector obierit, vacantis Eccleſiæ res omnes, & peculiares defuncti Rectoris coram Teſtibus Parochianis in duplici mandamus Inventario diligenter deſcribi (6), & utrumque ad Nos Sigillo obſeratum tranſmitti;

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De commod. &c.* cap. 1.

(2) Leg. *Sancimus* 21. Cod. *De Sacr. Eccl.*

(3) Tit. 3. Cap. 6. num. penult.

(4) Bulla Cœnæ Dom. cap. 17. Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De raptor.* cap. 2. §. *Declaravit*.

(5) Conſt. *Romani Pontificis* edit. ann. 1567. in ordin. 42.

(6) Benedict. XIII. in ſuo Concil. Roman. tit. 12. cap. 1. & 2. ex motu prop. Sixti V. ſub die 29. April. 1587. & in Append. ejuſd. num. 10. extat methodus.

ti ; & præterea ſi Eccleſiam ipſam , vel ejus quælibet bona mobilia vel immobilia , poſt accuratam diſquiſitionem contigerit neglecta fuiſſe , & neceſſariis egere inſtaurationibus conſtiterit ; de eorum ſtatu certiores fieri volumus. Quæ omnia a Plebano inviolabiliter præſtanda ſtatuimus & declaramus , in ejuſque locum legitimo laborantis impedimento , vicinior Parochus ſuffectum ſe ſciat ; ſin autem Plebanus ipſe deceſſerit , Parocho , qui ſit in Plebatu præcipuus , eoque impedito , Parocho viciniori hoc munus jam demandatum confirmamus .

12. Defuncti Parochi funus , quæque colliguntur ex eo quævis emolumenta ad eum decernimus Sacerdotem ſpectare , qui noviſſima ægritudine laboranti , Parochialia jura exercendo præſto fuit ; ceterarum verò exequiarum in id temporis incidentium commoda ei adjudicamus , quem accepta (1) vacationis notitia Oeconomum conſtituerimus , ad eumque decernimus omnia pertinere , poſtquam literas a Nobis acceperit Oeconomici muneris ad normam ſacrorum Canonum fideliter exercendi (2) ; jubemuſque ut in Eccleſiæ vacantis colonica , ſi neceſſarius ſit Cuſtos , nonnullus conſtituatur ſucceſſoris expenſis . Miſsarum pariter , quæ feſtis diebus in Eccleſia vacante celebrandæ ſunt , ſtipendia quæcumque perſolvere recèns electi ſit ; demptis iis Miſſis , quas vel pro ſe celebravit Oeconomus , vel quarum eleemoſynas recepit aliunde .

13. Interea vacante Eccleſia , ad quam præſentare Parochianorum - eſt , mandamus Parocho , cui commiſsa fuit a Nobis Oeconomica adminiſtratio , ut tribus immediatè ſequentibus diebus feſtis , Inſtructionem adverſus Simoniacos a Nobis ſermone vernaculo confectam , poſitamque in Additionibus hujus Synodi , in ea Eccleſia , quæ ſuo viduata eſt Parocho , publicè legat , & poſt congruum tempus fidem ea de re Nobis exhibeat , duorum de populo teſtimonio roboratam ; aliter ſuſcepti Officii adminiſtratione inopinatò privabitur ſine ſpe veniæ , Noſtroque inſuper arbitrio punietur .

14. Tol-

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 24. cap. unic.

(2) Cap. *Cum vos* . §. *Fraternitati*. *De off. Jud. ord.*

14. Tollendis autem quæſtionibus & diſſidiis, quæ poſſent heredem inter Beneficiati, & ſucceſſorem in Beneficio ſuper ipſius fructibus excitari, maximè intenti, duximus diſtinguendum, an naturales ſint fructus & induſtriales, an verò civiles; & ſi quidem primi generis fuerint, ſoloque hæreant adhuc, ſucceſſori cedant; a ſolo autem ſeparatos Beneficiati heres acquirito. Idemque Juris eſto, quoties locatis bonis, vel datis in Emphyteuſim, cujus canon fructus adæquat, dies non veniat, neque in id incidat tempus, quo fructus colligi ſolent; quo fit, ut non ipſa ſolvendæ penſioni præſtituta dies adveniens, ſed collectorum fructuum tempus ad canonem exigendum jus tribuat.

15. Secus autem in ſolutione canonis Emphyteutici faciendum eſt, qui propriè in Dominii recognitionem pendi conſuevit; ad hunc enim adipiſcendum ſtatuimus diei ſolutionis dumtaxat habendam eſſe rationem. Sed ex civilibus fructibus ii ſolùm ad heredem pertineant, qui tempori exacto, dum viveret Beneficiatus, reſpondent; ceteri omnes liberè perveniant ad ſucceſſorem.

16. Sed ne Succeſſor in Beneficio congruis alimentis deſtituatur, quoties heres Beneficiati Eccleſiaſticorum prædiorum fructus perceperit univerſos; heredem prædictum teneri decernimus duo frumenti ſextaria, & vini cadum unum ſingulis menſibus ſucceſſori tribuere, uſque ad novarum frugum pro varietate locorum collectionem; & tantum olei ad lampada concinnandam, quantum integro anno integri cadi menſuram coæquet.

17. Heres in nullo prorſus queat eventu repetere ſumptus, aut in lætamina factos, fecunditatis gratia agris Eccleſiæ ſuperinfundenda, aut in cœmenta ac cetera quælibet ruſticarum domorum & ædium Parochialium, atque adeo Eccleſiæ ipſius uſibus deſtinata; aut etiam quarumcumque ſegetum ſemina, ſive jam terræ data, ſive in horreis condita iis in locis, in quibus ea partim a Domino, partim a cultore conferri conſueverunt. Ubi verò paleæ, loci conſuetudine inſpecta, inter ceteros fructus connumerantur, atque ita aliquoties juxta regulam ſuperiùs tra-

 ditam.

Digitized by Google

ditam heredi acquiruntur, in iis juſto pretio comparandis ſucceſſorem in Beneficio ceteris omnibus præferri jubemus.

18. Pecora, quæ interdum inita ſocietate Eccleſiæ alicujus fundo addicuntur, Dominus ab eo removere non poſſit, niſi ante ſex menſes ea de re novum Rectorem commonefaciat; & novus itidem Rector, ubi ea de prædiis Eccleſiæ dimittere velit, voluntatem hanc ſuam ante totidem menſes ſocio declaret. Quem tamen iis omnibus, quæ ſibi alioquin quacumque de cauſsa debita forent, plenè volumus gaudere.

19. Sacra utenſilia elapſo anno, poſtquam confecta ſunt, abſque ulla a Nobis facta declaratione ad quem ea pertineant, inter Eccleſiæ bona decernimus eſse connumeranda; ideoque nullum heredi ſibi ea vindicandi quocumque prætextu jus eſto.

20. Volumus etiam Parochiales ædes relinqui ſemper inſtructas ea ſupellectili quotidianis uſibus accommodata, quam Thomas Bonaventura ex Comitibus Gherardeſchæ præſcripſit (1) & Nos enunciamus in Additionibus; etſi conſtaret Deceſsorem non recepiſse tantundem.

21. Ut autem hæc ita conſtituta optatum ſortiantur effectum, generalis Oeconomi noſtri pro tempore exiſtentis ſollicitudinem ex debito Paſtoralis officii oneramus, cujus in promovendis vacantium commodis Eccleſiarum auctoritatem firmamus; hac tamen cum reſtrictione, ut nihil in eis novi moliatur, quod undequaque neceſsarium non ſit, ſeque ulteriùs differri ſine gravi damno non ſinat.

CA-

(1) Synod. ann. 1710. tit. 3. cap. 6. num. 30.

Digitized by Google

CAPUT VII.

DE VITA ET HONESTATE CLERICORUM.

De gubernatione & privilegiis aliiſque diverſis Capitulis, ad ſanctiſſimas Eccleſias & alias venerabiles domos pertinentibus (1) jam quædam diſpoſuimus; eò nunc ad altiora progredientes contendimus, unde illis quamplurimum decus accedit, ad vitam ſcilicet Clericorum rectè honeſtèque componendam, ſecularium præſertim, qui ſpectaculum facti ſunt mundo, atque ita debent ſeipſos præbere omnibus in omni loco exemplum bonorum operum.

1. Nullus inter domeſticos Dei per Clericatum relatus implicet ſe negotiis ſecularibus (2), ſive ea publica ſint, ſive privata, ut ei placeat, cui ſe probavit; hinc tutelam, aut curam, niſi eas, quæ deſcendunt ex legibus (3), aut miſerabilium perſonarum, quæ maximè Eccleſiaſtico indigent adminiculo (4), non ſuſcipiat.

2. Quum conſtitutus ſit in iis, quæ ſunt ad Deum, ſecularem Curiam ſive advocaturus ſive poſtulaturus (5), vel accuſatoris (6) aut teſtis (7) officio functurus non intret; niſi quatenus ſacris Canonibus non adverſatur; aut neceſſitas poſcit; venia tamen a Nobis ſemper petita & impetrata.

3. Contractus lucri gratia (8), & Oeconomicas quaſcumque Laicorum adminiſtrationes (9) etiam pietatis, aut

 quo-

(1) Auth. *De SS. Epiſc.* in Procem.

(2) Tot. tit. *Ne Clerici, vel Monachi, &c.* & noviſſimè Innocent. XI. Conſtit. *Credita nobis* edit. ann. 1680. part. 1. *De Conſt. Cleric. ſecul.* num. 18.

(3) Auth. cit. §. *Deo amabiles*.

(4) Can. ult. diſt. 86. Can. 1. & ult. diſt. 88. Can. *Cyprianus*. 21. quæſt. 3.

(5) Can. *Nullus Clericus* 33. 11. quæſt. 1.

(6) Can. *Sicut*. 2. quæſt. 7.

(7) Can. *Teſtimonium*. 11. quæſt. 1.

(8) Can. *Conſequens eſt* diſt. 88. cum concord.

(9) Conc. *Carthagin.* ann. 349. cap. 6.

quolibet alio prætextu non ineat, quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam; aliter pœnas arbitrarias ſubibit aliàs irrogatas, quas innovamus.

4. Ad ancillandum Clericis, quos oportet irreprehenſibiles eſse, mulieres eligantur non minus annorum quadraginta jam peractorum (1), in operibus bonis teſtimonium habentès (2), nullamque occaſionem dantes adverſariis maledicti. Præter has nullam ii domi retineant (3), quæ arcto conſanguinitatis vinculo illis conjuncta non ſit; nullam præterea in ſcientia quacumque erudiant vel arte (4), non permittentibus Nobis; tranſgreſſores multis per Prædeceſſores noſtros (5) inflictis ſubjaceant. Qui verò cum feminis etiam conſanguineis, quæ ſuſpiciones non fugiant, vel cum perditis hominibus cohabitare aut converſari deprehendetur, in carcerem dabitur.

5. Ludos, qui virtutis cauſſa non fiunt, veluti alearum taxillorum & hiſce ſimiles, in publicis vel privatis domibus vel locis ludere vel inſpicere utroque Jure (6) vetitum eſt; & in ultima Diœceſana Synodo pecuniariæ quædam pœnæ in tranſgreſſores ſancitæ ſunt; utrumque Nos relativè & veneramur obſequio, & auctoritate firmamus.

6. Choreis (7) operam dare, turpia atque inhoneſta concinere (8) genio indulgendi gratia, viros aut mulieres in domum vel alienam convocare vel propriam, eamve luſibus hujuſcemodi ſpectaculiſque exercendis commodare, Clericis quibuſcumque inhibemus. Si qui non obtemperaverint, fuerintque ſacris Ordinibus inſigniti, aureos viginti quinque perſolvant, & octo diebus a divinis ſuſpenſi ſint eo ipſo. Si verò prædictis oblectamentis præſentiam

(1) Timoth. 1. 5. 11. Can. penult. diſt. 81.

(2) Timoth. 1. 5. 10.

(3) Can. *His igitur* diſt. 13. Can. *Interdixit*. diſt. 32. Cap. *A nobis*. *De cohabit. Cler. & Mulier.*

(4) Conc. Prov. Med. 2. ſub D. Carolo tit. 2. decret. 32.

(5) Synod. ann. 1710. hic §. 14. & ſeqq.

(6) Leg. 1. & ſeq. ff. *De Alea luſu &c.* Leg. ult. Cod. *De relig. & ſumpt. fun. &c.* Synod. Quini-ſext. can. 50. Cap. *Clerici officia* hoc tit.

(7) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De vit. & mor. Cler.* cap. 18. §. *Item ſtatuimus quod nullus*.

(8) Conc. Veneticum ann. 453. can. 11. Conc. Senon. ann. 1528. decret. mor. 25.

tiam ſuam exhibuerint, aut ad ea tibiis fidibuſque, aut quovis muſico inſonuerint inſtrumento, quindecim aureorum pœnæ, & arbitrio Noſtro ſubjaceant. Ceteri Clerici, ſi luſibus his & ſeculi voluptatibus ſeſe intermiſceant, multentur aureis ſex.

7. Tabernas publicas (1), niſi eas peregre proficiſcentes ſobriè ſe refecturos ingredi oporteat, Comœdias inhoneſtas, Circulatorum præſtigias, Clerici quicumque ſemper evitent; quàm abſonum quippe eſt, inquit magnus Epiſcopus Auguſtinus (2), modo ingredientem Eccleſiam orationes fundere, poſt modicum in ſpectaculis cum hiſtrionibus impudicè clamare?

8. Noctu poſt ſignum publicæ armorum Campanæ, niſi juſta de cauſſa, domo non exeant, & exeuntes non ambulent in tenebris, ſed lumen ſemitis ſuis ſemper adhibeant (3), niſi latè ſplendeat Luna; non circumeant conjuncti pſallentibus, non cantitent per vias, muſica inſtrumenta non pulſent; longè minus in nocturnis concentibus ſe immiſceant, quos vulgò dicimus *Serenate e Cocchiate*.

9. Per decentiam quoque habitus extrinſeci morum honeſtatem intrinſecam Clericos oportet oſtendere (4), & veſtes proprio congruentes Ordini ſemper deferre. Comam igitur Clerici non nutriant (5) & eam longè minus (non mediocriter indolemus ad haſce Diœceſis noſtræ opus eſſe deſcendere corruptelas) unguentis pulvereque, quem Cyprium appellant, muliebriter inſpergant; ſed deſuper caput juxta conſuetudinem noſtram in modum ſphæræ radant (6), nec in aſpectum proferre vereantur coronam, quam ex inſtitutione Romanæ Eccleſiæ in ſignum Regni, quod in Chriſto expectatur, accepere (7).

10. Veſtes Clericorum omnium in hac Urbe degentium, eorum quoque, qui minoribus tantùm Ordinibus (8), vel etiam prima tonſura initiati ſunt, ad talos

uſque

(1) Synod. Quini-ſext. can. 24. & cit. Prov. Flor. loc. cit.

(2) Lib. 4. cap. 1. *De Symb. ad Cathec.*

(3) Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *De Clerical. Æd.* §. ult.

(4) Trid. ſeſſ. 14. cap. 6. De ref.

(5) Cap. *Si quis ex Clericis* & ſeq. hoc tit.

(6) Can. *Pſalmiſta* diſt. 23.

(7) Can. *Duo ſunt*. 12. quæſt. 1.

(8) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De vit. & mor. Cleric.* cap. 1. §. fin.

uſque mundæ modeſtæque deſcendant (1), etiamſi Eccleſiæ, cui deſtinati ſunt, non deſerviant; breviori autem indumento (quod ſemper infra genua productum ſit, & a laicorum veſtibus, cultu ornatuque ſuperfluo rejecto, diſtinctum) nulli uti unquam liceat, niſi rus proficiſci inſtanter parato, vel inde huc revertenti, aut pluvio Cœlo. Et ſi quibus in ſcholis laudabilior vigeret conſuetudo, ſalva & integra ſemper maneat.

11. Ruri, etſi Toga brevior modo delineata propter locorum incommoditatem permittitur: in celebrioribus tamen anni feſtivitatibus, præſertim in peragenda Sacratiſſimi Corporis Chriſti ſupplicatione, in ſolemnitatibus Patronorum Eccleſiæ ipſius & Confraternitatis, talaris ſemper habitus a Parochis adhibeatur; eumque præterea in Caſtris locisque inſignioribus deferri mandamus a Clericis quibuſcumque inter functiones Eccleſiaſticas, quæcumque eæ ſint, feſtis ex præcepto diebus publicè peragendas. In Urbe præterea nullus omnino Sacerdos, etſi hoſpes peregrinus aut advena ſit, quocumque titulo præditus, quocumque prætextu, ſine talari veſte, aut ad minimum non adhibito ſuccinctorio Miſſam celebrare præſumat; aliter decem dierum ſuſpenſionem a divinis incurrat eo ipſo Nobis reſervatam (2). Si quis denique tam in Urbe, quàm extra, diu noctuve in laicali proceſſerit indumento, præter alias canonicas animadverſiones (3), carceris pœnam ad quindecim dies ſeſe noverit incurſurum.

12 Annuli quoque uſus interdicitur (4) Clericis, niſi quibus competit ex officio dignitatis (5); ab iis autem Sacræ Rituum Congregationis decreta apud pleroſque auctores (6) relata ſerventur omnino.

13. Clericorum arma, aliorumque Miniſtrorum Chriſti ſunt

(1) Conc. Gen. Nicæn. 2. can. 16.

(2) Edict. Cardin. Carpinei de mand. Clementis XI. ſub die 7. Decembr. 1706. citans alia ſub 29. Jun. 1667. 10. Octobr. 1681. 20. Novembr. 1691. 22. ejuſd. 1696. & ſub 31. Mart. 1699. juſſu Clementis IX. Innoc. XI. & Innocent. XII. in Bullar. contin. par. 2.

(3) Can. *Sine ornatu*. 21. quæſt. 4.

(4) Cap. *Clerici officia* hoc tit. Conc. Senon. ann. 1528. can. 24.

(5) Cit. Cap. *Clerici officia*.

(6) Apud Pitt. Conſt. Pont. num. 828. apud Gav. verb. *Annulus* num. 1. Nicol. in Floſc. verb. *Doctor* num. 37.

ſunt Orationes & lacrymæ (1), ut in tempore iracundiæ ſint apud Deum reconciliatio. Idcirco eis prohibemus arma cujuſvis generis vel ad offenſionem vel etiam ad defenſionem deferre (2), aut apud ſe retinere quacumque de cauſſa, niſi facultatem a Nobis obtinuerint; & venationi ſacro præſertim ordine decoratis ſæpius operam dare non licet, niſi juxta Canonum ſtatuta (3).

14. Tota demum eorum vita, quos ex hominibus aſſumptos collocavit Dominus cum Principibus populi ſui, innocens eſto & impolluta (4), quantum humana fert imbecillitas; ut qui ex adverſo eſt, vereatur nihil habens malum dicere de Eccleſiaſticis noſtris. Quare quiſquis renuerit iis omnibus obtemperare, quæ a Nobis præſcripta ſunt toto hoc Capite, ut efformaremus Clericorum vitam verè exemplarem, pecuniariis pœnis, ſicubi expreſſæ non ſunt afficiatur, in ultima Diœceſana Synodo conſtitutis.

CAPUT VIII.

DE SCHOLA EUGENIANA ET DE SEMINARIO CLERICORUM.

CLERICORUM Inſtitutionem a Sacris Canonibus (5) jure optimo commendatam fateatur neceſſe eſt, quiſquis vicinam lapſibus adoleſcentiam, pronamque ad Mundi voluptates ſequendas, niſi rectè informetur, animadverterit; quum teſtetur perſæpe ſcriptura, & quotidiano conſtet experimento, quantum totius vitæ curriculo ineuntis ætatis proficua ſit diſciplina. Sicut enim fructus, ait appoſitè Cyprianus (6), non invenitur in arbore, in qua pampinus aut flos prius non apparuerit; ſic in

(1) Conc. Sipontin. ann. 1567. cap. *Quæ per Clericos &c.*

(2) Cap. *Clerici* 2. hoc tit.

(3) Conc. Agathen. ann. 505. cap. 55. relatum in Can. *Epiſcopum* diſt. 34. & in cap. 1. *De Cleric. venat.*

(4) Concil. Cabilon ann. 813. cap. 5.

(5) Can. *Omnis ætas*. 12. quæſt. 1. Trid. ſeſſ. 23. cap. 18. De ref.

(6) *De duob. Abuſ.* cap. 3.

in ſenectute honorem legitimum conſequi non poterit, qui in adoleſcentia diſciplinæ alicujus exercitatione non laboraverit. Bene igitur cum tota Diœceſi noſtra actum eſt, in qua præter innumeras tum in Urbe, tum in Caſtris apertas Eccleſiaſticæ juventuti magno cum proventu erudiendæ ſacras palæſtras; Gymnaſium antiquiſſimum extat Clericorum noſtræ Metropolitanæ inſervientium, & frequentiſſimum Seminarium non ita pridem, quum ſeſe obtulit occaſio, conſtitutum; ut adoleſcentes plantati in Domo Domini, rerum ſcientia & morum integritate in atriis Domus Dei efflореſcant. Et ſicut Prædeceſſores Noſtri vigilantiſſimi utrumque conſervandum eſſe duxerunt, regendumque peculiari quodam genere conſtitutionum Eccleſiaſticis miniſtris educandis accommodato; ita eas hic confirmare, innovare, & quatenus opus ſit, explicare atque extendere opportunum eſt.

1. Schola Eugeniana Grammaticæ & Cantui ſibi ſciat impenſiùs navandam eſſe operam; cum hac enim obligatione ab Eugenio IV. (1) erecta eſt, cum nonnullis emolumentis honoribus & oneribus, modis & conditionibus, prout in Bullis ab eo ſemel atque iterum datis latiſſimè continetur; ac poſtmodum per Beatiſſimum Pium V. (2) ea de cauſſa reſtituta, quum ſuo præcipuo privilegio a Tridentina Synodo (3) exuta fuiſſe videretur.

2. Præterea, quidquid in eorum Bullis univerſo Gymnaſio injungitur obſervandum, in memoriam reducimus & inculcamus; hortamurque vehementer & commonemus Eccleſiaſticos adoleſcentes, ut opus Dei, ad quod fuerunt aſſumpti, faciant diligenter, devotionem conſervent, divinique cultus augmentum in Metropolitana noſtra, pro viribus quiſque certatim augere contendat; pœnas daturi, ſi negligentes fuerint, condignas.

3. Ea inſuper omnia, quæ Noſtri Prædeceſſores, & Nos ad ejuſdem Collegii reformationem ac regimen conſtitui-

(1) Conſt. *Ad exequendum* edit. ann. 1435. & Conſt. *Ad providentiam* edit. ann. 1441.

(2) Conſtitut. *Eccleſiarum* edit. ann. 1567.

(3) Seſſ. 23. cap. 2. De ref.

tuimus, innovanda cenſemus & innovamus, eamdemque vim habere decernimus, ac ſi hic inſerta, & de verbo ad verbum translata forent.

4. Seminarii quoque erectionem jampridem tentatam ſæpiſſime, noviſſimis autem temporibus a Prædeceſſore noſtro immediato, Thoma Bonaventura ex Comitibus Gherardeſchæ, de Clero atque adeo de tota Diœceſi optimè merito, demum perfectam approbamus & confirmamus; quemadmodum etiam quotquot a Nobis ad ejus gubernationem præcepta & regulæ juxta Tridentinum Concilium (1) & Provinciale Florentinum ſub Antonio Altovita Archiepiſcopo (2) dictatæ ſunt, placet hic innovare, eiſque robur adjicere Synodalis Conſtitutionis.

5. Inſigne Privilegium, quo Clementi XI. (3) Seminarium noſtrum augere viſum eſt, ut nempe quotquot Scholæ Eugenianæ Clerici in illud arbitrio Noſtro admitterentur, ordinari queant ad titulum Servitutis, quamvis Metropolitanæ inſerviant dumtaxat cantantes in choro feſtis diebus, complectimur obſequentiſſimè; eoque Nos pollicemur uſuros in ædificationem Eccleſiæ, & Diœceſis noſtræ univerſæ.

6. Illud etiam, quod ceterorum eſt alumnorum peculiare privilegium, gradum faciendi ad Ordines Patrimonio in locum beneficii Eccleſiaſtici ſubrogato, ſervatum volumus & illæſum; dummodo ii ſint Clerici, qui in Seminario bene verſati, moribus & ſcientia evaſerint commendabiles.

7. Meminerint denique omnes, qui Eccleſiaſtica obtinent Beneficia aut penſiones (4), quique præſunt Communitatibus, quæ Beneficiis unitis aut ammenſatis, ut ajunt, perfruuntur (5), ſeſe obſtrictos eſſe in conſcientia legitimam Seminario taxam perſolvere, quam Tridentini Concilii Decreta (6), Apoſtolicæ Conſtitutiones (7) & Decla-

M ratio-

(1) Seſſ. 23. cap. 18. De ref.
(2) Rubr. 22. per totum.
(3) Lit. in form. Brev. dat. ad Archiep. Thom. Bonav. ex Com. Gher. 6. Jun. 1714.
(4) Deciſ. refert Garz. part. 1. cap. 5. num. 171. in Addit.
(5) Sacr. Conc. Congr. in Lucan. 13. Maii 1628. in reſp. ad 4. & 5. refert Inſtruct. ſuper Tax. Sem. num. 17.
(6) Loc. cit.
(7) Bened. XIII. conſt. *Credita nobis* edit. ann. 1725.

rationes Sacræ Congregationis (1) pendi voluerunt, ſuoque præclariſſimo exemplo S. R. E. Cardinales ampliſſimi ad hanc uſque diem præſtiterunt, Apoſtolicis Conſtitutionibus (2) ultro parentes.

8. Qui verò juſtitiæ debito ſatisfacere recuſaverit, iis ſe pœnis multandum ſciat, quæ ſunt a Prædeceſſore noſtro Thoma Bonaventura ex Comitibus Gherardeſchæ Seminarii Conditore, & a Nobis ſancitæ in Edictis peculiaribus.

CAPUT IX.

DE OFFICIO PAROCHI.

QUUM inter ceteros inferioris Ordinis Clericos onere pariter & honore Parochi emineant, qui potiori jure lux mundi, ac ſal terræ vocantur; & quum ſit ars artium regimen animarum (3): ſublimius quoddam ab illis honeſtatis & vitæ genus repoſcendum eſt procul dubio.

1. Primum ergo mandatum in lege Parochorum eſto, ut in Domo Dei ambulent cum conſenſu (4), ſe invicem honore prævenientes, ac nemini dantes ullam offenſionem (5), ut non vituperetur miniſterium eorum a laicis. Ob eam rem, ut omnis amoveatur occaſio diſſenſionum & contentionum, ad aſſocianda Cadavera, Exequias perſolvendas, ceteraque Officia divina in Parochiis peragenda, quoties pertinebit ad Parochum invitare, primò vocentur Capellanus ſeu Capellani eumdem aſſiduè in animarum cura adjuvantes, deinde Parochi de Plebatu, poſtea Sacerdotes, qui dictis Parochis in animarum cura exercenda opem præſtant; denique Beneficiati Eccleſiæ tumulan-

(1) Refert Barb. *De Off. & Poteſt. Epiſc.* Alleg. 77. num. 5.

(2) Cit. Conſt. Bened. & Sacr. Conc. Congr. in Rom. contrib. Sem. 5. Febr. 1646. & aliàs, refert Inſtr. præalleg. num. 5.

(3) Conc. Later. 4. decret. 27.

(4) Innoc. XI. Conſtit. *Credita nobis* edit. ann. 1680. part. 1. *De Conſt. Cler. Secul. &c.* num. 27. in Bullar. cont. part. 1.

(5) Cor. 2. 6. 3.

mulantis vel celebrantis feſtum; niſi tamen in aliqua Eccleſia adeſſet conſuetudo, quod ante Parochos convocarentur Beneficiati, qui conſueverint eidem Eccleſiæ in divinis Officiis inſervire, quam ſervari volumus & mandamus.

2. Confidimus certè Parochis non mediocriter profutura ea omnia eſſe, quæ ſparſim in hiſce noſtris Conſtitutionibus continentur, Prædeceſſorum noſtrorum ſolertia ſingulari collecta; & ideo integram harum lectionem ſingulis ſaltem annis faciendam unicuique injungimus Parocho, ne cogamur univerſa repetere, & in hoc unum caput congerere, quæ ad eos ſpectant potiſſimùm.

3. Eos etiam volumus ſibi ſubſidio comparare (1) Sacram Scripturam, Concilium Tridentinum, Catechiſmum & Rituale Romanum, aliquam ſacrorum Canonum aut Caſuum conſcientiæ ſummam, & ſacrum Enchiridium D. Hippolyti Tonelli; necnon aliquot piis meditationibus, ſacriſque habendis concionibus accommodatos libros domi retinere, iiſque omnibus perlegendis ſedulò operam dare.

4. Nimiam cum laicis perſonis familiaritatem (2), jocos, compotationes evitent; aſpera tamen & intractabilis eorum vitæ ratio non ſit. Quum præſertim paternæ eorum providentiæ miſerabilium perſonarum (3), Viduarum, Pupillorum, ceterorumque humana ope deſtitutorum ſpiritalis præcipuè, atque etiam temporalis commendata ſit cura.

5. Divina majoris hebdomadæ Officia, Veſperas ſingulis diebus feſtis (4), aut ſaltem earum loco pro plebis captu, nonnihil pium ac proficuum pro temporum varietate publicè in Eccleſia decantent; præſertim verò ſacratiſſimi Roſarii recitationem, religioſum pro beato fine aſſequendo exercitium, vulgo *La Buona Morte*, atque alias id genus preces & orationes ab Eccleſia approbatas in Parochias invehant ſuas, aut invectas jam foveant au-

 geantque

(1) Conc. Prov. Mediol. 1. ſub D. Carolo *Qui libri præſertim &c.* §. *Parochi verò*.

(2) Conc. Senon. ann. 1528. decret. mor. 25.

(3) Trid. ſeſſ. 23. cap. 1. De ref.

(4) Conc. Prov. Med. 5. ſub D. Carolo *De Parochis*.

geantque pro viribus. Interea populum ad eas convenientem præſtolantemque præ foribus aut in Eccleſia, irreverenter aut inutiliter ſermocinari non ſinant. Ad Angelicam ſalutationem ſingulis diebus ſub auroram, meridie, & poſt Solis occaſum trino campanæ ductu populos excitent, Indulgentias præſertim noviſſimas (1) lucraturos; eademque fere ratione pro iis, qui in extremo vitæ agone contendunt hora diei vigeſima tertia, & prima noctis pro iis, qui dormiunt in Chriſto Parochianos orare commoneant; & inſuper feria ſexta, hora vigeſima prima, ea ſcilicet, qua Dominus Jeſus emiſit ſpiritum, tanti Myſterii memoriam ſatagant renovare (2).

6. Præterea in Sabbato Sancto nulli permittitur Parocho, aliive etiam regularium Eccleſiæ, ſub pœna centum aureorum campanas pulſare, in Civitate quidem antequam Metropolitana, ruri antequam Matrix Eccleſia perſonuerit (3).

7. Candelarum, cinerum, ramorumque ſtatutis diebus benedictio non omittatur; & in Eccleſia diſtribuantur de more.

8. Aquam non ſolùm ſolemniori ritu in fontis videlicet benedictione, ſed etiam ſingulis diebus Dominicis ante Miſſam Parochialem benedicendam, eaque populum reſpergendum edicimus (4); ad eliminandas autem ſuperſtitiones (5) jubemus animadverti diligentiſſimè, ut ſalis myſterio adhibendi tantum conſecretur dumtaxat, quantum ſufficere cenſeatur, & ſi quid reſiduum fuerit, igne comburatur.

9. Eccleſiæ ſuæ jura omnes pro viribus illæſa conſervent; ita tamen, ut potiùs nonnihil interdum ex rigore remittant, quàm dum rebus tuendis ſuis avidè ſtudent, nimia lucri cupiditate duci videantur.

10. Quod

(1) Bened. XIII. in Brev. ann. 1624. & extendit etiam ad annum Sanctum non obſtante generali ſuſpenſione Indulgentiarum in Brevi ann. 1725.

(2) Concil. Prov. Med. 2. ſub D. Carolo III. 2. decret. 10.

(3) Leo X. Conſt. *Dum intra* edit. ann. 1516. §. *Et ut debitus*.

(4) Libr. 8. cap. 19. Conſt. quæ tribuuntur Apoſt. Can. *Aquam*. De conſ. diſt. 3. Conc. Ravenn. ann. 1311. can. 9. Conc. Sipont. ann. 1567. *De Aqua bened.*

(5) Concil. Mogunt. ann. 1549. cap. 39. in fine.

10. Quod ſi quidpiam injuria a Parochianis extorqueant, quale utique eſt, quidquid ab illis pro atteſtationibus quibuſcumque, pro quacumque fide exſcribenda exigunt interdum nonnulli, ſciant Nos id acerbè laturos, & in eos ſtatim animadverſuros ultione condigna.

11. Meminerint etiam Parochi eleemoſynarum quæſtores, qui olim Quæſtuarii vulgo dicebantur, abolitos fuiſſe jampridem (1), & ab hujuſmodi officio deterritos exercendo. Propterea nullum admittant ex his, niſi Apoſtolicas, vel Noſtras literas veras exhibeant; & tum præter id, quod in ipſis continebitur literis, nihil populo proponere permittant (2).

12. Præter eos, quos jam in ſuperioribus Capitulis recenſuimus libros ad uniuſcujuſque Eccleſiæ ſtatum ſpectantes a Rectoribus retinendos, Baptizatorum videlicet, ſi ea Eccleſia baptiſmali decorata ſit fonte, Confirmatorum, Matrimonia contrahentium, & Mortuorum (3); alium quoque peculiarem illos habere volumus, in quo Parochianorum ſuorum familias & numerum cenſeant, adnotentque quotquot præcepto Paſchalis obſtricti ſint Communionis; a quo deſumptum exemplar juxta formam a Nobis noviſſimè traditam & in Additionibus poſitam, conficiendum, unà cum ceteris libris ante Octavam Pentecoſtes exactam ad Noſtram deferant Cancellariam, ſex aureis multandi, ſi negligentes extiterint. Eos verò libros Parochiales ſive completos ſive incompletos univerſos, quacumque de cauſſa Eccleſiam vacare contingat, Oeconomus ſtatim connumeret in Inventario, & ad noſtrum Tabularium tranſmittat.

13. Ut omnis Paſtor ad normam ſupremi Paſtoris oves ſuas cognoſcat ſine controverſia, ſuumque cognoſcant ſuæ, communi omnium quieti, atque utilitati etiam reciprocæ conſulentes; ſtatuimus & declaramus, ut quotieſcumque contigerit aliquam domum, ſeu plures ſimul unitas unum tantùm habere ingreſſum, ad eum Parochum ejus omnes habi-

(1) Trid. ſeſſ. 21. cap. 9. De ref. cum aliis Conc. ibi cit.

(2) Cap. *Cum ex eo*. *De pœnit. &c.*

(3) Concil. Provinc. Florent. ann. 1573. rubr. 29. cap. 3. rubr. 35. cap. 3. rubr. 47. cap. 3.

habitatores pertineant, in cujus Territorio ingreſſus poſitus eſt (1); etiamſi pars aliqua domus ſeu domorum ſimul unitarum hucuſque ſub alio Parocho ab eo diverſo quovis modo ac titulo extiterit (2). Si verò duplex fuerit aditus, ad eum cura totius domus ſeu domorum devolvatur, in cujus Territorio principalis aut magis frequentatus aditus patet, ſublata omni prorſus inhabitantium quorumcumque diſtinctione, præſervatoque cuique, quantum in Nobis eſt, honorifico Jure quocumque.

14. Ii, qui in Civitate degentes Parochiæ limites extra mœnia protendunt, ovium ſuarum ſuburbanarum cuſtodiam alicui Sacerdoti vehementer commendare non negligant, a quo in neceſſitate, quum ipſimet præſto eſſe non valeant, opportunis auxiliis juvari queant.

15. Statim ac Parochus quiſpiam in gravem morbum inciderit, vicinioris Eccleſiæ Rector (3), ſi alius non adſit Sacerdos, præſto ſit, qui Parochi vice non ſolùm erga infirmum, ſed etiam in tota ejus Parochia, donec a Nobis aliter ſit conſtitutum, fungatur. Quod ſi decedere contingat ægrotum, nuncius ad Nos ea de re citiſſimè deſtinetur. Qui ſecus fecerint arbitrio Noſtro puniantur.

16. Ut autem hæc omnia, ea, qua par eſt, obedientia Parochi proſequantur, ad ſe ſuamque noverint pertinere ſedulitatem Præpoſiti, atque Plebani (4); quibus proinde præcipimus, ut Nos quamprimùm de contumacibus certiores faciant, ne per ſummum dedecus Ordinis Sacerdotalis ad detegendos Paſtorum defectus a laicis ipſis opem implorare cogamur.

CA-

(1) Leg. *Si cui ades*. *ff*. *De leg. & fideic.* 3.

(2) Statuta Cleri Romani promulgata juſſu Clementis XI. cap. 3. *De jure eligendi ſepultur.* §. 20.

(3) Eadem Statuta Cleri Romani in addit. cap. 1. §. 10.

(4) Synod. Carnoten. ann. 1526. tit. 2. §. *Item quia Decani*. Conc. Treveren. ann. 1548. in Ordin. Explorat. §. *Archipresbyteri*. Conc. Mechlinien. ann. 1570. cap. 2.

CAPUT X.

DE RESIDENTIA.

PRÆCIPUA boni Paſtoris nota, & in qua fere una a Mercenario dignoſcitur, in eo ſita eſt, ut proprias Oves nunquam dimittat (1); ſed ipſe per ſe cuſtodiat vigilias ſuper gregem ſuum (2), eumque ad paſcua ſalubriora, & ad venam aquarum viventium educat.

1. Ea de re utriuſque Fœderis paginæ, & Canonicæ Conſtitutiones (3) iis, quibus animarum cura commiſſa eſt, tantum onus inculcant aſſiduè & diſtrictiſſimè injungunt; quas cum ſæpius a Parochis, ceteriſque, quorum eſt in Eccleſiis perſonaliter reſidere, attentè revolvi exoptamus, tum eis enixè præcipimus, ut quæ in Tridentino Concilio (4) ac S. Pii V. Conſtitutione (5) de hac obligatione ſtatuta ſunt, & per circulares literas a Clemente XI. conſcriptas, & in Additionibus impreſſas confirmata, ſingulis ſaltem annis perlegant diligenter, ut quæ ſunt partes ſuæ certò norint.

2. Quum quis legitima adverſæ valetudinis cauſſa, a propria Eccleſia diſcedendi facultatem petierit, ea ſtatim ceſſante reverſurus, Medici atteſtationem ad Nos tranſmittere curet, eamque ſatagat renovare, ſi forte infirmitas perſeverans diuturniorem abſentiam poſtulaverit.

3. Æquali fere cum non reſidentibus animadverſione punitum iri ſe ſciat, qui corpore quidem præſens, ea tamen, quæ Parochi ſunt, nullatenus implet; ſed omnem populi curam, omnemque Paſtoralis officii ſollicitudinem Vicario, aut alteri Sacerdoti demandans, ſtudet ipſe dumtaxat paſcere ſemetipſum (6).

4. Non in quolibet Parochiæ loco immorando reſidentiæ

(1) Joann. 10. 12.
(2) Luc. 2. 8.
(3) Can. *Si quis verò* cum concord. 7. quæſt. 1. Tot. tit. *De Cleric. non reſid.* Extra & in 6.
(4) Seſſ. 6. cap. 3. De ref. & Seſſ. 23. cap. 1. De ref.
(5) S. Pius V. Conſt. *Cupientes* edit. ann. 1568.
(6) Ezech. 34. 2. Jud. Epiſt. Cath. 12.

tiæ præceptum impletur perfectè, ubi pro Parochis domus aliqua peculiariter deſtinata eſt; in ea ſiquidem, omnibus aliis, atque etiam paterna ſecluſis, manendum eſſe jam ante ſancitum eſt (1).

5. Nemo Parochorum feſtis unquam diebus, profeſtis ultra biduum, aut ad ſummum ultra quatriduum, ſi dietis pluſquam duabus ab Urbe diſtet Eccleſia, ſub Canonicis pœnis ab ea præſumat abeſſe; niſi idoneo Sacerdote in proprium locum ſuffecto, ipſe graviſſima & quæ ſe differri non ſinat, neceſſitate urgeatur; quam tamen Parochi inferiores proprio Plebano, Plebanus Plebano viciniori approbandam, Nobiſque intra menſem literis datis ſignificandam referre teneantur.

6. Utque omnem non reſidendi Parochis anſam, quantum in Nobis eſt, adimamus; præcipimus, ut nullum prorſus officium in quovis loco, etiam in Civitate ultra duo milliaria a ſuis Eccleſiis diſtanti, obeundum ſuſcipiant (2); & ſi qui forte intra prædictum intervallum ad aliquod munus incumbunt, ſciant ob id nullum Parochiis ſuis præjudicium afferri debere, ſeque interim, quaſi non reſidentes habendos eſſe, ſi ea omnia minimè præſtent, quæ a cæteris Parochis de ſalute ovium ſuarum ſollicitis perficiuntur.

7. Bimeſtre a Tridentina Synodo (3) indultum, ſi quis non reſidendo prætergredi ſe poſſe aſſeveret, id per ſe coram Nobis legitimè exponat probetque; quod niſi præſtiterit, non reſideat tamen quovis obtentu, in omnibus Eccleſiis eo ipſo ſuſpenſus ſit a divinis, præterquam in ſua; ceteras quoque latas in contumaces Canonicas pœnas ſubiturus.

8. Facultates non reſidendi alia quacumque via, quàm per Decretum obtentæ, nemini in poſterum ſuffragentur (4), ſed irritas omnino cenſendas habendaſque mandamus.

CA-

(1) Novæ Declarat. ad Decret. ſacroſ. Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 1. apud Card. Bellarminum.

(2) Sacr. Congr. Conc. pluries apud Barb. in Collect. Bull. verb. *Parochus*.

(3) Seſſ. & cap. cit.

(4) Conc. Provinc. Florent. ann. 1573. rubr. 26. cap. 1.

CAPUT XI.

DE CONGREGATIONIBUS HABENDIS A PAROCHIS ALIISQUE.

UT ea, quam adeo injungimus & inculcamus, Reſidentia, menti ſacrorum Canonum conformetur, oportet Parochos alioſque Clericos reſidentes, aſſiduè ſeſe pro viribus in Eccleſiarum ſuarum utilitatem exercere. Quod utique is demum præſtat, qui ſe quotidie partibus ſuis explendis magis idoneum contendit efficere, & ea, qua decet ſedulitate ac decore, divinis officiis peragendis inſiſtit.

1. Laudamus itaque comprobamuſque ſaluberrimam Diœceſis noſtræ conſuetudinem, qua Parochi omnes & Confeſſarii cujuſque Plebatus in eum, quem duxerint commodiorem locum convenientes, duas ſaltem horas ſingulis menſibus in literariis impendunt exercitationibus (1), unum Tridentini Concilii caput, unam Breviarii, ſeu Miſſalis, Ritualiſve Romani Rubricam, morales quæſtiones Theologicas duas, alteram ex Ordine Divini officii deſumptam, & alteram proponendam a Præſidente, & Diœceſanæ Synodi hujus Conſtitutionem aliquam declarando enucleandoque; ut ſcientia, quam labia ipſorum cuſtodire dicuntur (2), penitus repleantur, ac deinde potens ſit unuſquiſque in doctrina ſana exhortari populum ſuum, & eos, qui contradicunt, arguere. Quare, qui tam ſalutari exercitationi, legitimo ſine impedimento, quocumque ſeſe prætextu ſubduxerit, multam aliàs irrogatam aureorum duorum pro ſingulis vicibus deinceps effugiet nemo.

2. Quod autem ſingulis faciendum menſibus conſtituimus,

(1) Statuta Cleri Roman. de mandato Clement. XI. edita cap. 2. §. 6. Sacr. Congreg. Concil. die 4. Mart. 1598. apud Barb. in Collect. Bull. verb. *Congregatio*. Conc. Prov. Med. 2. ſub D. Carolo decr. 30. Concil. Rom. ſub Bened. XIII. tit. 15. cap. 9.

(2) Malach. 2. 7.

mus, id non ita intelligi volumus, ut ex aliqua rationabili cauſſa in altero menſe ab hiſce Congregationibus vacare, pluresve in altero haberi non permittamus, ſed ut duodecies in anno, congruo tempore intercedente, literarii conventus inſtituantur. Si qui verò Parochi (quod & nonnullos feciſſe dolentes accepimus) plures uno die Congregationes præſumerent expedire, eæ omnes, quæ habitæ ſunt præter unam, in duodenario numero præſcripto non computentur, ſed perinde ſit, ac ſi una dumtaxat peracta fuiſſet.

3. Quod a Parochis, atque a Confeſſariis obſervatum eſt ad hanc uſque diem, deſideratur etiam a ceteris Sacerdotibus, & a Clericis ulteriùs exigitur (1). Clericos enim quotquot ad ſacros Ordines promoveri petierint, inter ceteras atteſtationes, eam quoque afferre debere decernimus, qua Præſes & Secretarius propriis ſubſcriptis nominibus, eos hujuſmodi Congregationibus anni ſaltem unius ſpatio frequenter interfuiſſe fateantur, niſi aliquo ex legitimis, quæ ceteros Sacerdotes excuſant, impedimentis laboraverint.

4. In his collationibus Plebanum, aut alium ex numero Sacerdotum Præſidentis munere fungi, aliumque, Secretarium agere volumus; cujus erunt partes (2) quidquid in unaquaque actum ſit, una cum quæſtionibus reſolutis in peculiari libro Sacerdotum congregatorum expenſis comparato conſcribere; ipſumque librum ſub pœna quatuor aureorum Paſchali tempore nondum exacto, ad D. Deputatum Generalem ex Metropolitanæ noſtræ Capitulo aſſumendum tranſmittere.

5. Examinatores Synodales, quibus Codicum tranſmiſſorum cenſura demandabitur, id agant ſedulò, ut quidquid in eis deprehenderint non rite confectum notent; quæſtiones perperam reſolutas emendent, implexis lucem affundant, & ſubſcribant in calce; ea omnia in Generali a Nobis indicenda Congregatione relaturi, quæ inter le-

(1) Benedict. XIII. in confirm. liter. Innocentii XIII. ſuper Eccleſiaſt. diſcipl. in Hiſpan. edit. ann. 1724. num. 7. in Append. ſui Concil. Rom. & in Bullar. contin. part. 2.

(2) Method. Congreg. habend. a Clero num. 13. & 14. in Append. Concil. Roman. ſub Bened. XIII.

legendum animadverterint notatu digna.

6. In iis autem locis, quæ Collegiatis Eccleſiis, aut numero Clericorum frequenti condecorantur, Congregationes prædictæ duplicentur quotannis, ad normam nuperrimè a Nobis traditam, impreſſamque in Additionibus Synodi.

7. Quum autem Clero hujus Urbis Academiis, Collegiis, atque Gymnaſiis publicis ac privatis frequentiſſimè, in omni ſtudiorum genere, præcipuè ſacrorum proficiendi pateat occaſio; ne dum longinquis conſulimus, quaſi domeſticorum videamur obliti, volumus Eccleſiaſticas quaſcumque perſonas in hac Urbe degentes ſacris ſtudiis operam dare, ac præſertim inſtitutis de re morali congreſſibus intereſſe, ſingularem benevolentiam ſtudioſis pollicentes, debitas pœnas a negligentibus atque otioſis opportunè exacturi.

CAPUT XII.

DE DIVINIS OFFICIIS.

CLERICI omnes, qui ſacro ſunt Ordine decorati, aut Beneficio fruuntur Eccleſiaſtico, publicas ad Deum preces Eccleſiæ nomine præceptoque quotidie tenentur effundere, quæ ſolent a nobis divinum Officium nuncupari. Horum itaque nullus talem orandi rationem myſteriis refertam (1), niſi legitimè ſit impeditus, unquam omittat, aut ad libitum ordinet peragatque; ſed præfixas Romano Breviario rubricas inviolabiliter ſervet, & Calendario Diœceſis, auctoritate Noſtra facilitatis gratia quotannis edendo, inhæreat obſequenter (2).

1. Si quis autem hujuſmodi recitationem omiſerit ſine legitimo impedimento, ſiquidem in ſacris Ordinibus conſtitutus ſit, pro modo culpæ pœnas ſe noverit arbitrio noſtro daturum; ſi verò Eccleſiaſtico beneficio potiatur, ejuſdem

N 2

(1) Lib. 8. cap. 34. Conſt. quæ tribuuntur Apoſt.

(2) Can. *De his qui* diſt. 12.

ejuſdem fructibus ſeſe privatum eſſe meminerit, juxta diſpoſitionem Lateranenſis ultimi Concilii (1), & Bullam S. Pii V. (2).

2. Qui Choro intereſſe, ibique nocturnas & diurnas horas perſolvere quacumque de cauſſa tenentur, eò diligentiùs ad divinas laudes incumbant (3), quò de proventibus Eccleſiæ, quam plantavit Dextera Domini, aluntur uberiùs; maximèque omnes animadvertant, quod eorum devotio ac modeſtia non poteſt omnibus non innoteſcere hominibus eò confluentibus.

3. Nullus e Choro ante finem officii exeat (4), niſi gravi neceſſitate compulſus ſit; diſcedens verò, ſuaſque in obligationes quocumque modo declinans (quem certè adducet Dominus cum operantibus iniquitatem) notetur accuratiſſimè, omnique poſthabito humano reſpectu multetur a Præfecto Chori, aut Punctatore (5) quocumque nomine nuncupetur; cujus conſcientiam in re tanti ponderis oneramus.

CAPUT XIII.

DE SACRIS PROCESSIONIBUS.

CLERI devotio (6) in iis colendi Deum, ejuſque opem ſuppliciter exorandi ſacris ritibus, pompiſque ſolemnibus magis ac magis elucet, quas interdum Supplicationes, interdum verò Proceſſiones vocamus ex ſacris Canonibus (7). Quæ quidem, quum quoddam publicarum precum genus exiſtant, Noſtrum dumtaxat eſt pro temporum varietate novas decernere atque inſtituere (8), & in iis, quæ fieri jam ſolent, collapſam reficere diſciplinam.

1. No-

(1) Seſſ. 9. can. 10.

(2) *Ex proximo* edit. ann. 1571.

(3) Conc. Gen. Later. 4. decret. 17.

(4) Clem. 1. *De celebr. Miſſ. &c.*

(5) Clemens XI. in lit. circul. ſub die 16. Mart. 1703. num. 9. per totum in Bullar. contin. part. 2.

(6) Clemens XI. in lit. circul. ſub die 26. Julii 1701. num. 8. in Bullar. contin. part. 2.

(7) Can. *Certum eſt*. De conſ. diſt. 1. Conc. apud Illebonam, olim Juliambonam ann. 1080. can. 7.

(8) Sacr. Rit. Congr. 17. Decembr. 1602. & aliàs, refert Pax Jord. lib. 11. tit. 2. num. 30.

1. Noctu nemini prorſus liceat ſine Noſtra expreſſa facultate, nonniſi graviſſimis de cauſſis concedenda, Proceſſiones inire; ſed ſtatim exacto die terminentur omnino; pœnis arbitrio Noſtro reſervatis, pro contumacia infligendis.

2. Nullæ unquam feminæ illis immiſceantur; permittimus tamen, ut feſto ſanctiſſimi Præcurſoris die recurrente, & accedentibus ad Civitatem ſuburbanis Confraternitatibus, vetus conſuetudo ſervetur.

3. Plebanis ceteriſque Parochis omnibus, ſub pœna duorum aureorum præcipimus, ut quum ſupplicationibus eos intereſſe opus fuerit, præter ſuperpelliceum, ſtolam, ac cetera Clericalia indumenta, habitum propriæ deferant dignitatis; nec liceat laicis, niſi unius ſaltem Presbyteri ſacris, ut modò præcepimus, veſtibus induti præſentia decorentur, ad eas accedere ſupplicationes, quæ nec ab Eccleſia ſolemniter ſunt inſtitutæ, nec publicè a Nobis indictæ.

4. Clerus ſuppliciter ad aliquam Eccleſiam accedens cum ſonitu Campanarum (1), luminibuſque ad Aram maximam collucentibus eſt excipiendus; præterea verò Metropolitanæ Capitulum ab Eccleſiæ, ad quam progreditur, Clero univerſo ad fores conſiſtenti recipiendum fore decernimus; pœna aureorum viginti quinque in tranſgreſſores Clericos ſeculares, & locali interdicto in Regulares inflicto, nullatenus immutatis.

5. Ea verò eſt in hujus ſacræ pompæ circumductione Plebaniarum prærogativa ſingularis, ut ſalvis peculiaribus privilegiis, quotieſcumque ad ipſas eſt procedendum, vel ſuſtollendum eſt illarum vexillum (quod unum inter cetera eſſe debet magna ſerica Cruce diſtinctum exornatumque) nulli alteri Eccleſiæ vel Societati hujuſmodi ſignum explicare permiſſum ſit.

6. Proceſſiones illæ, quæ tam in majoribus, quàm in minoribus Litaniis ſeu Rogationibus (2) duci ſolent, vel intra Parochiæ limites, quos nunquam ſuppliciter procedendo

(1) Conc. Provinc. Mediol. 4. ſub D. Carolo part. 2. hoc tit. §. *In omni* cum duob. ſequentibus.

(2) Can. *Rogationes*. De conſ. diſt. 3.

dendo egredi licet, inſcio Parocho loci, ab unoquoque Rector fiant; vel ſi qui renuant, ad Matricem Eccleſiam unà cum Plebano eas peracturi conveniant; nunquam tamen in eis aliter precari permittimus, quàm conſtitutum ſit ab Eccleſia.

7. In feſto Sacratiſſimi Corporis Chriſti (1), in quo præcelſum & admirabile Euchariſtiæ Sacramentum ſingulari veneratione ac ſolemnitate celebratur, & ſecundùm laudabilem & univerſalem Eccleſiæ ſanctæ ritum & conſuetudinem reverenter atque honorificè per vias ac loca publica circumfertur; Priores & Rectores Civitatis, ſeculares quidem per ſe, niſi legitimo detineantur impedimento, Regulares verò ſaltem per alium opportunè ad Metropolitanam accedant; ruri verò ad Matricem Eccleſiam tum Parochi omnes per ſe, aut juſta cauſſa intercedente per alium Sacerdotem; tum Confraternitates in ejus ambitu ſitæ hora a Matricis Rectore præcedenti Dominico die præſtituta conveniant; peragaturque Proceſſio, eo quo par eſt, pompæ apparatu, pietate ac devotione quàm maxima, nihilque vernacula lingua (2), & præter Eccleſiæ morem concinatur; & ante meridiem extra urbem ſub arbitrii Noſtri pœna ea divina functio expediatur.

8. Ceteras verò Parochias vel infra Octavam, vel ipſo Octavæ die juxta conſuetudinem, circumducere hanc ſacram pompam, per ſuos præſertim fines non improbamus; modò tumultus omni majori ſtudio vitetur.

9. Ea de re volumus, ut in hujuſmodi proceſſionibus intra urbem ducendis, poſt Crucem ejus Eccleſiæ Parochialis, a qua proceſſio peragitur, ſive ea ſecularis ſit, ſive regularis, immediatè ſequatur Crux ſeu Vexillum Societatis SS. Sacramenti in eadem Eccleſia conſtitutæ, decenti Confratrum numero adſtante incenſis facibus; deinde ceteræ Confraternitates, quæ vel a Parocho, vel ab ea Societate vocatæ fuerint, prout de more; unaquæque ſub proprio Vexillo, & antiquioris erectionis in procedendo præ-

(1) Urb. IV. Conſt. 1. relat. in Clem. unic. *De reliq. & vener. ſanct.*

(2) Sacr. Rit. Congr. apud Nicol. verb. *Cantus* num. 1.

prærogativa ſervata (1); ac poſtmodum ante Clerum immediatè Confraternitas eadem SS. Sacramenti ſine aliquo ſigno procedat, eo Fratrum numero excepto, qui Venerabilis Euchariſtiæ umbellam circumſtabunt (2).

10. Proceſſionibus, & ceteris in Metropolitana de more ineundis functionibus, Parochi per ſe, quoad ejus fieri poteſt, graviter ac decenter interſint (3); ſin minùs Sacerdoti dumtaxat idoneo vices ſuas demandent, ſuiſque partibus ſatisfaciant.

11. Et quoniam accepimus hanc laudabilem conſuetudinem ad Metropolitanam in majoribus anni celebritatibus conveniendi, quam a Beatiſſimo Antonino Prædeceſſore Noſtro perhibent inſtitutam, ſenſim obſoleſcere; nolentes patientia Noſtra principem urbis Eccleſiam ſuo debito cultu fraudari, Magiſtro Chori mandamus, ut diligenter animadvertat an Priores & Rectores diebus in Ordine divini Officii enunciatis tam Proceſſionibus, quàm aliis ſacris in Choro functionibus aſſiſtant; utque ſervatis legibus ſibi præſcriptis exactam ſingulis vicibus cujuſcumque negligentis notam conficiat; quæ poſtmodum ad Nos deferatur conſuetas multas piis locis diſtribuendas, exigi ab unoquoque juſſuros.

12. In celebriori ſupplicatione S. Joannis Baptiſtæ non adhuc ſatis repreſſam licentiam ea pro libito concinendi, quæ minùs congruunt, Paſtorali vigilantia cohibere volentes; Prædeceſſorum noſtrorum Decreta, quibus cautum eſt, ut pſalmi dumtaxat, Cantica ſacræ Scripturæ, Hymnique Eccleſiaſtici decantentur, innovanda cenſemus, ac tenore præſentium innovamus.

13. Meminerint Regulares (4) ſupplicationes ſuas per vias & loca publica a ſe non eſſe ducendas, ſed Clauſtri circuitum & Eccleſiæ, debere nullatenus egredi.

14. Et quoniam iis Proceſſionibus, aliiſque Functionibus

(1) Sacr. Rit. Congr. in Soran. 7. Aug. 1628. apud Barboſ. in collect. Bull. verb. *Confraternitas*.

(2) Sacr. Rit. Congr. in Nepeſ. 10. Maii 1608. apud Barboſ. loc. cit. verb. eod.

(3) Sacr. Congr. Concil. in Puteol. apud Urſayam Diſcept. Eccleſiaſtic. tom. 1. part. 2. diſcept. 14. num. 11. & in Brictinor. apud eumdem ibidem num. 23.

(4) Conc. Aquenſe ann. 1585. de Proc.

bus peractis, in quibus auguſtiſſima Euchariſtia circumlata vel expoſita eſt, populo ſolet in genua provoluto cum ea benedici; ſubjectum Nobis populum duximus admonendum longè ab Eccleſiæ ritibus eos aberrare, qui vel poſt Orationem *Deus qui nobis &c.* alias, quæcumque fuerint, preces ſubjungunt, vel inter benedictionem impertiendam quidpiam, quantumlibet pium, canere conſueverunt.

C A P U T XIV.

DE FUNERIBUS.

FUNERA, quæ inter alia Chriſtianæ pietatis opera præcipuum locum habent, eò majorem a Nobis exigunt curam, quò pluribus patent inſidiis Diaboli. Eaque de cauſſa ex debito Paſtorali ſic dirigentur, ut quantum in Domino dabitur, officia pietatis erga mortuos exhibenda, vinculum pacis & charitatis inter ſuperſtites non diſſolvant.

1. Poſtquam ergo quiſpiam Fidelium debitum humanitatis exſolverit (1), & preces ab Eccleſia inſtitutæ, nulla mora interjecta, ad ejus corpus recitentur a Parocho, & lugubri deinde Campanæ ſigno vicinia excitetur, ut oratio fiat a populo ad Deum pro eo (2); omneſque monemus in Domino conſanguineos, familiares, aut ejus heredes, qui nuper defunctus eſt, ut Eccleſiæ Presbyteros (3) ſtatim inducant, ſi commodè poſſint; curentque, ut quouſque ille domi jacuerit, ſine intermiſſione orent ſuper eum alternatim.

2. Sub noctem hora funeris propinquante, quotquot invitati ſunt, ad Eccleſiam Parochialem (4) ſe conferant omnes, niſi Metropolitanæ noſtræ Capitulum interveniat, cujus eſt eo caſu & quam in Eccleſiam conveniendum a

pro-

(1) Ritual. Roman. poſt Expirat.

(2) Actor. 12. 5.

(3) Statut. Cleri Romani. *De ordine procedendi in funer. proceſſ.* cap. 5. §. 23.

(4) Sacr. Epiſc. & Rit. Congr. apud Gav. verb. *Exequiæ* num. 11. & in Addit. num. 5.

proprio etiam Parocho, & qua procedendum ſit via conſtituere.

3. Deinde verò, quum parata ſunt omnia, domum defuncti adeant ex ordine unà cum Parocho, cujus & neceſſarium eſſe conſenſum edicimus (1), antequam efferatur cadaver, & ad quem declaramus omnimodè pertinere conſueta peragere Chriſtianæ pietatis officia, iter ſtatuere (2) ſtudendo maximè brevitati, & ceteros aſſociantes ad Eccleſiam ſubſequi ſepulturæ; ad cujus fores juriſdictionem omnem amittat (3), ejuſque deponat inſignia.

4. Inter eundum defuncti Parochus, niſi ſit Metropolitanæ noſtræ Curatus, loco cedat cuicumque Parocho ſepulturæ; ſtudeatque, ut ante primam noctis horam, quantum fieri poteſt, finis huic ſacræ pompæ imponatur.

5. Stolæ delatio ſolis Parochis, vel eorum gerentibus vicem communi quidem jure permiſſa eſt, legitimis privilegiis ſemper exceptis; eaque carentes, jus præcedentiæ (4), quæ ad eos delata ſtola pertinuiſſet, amittant. Crucem erigat Parochus ſepulturæ (5); & ſi quis ea ſepeliendus ſit in Eccleſia, quæ nequeat crucem erigere, Parochus, intra cujus limites conſtituta eſt ſepultura, crucem attollat (6).

6. Poſtquam cadaver illatum eſt in Eccleſiam, feretrum in medio depoſitum ita ſtatuatur (7), ut ſi defunctus extiterit Laicus, pedes ejus ſint verſus altare majus; ſi verò fuerit Sacerdos, verſus altare majus ſit ejus caput. Maximèque notandum eſt, haudquaquam decere pauciores in altari, quàm circa cadaver cereos ardere; feretrumque, niſi magni nominis in eo jaceat perſona, non debere ultra circumſtantium capita extolli.

O 7. Ju-

(1) Sacr. Epiſc. Congr. apud eumd. loc. cit. num. 9. & in Addit. num. 7.

(2) Ead. Sacr. Congr. apud eumd. loc. cit. num. 10. in Addit. Statuta Cleri Romani. *De Ordine procedendi &c.* cap. 5. §. 2. in Additionibus.

(3) Sacr. Conc. Congr. apud Urſayam Diſcept. eccl. tom. 1. part. 2. diſcept. 14. num. 136. & ſeq.

(4) Sacr. Rit. Congr. in Macerat. apud Paſcuccium in Compend. ad Conſult. Canonic. Pignatt. part. 2. tit. *De Parocho & Parochia.*

(5) Statuta Cleri Romani. *De Ordine procedendi &c.* cap. 5. §. 7.

(6) Sacr. Rit. Congr. apud Barb. in Summ. Apoſt. deciſ. verb. *Crux* Collect. 234. num. 8.

(7) Ritual. Roman. *De Exequiis.*

7. Juvat etiam hic admonere Miſſam de Requiem recitari, aut cani non poſse, quamvis præſente cadavere, in triduo majoris hebdomadæ, in Nativitate Dominica, primo die Paſchæ, Pentecoſtes, & in feſto Patroni, ſeu Titularis Eccleſiæ, ubi cadaver expoſitum eſt (1); & ulteriùs ubi patet publicæ adorationi Venerabile Sacramentum.

8. Quoties alibi, quàm in propria Parochia defunctus eſt tumulandus, ſemper eſt perſolvenda ejus Parocho, quacumque remota exceptione, Canonica portio (2); quarta ſcilicet, ſeu alia pinguior pars juxta conventiones, atque conſuetudines in hac etiam Civitate vigentes, omnium intorticiorum & candelarum, quæ tam per viam, quàm in Eccleſia accenduntur, tam circa cadaver, quàm etiam in altaribus, non ſolùm veſpere, ſed etiam mane, ad normam Conſtitutionis (3) modernæ Benedicti XIII. Quidquid reliquum eſt ad Eccleſiam pertineat tumulantem (4).

9. In eo tamen eventu, in quo tumulans Eccleſia nequeat Crucem attollere, atque ideo cum ſua Cruce interfuerit Rector Eccleſiæ Parochialis, intra cujus limites Eccleſia ſita eſt ſepulturæ; ita reliqua portio funeralis inſtituatur inter utramque, ut quarta priùs detracta, quam ad defuncti Parochum certum eſt pertinere, quicumque ille ſit, quidquid ſupereſt ex intorticiis & cereis tam per viam, quàm in Eccleſia, tam veſpere, quàm mane in funere accenſis, totum id æqua lance inter Eccleſiam tumulantem, & Parochiam, intra cujus limites ea tumulans Eccleſia poſita eſt, dividatur; niſi aliud peculiare pactum legitimum interceſſerit.

10. Non aliter obſervandum eſſe decernimus, in iis omnibus diſpertiendis emolumentis ab eo quovis modo provenientibus, qui vel in Eccleſia Monialium, vel in alio quolibet Oratorio ſibi ſepulchrum elegerit. Ubi ex Præ-

(1) Rit. Rom. *De exeq.* rubr. 5. apud Baruffald. §. 5. num. 44. & Sacr. Congr. rit. apud Barboſ. in Collect. Bullar. verb. *Defunctus* & apud Picton. in Conſt. Pont. &c. num. 1117.

(2) Cap. 1. cum concord. *De ſepult.*

(3) *Romanus Pontifex &c. auctoritatem &c.* edit. ann. 1725.

(4) Synod. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 47. cap. 5.

Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutionibus (1), quibus inhærendum eſſe cenſuimus, funereas obire functiones ad Parochum illum, in cujus territorio conſtitutum eſt Monaſterium vel Oratorium, privativè quoad omnes alios ſpectabit (2).

11. Ceterum, quum in iis funeribus, quæ per viam ſolemniter producuntur, non omnia in hac Diœceſi devolvantur ad Eccleſiam funalia, quibus aſſociatum eſt cadaver, ſed medietas eorum dumtaxat, & duo præterea, quæ Cruci deſervierunt cum quibuſcumque cereis tempore abſolutionis Eccleſiaſticæ ad quodlibet altare, & circa feretrum etiam ardentibus; ea de re declaramus atque præcipimus Parochis ſepulturæ, atque omnibus tumulantis Eccleſiæ Rectoribus, ut quacumque tergiverſatione ſecluſa, reliquam medietatem funalium per viam accenſorum, duobus tantùm detractis, defuncti domum remittendam, alicui ex heredum commiſſione conſignent.

12. Heredes autem, niſi curaverint ut Exequiarum tempore, ſaltem ad aram maximam, & ad cadaver colluceant faces in numero competenti; noverint præter duo funalia cruci deſtinata, quatuor etiam ex eis, quæ ad hereditatem pertinuiſſent, adhibenda eſſe in Exequiis, inter utrumque Parochum poſt peractum hoc chriſtianæ pietatis officium, ſervata debita proportione, de qua ſuperiùs, dividenda.

13. Et quoniam compertum eſt morem inoleviſſe, ut in eorum funeribus, qui quum viverent, adſcripti erant in aliquo Collegio aut Academia, plerique fideles ex eorum conſortio accenſis funalibus cadaver aſſocient majori cum pompa; ne piæ huic conſuetudini ullatenus derogetur, & ne ſenſim inferatur præjudicium Eccleſiæ; ſtatuimus & mandamus, ut ſi qui deferunt faces in hujuſmodi aſſociationibus, ſint in habitu laicali, nulloque ſuperinduti Sacco pœnitentiæ, tantummodo teneantur ea de re Parochum, cujus intereſt, præmonere, nulloque pacto

O 2 faces

(1) Synod. ann. 1710. hoc tit. §. 22.

(2) Sacr. Rit. Congr. 29. Nov. 1632. apud Barboſ. in Collect. verb. *Officium* & noviſſimè Clemens XI. in Edict. ſub die 26. Januar. 1710. in Bullar. cont. part. 2.

faces ab eis delatæ putentur ſub portione Canonica comprehenſæ. Si verò ſint in habitu a Clericis, aut a Confraternitatibus in ſacris functionibus adhibito, faces, quas deferent, Parocho ſive Parochis, prout de jure, acquirantur.

14. Commendamus interim, atque in vinculis charitatis maximè obſtrictos habemus eos Parochos, qui pro ejus qualitate perſonæ, quæ in paupertate deceſſit, nonnullas faces ad certum numerum præfixas, ut augeatur funebris apparatus ultro permittunt, nihil inde ſperantes.

15. Non ſolùm autem canonica portio ad normam Bullæ Benedictinæ jam expreſſa debetur Parocho, ſed etiam ejus duplum diſtributionis (1), quæ tribuitur ceteris quibuſcumque funus publicè aſſociantibus. Si verò vices alteri Parochus commiſerit ſuas, tunc unam tantùm diſtributionem Sacerdos, qui gerit vices, acquirat (2), eam ſcilicet Parocho debitam, ſi per ſe interſit, non autem eam inſuper, quam ceteri obtinent Sacerdotes aut Capellani.

16. Sed niſi Parochus ſive per ſe, ſive per alium aſſociaverit ſuum Parochianum uſque ad fores tumulantis Eccleſiæ (quod audivimus in privatis interdum aſſociationibus evenire) heredes ab onere liberamus ſolvendi quidquid emolumenti conſtitutum eſt pro aſſociatione hujuſmodi (3), ſive id in communi maſſa comprehenſum ſit, ſive diſtinctum ab ea, tres ſcilicet ceræ libras, aut æquivalens; in ſuo ſemper robore permanente quidquid huc uſque legitimè conſuevit Eccleſiæ cuique ſolvi eleemoſynæ nomine.

17. Rurali Parocho pro ruſticis iis humandis hominibus, quibus nec bona ſunt propria, nec accepta in Emphyteuſim magno cum commodo, quibuſve multum lucri, aut ex mercatura, aut alia quavis ex arte non obvenit, quemadmodum aliàs conſtitutum eſt (4), eleemoſyna detur

(1) Statuta Cleri Romani. *De merc. aſſoc fun.* cap. 6. §. 12.

(2) Concil. Provinc. Mediol. 4. ſub D. Carolo *De Clericorum ad feſtorum dierum celebritatem conventu.*

(3) Statuta Cleri Romani. *De canon. port.* cap. 4. §. 3.

(4) Synod. Flor. ann. 1710. hoc cap.

detur juliorum decem ; & ſi infra duodennium ſint ii , qui humandi ſunt , trium dumtaxat juliorum. Sed Parochus teneatur , & in hujus ætatis pueris efferendis duas circa crucem candelas accendere , unciarum ſaltem duarum ; in ceteris verò , præter candelas duas cruci adhærentes , quatuor ad aram maximam , & quatuor ad cadaver diſponere propriis ſemper expenſis . Nulli tamen per hanc Conſtitutionem volumus eſſe prohibitum eo , quo maluerit , majori apparatu ſibi funus inſtruere .

18. Quemadmodum , ut par erat , jurium Parochialium indemnitati conſuluimus , ſemperque paratam fore jam nunc promittimus opem Noſtram (1) quotieſcumque conſtiterit incongruam extitiſſe funebrem pompam , habita perſonarum ratione , ut compellamus (2) heredes ad ea reddenda Parocho debita emolumenta , quibus fraudatum eſſe contigerit : ita ſtatuimus , enixèque jubemus , ut ſiquis deceſſerit egenus & pauper , propriis ſemper expenſis Parochus præſtet (3) quidquid opus fuerit ad eum chriſtiano more ſepeliendum , poſthabita omni ſpe lucri . Atque ita duo ſaltem lumina in ejus cadavere deferendo circa crucem adhibeat ; quod etiam in pueris & infantibus quibuſcumque ad Eccleſiam deducendis ſervandum eſt inviolabiliter . Si quis ſupremum hoc pietatis officium negligere , vel ad minimum differre turpis lucri gratia non erubuerit (4) pro modo culpæ puniatur .

19. Contra verò Parochos præſertim rurales monitos volumus , Deo gratum fore , Nobiſque jucundiſſimum , ſi , Tobiam æmulantes virum miſericordiæ in ſacris literis (5) ſatis clarum , tum verbo , tum etiam exemplo , populos identidem excitent ſibi ſubjectos , ut in pauperum hujuſcemodi cadaveribus ſepeliendis ſe ſe miſericordes exhibeant ; efficiantque , ut vel aliquot huic operi tam pio deſtinentur alternè , vel alia opportuna ratione hoc chriſtianæ charitatis officium alacriter peragatur .

20. Quo-

(1) Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *De fun. & Exeq.* §. *Si mortuorum* .

(2) Cap. *Ad Apoſtolicam* . *De ſim.*

(3) Sacr. Epiſc. Congr. apud Gav. verb. *Exequiæ* num. 48.

(4) Ead. apud eumd. verb. *Sepultura* num. 6. in Addit.

(5) Tob. cap. 1. 21. cap. 2. 7. & 8.

20. Quotieſcumque quis in aliqua decedat Parochia, cujus minimè ſit Parochianus effectus, Rector ejus Parochiæ, intra cujus limites is mortuus eſt, ejus extrahendum eſſe cadaver præmoneatur, & nihil ultra; ſed Jura Parochialia ei Parocho reſerventur illæſa, in cujus territorio fixam habet habitationem quiſquis alibi mortuus eſt. Si verò longinquitas, aut incommoditas locorum impedimento ſint (1), quominus extrahatur cadaver, & aliò transferatur; in ea parochia, in qua quis deceſſit regulariter ſepeliatur; de proprii tamen Parochi permiſſione, quantum fieri poteſt, cui debet etiam quarta funeralis omnino perſolvi.

21. Nil juris habeat Parochus Urbis ad ea commoda, quæcumque ſint, nanciſcenda, quæ ex funere proveniunt illius perſonæ, quæ quum rure, in quo ſuam habet Parochiam, ſeſe ad Urbem contuliſſet, in ea brevi poſt tempore occubuit; ſed omnia ea rurali Parocho tradenda eſſe ſtatuimus, dummodo erecta Cruce ad Urbem adveniat cadaver elaturus, ſi velit & commodè poſſit. Contra verò ſi nequeat, aut nolit omnino Civitatem intrare ruralis Parochus, ſaltem ad portam uſque procedat, ibique cadaver, quod Parochus urbanus cum propria Cruce eò uſque comitabitur, expectet excipiatque. Interim duo intorticia Cruci aſſignata extinguantur in portæ limine, quæ Parocho ſtatim urbano tradi præcipimus.

22. Non aliter obſervetur, ſi quiſpiam in Urbe degens, in ſepulchrum ruralis Eccleſiæ inferri ſe mandet ad normam inferiùs præſcribendam; eo tantùm diſcrimine ſuperaddito, quod in funere per Urbem ducendo, licèt electæ ſepulturæ Parochus ad efferendum cadaver acceſſerit, Parochus defuncti debet nihilominus intereſse; & ubi ventum erit ad portam, ei danda eſt canonica portio. Idemque prorſus jus eſto, quum quis ruri degens, ibique decedens, ſervata debita forma in Urbem transferendus ſit.

23. Ubicumque licitum eſt eligere ſepulturam (2). Si quis

(1) Cap. *Is qui. De ſepult.* in 6.   (2) Cap. 1. *De ſepult.*

quis ea non electa e vivis excedat ; ſiquidem aut familiare habeat ſepulchrum, aut proprium ejus Communitatis, in qua vivens adſcriptus erat, Apoſtolico privilegio munitum, in eo tumuletur ; ſin minùs, in propria ſemper Parochia. Advenas autem & peregrinos, quamquam ii communi Jure ſepeliendi eſſe videantur in Cathedrali (1), in ea tamen Eccleſia (2), in cujus contigerit eos occubuiſſe Parochia volumus terræ mandari ; nullatenus recedentes a conſuetudine adhuc ſervata in hac Diœceſi.

24. Univerſi Religioſi ac ſeculares Clerici, cujuſcumque ſtatus vel conditionis exiſtant, meminerint in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub interminatione maledictionis æternæ ſibi diſtrictiſſimè vetitum eſſe a ſacris Canonibus (3), ne aliquos ad vovendum, jurandum, vel fide interpoſita, ſeu aliàs promittendum inducant, ut apud eorum Eccleſias ſepulturam eligant, vel jam electam ulteriùs non immutent. Si ſecus fecerint præter alias pœnas inflictas (4), excommunicationem incurrere eo ipſo ſe ſciant (5).

25. Nemo pro terra, in qua ſepulchrum eſt effodiendum, aut pro ſepulturæ jure concedendo vel uſu, quidquam præſumat exigere (6) ; in Eccleſia verò ſi quis nova ſepulchra condi permiſerit Nobis inconſultis aureorum duorum pœnam exſolvat.

26. Duo ſaltem teſtes (7), quibus exinde neque privata, neque communis aliqua proveniat utilitas, in Curia noſtra juridicè examinandi, ſepulturæ probent electionem legitimam ; quoties de ea neque per Teſtamentum, neque aliter ſatis conſtet.

27. Conſuetudo corpora defunctorum non humandi, niſi poſt horas vigintiquatuor ab eorum deceſſu (8) inviolabiliter obſervetur ; interea liceat nulli quocumque

præ-

(1) Sacr. Epiſc. Congr. apud Gav. verb. *Sepultura* num. 4. in Addit.

(2) Statuta Cleri Romani. *De jure eligendi ſepult.* cap. 3. §. 16.

(3) Conc. Gen. Later. 4. decret. 56. Cap. 1. *De ſepult.* in 6.

(4) Cit. cap. 1.

(5) Clem. ult. §. *Sanè*. *De pœnis*.

(6) Can. *Queſta eſt* & ſeq. 13. quæſt. 2. Cap. *Abolendæ*. *De ſepult.*

(7) Citata Statuta Cleri Romani. *De jure eligendi ſepult.* cap. 3. §. 3.

(8) Conc. Narbon. ann. 1609. *De ſepultura &c.*

prætextu iis diſſecandis manum admovere, niſi facultate a Nobis obtenta; quam nemini concedemus, niſi ſaltem ab obitu horarum duodecim (1) interceſſerit ſpatium.

28. Neque ſanè unumquemque indiſcriminatim fas eſt ad Eccleſiaſticam recipere ſepulturam; ſacris eſt enim Canonibus (2) inſtitutum, ut quibus non communicamus vivis, non communicemus defunctis; & Eccleſiaſticæ in transgreſſores ſancitæ ſunt (3) pœnæ. Si quem itaque mori contingat nominatim excommunicatum, vel publicum Clerici percuſſorem, manifeſtum præterea Uſurarium (4), aliosque notoriè viventes perditè ac flagitiosè (5); niſi ſaltem dum agerent in extremis (6), per Presbyterum juxta formam Eccleſiæ fuerint abſoluti, Cœmeterium, & alia eis Eccleſiæ ſuffragia deneganda ſunt. In rebus autem dubiis Nos conſuli volumus.

29. Atque, ut in Eccleſiis nihil indecens relinquatur, ſuprema Romani Pontificis ſanxit auctoritas (7), ut capſæ omnes & depoſita, ſeu alia cadaverum conditoria ſuper terram exiſtentia omnino amoveantur, & defunctorum corpora in tumbis profundis collocentur infra terram.

30. Si quis igitur Apoſtolicæ Conſtitutioni, & Prædeceſſorum noſtrorum ea de re pluries editis nondum paruerit juſſionibus (8), intra duos menſes pareat omnino. Si quæ verò ſunt ex ære vel lapide monumenta, quæ potiùs ſplendorem Eccleſiæ conferant & ornamentum, exemptis ab eis, ſi quæ ſunt, oſſibus & cineribus, permanere non prohibemus. Prope altare, ubi Corpus & Sanguis Domini conficitur, nemo ſepeliatur (9). Imo, ſi quæ ſunt ibidem effoſſa ſepulchra penitus obſtruantur (10); cetera verò duplici contegantur operculo.

CA-

(1) Conc. Prov. Med. 6. ſub D. Carolo *Quæ pertinent ad fun.* §. *Delatum*.
(2) Can. 1. 24. quæſt. 2. Cap. *Sacris*. *De ſepult.*
(3) Cit. cap. *Sacris*, & in Clem. 1. *De ſepult.*
(4) Cap. *Quia*. *De uſur.* Cap. *Quamquam*. Eod. in 6.
(5) Can. *Placuit*. 23. quæſt. 5.
(6) Cap. final. *De ſepult.*
(7) Pius V. Conſt. *Cum primùm* edit. ann. 1566. §. *Et ut in Eccleſiis*.
(8) Synod. Prov. Florent. ann. 1573. Rubr. 48. cap. 1. per totum.
(9) Can. *Præcipimus*, verſ. *Intra*. 13. quæſt. 2.
(10) Sacr. Epiſc. Congr. pluries apud Pignatt. tom. 2. conſult. 32. num. 2.

CAPUT XV.

DE PRÆCEDENTIIS.

POSTEAQUAM de Præcedentiis in Eccleſiaſtica Hierarchia, quæ, ut memorat Tridentinum (1), eſt Caſtrorum acies ordinata, nonnulla ſpeciatim attigimus; ad firmandam in genere præcedendi rationem ſollicitudinem Noſtram convertimus.

1. Statuimus itaque, ut in propria Eccleſia Parochus quilibet in ſacris quibuſcumque functionibus peragendis prælationis honore decoretur; & ſi quando is Eccleſiaſtica munia nequeat quacumque de cauſſa, aut nolit obire, prærogativa primùm proprio Plebano tribuatur, deinde gradatim tranſeat ad Priorem, qui præeſt Eccleſiæ, titulo Prioratus ante ceteras inſignitæ; ac denique poſt Priores Curati ſuccedant, inter quos illum præponi volumus, qui reliquos in poſſeſſione prævertit.

2. Si verò aliquibus in locis, aut ex privilegio, aut ex legitima conſuetudine in præmiſſis omnibus aliter ſervaretur, illud nullatenus abrogandum eſſe cenſemus. Declaramus ulteriùs, quod ſub nomine Plebani, Prioris, Curatique, ii quoque comprehenduntur, quos amovibiles dicimus (2), quique Eccleſiarum annexarum, Principalis nomine, curam exercent.

3. Capellanos ac ceteros Sacerdotes omnes, qui Plebanorum, aliorumque Rectorum perſonam ac vicem gerunt poſt ceteros omnes Rectores, qui per ſe interſunt; reponimus (3); & ſolùm inter ſe ipſos habito ad eum, quem repræſentant, reſpectu, præcedendi jus damus. Quod ſi ea peragenda ſit functio, in qua Capellani (4) & Sa-

(1) Seſſ. 23. cap. 4. ex Cant. 6. 3.

(2) Sacr. Concil. Congr. 27. Martii ann. 1706. apud Monacell. in Formul. leg. pract. part. 4. in ſupplem. ad 3. Tom. num. 105.

(3) Statuta Cleri Romani edita juſſu Clementis XI. *De offic. Camer.* cap. 2. §. 8.

(4) Sacr. Rit. Congr. 13. Auguſti 1701. apud Monacell. in Formul. leg. pract. part. 4. in ſupplem. ad 3. Tom. num. 100.

cerdotes ii ſtola ſint induendi, Principalis ſui conſtituimus locum illos decere.

4. Quum verò diſpoſitus hactenus Eccleſiaſticarum perſonarum ordo, & præeminentia in vario indumentorum genere, ornatuque diſtincto in ſacris functionibus adhibendo ſoleat refulgere, nemo Clericorum audeat congruentem ſibi veſtiendi rationem ſupergredi, atque ita Eccleſiaſticam confundere Hierarchiam.

5. Nulla enim alia de cauſſa & Capitularibus omnibus propria quædam habitus forma, & Protonotariis Rochetus & Mantelletta a Romano Pontifice conceſſa eſt; quos tamen Protonotarios, ceteroſque habitu peculiari inſignitos veſtium ſuarum amplitudinem dimittere expediens eſſe cenſemus, quoties diverſam a dignitate ſua perſonam gerentes, ejus ratione & intuitu in publicum prodire debent. Præter hos verò, & ſi qui ſunt alii Apoſtolico privilegio muniti, nullus in Diœceſi noſtra Rochetum adhibeat, licèt conſuetudine ſeſe tueri contendat.

6. Plebanos de more ſuperpelliceo addere volumus almutium vulgò *Batolo* coloris violacei; & contrafacientes in duos aureos damnandos ſancimus. Priores & Curati almutium deferant nigrum; illi quidem fimbria purpurea circumtextum; ii verò ejuſdem ac almutium coloris.

7. Ceteri Clerici, quibus peculiaris habitus non eſt aſſignatus clericali pileolo, & ſuperpelliceo in ſacris obeundis officiis ſemper utantur; nec unquam hujuſmodi veſte conſpicui in publicum prodeant, & circumvagentur, niſi forte ſacri muneris opportunitas id fieri poſtulaverit. Si qui verò in aliquo ex iis delinquant, aureis duobus multentur.

8. Ceterum licèt (1) ad hoc diſpenſationis divinæ proviſio, gradus in Eccleſia diverſos, & ordines conſtituerit eſſe diſtinctos; ut dum reverentiam minores potioribus exhiberent, & potiores minoribus dilectionem impenderent, vera concordia fieret, & ex diverſitate contextio, & rectè officiorum gereretur adminiſtratio ſingulorum; oramus nihilominus & obſecramus dilectiſſimum Clerum, ut

(1) Can. ult. diſt. 89.

ut nullas, ſpectante præſertim populo, æſtu ambitionis abreptus de primo recubitu & de præcedentiæ juribus excitet controverſias; ſed pacis omnes ſervandæ ſtudio, & ædificandæ plebis amore ſuccenſi (1), major interdum, ſi ita opus fuerit, ſervire minori non renuat, & ſi quid inter eos totis animi viribus placeat æmulari, æmulentur Chariſmata meliora.

CAPUT XVI.

DE REGULARIBUS.

Latis iis primùm, quæ ad Clerum noſtrum quocumque modo ſpectare viſæ ſunt, conſtitutionibus, ad ea, quæ Regularibus ſacrorum Canonum auctoritate a Nobis ſunt præcipienda, vel inculcanda deſcendimus.

1. Religionis alicujus regulam ſolemniter profeſſurus (2), ſi bonis ſuis opportunè voluerit renunciare, facultatem obtineat a Nobis; & exemplar confecti inſtrumenti in Tabulario noſtro ſeu Cancellaria teneatur relinquere.

2. Ordinibus initiandi, quicumque in Monaſteriis Diœceſis noſtræ morantur, ad examen coram Nobis (3), & ad noſtram Ordinationem, quoties eam vel per Nos vel per alium habebimus, ſemper accedant (4).

3. Ad publicas Proceſſiones cujuſcumque generis ſint vocatos accedere compellemus (5), & ſi quas in eis aliiſque ſacris functionibus obeundis contingat de præcedentia controverſias oriri, eas ſciant, amota omni appellatione, & non-obſtantibus quibuſcumque componere Noſtrum eſſe.

4. Dies feſtos quorum Nos cultum præcipere, atque inſtituere voluerimus, ii quoque obſervent exactè (6); & cenſurarum & interdictorum obſervantiam auctoritate Sedis Apoſtolicæ, vel a Nobis poſitorum (7) ſibi diſtrictè

P 2 man-

(1) Luc. 22. 26.
(2) Trid. ſeſſ. 25. cap. 16. *De reg. & mon.*
(3) Trid. ſeſſ. 23. cap. 12. De ref.
(4) Sacr. Congr. apud Gav. verb. *Ordo* num. 35.
(5) Trid. ſeſſ. 25. cap. 13. *De reg. &c.*
(6) Trid. ſeſſ. 25. cap. 12. *De reg. &c.*
(7) Clem. 1. *De ſent. excomm.*

Digitized by Google

mandatam propriis in Eccleſiis proponere, atque obſequi omnino meminerint.

5. Confeſſiones Monialium in monaſterio etiam ſibi ſubjecto degentium non audeant excipere, niſi pro tali miniſterio a Nobis peculiariter ſint approbati. Qui verò in earumdem Monialium Oratoriis Miſſas celebraverint, aut ad earum Monaſteria, quamvis ab Ordinarii juriſdictione quomodolibet exempta, ac etiam ipſis Regularibus ſubjecta, vel aliàs ſpeciali mentione digna, abſque legitima facultate acceſſerint, colloquendo etiam per quodcumque modicum temporis ſpatium cum Monialibus, aut aliis intra clauſuram degentibus, ſe norint peccare mortaliter; & excommunicationis, privationis vocis activæ & paſſivæ, aliiſque contra Regulares accedentes ſine licentia ad Monaſteria Monialium ſtatutis pœnis poſſe a Nobis (1), tamquam ſedis Apoſtolicæ Delegatis coërceri.

6. Ea omnia, quæ ad Regulares ſpectantia ſtatuimus in Capitulis ſuperioribus, & præcipuè quum de prædicatione Verbi Dei, & de Pœnitentiæ & Euchariſtiæ Sacramentis ageremus, recolere atque obſequenter amplecti non dedignentur; ſciantque poſtremò quotquot in noſtra Diœceſi animarum curam exercent, in iis omnino, quæ ad eam rectè gerendam & adminiſtrandam conducunt, juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Noſtræ ſeſe immediatè ſubeſſe (2); nullumque ſe poſſe in partem miniſterii, atque ad exercitium Curæ ſine facultate Noſtra vocare (3).

C A P U T XVII.

DE MONIALIBUS.

PRUDENTES Virgines illæ, quæ peculiari quodam afflatu divini Spiritus ductæ in ſolitudinem, mentis lumbos præcinctæ, & lucernas ardentes in manibus tenentes cœleſtis Sponſi ſollicitè præſtolantur adventum, eò

ſunt

(1) Sacr. Conc. Congr. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 500.

(2) Trid. ſeſſ. 25. cap. 11. *De reg. &c.*

(3) Sacr. Conc. Congr. citans Trident. ubi ſupra, & refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 493.

Digitized by Google

ſunt jure optimo diligentiùs cuſtodiendæ (1), quò Nobis cœlitus demandati ſunt portio Gregis illuſtrior, & quò perfectius eſt regularis vitæ, quam amplexæ ſunt, inſtitutum.

1. Quum igitur talis ac tanta vivendi ratio nulli ſit ineunda, re non antea ſedulò maturèque perpenſa, quamcumque vetamus in numerum Monialium adſciri ſeu cooptari, cujus non priùs cordati viri diſcretio a Nobis ſupplici libello porrecto deputandi, conſilia ac voluntatem diligenter diſcuſſerit & exploraverit; quibus tum demum probatis, Moniales in Capitulo congregatæ ea ſuper re ſecreta ferant ſuffragia (2). Eas interim commonemus nullam præter numerum juxta reditus præſtitutum (3) acceptare ſe poſſe (4), aut quam Monaſterium ingredi norint invitam (5), vel cujus nomine dos ex veteri conſuetudine perſolvenda apud noſtræ Curiæ Camerarium nondum depoſita ſit, vel quam denique intra quartum conſanguinitatis gradum earum Confeſſario, vel Procuratori tunc temporis exiſtenti conſtet eſſe conjunctam.

2. Voti compos initis rite ſuffragiis effecta, novum regularem non induat habitum, niſi ſaltem duodecimum ætatis annum peregerit, & ſextus a die admiſſionis elapſus ſit menſis (6). Si tamen ultra annum religioſi habitus protrahatur ſuſceptio, neceſſe eſt ut examen & ſuffragia iterentur.

3. Dos tota quæcumque, & quantacumque ea eſt exacta revera (7) Monaſterii commodo cedat; eamque aut in ſolutione æris alieni jam contracti, aut in bona immobilia, ſeu quæ immobilibus æquiparentur, convertendam

(1) Clemens XI. in liter. circul. ſub die 16. Mart. ann. 1703. num. 7. in Bullar. contin. part. 2.

(2) Sacr. Congr. apud Nicol. verb. *Habitus* num. 19.

(3) Cap. *Periculoſo*. *De ſtat. monach.* in 6.

(4) Trid. ſeſſ. 25. cap. 3. *De reg. & mon.* Pius V. Conſtit. *Circa paſtoralis* edit. ann. 1566. §. 7.

(5) Cap. 1. *De reg. &c.*

(6) Concil. Prov. Mediol. 1. ſub D. Carolo part. 3. *de puell. ad relig. admitt.* §. *Ab iis autem*, & §. *Quæ verò*.

(7) Decreta Sacr. Congr. in Portugall. 6. Jan. 1615. & in Brunduſ. 15. Januar. 1616. apud Monacell. in Formul. legal. pract. part. 1. tit. 11. form. 7. num. 7.

dam eſſe jubemus (1); quod quidem ſi aliqua ex cauſſa fieri nequeat, certiores fieri volumus. Interim pecuniæ quantitas ea, quæ fructibus puellæ ſolvendis reſpondet, lucro apponatur eo meliori modo, quo poteſt. Non obedientes, Eccleſiæ res alienantium pœnis, quatenus congruum eſt, ſubjiciantur; & Monaſterio Præfectas ab officio ſuſpendi, & voce activa & paſſiva triennio carere ſancimus.

4. Eos verò commonemus in Domino, qui puellas e clauſtris educunt, quarum eſt decreta receptio tempore opportuno exequenda, ut magna cum cautela eas veluti margaritas pretioſas cuſtodiant, ne theſaurum in vaſis fictilibus publicè portent in via, ut parciùs, quàm fieri poteſt, ſinant eas exire; maximèque caveant, ne ludicris inanibuſque ſpectaculis (2) non ſine gravi periculo interſint. Quid enim illis cum ſeculi pompis (3) & voluptatibus, quibus jam ſponte renunciare propoſuerunt? Concepti autem propoſiti ſe Deo dicandi veritatem & efficaciam per idoneos viros, antequam ultimus ad Monaſterium regreſſus contingat, probandam eſſe decernimus.

5. Quum igitur Sponſa Chriſti ad clauſtra Cœnobii ultimò revertetur, primæ noctis horæ advertendum eſt nondum præteriiſſe dimidium. Moniales verò, puellæ conſanguineos, eos omnes denique, quorum eſt ea cura, rogamus atque obſecramus per viſcera miſericordiæ Dei noſtri, ut eas ſatagant a Monaſteriis eliminare muſicas cantilenas, quas ea nocte magna populi vi confluente, non ſine Virginum Deo dicatarum perturbatione cani mos eſt. Puella deinde decem ſubſequentes dies (4) in ſacris exercitiis, niſi ea tempore acceptationis aliàs peregerit, inſumat; quibus exactis, quum habitum ſuſceptura ad Eccleſiam deſcenderit, conſuetæ omnes ſerventur ceremoniæ. Illud autem præ ceteris inculcamus, ut nulla

(1) Sacr. Congr. Epiſcop. 6. Jun. 1615. apud Barboſ. in Collect. Bullar. verb. *Dos &c.*

(2) Conc. Prov. Mediol. ſub D. Carolo part. 3. *De puellis ad religion. &c.* §. *Quum primùm.*

(3) Concil. Roman. ſub Bened. XIII. tit. 21. cap. 4.

(4) Sacr. Congr. Epiſc. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 404.

la tunc temporis publicæ pompæ ſolemnitas, nullique omnino muſici adhibeantur concentus (1); & ſi mane peragenda ſit functio ante Nonam ea terminetur unà cum Miſſa, quæ ſemper privatim dicenda eſt; ſi autem veſpere, ultra horam diei vigeſimam tertiam, nullatenus protrahatur. Directè verò, vel indirectè Conſtitutionem hanc noſtram Apoſtolicæ Sedis approbatione (2) firmatam violantes, quibuſcumque privilegiis, vel exemptionibus a Noſtra fruantur juriſdictione, ab Officio ſuſpendantur, vel removeantur, aut etiam graviùs Noſtro puniantur arbitrio.

6. Si quæ tamen puella intra ipſa clauſtra ad feneſtellam ſcilicet Euchariſtiæ, quam nefas eſſe monemus profanis uſibus deſervire (3), ſacras recipere veſtes, atque iis indui velit, propoſitum hujuſmodi ſummopere laudamus, omneſque ad illud in poſterum amplectendum hortamur vehementiſſimè. Nulla tamen ea occaſione, ſicuti nec tempore Profeſſionis, aut Conſecrationis poculenta aut eſculenta per rotam aut crates Eccleſiæ præbeantur; Moniales contrafacientes ſex menſium ſpatio voce activa & paſſiva priventur eo ipſo, & Superioriſſa conſentiens menſe ab officio ſuſpendatur.

7. Monaſtico habitu indutæ, & inter Novitias, ut ajunt, adſcriptæ, annuum integrum probationis exigant tyrocinium (4) ea ſub duce ac magiſtra, quæ ceteras Moniales in munere ſubeundo præſtare videatur non tam ætate & ordine religioſæ profeſſionis, quàm morum integritate ac prudentia; propriaque interim domicilia, ſeu cellulas habeant a reliquis omnibus, quoad ejus fieri poteſt, ſemotas ac ſegregatas (5).

8. Emittendæ Profeſſionis religioſæ adventante jam tempore, & ſpiritualia Exercitia, quæ deinde quotannis reno-

(1) Conc. Aquilejenſe ann. 1596. can. 20. *De mon.* Edict. Card. Carpinei de Mand. Clement. XI. ſub die 28. Septembris 1711. in Bullar. contin. part. 2.

(2) Lit. Card. Carpinei de mand. Clem. XI. apud cit. Synod. in Addit. pag. 511.

(3) Lit. Circ. Clem. XI. 30. Octobr. 1706. in Bullar. contin. part. 2.

(4) Trid. ſeſſ. 25. cap. 15. *De reg. & Mon.*

(5) Sacr. Congr. apud Nicol. verb. *Novitia* num. 32.

Digitized by Google

renovanda ſunt, & examen repetatur idoneum, & vota Capitularia per ſecreta ſuffragia iterentur. Notarius verò, qui neceſſariò aderit in actu ejus Profeſſionis redigat in publicum Inſtrumentum rem geſtam, eamque Monaſterii tabulis adſcribi ſedulò curet. Sciendum eſt autem in quavis religione tam virorum, quàm mulierum Profeſſionem nonniſi poſt decimum ſextum ætatis annum expletum (1), & intra quindecim dies ab exacto probationis anno peragi ullatenus poſſe. Poſt Profeſſionem emiſſam patet ingreſſus in Juvenatum, ſicubi viget, quem certè morem non mediocriter Nos approbamus commendamuſque.

9. Religioſæ Profeſſæ ea contendant omni ſtudio adimplere, quæ Deo voverunt (2), quæque leges præcipiunt, quibus ſe obſtrinxerunt; eaque de cauſſa ſuſceptæ vitæ ſæpe recogitent rationem, gratias agant aſſiduè cœleſti Sponſo, a quo vocatæ ſunt ad immaculatas Agni nuptias, tantaque ſe dignas exhibeant vocatione. Ob eam rem non modò ſuas unaquæque Conſtitutiones attentè legat, eamque lectionem, omnes dum menſæ vacant (3), duorum ſaltem menſium ſpatio totam abſolvant; ſed hanc etiam frequenter evolvant Synodalium ſanctionum partem Monialium propriam, quæ in vernaculam linguam converſa (4) conſuevit huc uſque ab eis legi juſſu immediati noſtri Prædeceſſoris. Nos verò quæcumque ejus ſolertia ſingulari ſancita ſunt pro Monialibus omnimodè confirmamus; niſi quatenus pro temporum varietate duximus derogandum nonnullis in rebus, de quibus operam dabimus eas fieri certiores quamprimum.

10. Et quia clauſuræ ſtante ac vigente rigore, cetera quoque in Monaſteriis plerumque ſe bene habent; eo verò neglecto, vel deficiente omnia quoque laudabilia corruant inſtituta neceſſe eſt; idcirco volumus oſtia Monaſteriorum tunc ſolùm patere, cum præciſa id neceſſitas poſtulaverit (5), claviumque cuſtodiam interdiu penes janitri-

(1) Trid. loc. cit.

(2) Trid. ſeſſ. cit. cap. 2.

(3) Conc. Biterrenſe ann. 1246. *De cuſtod. Clauſtri*

(4) Concil. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo *De propr. reg. & conſtitut. aſſiduè legend.*

(5) Conc. Matiſcon. ann. 582. cap. 2.

tricem eſſe, nunquam verò apud alteram, nulloque in loco affixas relinqui; pœnamque privationis officii ſine ulla ſpe veniæ ſubibit janitrix, ſi negligenter ſe geſſerit.

11. Quotieſcumque opus erit, ut quiſpiam eorum, qui actu deſerviunt, neceſſariò in Monaſterium introeat, præterquamquod legitima debet eſſe facultate munitus (1), Moniales omnes tintinnabulo perſonante ab janitrice admonendæ ſunt, ut ad ſua ſe quæque recipiat. Interim verò, ſi quid in loco minùs aperto conſpicuoque faciendum ſit, ad aliquot Monialium, quæ ad annum pervenerint quadrageſimum quintum, ſpectet ex munere ingreſſis viris ſemper adeſſe, quos hora diei adveniente vigeſima quarta e clauſtris egredi omnino volumus, nec in ea regredi officio ſuo functos, niſi nova neceſſitas, novaque acceſſerit introeundi facultas. Qui ſecus fecerint, rei cenſeantur violatæ clauſuræ, & canonicis ſanctionibus obnoxii ſunto.

12. Quicumque in Monaſteria ad aliquod exercendum opus introeunt, Olitores præſentim, Coloni, Molendinarii, aliique ejus generis Operarii homines, ſtatim exacto miniſterio regredi feſtinabunt (2) una cum jumentis, ſi quæ ſecum egerint, nec cibo ſumendo, nec rebus immorantes ſupervacaneis; eaque onerum genera, quæ neque valent in rota recipi, neque a Monialibus geſtari, famuli ii, quos ſermone vernaculo appellamus *Fattori*, inferant in Cœnobium, nec aliàs in illud inopportunè ſe ingerant; alii verò omnes nec onerum inferendorum, nec alicujus ſolemnitatis prætextu, nec alia de cauſſa eò ſe conferre præſumant abſque ſpeciali permiſſione (3), nec Moniales infantibus aditum patere ſinant (4); in his enim omnibus clauſuræ leges inviolabiles perfringuntur (5).

13. Monialium colloquutorium (6) pateat dumtaxat ab exortu ſolis uſque ad ultimam diei horam. Feria autem quinta, ſexta, & Sabbato majoris hebdomadæ, totoque eo tempore, quo Venerabile Sacramentum in earum Ec-

(1) Trid. ſeſſ. 25. cap. 5. *De reg. &c.*

(2) Conc. Epaun. ann. 517. cap. 38.

(3) Cap. *Periculoſo. De ſtat. monach.* in 6.

(4) Trid. loc. cit.

(5) Sacr. Congr. apud Nicol. in Floſc. verb. *Clauſura* num. 29.

(6) Conc. Cabilon. ann. 813. cap. 56.

cleſia expoſitum eſt, nunquam recluſum eſſe permittimus; in iis verò diebus, quibus Moniales ſanctiſſimo reficiuntur Euchariſtiæ cibo (1) niſi meridie tranſacto, nullatenus pateat. Quibus autem horis permiſsa eſt cum exteris allocutio, locum habendis ſermonibus deſtinatum frequenter inviſat Superiorifsa, januis obſeratis nulli permittens Monialibus colloqui.

14. Si quiſpiam virorum ad Monialium colloquutorium acceſserit, facultatem non habens idoneam, ab janitrice ſub pœna privationis officii inſpiciendam, lictoribus obnoxius eſto pœnas daturus in jure præſcriptas. Monialis autem alloquenda, ubi Cœnobii Præſes adnuerit (quod tempore Orationi deſtinato fieri non debet, niſi gravis urgeat neceſſitas) ad crates, ſeu rotam una cum auſcultatrice (2) ſemper conveniat. Educandæ verò puellæ, novitiæque, quoties ab aliis, quàm ab affinibus aut conſanguineis, in primo vel ſecundo gradu conjunctis vocentur, ſine propria Magiſtra crates non adeant. Secus facientes eò accedendi facultate trium menſium ſpatio privamus.

15. Ad januam quoque ſub eadem pœna, niſi maxima quæpiam res & inevitabilis urgeat, cum viris præſertim colloqui vetitum eſt (3); quod ubi forte contigerit, & peculiaris permiſſio poſtuletur, & ſermones a ſtantibus, quantum licuerit, quàm breviſſimi ad invicem habeantur; cum Regularibus autem ſine facultate accedentibus colloquentes in vocis activæ ac paſſivæ privationem incurrant.

16. Veſci in Auditorio (4), cratibus tamen januiſque ſemper occluſis, in eo tantùm eventu exteris permittatur, in quo aliò divertere cibo ſe refecturi non poſſunt. Moniales contrafacientes voce activa & paſſiva careant eo ipſo menſibus ſex; & Præſes ipſa ab officio diebus triginta ſuſpendatur.

17. Non liceat Monialibus coram exteris ſcenicis luſibus operam dare (5) ſub pœna privationis vocis activæ & paſ-

(1) Alex. VII. Conſt. *Sacroſancti* edit. ann. 1658. §. *Mandamus*.

(2) Conc. Gen. Nicæn. 2. can. 20.

(3) Sacr. Congr. apud Nicol. in Floſc. verb. *Porta* num. 9.

(4) Conc. Cabil. cit. cap. 61.

(5) Conc. Colon. ann. 1549. *Comœdias quatenus liceat in Monaſteriis ludere*.

& paſſivæ ipſo jure incurrenda; a qua nec etiam declaramus immunes quæcumque rei peragendæ opem præbuerint vel conſilium; & exteri ſpectatum convenientes excommunicati ſint ipſo facto. Animi verò gratia DD. Gubernatoribus, aut Confeſsario ordinario approbante, aliquam inter ipſas Dramatici operis recitationem fieri non improbamus; cum iis tamen veſtibus, quibus utuntur in ſcena, quamvis compoſitæ decenteſque undequaque eſſe debent, in conſpectum non prodeant exterorum. Contra verò, ſi quis larvatus Monialium adierit colloquutorium, præter excommunicationem, de qua in quinti caſus reſervatione, alloquendi Moniales obtenta facultate nullatenus juvetur, quominus pœnas luat, perinde ac eam non haberet.

18. Sacris virginibus literas reddi, vel ab eis ſcriptas emitti prohibemus (1), niſi quæ priùs oblatæ Præſidi Monaſterii ab ea, ſi velit, perlectæ fuerint; exceptis iis, quæ a Monialibus ad Superiores, vel conſanguineos affineſque in primo aut ſecundo gradu, quæve ab his omnibus ad Moniales dantur, ſi ita ferat Monaſterii conſuetudo.

19. Quod autem ad paupertatis votum inter Moniales pertinet conſervandum, ejuſque, ſicubi collapſa fuiſſet, obſervantiam reſtituendam; ſacrorum Canonum (2) & Prædeceſſorum noſtrorum in ultima Diœceſana Synodo relatas conſtitutiones confirmamus omnino, & peculiariter inculcamus, eam dumtaxat ex Abbatiſſæ aut Prioriſſæ conſenſu pecuniæ quantitatem, quæ julios tres non excedat, Monialibus retinere permiſſum eſſe pro quotidianis expenſis; vetamuſque, quidpiam ex rebus, quæ illis interdum ſuperſunt pro uſibus ſuis conceſſæ, ſtipendii, remunerationis, aut eleemoſynæ nomine erogare, niſi Præfectæ facultate accedente; aut aliis quibuslibet dono dare, non ſervata forma a Clemente VIII. (3) præſcripta, & ab Urbano VIII. (4) declarata; vel denique

(1) Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 3. tit. *De clauſ.* §. *Neque*.

(2) Can. *Abbates* 18. quæſt. 2. cum concord. Cap. *Monachi*. *De ſtat. Monach.* Trid. ſeſſ. 25. cap. 2. *De reg. & mon.*

(3) Conſt. *Religioſæ Congregationes* edit. ann. 1594.

(4) In Brev. *Nuper a Congregatione* ann. 1640.

Nobis non annuentibus eleemoſynas Miſſarum celebrandarum gratia elargiri, vel pro iis aſſequendis in aliqua Congregatione, Centuriave recenſeri. Facta nihilominus eis poteſtate, ſtipendia decem Miſſarum quotannis cuicumque maluerint conferendi; re cum Cœnobii Præfecta communicata.

20. Creditores Monialium, qui ſine expreſſo Præſidis Monaſterii conſenſu cum eis contraxerunt, Monaſterium nullatenus convenire ſe poſse meminerint (1) ad repetendam debitæ ſibi pecuniæ quantitatem.

21. Hereditatum quarumlibet ad Monaſterium devolutarum adminiſtrationem illis perſonis competere tantummodo declaramus, quibus cetera bona Monaſterii commiſſa ſunt adminiſtranda.

22. Non aliter liceat Monialibus de rebus ad uſum ſibi conceſſis mortis cauſſa diſponere (2), quàm voluntatem ſuam Superioribus patefaciendo, ac precibus interpoſitis; ſecus verò facientes pœnis Proprietariorum graviſſimis ſubjiciantur (3), quatenus congruit.

23. Si quid poſt obitum Monialis reliquiſſe comperiatur, quod ſpolium ſolet communiter dici, primùm ſolvendis debitis deſtinetur ab ea contractis; deinde ſi quid ſupererit, Monaſterii Præſidem, cujus id totum arbitrio ſubjicimus, laudabiliter ſeſe geſturam cenſemus, ſi inter perſonas defunctæ conjunctas tam intra clauſtra, quàm extra exiſtentes moderatè relicta diſpertiatur.

24. In obeundis viciſſim officiis libenti animo diligenterque ſe gerant, parcantque ſumptibus aliter quàm Monaſterii ære faciendis, quemadmodum nuper ab Apoſtolica Sede decretum eſt (4). Et Camerariæ munus ultra conſuetum tamdiu ab eadem geri queat, quamdiu Monaſterio videbitur expedire.

25. Eo tamen die, quo nova Superior regendo præfici-

(1) Cap. *Quod quibuſdam. De fidejuſſ.*

(2) Can. *Quia ingredientibus*. 19. quæſt. ult. Cap. 2. *De teſtam. & ult. volunt.*

(3) Cap. *Quum ad Monaſterium*. 5. *Prohibemus. De ſtat. monach.* Trid. loc. cit.

(4) Clemens XI. in liter. circul. ſub die 28. Jul. 1708. in Append. Conc. Romani ann. 1725.

ficitur Monaſterio, non ultra ſtatutum ab jure (1) tempus in officio perduratura, dati acceptique rationes tempore regiminis anteacti Cancellario noſtro exhibeantur diligentiſſimè. Cum verò quæpiam ultra aureos triginta expenſa facienda eſt, res a Præfecta in Capitulum deferatur, atque inſuper, ſi tale negotium proponi contingat, quod Apoſtolicæ Sedis, vel Noſtram requirat auctoritatem, nihil ea ſtatuatur non expectata. Procuratores quoque commonefacimus in generali mandato alienationes non comprehendi; quapropter initos ab eis contractus hujuſmodi, abſque ulteriori cautela firmitatis robur habere nullum.

26. Quum verò undequaque maximè interſit idoneas perſonas ad officia quæcumque in Monaſteriis aſſumere peragenda, nullus omnino Monialium ſervitio, quodcumque illud ſit, ſine Noſtro conſenſu ſeſe præſumat addicere (2): contrafacientes puniantur graviter. Atque adeo quicumque adverſus præſcripta Procuratoris munus exercuerit, Clericus per menſem a Divinis ſuſpenſus ſit ipſo facto; Laicus verò ipſo jure ſit excommunicatus.

27. Confeſſarii Sanctimonialium ſemper a Nobis probandi (3) officium ſit, in iis unicè rebus qua majori poteſt prudentia verſari, quæ videantur animarum ſaluti conducere. Quapropter ad eum potiſſimùm ſpectat, obſervantiæ conſulere Regularum, nil præter eas peragendum in Monaſterium invehere; ejuſque curæ atque maturitati commiſſa eſt librorum, qui legendi ſunt a Monialibus, omnimoda electio.

28. Ad eum quoque pertinet (4), Confeſſarium extraordinarium bis ſaltem in anno, Sanctimonialibus ipſis negligentibus, aut etiam detrectantibus, a Nobis petere; quo deſignato ab alloquendis Monialibus, atque adeo ab adeundo Monaſterio ſub pœna amiſſionis Officii, ſibi noverit abſtinendum (5); niſi quatenus in Eccleſia ſacras de

more

(1) Greg. XIII. Conſt. *Expoſcit* edit. ann. 1583.

(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De Monial.* cap. 12.

(3) Greg. XV. Conſt. *Inſcrutabili* edit. ann. 1623.

(4) Trid. ſeſſ. 25. cap. 10. *de Regul. & Monial.*

(5) Edictum Cardin. Carpinei de mand. Clem. XI. ſub die 12. Decembris 1708. num. 2. in Bullar. contin. part. 2.

more functiones celebrare neceſſe ſit.

29. Ad confeſſiones audiendas decumbentis Monialis ingrediens ſuperpelliceum, & ſtolam adhibeat; atque ita in eo Sacramento ſe gerat adminiſtrando, ut intuentium oculis nullatenus ſe ſubripiat.

30. In Oratoriis Sacrarum virginum (1) nulli permittimus Sacerdoti rem ſacram facere, præter eos, qui conſueverunt ibidem jugiter inſervire, aut quos feſtis diebus Sanctorum Ordinis aut Titularis, Funeris celebrandi, habitus Suſceptionis, Profeſſionis, aut Conſecrationis Monialium, vel Orationis quadraginta horarum advenientibus, DD. Gubernatores, aut iis deficientibus Confeſſarii actuales duxerint invitandos; Monaſteriis peculiari gaudentibus privilegio, aut curam animarum gerentibus ſemper exceptis.

CAPUT XVIII.

DE JUDICIIS.

QUUM multæ ad hæc uſque tempora apprimè utiles a Prædeceſſoribus noſtris, qua ſacrorum Canonum auctoritate ſuffultis, qua temporum varietati deſervientibus opportunè, pro bono regimine Curiæ noſtræ Archiepiſcopalis emanaverint Regulæ; nihil ferme reliquum eſſe videtur, niſi eas ordinare, atque in unum veluti corpus redigere, exactamque obſervantiam earum inculcare, & collapſam in priſtinum vigorem reducere.

1. Propterea præcipimus Cancellariis, Actuariis, Notariis, Cauſſidicis, omnibuſque aliis Officialibus noſtri Fori Eccleſiaſtici, & Exequutoribus etiam, ut omnia quàm exactiſſimè obſervent diſpoſita & conſtituta in nuperrima Curiæ noſtræ Reformatione, quam propediem imprimi edique curabimus ex aliorum Prædeceſſorum noſtrorum, præſertim verò ex ſanctionibus Jacobi Morigiæ Car-

(1) Edict. Card. Carpin. de mand. Innocent. XII. num. 11. ſub die 20. Novembris 1692. in Bullar. contin. part. 1.

Cardinalis ampliſſimi, atque ex poſterioribus Thomæ Bonaventuræ ex Comitibus Gherardeſchæ decretis (1) concinnatam, præter nonnulla aut immutata, aut etiam addita a Nobis pro temporum conditione; eique in omnibus iis, quæ ad Forum noſtrum, cauſſaſque pertinent pertractandas inviolabiliter volumus inhæreri.

CAPUT XIX.

DE CONSTITUTIONIBUS.

DE Perſonis, de Rebus, & de Judiciis ea Divina favente gratia decrevimus, quæ ad Nos viſa ſunt pertinere, ut Dei Gloriam in Diœceſi noſtra magis in dies promoveremus; Chriſtianæque, ac præſertim Eccleſiaſticæ diſciplinæ obtineremus reformationem. Nunc verò nequid omnino Paſtoralem noſtram effugiat ſedulitatem ac vigilantiam, id ſupereſt unum, ut Legem quodammodo de Legibus noſtris feramus.

1. Quidquid igitur in utraque Provinciali Synodo Florentina (2) Venerabiles Patres noſtri, quorum memoria in benedictione eſt, ſalubriter ſtatuerunt, approbamus quàm libentiſſimè, & quatenus opus ſit, confirmamus. Ea verò, quæ ceteri Prædeceſſores ſanxerunt, recipimus & admittimus, niſi Noſtris hiſce repugnent conſtitutionibus, ex illis, quæ ſub Thoma ex Comitibus Gherardeſchæ Prædeceſſore immediato latæ fuerunt, depromptis; paucis ſolummodo exceptis, quibus a Nobis corruptelas jam inveteratas, & novas quotidie ſuccreſcentes omni conatu evellere cupientibus derogatum eſt.

2. Quotieſcumque in Tranſgreſſores nullæ ſancitæ ſunt peculiares pœnæ; Noſtro, & Succeſſorum noſtrorum arbitrio pœnæ impoſitio intelligitur reſervata.

3. Quum verò unde Jus prodit, inde quoque par ſit, ut

(1) Synod. ann. 1710. Tit. *De judic.* per tot.

(2) Ann. 1517. ſub Jul. De Med. S. R. E. Vicecanc. Archiep. Florent. Ann. 1573. ſub Anton. Altov. Archiep. Florent.

ut Juris procedat interpretatio (1); ſi quam ſuper his noſtris Synodalibus Decretis dubitationem cuiquam naſci contigerit, ad recipiendam de eo, quod non intelligunt (2), rationem ad Nos, ſeu Succeſſores noſtros conveniant omnes, adempta prorſus cuilibet inferiori ea auctoritativè interpretandi, declarandique facultate. Hæc autem Decreta Legis vigorem nolumus obtinere, niſi duobus ab impreſſione Synodalium conſtitutionum exactis menſibus.

4. Suſcipiat igitur Grex dilectiſſimus de ore Noſtro (3) volumen Legis hujus (4); & univerſum mandatum opere complens (5) Legem cuſtodiat, atque conſilium (6) ad ſuſcipiendam eruditionem doctrinæ, juſtitiam, & judicium, & æquitatem (7).

5. Ne verò contingat, ut ea, quæ a Nobis poſita ſunt in ædificationem populorum, lapis offenſionis & petra ſcandali fiant in ruinam multorum; ſignificamus tunc ſolùm lethale peccatum ex violatione Noſtrarum conſtitutionum induci, quum eo tenore verborum expreſsa eſt conſtitutio violata, ut ex communi Doctorum ſententia gravem parendi obligationem importet in foro conſcientiæ.

6. Pro foro tamen externo, quoniam Nos infirmi ſumus, & parum ſufficientes operari ex Nobis, ſi filius Noſter quandoque (quod abſit) protervus & contumax ſit (8) monita Noſtra audire contemnens; ideo hanc Decretorum noſtrorum ſeriem ex rectæ fidei, vel pietatis, ac juſtitiæ fonte manantem (9) Orthodoxo ac religioſiſſimo Principi, Etruriæ Regio Moderatori impenſiſſimè commendamus, & ubi Noſtræ deficiant vires, ut hanc protegat, & ab æmulis benignè defendat, obſecramus enixiùs.

7. Demum, quum nulli dubium ſit, quod Apoſtolica Eccleſia Mater eſt omnium Eccleſiarum (10), atque Magiſtra; ejus emendationi, auctoritati, judicio ſupremo quidquid per has conſtitutiones ſancitum eſt, ſubjicimus totum obſequentiſſimè.

TI-

(1) Leg. 1. Leg. *Sacratiſſima*. Leg. fin. Cod. *De leg.* Cap. *Inter alias*. *De ſent. excomm.*
(2) Can. *Nec licuit* diſt. 17.
(3) Job 22. 22.
(4) Joſ. 1. 18.
(5) Joſ. 22. 5.
(6) Prov. 3. 21.
(7) Prov. 1. 3.
(8) Deut. 19. 20.
(9) Conc. Tolet. ann. 653. act. fin.
(10) Can. 1. diſt. 22. cum concord.

T I T U L U S IV.

DE DIVERSIS ECCLESIASTICIS OFFICIIS.

C A P U T U N I C U M.

QUUM inter multiplices curas, quibus jampridem ad aggrediendam Synodi hujus celebrationem excitabamur aſſiduè, ea fere præcipua fuerit, ut juxta laudabiles ſacrorum Canonum Conſtitutiones (1), veteremque conſuetudinem Prædeceſſorum noſtrorum, inſignes pietate ac doctrina viros deſtinaremus, qui Nobis pro commiſſi cuique muneris varietate, rei Eccleſiaſticæ bene gerendæ, & adminiſtrandæ Diœceſi præſto eſſent, libenter ad eos accedimus deſignandos; enixè orantes commonenteſque unumquemque, ut non inanis gloriæ cupidus, non perſonarum acceptor effectus, ſed partibus ſuis fideliter exequendis unicè intentus, nihil unquam quod revelaverit caro & ſanguis, ſed quod acceptum eſſe noverit coram Deo, perficiat omni tempore. Quemadmodum autem ii omnes in partem miniſterii a Nobis vocati, honoris gradu præeminent toti Clero: ita ſtudeant meritorum cumulo prælucere; unàque Nobiſcum ad incrementum Divinæ gloriæ, & ad Florentinæ decus Eccleſiæ, quantùm humana infirmitas patitur, alacriter collaborent. Interea meminerint Examinatores recèns electi, jurandum ſibi eſſe ad ſancta Dei Evangelia (2), ſe quacumque humana affectione poſtpoſita curaturos, ut admittantur ad ſacros gradus ſuſcipiendos idonei (3), & rejiciantur indigni.

R § I.

(1) Can. Epiſcopus. 35. quæſt. 6. Cap. *Statutum*. *De reſcript.* in 6. Trid. ſeſſ. 25. De ref. cap. 10. Greg. XV. Conſt. *Sanctiſſimus* edit. ann. 1621.

(2) Trid. ſeſſ. 24. cap. 18. De ref.

(3) Can. *Quando* diſt. 24.

§. *I.*

EXAMINATORES SYNODALES.

Dignitates

Dom. Vicarius Generalis pro tempore exiſtens.
Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Cajetanus Bonſig. Ridolfi Archipresbyter, in Academia Florent. publicus Profeſſor.
Dom. Leonardus Dantes Gianſigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpoſitus.
Dom. Joſeph Maria Venturi Subdecanus.

& Canonici Eccleſiæ Noſtræ Metropolitanæ.

Dom. Ferdinandus Biliotti Lector S. Theologiæ.
Dom. Marcus Antonius de' Mozzi in Academia Florentina Publicus Profeſſor.
Dom. Horatius Mazzei Pœnitentiarius.
Dom. Alexander Gianſigliazzi Hoſpitalar. S. Mariæ Innocentium.
Dom. Dominicus de' Bardi Vicarius Generalis Feſulanus.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Joſeph Viviani.
Dom. Joſeph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joſeph de' Nobili.
Dom. Comes Gherardus de Gherardeſcha.
Dom. Joſeph Suarez della Conca Eques S. Stephani.
Dom. Salvinus Salvini.
Dom. Antonius Narvaez Saavedra.
Dom. Jacobus Gianſigliazzi.
Dom. Philippus Martini Auditor Apoſtolicæ Nunciaturæ.
Dom. Carolus Rupertus Squarcialupi olim Dati.
Dom. Alphonſus Alamanni.
Dom. Bernardus Maria Martelli.
Dom. Franciſcus Ginori.
Dom. Joſeph Melchior Antinori.
Dom. Joannes Vincentius Capponi.
Dom. Odoardus Gabburri.

Dom.

Digitized by Google

Dom. Joannes Georgius Alberti Coadjutor S. Theologiæ Lector.
Dom. Philippus Maria Gondi Coadjutor.
Dom. Curſus Attho de' Ricci Coadjutor Pænitentiarius.

EX CLERO SECULARI.

D. Albertus Bertini S. T. D. Plebanus S. Stephani de Capraja.
D. Andreas Brogiani S. T. D.
D. Andreas Polidori J. U. D., & Archipresbyter Colleg. Empor.
D. Angelus Maria Ricci S. T. D. & in Florent. Acad. publ. Profeſſor.
D. Antonius Philippus Vergelli J. U. D.
D. Antonius Maria Biſcioni S. T. D.
D. Antonius Ulivieri J. U. & S. T. D. publ. Prof. in Piſana Univerſitate & Rector Coll. Ferdin.
D. Antonius Philippus del Soglia S. T. D. & Rector Eccleſ. S. Mariæ a Greve.
D. Antonius Maria Scarlatti S. T. D.
D. Antonius Gaſpar Franchi S. T. D.
D. Antonius Bartholomæus Cateni S. T. D.
D. Antonius Franciſcus Gori S. T. D. publ. Profeſ. in Acad. Florent.
D. Antonius Joſeph Branchi J. U. D. publ. Profeſſ. in Piſana Univerſitate.
D. Antonius Benedictus Brandini J. U. D.
D. Antonius Maria Brizzelli S. T. D.
D. Cajetanus Sandrini S. T. D. Plebanus S. Mariæ de Carraja.
D. Cajetanus Joſeph Moniglia publ. Profeſſor in Acad. Florent.
D. Carolus Bindi S. T. D.
D. Dominicus Righini S. T. D.
D. Dominicus Cianfogni J. U. D. Canonicus Colleg. Eccleſ. S. Laurentii.
D. Ferdinandus Peri S. T. D. Canon. S. Fridiani.
D. Ferdinandus Petrini S. T. D.
D. Franciſcus Poggini S. T. D. Seminarii Magiſter.
D. Franciſcus Dini S. T. D. Canonicus Feſulanus.
D. Fridericus Banchi S. T. D. Prior S. Stephani a Lucignano.
D. Galeazzus Antonius Guerrini J. U. D. Plebanus S. Laurentii a Monteſieſole.

D. Hercules Victorius Figlineſi J. U. D. Decanus Eccleſ. Colleg. Emporii .
D. Hippolytus Maria Roſſelli S. T. D. publ. Prof. in Acad. Flor. Prior Eccl. S. Felicitatis .
D. Hyacinthus Toſi J. U. & S. T. D. Prior Eccl. S. Joannis Evangeliſtæ de Montelupo .
D. Jacobus Panicacci J. U. D.
D. Joannes Andreas Pini J. U. D. Reg. Cel. M. Ducis Auditor , Prior Hoſpitalis S. Matthæi .
D. Joannes Antonius Sarchi J. U. D.
D. Joannes Baptiſta Comparini S. T. D.
D. Joannes Baptiſta Minghetti S. T. D.
D. Joannes Bonaventura Farſi S. T. D. Plebanus S. Stephani de Campoli .
D. Joannes Cajetanus Bottari S. T. D. in Archigymnaſio Romano publicus Profeſſor .
D. Joannes Carolus Barſotti S. T. D. & Lector in Seminario .
D. Joannes Felix Bizzarrini J. U. D. & Rector Eccleſ. S. Michaëlis a Monte Ripaldi .
D. Joannes Franciſcus Pieralli S. T. D.
D. Joannes Franciſcus Zelli S. T. D.
D. Joannes Paulus Gualtieri J. U. D. & publ. Prof. in Piſana Univerſitate , & interim Rector Coll. Sapient.
D. Joſeph Ciampelli J. U. D.
D. Joſeph Frati S. T. D.
D. Joſeph Maria Brocchi S. T. D. Rector Seminarii Clericorum .
D. Joſeph Maria Poggini S. T. D. & Canonicus Colleg. Empor.
D. Joſeph Maria Roſſi S. T. D. publ. Profeſſ. in Acad. Flor. in Metropolitana Magiſter Chori .
D. Joſeph Maria Verdi S. T. D.
D. Joſeph Melis J. U. D.
D. Joſeph Piſtoleſi S. T. D. Prior Eccleſ. SS. Apoſtolorum .
D. Julius Cæſar Franciſcus Filippini J. U. D. & publ. Profeſ. in Piſana Univerſitate Rector Sapientiæ .
D. Laurentius Benini S. T. D.
D. Laurentius Maria Lapi S. T. D. & Lector in Seminario .
D. Laurentius Nati S. T. D. & Plebanus S. Hippolyti de Bibbiena.
D. Leopoldus Tonelli S. T. D.
D. Lucas Joſeph Cerracchini S. T. D.
D. Matthias Tozzi J. U. D.
D. Nicolaus Cajetanus Soci S. T. D. Plebanus S. Petri in Vaglia .
D. Nicolaus Maria Carlieri S. T. D.

D. Pau-

Digitized by Google

D. Paulus Sebaſtianus Medici S. T. D. & publ. Prof. in Acad. Flor.
D. Petrus Antonius Guiducci S. T. D. Plebanus S. Mariæ de Decumano.
D. Petrus Maria Mazzei S. T. D. & Prior S. Martini a Gangalandi.
D. Petrus Mengoni S. T. D.
D. Petrus Nicolaus Galletti S. T. D.
D. Petrus Paulus Veſtri S. T. D.
D. Philippus Picchianti S. T. D. Plebanus S. Petri a Ripoli.
D. Stephanus Arriani S. T. D. Prior S. Mariæ a Cortenuova.
D. Thomas Gambaſſini J. U. D. Plebanus S. Juliani ad Septimum.

EX CLERO REGULARI.

ABBATIÆ FLORENT.

CONGREGATIONIS CASSINENSIS.

P. *D. Seraphinus Tanſi Abbas.*
P. D. Anſelmus Pelliccioni Abbas.
P. D. Bernardinus Savini Abbas.
P. D. Marcus Gualtieri Abbas.
P. D. Felix Roncalli Prior.
P. D. Virginius Valſecchi Prior, & publ. Prof. in Piſana Univerſitate.
P. D. Petrus Aloyſius della Torre Prior, & S. C. Viſ. Ap. Conſultor.
P. D. Stephanus Joſeph Trenta publ. Prof. in Piſana Univerſitate.
P. D. Andreas Barli.
P. D. Archangelus Franceſchini.
P. D. Gualbertus Beccari.
P. D. Deodatus Bartolini.
P. D. Iſidorus Ruſchi.
P. D. Thomas Trenta.
P. D. Petrus Baldoriotti.
P. D. Octavius Benedictus Ruſtici S. T. Lector.
P. D. Joannes Baptiſta Rota.
P. D. Bernardinus Ranieri T. M. Lector.

CON-

CONGREGATIONIS CAMALDULENSIS.

P. D. Guido Grandi Abbas Viſitator, & publ. Prof. in Piſana Univerſ. S. T. D.
P. D. Bonifacius Fei Abbas S. Mariæ Angelorum.
P. D. Marinus Martini Abbas.
P. D. Zenobius Valmori Abbas.
P. D. Silvanus Ciapetti Abbas S. T. D.
P. D. Paulus Antonius Ligi Abbas S. T. D.
P. D. Martinus Angelus Martini Prior.
P. D. Paulus Orlandini S. T. Lector.
P. D. Petrus Paulus Naccherelli.
P. D. Rupertus Gotti.
P. D. Deodatus Cantieri S. T. D.
P. D. Bartholomæus Venturini.
P. D. Ramirus Conſorti.
P. D. Ricciardus Balſamini Philoſophiæ Lector.

CONGREGATIONIS VALLIS UMBROSÆ.

P. D. Hieronymus Parenti Abbas S. Pancratii Exgeneralis.
P. D. Clemens Teſti Abbas SS. Trinitatis.
P. D. Mercurialis Prati Abbas.
P. D. Bruno Tozzi Abbas.
P. D. Marcus Peſci Abbas.
P. D. Didacus Colombani Abbas S. T. D.
P. D. Carolus Auguſtinus Sergiuſti Abbas.
P. D. Fulgentius Nardi Abbas.
P. D. Theuzzo Dolci Abbas.
P. D. Franciſcus Maria Romani Abbas S. T. D.
P. D. Hermenegildus Paoletti Abbas.
P. D. Theſaurus Ceccatelli S. T. D.
P. D. Guilelmus Dolci S. T. D. & publ. Prof. in Acad. Flor.
P. D. Petrus Franciſcus Peri S. T. D.

CONGREGATIONIS CISTERCIENSIS.

P. D. Joannes Gualbertus Foli Abbas, & Præſidens Generalis.
P. D. Bernardus Barberi Abbas.
P. D. Gerardus Cinelli Abbas.
P. D. Theodorus Davanzati Abbas.

P. D. Ger-

P. D. Gervaſius Bernucci Abbas.
P. D. Bernardus Bagniuoli.

CONGREGATIONIS COELESTINORUM.

P. D. Joannes Baptiſta Gabricci Vicarius.
P. D. Ferdinandus Palazzi.
P. D. Benedictus Arſeni.
P. D. Amadeus Imperati.

CONGREGATIONIS OLIVETANÆ.

P. D. Deſiderius Ferreri Abbas.
P. D. Dominicus Aſplanati Abbas.
P. D. Rupertus Felix Saſſatelli Abbas.
P. D. Julius Mucettola Abbas.
P. D. Raymundus de Mata Abbas.
P. D. Andreas Coreggio.
P. D. Bonaventura Battazzi.
P. D. Nicolaus del Sera.
P. D. Ildephonſus Ginori.
P. D. Carolus Franciſcus Confalone.

ORDINIS PRÆDICATORUM.

P. M. Fr. Dominicus Mignianelli Prior.
P. M. Fr. Jacobus Spenditori.
P. M. Fr. Franciſcus Orlendi publ. Prof. in Piſana Univerſitate.
P. M. Fr. Archangelus Maria Tommaſi.
P. M. Fr. Aloyſius Nardi.
P. L. Fr. Joſeph Baptiſta Serrati.
P. L. Fr. Thomas Sandrini.
P. L. Fr. Sebaſtianus Mazzari Exvic. Gener.
P. L. Fr. Joannes Baldinucci.
P. L. Fr. Antonius Dionigi.
P. L. Fr. Antonius Pierozzi.
P. L. Fr. Angelus Ginori.
P. L. Fr. Seraphinus Maria Loddi.
P. L. Fr. Seraphinus Maria Luculeſi.
P. L. Fr. Thomas Vincentius Moniglia.

P. L.

Digitized by Google

P. L. Fr. Carolus Philippus Berta.
P. L. Fr. Joſeph Maria a Verrazzano.

ORDINIS SERVORUM B. M. V.

P. M. Fr. Joannes Joſeph Maria Migliorati Provincialis, & S.T.D.
P. M. Fr. Horatius Maria Campiglia Prior, & S. T. D.
P. M. Fr. Gherardus Capaſſi Exgeneralis S. T. D. in Piſana Univerſitate publ. Profeſ. Sacræ Militaris S. Stephani Religionis Theologus, S. C. Indicis Conſultor.
P. M. Fr. Joannes Baptiſta Biſcardi S. T. D.
P. M. Fr. Joannes Vincentius Maglietti S. T. D.
P. M. Fr. Joachim Maria Gucci.
P. M. Fr. Angelicus Maria Gucci.
P. M. Fr. Paulus Sebaſtianus Maria Arrighi S. T. D.
P. M. Fr. Jacobus Philippus Maria Campiglia S. T. D.
P. M. Fr. Eliſeus Maria Lacchini S. T. D.

ORDINIS CARMELITARUM.

P. M. Fr. Petrus Thomas Chioſtri S. T. D.
P. M. Fr. Petrus Andreas Lombardi S. T. D.
P. M. Fr. Joſeph Antonius Nozzi S. T. D.
P. M. Fr. Ferdinandus Ghinetti S. D. D.
P. M. Fr. Franciſcus Ghinetti S. T. D.
P. M. Fr. Andreas Meſſeri S. T. D.
P. M. Fr. Benedictus Ricci S. T. D.
P. M. Fr. Antonius Peri S. T. D.
P. M. Fr. Bernardus Luigi.
P. M. Fr. Laurentius Gaſpar Maſini S. T. D.
P. M. Fr. Vincentius Maria Laſtri S. T. D.

CONGREGATIONIS MANTUÆ.

P. M. Fr. Dominicus Monti.
P. M. Fr. Joannes Franciſcus Jori.
P. M. Fr. Albertus Lombardi.
P. M. Fr. Angelus Cajetanus Giunti.
P. M. Fr. Petrus Paulus Maleſci.
P. M. Fr. Joſeph Biondi.
P. L. Fr. Albertus Stefanini.

CAR-

Digitized by Google

CARMELITÆ EXCALCEATI.

P. Fr. Nicolaus a S. Laurentio Provincialis, & publ. Prof. in Piſana Univerſitate.
P. Fr. Bartholomæus a S. Hieronymo Prior.
P. Fr. Benedictus a S. Marco.
P. Fr. Franciſcus Maria a S. Ambroſio.
P. Fr. Valerius a S. Laurentio.
P. Fr. Elias a S. Joſeph.
P. Fr. Alexius a S. Antonio.
P. Fr. Petrus de Alcantara a S. Joſeph.
P. Fr. Aloyſius a S. Thoma Aquinate.
P. Fr. Simon a S. Lino.
P. Fr. Joſeph Ignatius a S. Raynerio.

ORDINIS EREMITARUM S. AUGUSTINI.

P. M. Fr. Joſeph Maria Valenzi Prior S. T. D.
P. M. Fr. Benedictus Baſtremi S. T. D.
P. M. Fr. Joannes Antonius Puccini S. T. D.
P. M. Fr. Michaël Auguſtinus Migliorati S. T. D.
P. M. Fr. Antonius Maſcalchi S. T. D.
P. M. Fr. Lucas Pantani S. T. D.
P. M. Fr. Auguſtinus Cecchi S. T. D.
P. Regens Fr. Joannes Laurentius Berti.
P. Regens Fr. Thomas Barbieri.

CONGREGATIONIS ILICETANÆ.

P. M. Fr. Philippus Leonardi.
P. M. Fr. Joſeph Digerini.

CONGREGATIONIS LOMBARDIÆ.

P. L. Fr. Hermenegildus Ubaldini Prior.
P. L. Fr. Joſeph Maria Moroſini.

ORDINIS MINORUM CONVENTUALIUM S. FRANCISCI.

P. M. Fr. Franciſcus Antonius Giorgi Guardianus.

P. M. Fr. Thomas Roſſi.
P. M. Fr. Franciſcus Angelus Cattani.
P. M. Fr. Carolus Angelus Mazza.
P. M. Fr. Leonardus Donnini publ. Prof. in Piſana Univerſitate.
P. M. Fr. Antonius Maria Sabatini S. T. D.
P. M. Fr. Pandulphus Donnini.
P. M. Fr. Benvenutus Benvenuti.

ORDINIS MINORUM S. FRANCISCI DE OBSERVANTIA.

P. Fr. Coſmus Antonius de Florentia Provincialis.
P. Fr. Angelus Seraphinus de Florentia.
P. Fr. Vincentius de Pomezana a Confeſſionibus Reg. Cel. M. Ducis.
P. Fr. Michaël Angelus de Florentia.
P. Fr. Antonius de S. Cruce.
P. Fr. Fulgentius de Maſſa.
P. Fr. Thomas Felix de Caſtro Franco.
P. Fr. Cherubinus de Florentia.
P. Fr. Benedictus Maria de Florentia.
P. Fr. Guido de Florentia.
P. Fr. Angelus Cherubinus de Florentia.
P. Fr. Thomas Maria de Florentia publ. Prof. in Piſana Univerſ.

ORDINIS MINORUM S. FRANCISCI STRICTIORIS OBSERVANTIÆ.

P. Fr. Dorotheus de Florentia Guardianus.
P. Fr. Antonius Franciſcus de Marino.
P. Fr. Venantius de Florentia.
P. Fr. Pius de Florentia.
P. Fr. Joſeph de Terrinca.
P. Fr. Caſimirus de Florentia.
P. Fr. Raymundus de Florentia.
P. Fr. Joannes Gualbertus de Feſulis.
P. Fr. Candidus de Florentia.
P. Fr. Bernardus de Florentia.
P. Fr. Onuphrius de Premalcore.
P. Fr. Bonaventura de Biella.
P. Fr. Julius de Varallo.
P. Fr. Seraphinus de Codogno.

SO-

SOCIETATIS JESU.

P. *Thomas Silotti Provincialis.*
P. *Hieronymus Ridolfi Rector Collegii.*
P. *Thomas Capeci.*
P. *Petrus Fabbri.*
P. *Cajetanus Giacomini.*
P. *Joſeph Scapecchi.*
P. *Franciſcus Xaverius Egidj.*
P. *Hortenſius Baleſtrieri.*
P. *Marius Corſoni.*
P. *Joannes Baptiſta Pagani.*
P. *Franciſcus Maria Onorati.*
P. *Julius Fracaſſini.*
P. *Petrus Paulus de Olivares.*
P. *Joannes Carolus Pallavicino.*
P. *Petrus Antonius Antinori.*
P. *Pompejus Franchi.*
P. *Angelus Pierantoni.*
P. *Joſeph Maria Farina.*
P. *Franciſcus Maria Tenderini.*
P. *Franciſcus Joſeph Sannazzari.*
P. *Petrus Joſeph Petrucci.*
P. *Dominicus Antonius Leoncini.*
P. *Hyacinthus Maria Triva.*

ORDINIS THEATINORUM.

P. *Franciſcus Maria Donati Præpoſitus.*
P. *Petrus Franciſcus Schianteſchi.*
P. *Angelus Franciſcus Vanni.*
P. *Antonius Maria Donati.*
P. *Joſeph Maria Campagna.*
P. *Petrus Cajetanus Maſetti.*
P. *Joannes Baptiſta Caraccioli publ. Prof. in Piſana Univerſitate.*
P. *Joannes Ugucciont.*
P. *Aloyſius Uguccioni.*
P. *Aloyſius Graziani.*
P. *Nicolaus Cajetanus Sangiuliani S. T. Lector.*
P. *Joſeph Maria Pancrazi.*
P. *Cajetanus Joſeph Schianteſchi.*

BARNABITÆ.

P. *Julius Bramieri Præpoſitus.*
P. Petrus Maria Conti.

ORDINIS MINIMORUM.

P. *Fr. Hyacinthus Vezzoni Provincialis.*
P. Fr. Joſeph Maria Carpi.
P. Fr. Joſeph Maria Viſini.
P. Fr. Thomas Silveſtri.
P. Fr. Benedictus Maria Guidi.
P. Fr. Joſeph Ferdinandus Stracchini.

ORDINIS S. JOANNIS DE DEO.

P. *Felix Joſeph Coſta.*
P. Joannes de Deo Arriani.

ORDINIS MINISTRANTIUM INFIRMIS.

P. *Auguſtinus Giannoni Præfectus.*
P. Stephanus Belatti.
P. Joannes Franciſcus Torre.

ORDINIS SCHOLARUM PIARUM.

P. *Franciſcus Maria a S. Joſeph Præpoſitus Provincialis.*
P. Cajetanus a S. Joanne Baptiſta Rector Domus profeſſæ.
P. Eugenius a S. Sylverio.
P. Octavius a S. Leandro.
P. Joannes Gualbertus a S. Sigyſmundo.
P. Alexander a S. Sigyſmundo.
P. Joannes Joſeph a S. Franciſco.
P. Ferrantes a S. Nicolao.
P. Joannes Antonius a S. Anna.
P. Ubaldus a S. Telmo.
P. Vincentius a S. Philippo Nerio.
P. Eduardus a S. Silveſtro.

OR-

Digitized by Google

ORDINIS CAPPPUCCINORUM.

P. Fr. Antonius a Florentia Guardianus.
P. Fr. Rupertus a Florentia Vicarius.
P. Fr. Philippus a Florentia Lector.
P. Fr. Ludovicus a S. Petro a Sieve Lector.
P. Fr. Laurentius a Montevarchio.

AUGUSTINIANI EXCALCEATI.

P. Fr. Raphaël ab Aſſumptione.
P. Fr. Marcellinus a B. Clara.
P. Fr. Hilarius a Conceptione.
P. Fr. Joannes Joſeph a B. Virgine.
P. Fr. Gherardus a S. Tereſia.
P. Fr. Patritius a S. Laurentio.
P. Fr. Cyprianus a S. Cruce.

§. II.

JUDICES SYNODALES.

Dom. Vicarius Generalis pro tempore exiſtens.

Canonici Eccleſiæ Metropolitanæ,

Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpoſitus.
Dom. Horatius Mazzei Pœnitentiarius.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Dominicus de' Bardi.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Viviani.
Dom. Antonius de' Ricci.
Dom. Joſeph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joſeph de' Nobili.
Dom. Gherardus della Gherardeſca.
Dom. Joſeph Suarez.
Dom. Antonius Narvaez.
Dom. Jacobus Gianfigliazzi.
Dom. Philippus Martini.

Dom.

Digitized by Google

omnes J. U. DD. Protonot. Apoſtol.

Dom. Carolus Rupertus Dati nunc Squarcialupi.
Dom. Alphonſus Alamanni.
Dom. Franciſcus Ginori.
Dom. Joſeph Melchior Antinori.
Dom. Joannes Vincentius Capponi.
Dom. Odoardus Gabburri.
Dom. Philippus Maria Gondi.
Dom. Curſus Attho de' Ricci.

D. Antonius Brandini J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Antonius Fiani J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Antonius Philippus Vergelli J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Antonius Ulivieri J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Cajetanus Joſeph Moniglia J. Canonici publ. Prof. & Prot. Apoſt.
D. Chriſtophorus Coſci J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Hyacinthus Toſi J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Jacobus Agnini J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Joannes Andreas Pini J. U. D. Prot. Apoſt. R. C. Auditor.
D. Joannes Antonius Baroncini J. U. D. Prot. Apoſt.
D. Joannes Felix Bizzarrini J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Joannes Philippus Paperini J. U. D. Prot. & Apoſt. Nunciat. Aud.
D. Joannes Paulus Gualtieri J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Joſeph Calvani J. U. D. Vicarius Gen. Aretinus, & Prot. Apoſt. nunc Aud. Emin. Card. Guadagni Vicarii Gen. SS. D. P. Clementis XII.
D. Joſeph Ciampelli J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Joſeph Melis J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Julius Cæſar Franciſcus Filippini J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Matthias Tozzi J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Nicolaus Carleſi J. U. D. & Prot. Apoſt.
D. Petrus Philippus Strozza J. U. D. Prot. Apoſt.

§. III.

JUDICES CONSERVATORES.

ILLuſtriſſimus & Reverendiſſimus Dominus JOSEPH MARIA MARTELLI *Archiepiſcopus Florentinus.*

Dom. Vicarius Generalis pro tempore exiſtens.

Omnes

Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpoſitus.

Dom.

Digitized by Google

Canonici Florent.

Dom. Horatius Mazzei.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Dominicus de' Bardi.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Viviani.
Dom. Antonius de' Ricci.
Dom. Philippus Martini.

§. *IV.*

CONSULTORES CONGREGATIONIS ORDINANDORUM.

Canonici Florent.

DOm. Vicarius Generalis pro tempore exiſtens.
Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpoſitus.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Dominicus de' Bardi Congregationis Secretarius.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Viviani.

D Hippolytus Maria Roſelli.
D. Joſeph Piſtoleſi.
D. Joſeph Maria Roſſi.

§. *V.*

DEPUTATI CONGREGATIONIS SUPER SATISFACTIONE MISSARUM.

Canonici Florent.

DOm. Nuntiatus Spinelli Secretarius.
Dom. Comes Thomas Maria Del Maeſtro.
Dom. Joſeph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joſeph Melchior Antinori.

D. Antonius Philippus Vergelli.
D. Hippolytus Maria Roſſelli.
D. Joſeph Maria Roſſi.
D. Joſeph Maria Brocchi.

§. *VI.*

Digitized by Google

§. *VI.*

DEPUTATUS GENERALIS SUPER CONGREGATIONIBUS HABENDIS A PAROCHIS ALIISQUE.

DOm. *Marcus Antonius de' Mozzi Canonicus Florentinus*.

§. *VII.*

VISITATORES ORATORIORUM, CONFRATERNITATUM, ET CAPELLARUM.

DOm. *Cajetanus Bonſig. Ridolfi Archipresbyter*.

Canonici Florent.:
Dom. *Ferdinandus Biliotti*.
Dom. *Marcus Antonius de' Mozzi*.
Dom. *Philippus Maria de' Medici*.
Dom. *Cajetanus Dominicus Gaetani*.
Dom. *Joſeph Antonius Scarlatti*.
Dom. *Antonius Altoviti*.
Dom. *Joſeph de' Nobili*.
Dom. *Joſeph Cattani*.
Dom. *Joſeph Suarez*.
Dom. *Salvinus Salvini*.
Dom. *Jacobus Gianfigliazzi*.

§. *VIII.*

DEPUTATI SUPER IMPOSITIONE FLUMINUM.

DOm. *Joſeph Maria Venturi Subdecanus*.

Canonici: Dom. *Ferdinandus Biliotti*.

Dom.

Digitized by Google

Florent. Dom. *Alexander Gianſigliazzi* .
Dom. *Auguſtinus Maria Cerretani* .
Dom. *Cajetanus Dominicus Gaetani* .
Dom. *Simon Ricaſoli* .
Dom. *Joſeph Cattani* .
Dom. *Carolus Rupertus Dati nunc Squarcialupi*.
Dom. *Bernardus Maria Martelli* .
Dom. *Julianus Philippus Rinuccini* .
Dom. *Joannes Vincentius Capponi* .
D. *Joſeph Maria Martellini Abbas S. Ægidii* .
D. *Angelus Dini* .
D. *Archangelus Hafner* .
P. *Abbas Septimi pro tempore exiſtens* .
P. *Hieronymus Parenti Abbas S. Pancratii* .
P. *Antonius Franciſcus Ara Min. Conventualis* .

§. *IX.*

XENODOCHIARII, ET REVISORES PIORUM LOCORUM.

Canonici Florent.
DOm. *Nuntiatus Spinelli Præpoſitus* .
Dom. *Marcus Antonius de' Mozzi* .
Dom. *Alexander Gianſigliazzi* .
Dom. *Comes Thomas Maria Del Maeſtro* .
Dom. *Comes Franciſcus Ferdinandus de' Bardi* .
Dom. *Antonius de' Ricci* .
Dom. *Antonius Altoviti* .
Dom. *Rupertus Venturi* .
Dom. *Antonius Narvaez* .
D. *Franciſcus Maria Mancini , nunc Alexander Cavalcantes Prior S. Laurentii* .
D. *Philippus Baldocci* .
D. *Guilelmus Guadagni Eques S. Stephani* .
D. *Joannes Andreas Pini Prior Hoſpit. S. Matthæi* .
D. *Nicolaus Baldigiani Prior Hoſpit. S. Jo: Baptiſtæ di Bonifazio*.
D. *Laurentius Caramelli Prior Hoſpit. S. Pauli* .
D. *Auguſtinus Maria Bellieri Prior S. Petri Majoris* .
D. *Hippolytus Maria Roſſelli Prior S. Felicitatis* .
D. *Laurentius Signorini Prior S. Ambroſii* .
D. *Jacobus Nardi Prior S. Nicolai ultra Arnum* .

D. Franciſcus Maria Briſſoni Præpoſitus S. Michaelis in Horto.
D. Petrus Angelus Cocchi Prior S. Felicis.

§. X.

REVISORES MONASTERIORUM MONIALIUM.

Canonici Florent.

Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Cajetanus Bonſig. Ridolſi Archipresbyter.
Dom. Leonardus Dantes Gianſigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpoſitus.
Dom. Ferdinandus Biliotti.
Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.
Dom. Dominicus de' Bardi.
Dom. Thomas Maria del Maeſtro.
Dom. Franciſcus Ginori.
Dom. Joſeph Melchior Antinori.

§. XI.

REVISORES COMPUTORUM CONFRATERNITATUM, ET PIORUM LOCORUM.

Canonici Florent.

Dom. Alexander Gianſigliazzi.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joſeph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joſeph Cattani.
Dom. Joſeph Suarez.
Dom. Jacobus Gianſigliazzi.
Dom. Alphonſus Alamanni.

§. XII.

VISITATORES GYMNASII CLERICORUM.

Canonici

Dom. Joſeph Maria Venturi Subdecanus.

Dom.

Florent.

Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.
Dom. Salvinus Salvini.
Dom. Rubeus Maria de' Ricci.
Dom. Franciſcus Ginori.
Dom. Joſeph Melchior Antinori.
Dom. Odoardus Gabburri.
Dom. Franciſcus Viviani.
Dom. Philippus Maria Gondi.
Dom. Curſus Attho de' Ricci.

§. XIII.

DEPUTATI SEMINARII.

Dom. Alexander Gianfigliazzi Canonicus Florentinus.
Dom. Philippus Martini Canonicus Florentinus.
D. Nicolaus Baldigiani.
D. Joſeph Piſtoleſi.

§. XIV.

APPROBATORES CEREMONIARUM SACRIFICII MISSÆ.

Canonici Florent.

Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.
Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Viviani.
Dom. Antonius de' Ricci.

D. Superior Congregationis Presbyterorum S. Salvatoris Archiepiſcopalis Palatii pro tempore exiſtens.

Capellani & Subſtit. Eccleſiæ Metropol.

D. Petrus Tincolini Magiſter Ceremoniarum, & omnes alii Metropolitanæ noſtræ futuri Ceremoniarum Magiſtri.
D. Joſeph Maria Roſſi in Metropolit. Magiſter Chori.
D. Joſeph Maria Brocchi Rector Seminarii.
D. Joannes Antonius Bacci.
D. Mathias Gori.
D. Franciſcus Maria Becattini.
D. Petrus Damianus Bettoni.

D. *Jacobus Antonius Mariottini.*
D. *Joannes Baptiſta Bechelli.*
D. *Joſeph Piſtoleſi Prior SS. Apoſtolorum.*
D. *Lucas Joſeph Cerracchini S. T. D.*
D. *Franciſcus Stefani Capellanus S. Laurentii.*
D. *Dominicus Stecchi unus ex Curatis S. Felicitatis.*
D. *Joannes Antonius Papini ex Oratorio S. Jo: Baptiſtæ.*
D. *Joſeph Cipriani.*

§. XV.

PRO DOCTRINA CHRISTIANA.

Canonici Florent.:
DOm. *Vicarius Generalis pro tempore exiſtens.*
Dom. *Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.*
Dom. *Cajetanus Bonſig. Ridolfi Archipresbyter.*
Dom. *Philippus Maria de' Medici.*
Dom. *Auguſtinus Maria Cerretani.*
Dom. *Alphonſus Alamanni.*
Dom. *Franciſcus Ginori.*
Dom. *Joſeph Melchior Antinori.*
Dom. *Odoardus Gabburri.*
Dom. *Joannes Georgius Maria Guadagni.*
Dom. *Joannes Georgius degli Alberti.*
Dom. *Philippus Maria Gondi.*
Dom. *Curſus Attho de' Ricci.*

D. *Superior Congregationis Presbyterorum Archiepiſcopalis Palatii.*
D. *Octavianus Ugolini Eques S. Stephani.*
D. *Nicolaus Antinori.*

Canonici S. Laurentii:
D. *Aloyſius Perier.*
D. *Joannes Baptiſta Ceni.*

Capellani Eccleſiæ Metropol.:
D. *Joſeph Maria Brocchi.*
D. *Franciſcus Maria Becattini.*

D. *Benedictus Maria Borghigiani Plebanus S. Stephani in Pane.*
D. *Joannes Maria Luchini Plebanus S. Jo: Baptiſtæ a Signa.*

§. XVI.

PRO CATHECUMENIS.

Canonici:
DOm. *Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.*

Dom.

Digitized by Google

Florent.

Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Philippus de' Medici.
Dom. Comes Thomas Maria Del Maeſtro.
Dom. Joſeph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joſeph Suarez.
Dom. Alphonſus Alamanni.
Dom. Salvator Gherardus Neroni.
Dom. Bernardus Maria Martelli.
Dom. Rubeus Maria de' Ricci.
Dom. Franciſcus Ginori.
Dom. Joſeph Melchior Antinori.
Dom. Curſus Attho de' Ricci.

D. Superior Congregationis S. Salvatoris.
D. Guilelmus Guadagni Eques S. Stephani.
D. Antonius Philippus Vergelli.
D. Nicolaus Baldigiani.

Canonici S. Laurentii.

D. Aloyſius Perier.
D. Petrus Cianfogni.
D. Franciſcus Marchi.
D. Silveſter Tanfani.

D. Benedictus Maria Borghigiani.
D. Dominicus Magnani.
D. Joſeph Maria Stefanini Rector S. Cæciliæ.
D. Cajetanus Chiari Rector Orbatelli.

§. XVII.

PRO BENEDICTIONE VESTIUM.

Canonici Florent.

D*Om. Vicarius Generalis pro tempore exiſtens.*
Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Cajetanus Bonſig. Ridolfi Archipresbyter.
Dom. Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpoſitus.
Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.
Dom. Horatius Mazzei Pœnitentiarius.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Dominicus de' Bardi.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Viviani.

EXTRA

EXTRA CIVITATEM.

D. *Præpoſitus Emporii.*
D. *Præpoſitus S. Stephani in Palazzuolo.*
D. *Plebanus Impruneta.*
D. *Plebanus Caſtri Florentini.*
D. *Plebanus S. Stephani in Pane.*
D. *Plebanus S. Joannis Majoris.*
D. *Plebanus de Decumano.*

§. *XVIII.*

DEPUTATI SUPER EXORCISMIS.

EX CLERO SECULARI.

D. *Antonius Franciſcus Palchetti Rector Eccleſ. S. Luciæ ſul Prato.*
D. *Franciſcus Maria Becattini Eccleſ. Metropol. Capellanus.*
D. *Hippolytus Roſſelli Prior S. Felicitatis.*
D. *Joannes Carolus Barſotti S. T. Lector in Seminario.*
D. *Joſeph Maria Roſſi S. T. D.*
D. *Joſeph Maria Brocchi Rector Seminarii Clericorum.*
D. *Joſeph Piſtoleſi Prior SS. Apoſtolorum.*
D. *Laurentius Signorini Prior S. Ambroſii.*

EX REGULARIBUS.

P. *D. Virginius Valſechi Caſſinen. publ. Profeſs. in Piſana Univerſitate.*
P. *M. Fr. Archangelus Maria Tommaſi ex Ord. Prædicat.*
P. *M. Fr. Philippus Maria Papini e Servis B. M. V.*
P. *M. Fr. Dominicus Monti ex Ord. Carmel.*
P. *M. Fr. Antonius Maſcalchi ex Eremit. S. Auguſt.*
P. *Fr. Antonius Maria de Prato e Min. Obſerv.*
P. *Hortenſius Baleſtrieri e Societ. Jesu.*

EXTRA CIVITATEM TANTUM.

D. *Antonius Franciſcus Monaldi Plebanus Eccleſ. S. Petri in Mercato*

D. Be-

D. *Benedictus Maria Borghigiani Plebanus S. Stephani in Pane.*
D. *Cajetanus Sandrini Plebanus S. Mariæ de Carraja.*
D. *Cajetanus Soci Plebanus S. Petri in Vaglia.*
D. *Carolus Philippus Incontri Præpoſitus Emporii.*
D. *Coſmus Cardellini Prior Eccleſ. S. Georgii a Ruballa.*
D. *Coſmus Fabbri Plebanus Eccleſ. S. Petri in Boſſolo.*
D. *Dominicus Caſalini Prior Eccleſ. S. Donati al Ciſtio.*
D. *Dominicus Comini P. Eccleſ. S. Mariæ a Viceferaldi.*
D. *Dominicus Romagnuoli Præpoſitus Eccleſ. SS. Jacobi & Philippi de Scarperia.*
D. *Franciſcus Maria Baldi Plebanus Caſtri Florentini.*
D. *Franciſcus Becalli Prior Eccleſ. S. Quirici a Capalle.*
D. *Franciſcus Conſortini Prior Eccleſ. S. Nicolai a Calenzano.*
D. *Franciſcus Pazzi Plebanus Eccleſ. S. Martini a Corella.*
D. *Fridericus Banchi Prior Eccleſ. S. Stephani a Lucignano.*
D. *Joannes Baptiſta Caſotti Plebanus S. Mariæ de Impruneta.*
D. *Joannes Baptiſta Savi P. Eccleſ. S. Chriſtophori ad Avicianum.*
D. *Joannes Dominicus Martinozzi Plebanus Eccleſ. S. Caſſiani in Palude.*
D. *Joannes Maria Luchini Plebanus Eccleſ. S. Joannis Baptiſtæ a Signa.*
D. *Joſeph Angelus Ramaldi Plebanus Eccleſ. S. Joannis Baptiſtæ a Cornacchiaja.*
D. *Juſtus Niccoli Plebanus S. Andreæ alla Doccia.*
D. *Mathias Borghigiani Plebanus Decimi.*
D. *Michaël Angelus Martini Prior Eccleſ. S. Michaëlis a Ronta.*
D. *Michaël Archangelus Cardellini Plebanus Eccleſiæ S. Felicitatis a Faltona.*
D. *Nicolaus a Mileto Plebanus Eccleſ. S. Joannis in Sugana.*
D. *Petrus Guiducci Plebanus Eccleſ. S. Mariæ de Decumano.*
D. *Philippus Picchianti Plebanus Eccleſ. S. Petri a Ripoli.*
D. *Thomas Gambaſſini Plebanus Eccleſ. S. Juliani ad Septimum.*

§. XIX.

TESTES SYNODALES.

Canonici { DOm. *Auguſtinus Maria Cerretani.*

Dom.

Florent. | *Dom. Franciſcus Ferdinandus de' Bardi.*
Dom. Antonius Narvaez.
Dom. Carolus Rupertus Dati nunc Squarcialupi.
Dom. Joannes Vincentius Capponi.
Dom. Franciſcus Viviani.

EXTRA CIVITATEM.

O*Mnes Plebani in ſuis Plebanatibus.*

§. XX.

EXECUTORES SYNODALES.

Canonici Florent. | D*Om. Joſeph Cattani.*
Dom. Julianus Philippus Rinuccini.

§. XXI.

PROMOTOR SYNODI.

D*Om. Horatius Mazzei Vicarius Generalis.*

§. XXII.

COMPILATOR SYNODI.

D*Om. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.*

ADDI-

ADDITIONES

AD

SYNODALES CONSTITUTIONES

Ea complectentes, quæ ad praxim rerum in eis contentarum pertinent; Titulorum, Capitum, & Numerorum ordine diſtributæ.

Forma emittendi fidei profeſſionem juxta normam a Pio IV. præſcriptam in Conſtitutione 89. de qua in Synodo Tit. 1. Cap. 11. Num. 1.

EGO N. firma fide credo & profiteor omnia & ſingula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quo S. R. E. utitur, videlicet: Credo in unum Deum, Patrem Omnipotentem, factorem Cœli & Terræ, viſibilium omnium & inviſibilium. Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia ſecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de Cœlis. Et incarnatus eſt de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, & homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus & ſepultus eſt. Et reſurrexit tertia die ſecundùm Scripturas. Et aſcendit in Cœlum, ſedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus eſt cum gloria judicare vivos & mortuos, cujus regni non erit finis.

Digitized by Google

Et in Spiritum Sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui locutus eſt per Prophetas. Et Unam, Sanctam, Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor unum Baptiſma in remiſſionem peccatorum, Et expecto reſurrectionem mortuorum. Et vitam venturi ſeculi. Amen. Apoſtolicas, & Eccleſiaſticas traditiones, reliquaſque ejuſdem Eccleſiæ obſervationes, & conſtitutiones firmiſſimè admitto & amplector. Item Sacram Scripturam, juxtà eum ſenſum, quem tenuit & tenet Sancta Mater Eccleſia, cujus eſt judicare de vero ſenſu & interpretatione Sacrarum Scripturarum, admitto, nec eam unquam, niſi juxtà unanimem conſenſum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque ſeptem eſſe vera & propria Sacramenta novæ Legis, a Jeſu Chriſto Domino Noſtro inſtituta, atque ad ſalutem humani generis, licèt non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicet Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaque gratiam conferre, & ex his Baptiſmum, Confirmationem, & Ordinem ſine ſacrilegio reiterari non poſſe. Receptos quoque & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſolemni adminiſtratione recipio & admitto. Omnia & ſingula, quæ de peccato originali, & de juſtificatione in Sacroſancta Tridentina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Miſſa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium ſacrificium pro vivis, & defunctis, atque in Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento eſſe verè, realiter, & ſubſtantialiter Corpus & Sanguinem, una cum Anima & Divinitate Domini Noſtri Jeſu Chriſti, fierique converſionem totius ſubſtantiæ panis in Corpus, & totius ſubſtantiæ vini in Sanguinem, quam converſionem Catholica Eccleſia tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam ſub altera tantùm ſpecie totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſumi. Conſtanter teneo Purgatorium eſſe, animaſque ibi detentas fidelium ſuffragiis juvari. Similiter & San-

ctos,

ctos, unà cum Chriſto regnantes, venerandos, atque invocandos eſſe, eoſque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas. Firmiter aſſero Imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem ac venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam poteſtatem à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumqne uſum Chriſtiano populo maximè ſalutarem eſſe affirmo. Sanctam, Catholicam, & Apoſtolicam Romanam Eccleſiam, omnium Eccleſiarum matrem & magiſtram agnoſco. Romanoque Pontifici Beati Petri Apoſtolorum Principis Succeſſori, ac Jeſu Chriſti Vicario veram obedientiam ſpondeo, ac juro. Cetera item omnia à Sacris Canonibus, Oecumenicis Conciliis, ac præcipuè à Sacroſancta Tridentina Synodo tradita, definita & declarata indubitanter recipio, atque profiteor: ſimulque contraria omnia, atque hæreſes quaſcumque ab Eccleſia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio & anathematizo. Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo ſalvus eſſe poteſt, quam in præſenti ſponte profiteor, & veraciter teneo, eamdem integram & immaculatam uſque ad extremum vitæ ſpiritum conſtantiſſimè Deo adjuvante retinere & confiteri, atque à meis ſubditis, ſeu illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, & doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum, Ego idem N. ſpondeo, voveo, ac juro: ſic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Forma eliciendi actus Fidei, Spei, Charitatis, & Contritionis, de quibus in Synodo, cum conceſſione Indulgentiæ, Tit. I. Cap. V. Num. 7.

ATTO DI FEDE.

IO credo fermamente, perchè così ha Dio rivelato alla Santa Chieſa, che c' è un ſolo Dio in tre Perſone uguali, che ſi chiamano Padre, Figliuolo, e Spirito Santo; e il Figliuolo ſi fece Uomo, morì per noi in Croce, reſuſcitò, e ſalì al Cielo, di dove ha da tornare alla fine del Mondo, a giudicarci tutti per dare a' buoni per ſempre il Paradiſo, e a' cattivi le pene eterne nell' Inferno.

ATTO DI SPERANZA.

IO ſpero, mio Dio, dalla voſtra infinita miſericordia il perdono de' miei peccati, la Grazia voſtra in queſta vita, e la Gloria eterna nell' altra, per i meriti del Sangue di Gesù, e per mezzo dell' opere, che confido di fare coll' ajuto voſtro.

ATTO DI CARITÀ.

DIo mio; perchè ſiete ſommo Bene, vi amo ſopra tutte le coſe, e più toſto che offendervi, ſon diſpoſto a perdere ogni altra coſa del Mondo, e la vita medeſima.

ATTO DI CONTRIZIONE.

DIo mio, perchè ſiete bene infinito, degno di eſſere amato ſopra ogni coſa, mi pento di tutto cuore di avervi offeſo, e propongo fermamente col voſtro Divino ajuto di non offendervi mai più.

Edi-

Digitized by Google

Edictum Sacræ Inquiſitionis contra hæreticaliter blaſphemantes, alioſque in fide ſuſpectos, de quibus Tit. I. Cap. VI. Num. 16.

DESIDERANDO, come ricerca il carico di queſto S. Ufizio a Noi impoſto, che la Sacroſanta Fede Cattolica, ſenza la quale è impoſſibile piacere a Dio, in queſta noſtra Giuriſdizione ſi conſervi immacolata e pura da ogni Ereticale contagio, con Autorità Apoſtolica a Noi conceſſa, in virtù di ſant' Obbedienza, e ſotto pena di Scomunica, oltre l' altre pene da' Sacri Canoni, Decreti, Conſtituzioni, e Bolle de' Sommi Pontefici impoſte, comandiamo a tutti, ed a ciaſcuna perſona della noſtra Giuriſdizione di qualunque condizione, ſtato, grado, o dignità, così Eccleſiaſtica, come mondana, ſia quanto ſi voglia grande, che fra dodici giorni proſſimi, de' quali i primi quattro aſſegniamo per il primo, gli altri quattro immediati per il ſecondo, e gli ultimi quattro per il terzo, ultimo, e perentorio termine, debbano rivelare, e notificare al S. Ufizio di queſta Città, o all' Ordinario, tutti, e ciaſcuno di quelli, de' quali ſappiano, o ſapranno, abbiano, o avranno notizia, che ſiano Eretici, o ſoſpetti, o diffamati d' Ereſia, o credenti, o fautori, o ricettatori, o difenſori loro, o che abbiano aderito, o che aderiſcano a' Riti de' Gentili, Giudei, o de' Maomettani, o de' Saraceni, o abbiano apoſtatato dalla Santa Fede Criſtiana, o in qualunque modo eſpreſſamente, o tacitamente abbiano invocato, o invochino il Demonio, o gli abbiano preſtato, o preſtino onore, ovvero abbiano avuta parte, o ſi ſiano ingeriti, o ſi ingeriſcano in qualunque eſperimento ſi ſia di Magia, o di Negromanzia, Incanteſimi, o altre ſimili ſuperſtizioſe azioni, e maſſime con abuſo di coſe Sacre.

Che,

Che, eſſendo Giudei, induceſſero, o aveſſero indotto Criſtiani a vivere conforme a' Riti loro, o ſi ſervano, o ſerviſſero di eſſi in quelle coſe, ed azioni, che ſono proibite da' Sacri Canoni, e Coſtituzioni Pontificie, e che impediſcano altri Giudei a battezzarſi, o inſegnaſſero Ereſie, o Incanteſimi, e altre coſe contro gli Articoli della Santa Fede, che ſono comuni a noi, e a loro.

Che con ſacrilego ardire, non eſſendo Sacerdoti, s' abbiano uſurpato, o s' uſurpino di celebrar Meſſa, o abbiano preſunto, o preſumino d' amminiſtrare il Sagramento della Penitenza a' Fedeli di Criſto, o che l' abbiano abuſato, o abuſino, o ſollecitati i Penitenti, contro i Decreti, e Coſtituzioni Apoſtoliche, e ſingolarmente della S. Mem. di Gregorio XV.

Che abbiano celebrato, o celebrino occulte conventicole in materia di Religione.

Che contro Dio, e ſuoi Santi, e particolarmente contro la Beatiſſima Vergine Maria, proferiſcano beſtemmie ereticali.

Che abbiano impedito, o impediſcano per ſe, o per altri in qualſivoglia modo l' Ufizio della S. Inquiſizione, ovvero i ſuoi Ufiziali nell' eſeguire alcun Atto, Cattura, Proceſſo, o Sentenza pertinente a quello, o abbiano offeſo, o offendino, o minaccino d' offendere nella roba, nella perſona, o nell' onore alcun Teſtimonio, o Denunziatore, o Miniſtro di eſſo S. Ufizio, o gli abbiano chiamati, o chiamino col nome di Spia, o altri nomi odioſi, infami, o che conſiglino, o eſortino, o abbiano conſigliato, o eſortato alcuna perſona a non confeſſare, a tacere, o a naſcondere in qualſivoglia altro modo la verità al S. Ufizio.

Che ne' giorni proibiti dalla S. Chieſa abbiano mangiato, o mangino, o abbian dati, o diano a mangiare, ſenza la debita licenza, cibi interdetti dalla detta S. Chieſa.

Che abbiano avuto, o che abbiano Libri, o ſcritti, che contengano Ereſie, o Libri d' Eretici, che trattano di Religione, ſenza l' autorità della S. Sede Apoſtolica,

o che

Digitized by Google

o che gli abbiano letti, o tenuti, o ſtampati, o fatti ſtampare, o difeſi, o gli leggano, o tengano, o ſtampino, facciano ſtampare, o difendano ſotto qualſivoglia preteſto, o colore; ovvero tengano Libri di Negromanzia, Magia, o contenenti Incanteſimi, Sortilegj, e ſimili ſuperſtizioni, maſſime con abuſo di coſe Sacre, ed altri contenuti nominatamente, o virtualmente, eſplicitamente, o implicitamente, così nel ſacro Indice Romano, come in altri Editti del S. Ufizio, e quelli, i quali ſimilmente abbiano introdotto, introducano, o facciano introdurre nella Noſtra Giuriſdizione, o eſtrarre da eſſa i predetti, o altri ſomiglianti Libri.

Dichiarando, che per la predetta eſpreſſione de' caſi da Noi ſpecificati, da rivelarſi come di ſopra, non eſcludiamo gli altri caſi ſpettanti al S. Ufizio, che per altro ne'Sacri Canoni, Decreti, Coſtituzioni, e Bolle de'Sommi Pontefici, ſono compreſi.

Avvertendo, che a queſti Noſtri precetti non ſoddisfaranno, nè s' intendano ſoddisfare quelli, che con Bullettini, o Lettere ſenza nomi, e cognomi degli Autori, o in altra maniera incerta, delle quali niun conto ſi tiene nel S. Ufizio, pretendeſſero rivelare i delinquenti.

E dalla detta ſcomunica, e pene, nelle quali i diſubbidienti incorreranno, non potrà alcuno eſſere aſſoluto, che da Noi, o dal Supremo Tribunale del S. Ufizio di Roma; nè ſarà aſſoluto ſe prima giuridicamente rivelando i detti Eretici, o ſoſpetti d' Ereſia, come di ſopra, non averà ſoddisfatto.

ALTRI ORDINI PARTICOLARI.

PER ovviare ad ogni inconveniente, che poteſſe accadere a cauſa d' introduzione, eſtrazione, o retenzione di Libri, revochiamo tutte le Licenze, che poteſſero eſſere ſtate date da' Noſtri Predeceſſori, di tener Libri proibiti; e vogliamo, che tutti quelli, che avranno sì fatti Libri, gli portino effettivamente al S. Ufizio, ſotto

pena

pena di Scomunica, ſe ſpirato il ſopraddetto termine di dodici giorni, non gli averanno conſegnati, dalla quale non poſſano eſſere aſſoluti ſe non da Noi, o dal Supremo Tribunale del S. Ufizio di Roma, includendo anco nell' iſteſſa pena gli Stampatori, e Librai.

Ordiniamo a' Doganieri, e Guardiani delle Porte, Librai, Mercanti, e a qualunque altra ſorta di perſone, che non ardiſcano d' introdurre, ne di ricevere reſpettivamente Libri portati da altre parti, e maſſime in Balle, o in Fagotti, e introdotti, non gli sballino, ne sleghino, ſenza Noſtra licenza, o de' Noſtri Deputati, ſotto pena della perdita di eſſi Libri, e altre a Noſtro beneplacito; e comandiamo, che non s' eſtraggano Libri alcuni da queſta, ed altre Città, Terre, e Luoghi di queſta Noſtra Giuriſdizione, o fuori di eſſa ſenza Noſtra licenza, o de' noſtri Deputati in iſcritto.

Confermiamo, ed innoviamo tutti gli ordini fatti da' Noſtri Anteceſſori per li Librai, Stampatori, Intagliatori, Pittori, Eredi, ed Eſecutori dell' ultime Volontà, circa gli Studj, o Librerie de' Defunti, conforme alla regola decima de' Libri proibiti; ordinando, che neſſuno poſſa vendere, o far vendere ſotto i Portici con banchetti, o in panieri, o in ceſte, o ne' Mercati, o nelle Piazze, o per le Vie, a modo di Rivendugliolo, o in qualunque altro modo, in queſta Noſtra Giuriſdizione Libri, Storie, Figure, Carte, e qualſivoglia altra coſa ſtampata, benchè minima, ſenza Noſtra licenza, o de' Deputati da Noi, ſotto pena della perdita de' Libri, Storie ec., e altre a Noi arbitrarie.

A' Ciarlatani, Cantimbanchi, e altre perſone vagabonde, comandiamo ſotto pena della perdita delle robe, e altre da imporſi a Noſtro arbitrio, che non ardiſcano vendere, donare, o preſtar Libri, Scritture, o Carte ſtampate, o ſcritte a mano, ovvero Figure in queſta Noſtra Giuriſdizione, ſenza Noſtra licenza, o de' Noſtri Deputati in iſcritto.

Comandiamo, che niuno ſotto le pene dovute a' Fautori d' Eretici, reſpettivamente, ardiſca trattare, ragionare,

re, ſcrivere, o mandar lettere, polizze, bullettini, avviſi, ambaſciate, inſtruzioni, ne far cenni, ne con voce, ne con zufoli, ne in qualunque modo a' Carcerati del S. Ufizio, ne procurare di ſapere da eſſi qualſivoglia coſa in pregiudizio delle Cauſe di detto S. Ufizio. Siano avvertiti tutti i Superiori di qualſivoglia Ordine, Religione, Congregazione, o Compagnia, ec. di pubblicare ogni Anno il Decreto d' Urbano VIII. di f. m. *de publicandis Conſtitutionibus ſpectantibus ad S. Officium*, nel giorno prefiſſo in eſſo, ſtato poſcia prolungato per tutto il meſe d'Agoſto; e l' altro d' Aleſſandro VII. pure di f. m. che comincia, *Licèt aliàs*, *&c.* da pubblicarſi ogni primo giorno di Marzo, e preſentino in queſto S. Ufizio, o mandino al Supremo Tribunale del S. Ufizio di Roma, Fede autentica della pubblicazione di eſſi, e non ſoddisfacendo puntualmente alle loro obbligazioni, ſi procederà alle pene contenute in quelli.

E quelli, i quali ſanno, hanno avuta, o hanno notizia di qualſivoglia coſa ſpettante al S. Ufizio, e maſſime d' Ereſia, ſono tenuti, come di ſopra, ſotto l' iſteſſe pene e Cenſure a denunziargli; nè ſono ſcuſati da qualſivoglia condizione, o lunghezza di tempo, onde s' ingannano quelli, che penſano per eſſer traſcorſi 10. o 15. o 20. Anni, o più, non eſſer più obbligati a denunziare i caſi del S. Ufizio; il che s' intende di quelli, che non hanno mai ſoddisfatto o denunziato.

E però avviſiamo, e nel Signore ammoniamo tutti i Fedeli a Noi ſoggetti, che avendo cognizione di qualſivoglia caſo ſpettante al S. Ufizio, per zelo dell' onor Divino, per difeſa della S. Fede, per l' eſtirpazione dell' Ereſie, delle quali non v' è coſa peggiore, e per l' obbligo delle Cenſure e Scomuniche (come di ſopra) vogliano caritativamente denunziargli, deponendo il vano timore d' eſſer chiamati Accuſatori, Spie, o con altri titoli ingiurioſi, introdotti dal Demonio, e da' ſuoi ſeguaci, nemici della Santa Fede, ad effetto, che non ſiano gaſtigati i profanatori dell' iſteſſa, e ſi vada ſempre più radicando, ed eſtendendo la peſte dell' Ereſia, conſiderando, che ſiccome, a chi avviſaſſe il ſuo Principe, quando nella Città vi foſſe

X ſoſpet-

ſoſpetto di peſte, non ſi deve altro titolo, che di buon Suddito, e di Cittadino difenſore del ben pubblico: così chi avviſa il S. Ufizio ne' caſi ſuddetti, non merita altro titolo, che di buon Criſtiano, difenſore della S. Fede Cattolica, per la quale il vero Criſtiano è obbligato a ſpargere il ſangue, e cooperare alla ſalute dell' Anime redente col Sangue prezioſo di Noſtro Signore Gesù Criſto; oltre che poſſano aſſicurarſi, che i loro nomi non ſaranno mai pubblicati nè al denunziato, nè ad altra perſona.

E perchè dall' opera de' Confeſſori in queſti particolari dipende grandemente il ſervizio di Dio, e il bene privato, e pubblico, comandiamo a tutti i Reverendi Confeſſori, che nell' amminiſtrare il Sagramento della Penitenza uſino co' loro Penitenti diligenza d' interrogare ſopra quei capi, che ſtimeranno, reſpettivamente neceſſarj alle perſone, così de' principali delinquenti, come partecipi e conſapevoli in qualſivoglia modo di eſſi delitti, avviſandogli, che non denunziandogli, come ſopra, non gli poſſono aſſolvere.

E finalmente con affetto paterno e caritativamente eſortiamo tutti quelli, che per fragilità umana, o per ſuggeſtione del Demonio, o per altra cauſa aveſſero errato, o difettato in qualſivoglia delle ſuddette coſe ſpettanti al S. Ufizio, a voler quanto prima ſpontaneamente comparire avanti queſto S. Tribunale, denunziando loro ſteſſi, ed i complici, come ſopra, aſſicurandogli, che ſaranno ricevuti e trattati con pietà e miſericordia, e ſaranno tenuti ſegretiſſimi, ed in queſta maniera sfuggiranno quelle pene, le quali ſarebbero loro inevitabili, quando da altri foſſero denunziati.

Ed affinchè queſti Ordini Noſtri vengano a notizia di tutti, e neſſuno poſſa pretendere ignoranza, comandiamo in virtù dello Spirito Santo e di Santa Obbedienza, e ſotto pena della ſoſpenſione a Divinis, a tutti i RR. Propoſti, Arcipreti, Pievani, Priori, Rettori, o Economi di Chieſe, ſottopoſti alla Noſtra Giuriſdizione, che debbano pubblicare tre volte l' Anno il preſente Editto, cioè nella Feſta del Santiſſimo Sagramento, in una Domenica dell'Avvento, e in un' altra della Quareſima, in tempo, che ſia

in

in Chieſa maggior concorſo, e numero di popolo; le quali coſe comandiamo ancora ſotto pena della privazione de' loro Ufizj a tutti i RR. Abati, Priori, Guardiani, Prepoſti, Rettori, Correttori, Preſidenti, o Vicarj, ed altri Superiori de' Regolari, o Confeſſori di Monache, che reſpettivamente eſeguiſcano co' Sudditi loro nel luogo ſolito a pubblicarſi ſimili Ordini.

E tutti i predetti, ſotto le ſuddette pene reſpettivamente, termine quindici giorni dentro Firenze, dovranno dar Fede in iſcritto a queſto S. Ufizio d' aver fatta tal pubblicazione, e termine un meſe fuori di Firenze; e di più fare attaccare alla Porta principale delle loro Chieſe una copia di queſt' Editto, in modo, che non ſi poſſa rimuovere, nè diſtaccarſi facilmente, ed un' altra nella Sagreſtia, o altro pubblico luogo loro.

Ed inoltre tutti i Predicatori, ſotto pena della privazione del loro Ufizio, dovranno ogni Anno fare l' accennata pubblicazione in una Domenica dell' Avvento, e in una della Quareſima.

Ed in fede ec. Dato nel S. Ufizio di Firenze, luogo della Noſtra Reſidenza, nel Convento di S. Croce li 30. Luglio 1731.

FR. PAOLO ANTONIO AMBROGI
INQUISITORE GENERALE DI FIRENZE.

Fr. Anton Franceſco Ponzileone Min. Conv.
Cancelliere del S. Ufizio di Firenze.

Indultum Urbani VIII. pro præveniendo intra Civitatem ſingulis annis jejunium Vigiliæ S. Joannis Baptiſtæ, de quo Tit. 1. Cap. x. Num. 10.

AD perpetuam rei memoriam. Cum Jejunium, in quo umiliandæ ſunt animæ noſtræ Deo, non ſolùm perfecta virtus, ſed ceterarum virtutum fundamentum ſit & ſanctificatio; ipſiuſque jejunii ſumma non ſtet in ſola cibi abſtinentia, minuſque fructosè eſca corpori ſubtrahatur, niſi mens revocetur ab iis, quæ animæ ſaluti obeſſe certa ſunt; Gregis Dominici cura humilitati noſtræ, nullo licèt meritorum ſuffragio, deſuper commiſſa merito poſtulat, ut quæ Sanctæ Matris Eccleſiæ præcepto indicta jejunia traſgrediendi anſam præbere poſſunt, ea paſtoralis Vigilantiæ miniſterio, quantùm cum Domino poſſumus, ſalubriter removeamus. Exponi ſiquidem Nobis nuper fecit Venerabilis Frater Coſmus Archiepiſcopus Florentinus, quod ipſe piè conſiderans, ob feſtum diem, ludicraque & alia, quæ in Vigilia Nativitatis S. Joannis Baptiſtæ in Civitate Florentina occaſione Feſtivitatis hujuſmodi, ſeu aliàs celebrantur & fiunt, magnamque convicini populi, illuc proinde confluentis frequentiam, abuſum circa jejunii præſcriptæ Vigiliæ tranſgreſſionem dudum irrepſiſſe; idcirco honoris Dei, & animarum ſalutis zelo motus, ut orienti ex præmiſſis ſcandalo tandem obviam iretur, Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut ſuper hoc Apoſtolicæ ſollicitudinis noſtræ partes interponere, aliàſque opportunè providere dignaremur. Nos paſtoralem ipſius Coſmi Archiepiſcopi ſollicitudinem in præmiſſis plurimùm in Domino commendantes, non potuimus laudabile hujuſmodi deſiderium præcipuo charitatis affectu non complecti. Itaque ſupplicationibus ejus nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, Eidem Coſmo Archiepiſcopo per præſentes committimus & mandamus, ut

in

in Civitate Florentina dumtaxat, Vigiliam feſti Nativitatis Sancti Joannis Baptiſtæ præſcriptam, quæ fit die XXIII. menſis Junii in XXII. diem ejuſdem menſis auctoritate Noſtra arbitrio ſuo transferat; itaut ſi translationem hujuſmodi vigore præſentium ab eodem Coſmo Archiepiſcopo fieri contigerit, ii, qui præcepto jejunii dicta die XXII. menſis Junii ſatisfecerint ad aliud jejunium in eadem Vigilia minimè teneantur. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die XXII. Februarii M.DC.XXXI. Pontificatus Noſtri Anno Octavo.

M. A. Maraldus.

Edictum D. Joſephi Mariæ Martelli Archiepiſcopi Florentini pro rite accipiendo Sacramento Confirmationis, de quo Tit. II. *Cap.* III. *num. ultimo.*

Fino da che, per diſpoſizione dell' Altiſſimo, ci trovammo incaricati del grave peſo di queſta numeroſa Dioceſi, ci fu ſommamente a cuore il provvedere, che le coſe ſacroſante di noſtra Religione foſſero amminiſtrate col decoro e ſplendore inſegnatoci dalla S. Chieſa Noſtra Madre, aſſiſtita ſempre dal Divino Spirito, e che inſieme ancora ſi manteneſſero in oſſervanza le pie e ſante determinazioni de' Noſtri Predeceſſori ſempre intenti alla maggior Gloria del Signore. Ma perchè fra le molte coſe da noi riconoſciute biſognoſe di riforma in occaſione di Viſita, sì della Campagna, già per la Miſericordia del Signore aſſai avanzata, come della Città ultimamente intrapreſa, non è dell' ultime, il vedere la poca ſtima, per non dire la grave irreverenza, che ſi pratica d' ordinario da' Fedeli nel ricevere il Santo Sacramento della Creſima, e gl' inconvenienti, che ne procedono dal non prendere le dovute memorie dei Conferma-

mati, ſecondo ordinano il Rituale Romano, le Sinodali de' Noſtri Predeceſſori, e ſpecialmente di Monſig. Tommaſo Buonaventura della Gherardeſca di glorioſa ricordanza nel ſuo Sinodo del 1710.; perciò rinnovando le ſuddette deliberazioni, ordiniamo e comandiamo col preſente Editto quanto appreſſo, cioè

1. Che ciaſchedun Paroco in tutte le Domeniche da quella detta *in Albis*, ſino alla Pentecoſte, faccia la Dottrina particolare a quei Ragazzi, non minori però di ſette anni, che ſaranno da eſſo ſtimati capaci del Sacramento della Creſima, con iſpiegar loro l'importanza ed efficacia del medeſimo.

2. Che ritrovati capaci, gli accompagni, con la Fede firmata di propria mano, nella quale eſprima il Nome del Ragazzo o Ragazza da creſimarſi, col nome e caſato del Padre, e Titolo della Cura, alla quale ſono ſottopoſti, per potergli regiſtrare al Libro da tenerſi &c. nella Noſtra Chieſa Metropolitana.

3. Volendo, che tutte le Fedi ſieno conformi, e per tor via da ognuno qualunque occaſione di ſcuſa, ſe ne faranno ſtampare in quantità ſufficiente; ed i Piovani per tempo manderanno alla Noſtra Cancelleria per quel numero, che averanno di biſogno per diſpenſare alle Cure ſubalterne de' loro Pivieri; il medeſimo faranno i Parochi sì della Città, come Suburbani &c., le quali poi ſottoſcritte da loro, dovranno riportarſi nell' atto della Creſima a chi ſarà ſopra di ciò deputato.

4. E perchè ci preme ſommamente tale Inſtruzione, vogliamo, che non ſi ammetta alcuno di qualſiſia ſtato, che non abbia la Fede ſuddetta del proprio Paroco.

5. Per levare ogni confuſione nell' atto d' amminiſtrare detto Sacramento, oltre l' inviolabile ſeparazione de' Maſchi dalle Femmine, il primo giorno della Pentecoſte s' amminiſtrerà ſolo a quelli della Città a eſcluſione di quelli della Campagna, per i quali ſaranno determinati i due giorni ſeguenti a eſcluſione di quelli della Città.

6. Che niuno ſi parta di Chieſa ſe non dopo, che da Noi ſarà data la Benedizione.

7. Eſ-

7. Eſſendo neceſſario, che appariſca ſempre la certezza a chiunque d'aver ricevuto tal Sacramento, ſi terrà perciò un Libro, nel quale in ogni Anno ſi regiſtreranno i Nomi e i Cognomi, il Nome del Padre e della Parrocchia di quelli, che ſaranno ſtati Creſimati.

8. Quando poi da Noi in occaſione di Viſita, o in altra congiuntura ſarà amminiſtrato queſto Sacramento, i Parochi dei Creſimati oſſervino le ſuddette regole sì dell' Inſtruzione, come delle Fedi, per potergli far deſcrivere nel ſuddetto Libro.

9. Per quelli, che fuori della Noſtra Dioceſi richiederanno d'eſſere Creſimati, ſarà determinato nella Noſtra Chieſa chi eſaminatigli e ritrovati capaci, poſſa loro fare l'Atteſtazione, e con quella, e non altrimenti ſaranno ammeſſi, acciò ſieno deſcritti in un Libro a parte, come ordineremo ec.

Per ultimo ricordiamo a tutti i Parochi l'obbligo che hanno di cooperare con Noi alla maggior gloria di Dio, al decoro della ſua Chieſa e ſacre funzioni, ſiccome al vantaggio, che da queſto ne ritraggono le Anime a Noi, e alla loro cura ſottopoſte, ſperando dalla loro vigilanza, e attenzione ogni più puntuale e fedele obbedienza; per non obbligarci, in caſo di traſgreſſione, a quelle pene, che ſarebbero neceſſarie, da imporſi a Noſtro Arbitrio ec.

Dat. dal Noſtro Palazzo Arciveſcovale li 27. Aprile 1726.

GIUSEPPE MARIA ARCIV. DI FIRENZE.

Domenico Maria Borghigiani Cancel. Archiep. de mand.

Edi-

Digitized by Google

Edictum ſuper norma ſatisfaciendi Miſſarum obligationibus a D. Joſepho Maria Martelli Archiepiſcopo emiſſum, de quo Tit. II. *Cap.* V. *num.* 16.

RICHIEDENDO il debito del Noſtro Paſtoral Miniſterio, che non ſi traſcuri dal canto Noſtro di praticare tutte quelle diligenze, che poſſono più facilmente condurci al conſeguimento del fine da Noi deſiderato, ed eſpreſſo con altro noſtro Editto emanato ſotto dì 16. Settembre dell' anno precedente, qual' è di renderci a baſtanza certi (per quanto umanamente ſi può) che in queſta Noſtra Diogeſi reſtino puntualmente adempite le pie diſpoſizioni, riguardanti ſpecialmente la celebrazione di Meſſe; Ed eſſendo già ſtate recapitate per l' effetto ſuddetto in eſecuzione delle Noſtre precedenti ordinazioni, quaſi tutte le Portate degli Obblighi delle Cappelle, ed altre Ufiziature ſtabilite in queſta Noſtra Diogeſi, a riſerva d' alcune poche, quali ſupponghiamo, che non altrimenti ſiano ſtate traſcurate, che col motivo di qualche ragionevole impotenza da eſaminarſi da Noi nell' atto di dover procedere contro i contumaci all' eſecuzione delle pene già comminate; quindi è, che in ſequela del già detto, aviamo creduto di dover pubblicare altro Editto, e di venire alle infraſcritte ordinazioni.

Comandiamo per tanto, che nel primo Gennajo ſuſſeguente per ciaſcuna Sagreſtia di qualunque Chieſa, Oratorio, Compagnia, ec. e generalmente di qualunque altro Luogo Pio eſiſtente nella Città e Diogeſi Noſtra, in cui ſi celebrino i Divini Sacrifizj, ſi rinnovino le Vacchette, e che queſte ſiano compoſte di tante carte, che ſervir poſſano per deſcrivervi ſolamente quel numero di Meſſe, che ciaſcuna delle ſopraddette Chieſe è ſolita, ed è tenuta

ta di far celebrare in un anno, e non più oltre per l' adempimento de' proprj obblighi, e tale ordinazione vogliamo, che s' oſſervi anco negli anni ſuſſeguenti, talmente che dovrà eſſer cura di ciaſcun Sagreſtano, che nel primo di Gennajo di ciaſcun anno in ogni Sagreſtia ſia già preparata la nuova Vacchetta, ritogliendone affatto la vecchia, la quale dovrà cuſtodirſi da eſſi Sagreſtani con ſomma fedeltà e diligenza, non permettendo ad alcuno il comodo, e la facoltà di rivederla, e molto meno di aggiungervi alcuna poſtilla o deſcrizione, perchè tali quali reſteranno deſcritte e terminate dette Vacchette nei 31. Dicembre di ciaſcun' anno, vogliamo, che ci ſiano fedelmente riportate, conforme appreſſo ſi dirà.

Che in quelle Chieſe, Oratorj, Compagnie, e altri Luoghi Pii, ne' quali ſi trovano fondate Cappelle, che obbligano i Rettori alla celebrazione di Meſſe, ſieno tenuti i Sagreſtani nella formazione e coſtruzione della nuova Vacchetta d' impoſtare a principio di eſſa il Titolo o Titoli di ciaſcuna Cappella, oſſervando il ſeguente metodo, cioè: A capo della prima carta della Vacchetta ſcriveranno, exempli gratia: *Cappella S. Antonio obbliga quotidie, eccettuatone il ripoſo* -- e ſe l' obbligo foſſe d' altra natura, ne deſcriveranno la preciſa qualità; e quando di ciò non abbiano ſicura notizia, ſi contenteranno d' impoſtar ſolamente il Titolo di detta Cappella, laſciando in bianco la deſcrizione degli obblighi. Fatta detta impoſtatura, laſceranno tante carte bianche, che poſſano ſervire in quell' anno al Rettore di detto Benefizio, o ad altro Sacerdote, che per eſſo ſoddisfarà, per ivi deſcriverſi ogni volta che averà celebrato, e con queſt' iſteſſo metodo i predetti Sagreſtani continueranno dipoi l' impoſtatura dell' altre Cappelle, che ſi trovano fondate nella loro reſpettiva Chieſa; avvertendo ſempre, che tra l' impoſtatura dell' una, e dell' altra Cappella vi reſtino tante carte bianche, che ſieno ſufficienti per la deſcrizione di quelle celebrazioni, che richiederà annualmente ciaſcun Benefizio ſecondo le leggi della propria fondazione, e terminato, che averanno il regiſtro di tutte le Cappelle, ſecondo l' ordine

di ſopra preſcritto, di tutto il rimanente della Vacchetta potranno valerſene nell' isteſſo modo, che hanno praticato fino al preſente, procurando che ivi puntualmente ſi deſcrivano tutti quelli, che giornalmente celebreranno nella predetta Chieſa per gli altri obblighi particolari della medeſima, con queſta ſola differenza, che i Rettori, o altri Ufiziali di Benefizj eretti nella predetta Chieſa, oltre al deſcriverſi nella Vacchetta andante giorno per giorno, ſiccome hanno praticato fin'ora, dovranno ancora deſcriverſi giornalmente ſotto l' impoſtatura della propria Cappella, perchè a far ciò intendiamo di obbligargli eſpreſſamente; e ſi procederà con tutto il rigore delle pene al Noſtro arbitrio riſervate contro chi traſcuraſſe l' adempimento di queſta Noſtra particolare ordinazione.

Siccome proibiſchiamo onninamente a qualunque Sacerdote il deſcriverſi alla Vacchetta prima di aver celebrato, a tenore dell' Ordinazione già fatta preventivamente da Noi nella Sagreſtia della Chieſa Noſtra Metropolitana, la quale vogliamo, che ſerva d' eſempio all' altre; per eſcludere affatto l' introduzione di un abuſo sì pernicioſo.

Ordiniamo in oltre, che ogni Sagreſtano, Cuſtode, o Soprintendente di qualunque Chieſa, o altro Luogo Pio, tanto in Città, che fuori, e per le Chieſe di Monache ciaſcun Procuratore dentro il termine di tutto il tempo Paſquale di ciaſchun anno debba aver riportato la Vacchetta dell' anno antecedente in mano di Gio: Batiſta Fagiuoli Attuario della Noſtra Curia, e Cancelliere deſtinato ſopra gli affari di queſta Noſtra Congregazione; Volendo, che in avvenire per maggior cautela le ſopraddette Vacchette ſi conſervino nel Noſtro Archivio, o in altro luogo appartato, e a chi biſognaſſe in avvenire di far ſopra di eſſe qualche riſcontro particolare, dovrà prima farne iſtanza a' Signori Deputati della predetta Congregazione, a' quali aſſegneremo luogo proprio nella medeſima Curia, ove ſpeſſe volte riſederanno per comodo di quelli, a' quali occorreſſe di trattare affari ſpettanti alla ſoddisfazione degli obblighi di Meſſe; giacchè intendiamo, che tutti i ricorſi, e tutti i caſi da diſcuterſi ſopra tal materia,

ria,

ria, devano aſſolutamente cadere ſotto l'iſpezione de' predetti Signori Deputati, per doverſi poi riſolvere in piena Congregazione, la quale ſi terrà d'avanti a Noi una volta il meſe.

Dovranno ancora tutti i Sagreſtani, Soprintendenti, e Cuſtodi predetti nelle loro reſpettive Sagreſtie tenere un piccolo Libro, ove noteranno di tempo in tempo le limoſine, che ſono date loro per la celebrazione di Meſſe manuali, obbligando quei Sacerdoti, che celebreranno le ſopraddette Meſſe a deſcriverſi in detto Libro; e ſe in altra maniera ne procuraſſero altrove la ſoddisfazione, ſi cauteleranno con farne fare l' atteſtato a quelli, che averanno ſoddisfatto, perchè intendiamo, che tanto i predetti atteſtati, quanto i ſopraddetti Libri ſieno ogni anno riportati nella noſtra Curia inſieme colla Vacchetta, nel tempo e termine di ſopra aſſegnato; Riſervandoci ancora di chiamare tempo per tempo i predetti Sagreſtani, e di obbligargli a preſentarci le loro Vacchette e Libretti per vedere ſe le coſe ſieno bene incamminate, e ſe vadano innanzi a tenore delle Noſtre diſpoſizioni.

Finalmente, perchè con più facilità poſſiamo venire in cognizione, e aſſicurarci della ſoddisfazione di quegli obblighi, che non hanno luogo deſtinato, comandiamo a tutti quelli, che poſſeggono Benefizj o Ufiziature di ſimil natura, che oltre al deſcriverſi giornalmente nelle Vacchette di quelle Chieſe, ove di tempo in tempo celebreranno, ritengano appreſſo di ſe un piccolo Libretto per riſcontro, in cui ſimilmente dovranno deſcriverſi, con enunciare la Chieſa, o Cappella (ancorchè foſſe privata) in cui giorno per giorno averanno celebrato, qual Libretto dovrà anch' eſſo rinnovarſi ogni anno, incominciando dal primo Gennajo ſuſſeguente, e terminato l' anno dovrà ſimilmente riportarſi nella Noſtra Curia all' iſteſſo modo, e nel tempo medeſimo, che ſi è ordinato doverſi fare delle Vacchette.

Sia per tanto a cuore de' Noſtri amatiſſimi ſudditi l'oſſervanza eſattiſſima di tutte le ſopraddette Ordinazioni riſguardando ſpecialmente l' importanza del fine, a cui ſo-

no dirette, nè s' inducano giammai a contriſtare l' animo Noſtro, con obbligarci ad eſigerne l' adempimento colla violenza e col rigore. E per fine concediamo loro la Noſtra Paſtorale Benedizione.

GIUSEPPE MARIA ARCIV. DI FIRENZE.

Lorenzo Borghigiani Cancell. Archiep. de mand.

Præcepta & documenta a Parochis & Confeſſariis frequentiſſimè perlegenda, juxta præſcriptum in Synodo Tit. II. *Cap.* VI. *in fine.*

NULLUS Sacerdos ſecularis ſeu regularis, niſi Parochialem Eccleſiam obtineat, Sacramentalis Pœnitentiæ ſeſe miniſtrum exhibeat, niſi a Nobis fuerit approbatus, nec poſtea reprobatus ulla de cauſſa; aliter ipſo facto incidat in excommunicationem.

Approbatus Parœciarum limites, in quibus excipiendis Confeſſionibus a Nobis præpoſitus eſt, nullatenus prætergrediatur, etiam Parocho loci conſentiente, ſub pœna facultatis audiendi confeſſiones eo ipſo revocatæ.

Parochi omnes in tota Diœceſi, atque adeo in Civitate Sacramentaliter abſolvendi jus habeant, conſcio & annuente Eccleſiæ Rectore, Metropolitana noſtra excepta; niſi forte ipſi (quod etiam de Confeſſariis quibuſcumque in Congregatione aliqua Presbyterorum Civitatis adſcitis intelligatur) divinorum Officiorum cauſſa eò collegialiter convenientes ad invicem confiteri voluerint.

Confeſſarii autem ceteri, quicumque ſint, ægrotantes illos, quorum, dum eſſent incolumes, Confeſſiones audire conſueverant, ubique in Diœceſi valeant abſolvere.

Sacerdos poſtquam decumbentis cujuſpiam exceperit confeſſionem, ægroti Parochum immediatè commonefaciat.

Nihil inter confitendum a Pœnitentibus etiam ſponte obla-

oblatum recipiatur, ſub pœna ſuſpenſionis ab hujus adminiſtratione Sacramenti ipſo jure incurrendæ, die a tranſgreſſione ſequenti, dieſque triginta perduraturæ; excipimus tamen ea, quæ forent ex debito juſtitiæ reſtituenda (quod cautè faciendum monemus) Miſſarum eleemoſynas neque directè neque indirectè petitas aut intentas, ſed ſponte oblatas; eleemoſynaſque ſponte itidem datas, erogandas in pauperes, qui neque primo neque ſecundo conſanguinitatis gradu Confeſſarium contingant; nihil etiam e converſo Confeſſarius Pœnitentibus largiatur.

Excepto neceſſitatis caſu ad normam Cap. *Cum eſſes*: *De Teſtam.*, nullus Confeſſarius in teſtamentis infirmorum aut aliorum ſe ingerat, nec Pœnitentes quomodolibet inducat, ut in propria Eccleſia eligant ſepulturam, ſub pœna ſuſpenſionis ab audiendis confeſſionibus ipſo facto incurrendæ.

Caveat omnino ne verbo aut ſigno, aut alio quovis modo aliquatenus prodat peccatorem Confeſſarius; eaque de re maximè proderit, ſi ſatisfactionis onus injungere, verbaque abſolutionis proferre ſubmiſſa voce aſſueſcat; ne forte ex impoſita pœnæ gravitate, vel denegato interdum abſolutionis beneficio, & in ejus locum benedictione ſuffecta, circumſtantes ſtatum Pœnitentis intelligant.

Nullus tam ſecularis quàm regularis Confeſſarius, ſive mulierum ſive virorum domos adeat, ibique nec etiam in Oratoriis confeſſiones recipiat, niſi in caſibus infirmitatis, aut maximæ alicujus ſimilis neceſſitatis, in quibus Pœnitentes Eccleſiam adire non poſſint; qui ſecus fecerint ab audiendis confeſſionibus ſint ipſo facto ſuſpenſi: permittimus tamen omnibus Sacerdotibus, ut etiam in locis hujuſmodi confiteantur peccata ſua.

Sacerdos, niſi ex cauſſa neceſſaria nullum, præſertim feminas, extra ſacrum Tribunal, vel ante Solis ortum, aut poſt ejus occaſum ad confeſſionem recipiat in Templis; ubi verò neceſſitate exigente aliter fieri contigerit, conſuetudinem illorum laudamus, & ubique ſervandam præcipimus, qui lumine aliquo e conſpectu Sacerdotis admoto tenebrarum incommodo conſulere ſtudent; mareſque a feminis ſegregant.

Ante

Ante abſolutionem injungatur ſatisfactio ſeu pœnitentia, pœnitentium & peccatorum qualitati conveniens, & præſenti Eccleſiæ conſuetudini accommodata.

Earum rerum ignari, quarum ſcientia omnino neceſſaria eſt ad ſalutem breviter, ſi fieri poteſt, doceantur; ſin minus abſolutio differatur, donec ſe rurſus opportunè inſtructos exhibeant.

Ad evitandam puerorum oppreſſionem ſeu ſuffocationem, Parochos & Confeſſarios monemus, ut maximam adhibeant curam in præcipiendo tam viris, quàm mulieribus, ne cum pueris ante abſolutum annum ſine capſula dormiant; quod ſi culpabiles repererint, abſolutionem etiam, quando expediens videbitur, denegent.

Nullus regulariter niſi poſtquam diligentiùs ſe excuſſerit, & conſcientiæ ſuæ ſinus omnes & latebras exploraverit ad confeſſionem debet admitti. Quod ſi Pœnitens vel morali impotentia, vel inculpabili ignorantia, idoneum examen conſcientiæ facere nequeat, & charitas dictet eum non dimittendum, tunc ſciant ſe teneri Confeſſarii ad ejuſdem ignorantiam ſupplendam, diſcretis aptis ac capacitati pœnitentis proportionatis interrogationibus.

In diſcutiendis peccatis non detineant pœnitentes interrogationibus curioſis ac minimè neceſſariis; curentque attentiſſimè, ne pueros puellas rudeſque perſonas de his, quæ ignorant, imprudenter interrogando inſtruant.

Præcipimus Confeſſariis omnibus, ut aliquot de morali Theologia differentes auctores retineant, eoſdemque identidem legant ſcientiam ab eo poſtulantes, qui dat omnibus affluenter; frequentiſſimè verò, ac peculiari ſedulitate Præcepta hæc noſtra & documenta perlegant & addiſcant.

In caſibus dubiis requirant conſilium ſapientiorum, modò non prodant pœnitentem, nec aliud præbeant indicium, ex quo poſſit agnoſci; eumque moneant, ne iterum redire gravetur; ſuoque judicio non determinent quidquam eſſe mortale peccatum necne, quando res eſt dubia.

CA-

CASUS RESERVATI

IN DIOECESI

FLORENTINA.

1. HOMICIDIUM voluntarium, & oppreſſio ſeu ſuffocatio puerorum ob capſulam non adhibitam.

2. Nefaria conſuetudine, Deum, B. Virginem, vel Sanctos blaſphemantes, Nobis reſervantur abſolvendi.

3. Carnes quoqueFeria ſexta & Sabbato, eaſdemque & alios vetitos cibos Quadrageſimæ diebus aliorumque jejuniorum ab Eccleſia indictorum abſque licentia comedentes.

4. Falſa item juramenta in judicio proferentes, ſi in grave damnum proximi redundent.

5. Temeratores Monialium, & ſcribentes, mittentes vel ſcienter portantes, ſeu conſignantes Monialibus vel puellis, aliiſque mulieribus quocumque titulo intra clauſtra commorantibus literas inhoneſtas; & amatorias etiam præcisè quoad Moniales; vel res & actus inhoneſtos coram quibuſcumque in Monaſterio degentibus agentes, vel de inhoneſtis rebus ipſis vel coram ipſis colloquentes; vel utriuſque ſexus perſonæ euntes ad eas larvatæ excommunicationem incurrant ipſo facto Nobis reſervatam.

6. Conficientes ementita Patrimonia Clericis ordinandis excommunicationem incurrant Nobis reſervatam.

Nulla

Nulla ſit abſolutio complicis in re venerea, cujus materia abſolutè & in ſe, actio indifferens non judicatur, ſed per ſe in actum carnalem ſive completum ſive incompletum prodit lethaliter malum.

Omnes Parochi & Confeſſarii Pœnitentem quoquomodo ſollicitantes, ultra pœnas a Summis Pontificibus inflictas, reminiſcantur ſe in pœnam ſuſpenſionis a divinis ipſo facto incurſuros. Si autem invenerint Confeſſarii vel Parochi Pœnitentem ab alio fuiſſe in Confeſſione ſollicitatum, ſciant ex Gregorii XV., & Urbani VIII. juſſionibus, ſe eſſe obligatos monere ipſum Pœnitentem, etiamſi ſollicitationi conſenſerit, de obligatione denunciandi Confeſſarium, qui eum ſollicitavit.

Nullus Sacerdos a caſibus Epiſcopo reſervatis, ſeu contentis in Bulla Cœnæ Domini, & ab aliis quibuſcumque extra illam, Apoſtolicæ Sedi reſervatis, abſolvere præſumat; non obſtantibus quibuſcumque privilegiis, ut per Decretum Sacræ Congr. 9. Jan. 1601., editum 26. Nov. 1602. & ampliatum jubente Urbano VIII. Summo Pontifice 17. Nov. 1628.

Admonendi ſunt Parochi & Confeſſarii, quòd ſi a Nobis facultatem abſolvendi a caſibus reſervatis obtinuerint, non ex hoc poſſunt a cenſuris abſolvere; ſicut e contrario eos non poſſe a caſibus reſervatis abſolvere, quando facultatem abſolvendi a cenſuris fuerint conſecuti; & abſolutionem ſive a reſervatis ſive a cenſuris ſuffragari Pœnitentibus pro foro conſcientiæ tantummodo, niſi aliter a Nobis ſpecialiter obtinuerint.

Inſtru-

Inſtructio rerum omnium, quæ neceſſariæ ſunt pro ſingulis Ordinibus ſuſcipiendis, de qua Synodus Tit. II. Cap. VIII. num. 2.

Per la prima Clericale Tonſura.

1. LA licenza di poter veſtire l' Abito Clericale, quale, ad oggetto di poter conſeguire la prima Tonſura, dovrà aver portato il Supplicante per lo ſpazio almeno di due anni dal dì della ottenuta Licenza, quando l' età del medeſimo, o il Beneſizio da conſeguirſi non richieda diverſamente.

2. La fede del Batteſimo dell' Ordinando, perchè coſti dell' età almeno di anni ſette compiti (1).

3. La Fede del Batteſimo del Padre per riconoſcere ſe ſia originario di altra Dioceſi, mentre eſſendo, converrà produrre la giuſtificazione ancora dell' acquiſtato domicilio, unita al giuramento di aver animo di permanere in queſta Dioceſi (2), da prenderſi nella noſtra Cancelleria; e quando il ſupplicante, o per ragione di naſcita, ovvero di domicilio foſſe dimorato in diverſa Dioceſi in età capace a contrarre impedimenti canonici, per poter eſſer promoſſo, dovrà produrre inoltre a forma della Bolla *Speculatores* anche la Teſtimoniale *ſuper natalibus*, *ætate*, *vita & moribus* dalla Cancelleria del Luogo di precedente ſua permanenza.

4. La Fede di eſſer Creſimato (3), ovvero il depoſto eſtrajudiciale di due, quali di certa ſcienza ne atteſtino,

(1) Cap. *De his*. Diſtinct. 28. Cap. *In ſingulis* Diſtinct. 77. junctâ Gloſſ. (*ſi ab Infantia*) ibi -- *ideſt octo annos*, & Cap. *Nullus*, junctâ Gloſſ. (*Infanti*) *De Temp. Ord.* in 6. Pax Jordan. lit. 3. Tom. 1. tit. 6. *De Sacram. Ordin.* num. 202.

(2) Innoc. XII. Conſtitut. 44. *Speculatores*. §. *Subditus* -- & ad ipſius Conſtit. tramites S. C. Conc. in Hydruntina Ordinat. 1. Aprilis 1719.

(3) Concil. Trid. ſeſſ. 23. cap. 4. De Reform.

ed in mancanza di perſone, che ne poſſano deporre, un atteſtato giurato del medeſimo Ordinando (1).

5. La Fede giurata del proprio Paroco *de vita & moribus* (2), e queſta dovrà farſi pervenire nelle mani del Sig. Segretario della Congregazione chiuſa e ſigillata ad uſo di Lettera.

6. La Fede del proprio Paroco, o del Maeſtro di ſcuola di aver frequentato, e di eſſer baſtantemente inſtruito nella Dottrina Criſtiana (3).

7. La Fede de' legittimi natali (4), quale ſecondo il ſolito dovrà prenderſi ſtampata dalla noſtra Cancelleria Arciveſcovale.

8. Per i maggiori di quattordici anni, l' atteſtato di non aver contumacie nel Foro Laicale per cauſe criminali.

Per ciaſcun' Ordine minore, ovvero per tutti, o parte di eſſi.

1. LA Teſtimoniale della Tonſura, o dell' Ordine già ricevuto.

2. La Fede del Maeſtro ſopra l' attuale applicazione agli ſtudj, e del profitto in eſſi (5).

3. La Fede del ſervizio preſtato alla Chieſa (6).

4. La Fede di avere eſercitato gli Ordini già preſi.

5. La Fede giurata del proprio Paroco *de vita & moribus*; e queſta dovrà farſi pervenire nelle mani del Sig. Segretario della Congregazione come ſopra chiuſa e ſigillata ad uſo di lettera.

6. La Fede del Paroco, o del Maeſtro di avere uſato decentemente l' Abito Clericale, e di aver portato la Tonſura conveniente al proprio grado.

7. La

(1) Sacr. Congr. in Civit. Penn. 17. Sept. 1617. relat. a Niccol. Lucubr. Canon. lib. 1. tit. *De Qualitat. Ordinand.* num. 4. §. *Unde* -- Verſ. *Sufficit tamen*.

(2) Concil. Trid. dicta ſeſſ. 23. cap. 5.

(3) Cap. *Quando*. Diſtinct. 24. -- ibi -- *Si inſtructi in Lege Domini* -- & Concil. Trid. dicta ſeſſ. 23. cap. 4.

(4) Cap. *Conſtitutus*. *De purg. canon.* junctâ Gloſſ. (*Ordinandos*) -- ibi -- *Scilicet an legitimè nati* --

(5) Cap. *Quando*. Diſtinct. 24. -- ibi -- *Si ſint bene literati* -- & Concil. Trid. ſeſſ. 23. Cap. 5. & Cap. 11. De Reform.

(6) Concil. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 11. & cap. 16. De Reform.

Digitized by Google

7. La Fede di aver frequentato, e frequentare attualmente, per quelli di Campagna, Caſtelli, Terre, e Luoghi, la Dottrina Criſtiana; e per quelli della Città qualche pia Congregazione, o in S. Salvadore, o in S. Firenze de' PP. dell' Oratorio, o in S. Giovannino de' PP. Geſuiti, o in S. Carlo de' PP. Bernabiti, o alla Madonna de' Ricci de' PP. delle Scuole Pie, o in S. Jacopo ſopr' Arno de' PP. della Miſſione, o nella Compagnia di S. Benedetto Bianco, o in S. Tommaſo d' Aquino, o all' Oſpizio di Gesù, Giuſeppe, e Maria, e della Santiſſima Trinità, poſto nella Compagnia della Purificazione detta da S. Marco in via S. Gallo, o alla Compagnia del Servo di Dio Ipolito Galantini, detta de' Bacchettoni, o nella Compagnia di S. Niccolò detta del Ceppo, o nella Compagnia del Santiſſimo Crocifiſſo detta di S. Filippo Benizj, o nella Compagnia delle Stimate. Ma ſe il Supplicante ſarà aſcritto al ſervizio di alcuno de' Cleri della Città, la Fede dell' attuale ſua frequenza a qualche pia Congregazione eſſer deve di luogo, ove ſi faccia eſpreſſamente ſcuola di ſpirito, come lodevolmente ſi coſtuma nelle Compagnie di S. Benedetto Bianco, delle Stimate, di S. Niccolò detta del Ceppo, nella Congregazione della Dottrina Criſtiana, in S. Firenze, in S. Jacopo ſopr' Arno, in S. Salvadore, ove fu già inſtituita una particolare ſcuola di ſpirito per gli Ordinandi, ed in altri Luoghi di ſimili divote Adunanze.

8. La Fede della frequenza a' ſanti Sagramenti della Penitenza, e dell' Eucariſtia (1).

Per l' Ordine dell' Accolitato è neceſſaria l' età almeno di anni dodici compiti (2).

Per l' Ordine Sacro del Suddiaconato.

1. IL Titolo, o di Benefizio, o di Patrimonio (3) colle opportune giuſtificazioni per la prova di un'an-

(1) Conc. Trid. ſeſſ. 23. Cap. 11. De Reform.

(2) Cap. *In ſingulis*. Diſtinct. 77. junctâ Gloſſ. verb. *Exinde Acolythus* -- ibi -- *poſt* 12. *annos* --

(3) Conc. Trid. ſeſſ. 21. Cap. 2. De Reform.

un' annua rendita libera di ſcudi cinquanta, del quale, approvato che ſia dalla Congregazione, ſe ne dovranno fare le conſuete Denunzie e Pubblicazioni (1), tanto ſopra gl' impedimenti canonici, che ſopra la libertà, e rendita degli effetti da ſottoporſi al Patrimonio, o ſupplemento del medeſimo, e queſte fatte, ne dovrà il Paroco far pervenire l' atteſtato ſecondo le ingiunte Formule, chiuſo e ſigillato nelle mani del Sig. Segretario di detta Congregazione, da cui poi, non reſultando alcuno impedimento, ſi darà l' ordine al noſtro Cancelliere di fermarne il ſolito Iſtrumento per quelli, che ottenuta avranno la grazia di poterſi ordinare a ſimil titolo di Patrimonio, o con ſupplemento del medeſimo.

2. Per gli Ordinandi a titolo di Patrimonio il memoriale col favorevole Reſcritto di poter eſſer promoſſi con un tal Titolo a' Sacri Ordini (2).

3. La Teſtimoniale dell' ultimo Ordine, cioè dell' Accolitato ricevuto di un' anno già ſcorſo, quando per utilità, o neceſſità della Chieſa non ne ottenga la Diſpenſa (3).

4. La Fede del Batteſimo, perchè coſti dell' età di anni 22. incominciati (4).

5. La Fede del ſervizio preſtato alla Chieſa (5).

6. La Fede di avere eſercitato gli Ordini già preſi (6), di avere uſato ſempre l' Abito Clericale, e di aver portato la Tonſura conveniente al proprio grado.

7. La Fede della frequenza a' ſanti Sagramenti della Penitenza, e dell' Eucariſtia.

8. La Fede giurata del Paroco *de vita & moribus*, quale ſi dovrà far pervenire chiuſa e ſigillata come ſopra.

9. La Fede di aver frequentato per quelli di Campagna, Terre, Caſtelli, e Luoghi la Dottrina Criſtiana, e di avere ajutato il Paroco nell' inſegnarla, e per quelli

(1) Conc. Trid. ſeſſ. 23. Cap. 5. De Reform.

(2) Concil. Trid. ſeſſ. 21. Cap. 2. De Reform. verſ. *Teſtimonium verò*.

(3) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 11. De Reform.

(4) Conc. Trid. ſeſſ. 23. Cap. 12. De Reform.

(5) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 13.

(6) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 11.

li della Città le Congregazioni di ſpirito, come ſopra al Requiſito ſettimo degli Ordini minori.

10. La Fede del Maeſtro ſopra l' attuale applicazione agli ſtudj, e del profitto in eſſi (1).

11. La Fede di eſſere intervenuto, e di attualmente intervenire, per quelli della Campagna ec. alle Conferenze de' Caſi (2).

Per l' Ordine Sacro del Diaconato.

1. LA Teſtimoniale dell' Ordine del Suddiaconato già ricevuto di un' anno, quando non ne ottenga la Diſpenſa (3).

2. La Fede del Batteſimo, perchè coſti dell' età di anni 23. incominciati (4).

3. La Copia d' Eſtimo, o Decima, da cui appariſca eſſerſi il Supplicante fatto deſcrivere in faccia propria i Beni già ſottopoſti al Titolo, o ſupplemento di Patrimonio, quando ſia ſtato a ſimil Titolo, o con tal ſupplemento promoſſo al Suddiaconato.

4. La Fede del ſervizio preſtato alla Chieſa (5).

5. La Fede di aver eſercitato l' Ordine del Suddiaconato, e di avere uſato ſempre l' Abito Clericale, e di aver portato la Tonſura conveniente al proprio grado.

6. La Fede della frequenza a' ſanti Sacramenti della Penitenza, e dell' Eucariſtia.

7. La Fede giurata del Paroco *de vita & moribus*, quale dovrà farſi pervenire chiuſa e ſigillata come ſopra.

8. La Fede di aver frequentato per quelli di Campagna, Terre, Caſtelli, e Luoghi la Dottrina Criſtiana, e di avere ajutato il Paroco nell' inſegnarla, e per quelli della Città le Congregazioni di ſpirito, come ſopra al Requiſito ſettimo degli Ordini minori.

9. La Fede del Maeſtro ſopra l' attuale applicazione agli ſtudj, e del profitto in eſſi.

10. La

(1) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 13. & 14.

(2) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 14.

(3) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 13.

(4) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 12.

(5) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 13.

(6) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 13. De Reform.

10. La Fede di eſſere intervenuto, e di attualmente intervenire, per quelli di Campagna ec. alle Conferenze de' Caſi.

11. La Fede delle Denunzie fatte nella Parrocchia, da farſi pervenire chiuſa e ſigillata nelle mani del Sig. Segretario della Congregazione.

Per l' Ordine Sacro del Preſbiterato.

1. LA Teſtimoniale dell' Ordine del Diaconato ricevuto almeno già di un anno (1), quando non ne ottenga la diſpenſa.

2. La Fede del Batteſimo, perchè coſti dell' età di anni 25. incominciati (2).

3. Tutti gli altri Requiſiti notati ſopra per il Sacro Ordine del Diaconato, a riſerva del numero terzo.

Formule delle Fedi, che debbono eſibirſi, come viene eſpreſſo ne' Requiſiti di ciaſcun' Ordine.

Formula della Fede de Vita & Moribus.

IO infraſcritto atteſto con mio giuramento, per quanto è, ed eſſer può a mia cognizione, che il Cherico N. N. della mia Cura è di oneſti coſtumi, e di buon nome. In fede di che ne ho fatta, e ſottoſcritta di mia propria mano la preſente atteſtazione queſto dì ..... Meſe ..... Anno .....

Io N. N.

Formula della Fede del ſervizio preſtato alla Chieſa.

IO infraſcritto atteſto il Cherico N. N., quale deſidera reſtar promoſſo all' Ordine del ..... eſſere con tutta pun-

(1) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 14. (2) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 12.

puntualità, e modeſtia intervenuto, ed attualmente intervenire ai Cori, ed altre Sacre Funzioni conſuete farſi in queſta mia Chieſa. In fede di che ne ho fatta, e ſottoſcritta di mia propria mano la preſente atteſtazione queſto dì ..... Meſe ..... Anno .....

Io N. N.

Formula della Fede di avere eſercitato l' Ordine, ovvero Ordini già preſi.

IO infraſcritto atteſto avere il Cherico N. N., quale deſidera eſſer promoſſo all' Ordine del ..... aver dico eſercitato in queſta mia Chieſa l' Ordine del ..... già preſo. In fede di che ne ho fatta, e ſottoſcritta di mia propria mano la preſente atteſtazione queſto dì ..... Meſe ..... Anno .....

Io N. N.

Formula della Fede di avere uſato l' Abito Clericale, e portata la Tonſura conveniente al ſuo grado.

IO infraſcritto Paroco, o Maeſtro, ec. atteſto, che il Cherico N. N. ha ſempre decentemente veſtito l' Abito Clericale, ed ha portato la Tonſura conveniente al ſuo grado. In fede di che ne ho fatta, e ſottoſcritta di mia propria mano la preſente atteſtazione queſto dì ..... Meſe ..... Anno .....

Io N. N.

Formula della Fede della frequenza a' ſanti Sagramenti della Penitenza, e dell' Eucariſtia.

IO infraſcritto Curato ..... o Maeſtro di ..... o della Scuola ..... atteſto il Cherico N. N. della mia Parrocchia, o della mia Scuola, quale deſidera di eſſer promoſſo all' Ordine del ..... frequentare i ſanti Sagramenti della Confeſſione e Comunione, confeſſandoſi e comunicandoſi una volta il meſe almeno. Ed in fede del

del vero mi ſottoſcrivo di propria mano queſto dì . . . . . Meſe . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede di aver frequentato la Dottrina Criſtiana per quelli di Campagna.

IO infraſcritto Paroco . . . . . atteſto come il Cherico N. N. ha frequentato in queſta mia Chieſa la Dottrina Criſtiana, (*ſupplicando di reſtar promoſſo ad Ordini Sacri, ſoggiunga*) ed ha ajutato me medeſimo nell' inſegnarla a' Fanciulli. In fede di che ne ho fatta e ſottoſcritta di mia propria mano la preſente atteſtazione queſto dì . . . . . Meſe . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede della frequenza alle Congregazioni di ſpirito per quelli della Città.

IO infraſcritto Superiore . . . . . Padre . . . . . Maeſtro . . . . Direttore, o Correttore della Congregazione . . . . . poſta in S. Salvadore ec., o in S. Giovannino ec. . . . . . atteſto il Cherico N. N. Accolito, o Suddiacono, o Diacono, aver frequentato e frequentare attualmente con ogni puntualità e modeſtia le Tornate della Congregazione. In fede di che ne ho fatta, e ſottoſcritta di mia propria mano la preſente atteſtazione queſto dì . . . . . Meſe . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede del Maeſtro ſopra l' attuale applicazione agli Studj, e profitto in eſſi.

IO infraſcritto Maeſtro . . . . . (*qui ſi eſprima di dove*) atteſto che il Cherico N. N. con ſuo profitto ha frequentato, ed attualmente frequenta la mia ſcuola, applicando allo ſtudio di belle Lettere . . . . . ovvero della Filoſofia . . . . . o della Teologia Scolaſtica, o Morale

rale ec., ed atteſto parimente eſſere di buona indole, e di buona eſpettazione. In fede di che ne ho fatta e ſottoſcritta di mia propria mano la preſente atteſtazione, queſto dì ..... Meſe ..... Anno .....

Io N. N.

Formula della Fede dell' attuale frequenza alle Conferenze dei Caſi, per quelli di Campagna da promoverſi a' Sacri Ordini.

NOi infraſcritti atteſtiamo il Cherico N. N. della Cura di ....., quale deſidera reſtar promoſſo al ſacro Ordine del ....., eſſere con ogni puntualità intervenuto (*quì ſi eſprima da quanto tempo, come per eſempio, dal Meſe di ..... 1732. in quà ec.*) ed attualmente intervenire alle Conferenze de' Caſi ſolite tenerſi in queſta Collegiata ....., o in queſto Piviere ec. In fede di che ne ſottoſcriviamo di noſtra propria mano la preſente atteſtazione queſto dì ..... Meſe ..... Anno .....

Io N. N. Preſidente
Io N. N. Segretario

Formula della Denunzia, o Pubblicazione del Patrimonio da farſi per quelli, a' quali verrà conceſſo l' Ordinarſi con Titolo di Patrimonio.

ESſendochè il Cherico N. N. di queſta Parrocchia deſideri eſſer promoſſo al Sacro Ordine del Suddiaconato, e dovendoſi queſto ſuo deſiderio manifeſtare a tutti; perciò ſe alcuno ſapeſſe, che detto N. N. non poſſedeſſe legittimamente il Patrimonio, a cui titolo intende di ordinarſi, conſiſtente detto Patrimonio in ....., o che non foſſe d' annua rendita libera di Scudi 50. moneta corrente, per ſua congrua ſoſtentazione, o pure, che il detto Patrimonio ſia ſottopoſto a fidecommiſſo obbligato, ipotecato, o finto, ſimulato e fiduciario; e che chi ha coſtituito il detto Patrimonio ſia talmente gravato di debiti, o peſi perſonali, che non gli reſtino altri

Beni ſufficienti per il ſoſtentamento proprio, e della Famiglia, per carità ſi prega, ed in virtù di ſanta Ubbidienza ſe gli comanda, che lo debba in termine di giorni . . . . . manifeſtare a Me, acciò poſſa riferirlo a Monſignor Illuſtriſs. e Reverendiſs. Noſtro Arciveſcovo, ovvero al di lui Vicario Generale; acciocchè non trovandoſi alcuno de' ſopraddetti impedimenti, poſſa il detto Cherico N. N. conſeguire il Sacro Ordine del Suddiaconato.

Il Paroco, nel fare la predetta denunzia, o pubblicazione, ſignifichi al ſuo Popolo l' obbligo, quale fatta la Denunzia gli corre; cioè d' eſſer tenuto ciaſcheduno ſotto pena di peccato mortale, a rivelare quell' impedimento, o impedimenti, che è, o ſono a ſua notizia, in vigore della clauſula *in virtù di ſanta Ubbidienza*, e che ſapendo e non rivelando, pecca mortalmente. Eſorti però ciaſcheduno a farlo a ſolo riguardo del pubblico bene, e non per ſoddisfare a sdegni particolari, e privati rancori.

Prima di fare la predetta Pubblicazione o Denunzia, ne aſpetti il Paroco l' ordine, quale gli verrà con ſua lettera traſmeſſo dal Sig. Segretario della Congregazione unitamente colla nota de' Beni da ſottoporſi al Patrimonio.

Formula della Fede della Denunzia ſuddetta, o ſia Pubblicazione, fatta del Patrimonio per quelli, a' quali verrà permeſſo di poterſi Ordinare a Titolo di Patrimonio.

IO infraſcritto atteſto, come avendo *inter Miſſarum ſolemnia* pubblicato al mio Popolo, qualmente il Cherico N. N. bramava di eſſer promoſſo al Sacro Ordine del Suddiaconato a titolo del ſuo Patrimonio, conſiſtente in . . . . . d' annua rendita libera di Scudi cinquanta; ed eſortato pubblicamente ciaſcuno a riferire a me ſe alcuna coſa vi foſſe, quale poteſſe impedire al detto Cherico l' eſſer promoſſo al ſuddetto Sacro Ordine del Suddiaconato, non mi è ſtato denunziato veruno impedimento. In fede di

di che ne ho fatta e ſottoſcritta di mia propria mano la preſente atteſtazione contraſſegnata col mio ſolito Sigillo queſto dì . . . . . Meſe . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula delle Denunzie, che dovrà fare il Parocho per gli Ordinandi in Sacris ſopra gl' impedimenti canonici.

D'Ordine dell' Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Monſignore GIUSEPPE MARIA MARTELLI Arciveſcovo di Firenze ſi fa intendere alle Carità voſtre, qualmente nella proſſima Ordinazione, che ſi terrà il dì . . . . . N. N. figlio di . . . . . abitante in queſta Parrocchia, deſidera coll' ajuto di Dio eſſer promoſſo al ſacro Ordine del . . . . . a titolo di . . . . . Però, ſe alcuna perſona ſapeſſe e aveſſe notizia di qualche impedimento, per cagione del quale non poſſa, conforme a' ſacri Canoni, eſſer promoſſo al ſuddetto Ordine, ſi eſorta a volerlo denunziare e manifeſtare a me, ſecondo la propria coſcienza; e per tale effetto ſentiranno ora tutti, quali ſiano i ſuddetti impedimenti.

Si proibiſce da' ſacri Canoni e Concilj l' ammetterſi agli Ordini maggiori:

Chi manca dell' uſo della ragione. Chi non ha l' età ſufficiente, che per il Suddiaconato ha da eſſere d' anni 22., per il Diaconato d' anni 23., e per il Presbiterato d' anni 25. almeno incominciati. Chi è delinquente, Neofito, cioè venuto di poco alla ſanta Fede. Illegittimo, ſenza diſpenſa della Santa Sede Apoſtolica. Simoniaco. Pubblico Uſurajo. Concubinario. Condannato per cauſa di ſpergiuro. Contumace della Corte. Infame. Commediante. Buffone. Schiavo. Omicida e Mutilante; e coloro, che alla Mutilazione de' Membri, e all' Omicidio hanno dato cauſa. Soldati di guerra, dove ſia ſeguita morte di perſone. Ufiziale Criminale nel Foro Secolare, e quelli, che ſi ſono ſottoſcritti e trovati preſenti agli Atti criminali, da' quali ne ſia ſeguita Sentenza capitale. Quei, che hanno fatta Penitenza pubblica. Quegli, che non bevono vi-

no. Bigami, cioè quegli, che hanno avuto due Mogli, o una ſola Vedova. Coniugati. Spiritati. Soggetti a mal caduco. Quegli, che hanno qualche difetto notabile nel corpo. I promoſſi per ſalto, e ſenza legittima età, o ſenza licenza de' loro Ordinarj. Gli obbligati a render conto di qualche Amminiſtrazione. I debitori di ſomme conſiderabili. Gli Scomunicati, Soſpeſi, o Interdetti.

Per fare le preſenti Denunzie aſpetti parimente il Paroco l'ordine dal Sig. Segretario della Congregazione, da cui li verrà ſignificato il Nome e Cognome del Denunziando.

Fatte le predette Denunzie, quali per il Suddiaconato dovranno eſſer tre, e per gli altri Ordini Sacri baſta una ſola per ciaſcheduno, il Paroco s'informerà pienamente della Naſcita, Vita e Coſtumi dell' Ordinando; e trovando qualche impedimento, lo riferirà, ſecondo la ſua coſcienza, a Sua Signoria Illuſtriſsima e Reverendiſſima, o al Sig. Segretario della Congregazione, prima dell' Ordinazione; e non trovando impedimento veruno, ne farà l' Atteſtazione nella ſeguente forma.

Formula della Fede delle Denunzie fatte dal Paroco ſopra gl' impedimenti Canonici.

IO N. N. Curato della Chieſa di S. . . . . . di . . . . . atteſto di avere in eſecuzione dell' ordine dell' Illuſtriſſimo e Reverendiſſimo Monſignore Arciveſcovo Noſtro in . . . . . giorni feſtivi di precetto, cioè ſotto li . . . . *inter Miſſarum ſolemnia* denunziato nella mia Chieſa pubblicamente al Popolo, che N. N. figlio di N. N. di queſta Parrocchia deſiderava eſſer promoſſo nella proſſima Ordinazione al Sacro Ordine del . . . . . a titolo di . . . . . e di avere eſortato tutti a voler manifeſtare, ſe aveſſero avuto notizia e cognizione di qualche canonico impedimento, per lo quale non poteſſe eſſer promoſſo all' Ordine ſuddetto; e non eſſendoſi ſcoperto impedimento, e ſtante i ſuoi legittimi Natali, la Vita e Coſtumi, e frequenza della Confeſſione e Comunione, de' quali ho preſo

ſo diligente informazione, ho fatto la preſente Fede ſottoſcrittà di mia mano queſto dì . . . . . Meſe . . . . . Anno . . . . .

Io N. N. ſuddetto mano propria.

Quando occorra farſi dal medeſimo Paroco, o da altra Perſona l'atteſtazione di più Requiſiti, potraſſi fare in un medeſimo foglio, e ſotto una ſola ſottoſcrizione, ſalve però ſempre le reſpettive ſopraſcritte Formule; purchè, contenendo la Fede *de vita & moribus*, queſta ſia giurata, e ſi traſmetta chiuſa e ſigillata.

Inſtructio Sacræ & Univerſalis Inquiſitionis pro Matrimoniis exterorum, de qua in Synodo Tit. II. *Cap.* IX. *num.* 10.

CUm aliàs per Sacram Congregationem S. Officii iteratis Inſtructionibus ab eadem emanatis de anno 1665., Locorumque Ordinariis tranſmiſſis, proviſum fuerit, ut præſcriptis Interrogatoriis faciendis Teſtibus, qui ad probandum ſtatum liberum contrahentium Matrimonium inducuntur, omnis prorſus ſecluderetur aditus iis, qui adhuc vivente altero conjuge, aut aliàs impediti, ad ſecunda illicita vota tranſire ſatagebant; videns nihilominus SS. D. N. quamplures Locorum Ordinarios, vel eorum Vicarios & Deputatos ad excipiendas Teſtium Depoſitiones, necnon Parochos & Notarios in caſibus expreſſis, aut omittere, aut non obſervare earumdem inſtructionum tenorem, &, licèt aliquando plenè obſervent, non tamen interrogare Teſtes ſuper aliis impedimentis dirimentibus.

Ideo volens Sanctitas Sua prædictis malis occurrere, re maturè conſiderata cum Eminentiſs. & Reverendiſs. DD. Cardinalibus Generalibus Inquiſitoribus, præſenti Decreto perpetuis futuris temporibus duraturo, iterum injungit omnibus Vicariis ſeu Deputatis pro examinandis Teſti-

Teſtibus ad probandum ſtatum liberum contrahentium Matrimonium, necnon Parochis, Notariis, & quibuſcumque aliis reſpectivè, ſub pœnis etiam gravibus corporalibus, arbitrio Sacræ Congregationis, ut Inſtructionem infraſcriptam ad unguem obſervent.

Ut autem præſens Decretum, & Inſtructio ad omnium notitiam faciliùs deveniant, decrevit illa ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ de Urbe, ac Palatio S. Officii ejuſdem Urbis, per aliquem ex Curſoribus Sanctitatis Suæ publicari, ac eorum exempla ibidem affixa relinqui; illaque ſic publicata omnes, & ſingulos, quos concernunt, poſt duos Menſes, à die publicationis in Urbe faciendæ numerandos, perinde afficere, & arctare, ac ſi illorum unicuique perſonaliter notificata, & intimata fuiſſent.

Inſtructio pro Examine illorum Teſtium, qui inducuntur pro contrahendis Matrimoniis, tam in Curia Eminentiſſimi & Reverendiſſimi D. Cardinalis Urbis Vicarii, quàm in aliis Curiis ceterorum Ordinariorum.

1. IN primis Teſtis moneatur de gravitate juramenti, in hoc præſertim negotio pertimeſcendi, in quo divina ſimul, & humana majeſtas læditur, ob rei, de qua tractatur, importantiam, & gravitatem, & quòd imminet pœna triremium, & fuſtigationis deponenti falſum.

2. Interrogetur de nomine, cognomine, patria, ætate, exercitio, & habitatione.

3. An ſit civis, vel exterus, &, quatenus ſit exterus, quanto tempore eſt in Loco, in quo Teſtis ipſe deponit.

4. An ad Examen acceſſerit ſponte, vel requiſitus; ſi dixerit acceſſiſſe ſponte a nemine requiſitum, dimittatur, quia præſumitur mendax; ſi verò dixerit acceſſiſſe requiſitum, interrogetur a quo, vel a quibus, ubi, quando, quomodo, coram quibus, & quoties fuerit requiſitus, & an

an ſciat adeſſe aliquod impedimentum inter contrahere volentes.

5. Interrogetur, an ſibi, pro hoc Teſtimonio ferendo, fuerit aliquid datum, promiſſum, remiſſum, vel oblatum a contrahere volentibus, vel ab alio, ipſorum nomine.

6. Interrogetur, an cognoſcat ipſos contrahere volentes, & a quanto tempore, in quo Loco, qua occaſione, & cujus qualitatis, vel conditionis exiſtant.

Si reſponderit negativè, Teſtis dimittatur; ſi verò affirmativè;

7. Interrogetur, an contrahere volentes ſint cives, vel exteri; ſi reſponderit eſſe exteros, ſuperſedeatur in licentia contrahendi, donec per literas Ordinarii ipſorum contrahere volentium, doceatur de eorum libero ſtatu, de eo tempore, quo permanſerunt in ſua Civitate, vel Diœceſi. Ad probandum verò eorumdem contrahere volentium ſtatum liberum pro reliquo temporis ſpatio, ſcilicet uſque ad tempus, quo volunt contrahere, admittantur Teſtes idonei, qui legitimè, & concludenter deponant ſtatum liberum contrahere volentium, & reddant ſufficientem rationem cauſſæ eorum ſcientiæ, abſque eo quòd teneantur deferre Atteſtationes Ordinariorum Locorum, in quibus contrahere volentes moram traxerunt.

Si vero reſponderit contrehere volentes eſſe cives.

8. Interrogetur, ſub qua Parochia hactenus contrahere volentes habitarunt, vel habitent de præſenti.

9. Item, an ipſe Teſtis ſciat aliquem ex prædictis contrahere volentibus quandoque habuiſſe Uxorem, vel Maritum, aut Profeſſum fuiſſe in aliqua Religione approbata, vel ſuſcepiſſe aliquem ex Ordinibus Sacris, Subdiaconatum ſcilicet, Diaconatum, vel Presbyteratum, vel habere aliud impedimentum, ex quo non poſſit contrahi Matrimonium.

Si Teſtis reſponderit non habuiſſe Uxorem, vel Maritum, neque aliud impedimentum, ut ſupra.

10. Interrogetur de cauſſa ſcientiæ, & an ſit poſſibile, quòd aliquis ex illis habuerit Uxorem, vel Maritum,

aut

aut aliud impedimentum &c., & quod ipſe Teſtis neſciat.

Si reſponderit affirmativè, ſuperſedeatur, niſi ex aliis Teſtibus probetur concludenter non habuiſſe Uxorem, vel Maritum, neque ullum aliud impedimentum, &c.

Si verò reſpondetur negativè,

11. Interrogetur de cauſſa ſcientiæ; ex qua deinde Judex colligere poterit, an Teſti ſit danda fides.

Si reſponderit contrahere volentes habuiſſe Uxorem, vel Maritum, ſed eſſe mortuos.

12. Interrogetur de Loco & tempore, quo ſunt mortui, & quomodo ipſe Teſtis ſciat fuiſſe conjuges, & nunc eſſe mortuos. Et ſi reſpondeat mortuos fuiſſe in aliquo Hoſpitali, vel vidiſſe ſepeliri in certa Eccleſia, vel occaſione Militiæ ſepultos fuiſſe à Militibus, non detur licentia contrahendi, niſi priùs recepto Teſtimonio authentico a Rectore Hoſpitalis, in quo prædicti deceſſerunt, vel à Rectore Eccleſiæ, in qua humata fuerunt eorum cadavera, vel, ſi fieri poteſt à Duce illius Cohortis, in qua deſcriptus erat Miles. Si tamen hujuſmodi teſtimonia haberi non poſſunt, Sacra Congregatio non intendit excludere alias probationes, quæ de jure communi poſſunt admitti, dummodo ſint legittimæ & ſufficientes.

13. Interrogetur, an, poſt mortem dicti Conjugis defuncti, aliquis ex prædictis contrahere volentibus tranſierit ad ſecunda vota.

Si reſponderit negativè.

14. Interrogetur, an eſſe poſſit, quòd aliquis ex illis tranſierit ad ſecunda vota, abſque eo quòd ipſe Teſtis ſciat.

Si reſponderit affirmativè, ſuperſedeatur in licentia, donec producantur Teſtes, per quos negativa coarctetur concludenter.

Si verò negativè.

15. Interrogetur de cauſſa ſcientiæ; qua perpenſa, Judex poterit judicare, an ſit concedenda licentia, necne.

Si contrahentes ſunt vagi, non procedatur ad licentiam contrahendi, niſi doceant per Fides Ordinariorum ſuorum eſſe liberos; & in aliis ſervata forma Concilii Tridentini in Cap. *Multi* ſeſſ. 24.

Fi-

Digitized by Google

Fides, aliaque documenta, quæ producuntur de partibus, non admittantur, niſi ſint munita Sigillo & legalitate Epiſcopi Ordinarii, & recognita ſaltem per Teſtes, qui habeant notam manum & Sigillum; & attentè conſideretur, quòd Fides, ſeu Teſtimonia bene & concludenter identificent perſonas, de quibus agitur.

Pro. Teſtibus in hac materia recipiantur magis conſanguinei, quàm extranei, quia præſumuntur meliùs informati; & cives magis, quàm exteri, nec admittantur homines vagi & milites, niſi data cauſa, & maturo conſilio; & Notarius exactè deſcribat perſonam Teſtis, quem ſi cognoſcit, utatur clauſula: MIHI BENE COGNITUS; ſin minùs, examen non recipiat, niſi unà cum perſona Teſtis aliqua alia compareat cognita Notario, & quæ atteſtetur de nomine & cognomine ipſius Teſtis, necnon de idoneitate ejuſdem ad Teſtimonium ferendum. Et hujuſmodi Examinibus debet intereſſe in Urbe, ultra Notarium, Officialis ſpecialiter deputandus ab Eminentiſſimo Vicario, & extra Urbem, vel Vicarius Epiſcopi, vel aliqua alia perſona inſignis & idonea, ab Epiſcopo ſpecialiter deputanda; aliàs puniatur Notarius arbitrio Sac. Congregationis, & Ordinarius non permittat fieri publicationes.

Ordinarii præcipiant omnibus & ſingulis Parochis in eorum Diœceſibus exiſtentibus, ut pro Matrimoniis cum exteris contrahendis non faciant publicationes in eorum Eccleſiis, niſi certiorato Ordinario, a quo, vel ejus Generali Vicario priùs teneantur Fidem authenticam reportare, quod pro tali Matrimonio fuerunt examinati Teſtes in eorum Tribunali, qui probent ſtatum liberum contrahere volentium, &c,

Contravenientes autem ſeverè punientur.

Franciſcus Riccardus S. Rom. & Univerſ. Inquiſ. Notar.

Loco ✠ Sigilli.

Dubia aliquot circa exterorum Matrimonia cum reſponſionibus S. Congregationis.

ORDINES ultimo loco ab Urbe emanati circa Matrimonia cum exteris contrahenda, inter alia diſponunt, quod Ordinarii præcipiant omnibus & ſingulis Parochis in eorum Diœceſibus exiſtentibus, ut pro Matrimoniis cum exteris contrahendis non faciant Publicationes in eorum Eccleſiis, niſi certiorato Ordinario, a quo, vel ejus Generali Vicario priùs teneantur Fidem authenticam reportare, quòd pro tali Matrimonio fuerint examinati Teſtes in eorum Tribunali, qui probent ſtatum liberum contrahere volentium.

1. Quæritur, an illi ex Diœceſibus circumvicinis, & ipſi teneantur tales probationes facere, an verò ſufficiat Fides denunciationum in eorum Diœceſibus factarum cum legalitate Ordinarii, & probatio eorum ſtatus poſt diſceſſum ab ipſa Diœceſi.

Hujuſmodi habentur pro exteris, & conſequenter tenentur probationes facere.

2. Item, an contrahere volentes, in confinibus eorum Diœceſis habitantes, & ob vicinitatem, ab eorum Rectoribus cogniti, teneantur eaſdem facere probationes, an verò ſufficiant publicationes ab ipſis Rectoribus faciendæ.

Etiam iſti tenentur facere probationes.

3. An eaſdem teneantur facere probationes ii, qui ante ætatem nubilem a propria Diœceſi diſcedentes, ad aliam ſe contulerunt, & in ea poſtmodum ſemper habitaverunt.

Non tenentur, quia non fuerunt extra Diœceſim tempore habili ad contrahendum.

4. An in Civitate, in qua Milites Hiſpani, Teutonici, Alemanni, & aliarum longinquarum Regionum reſidere ſolent, idem cum ipſis ſit ſervandum; vel ſufficiat probationes in ipſa Civitate recipere de eorum ſtatu a Teſtibus ipſarum Regionum de negotio edoctis.

Tenentur facere probationes, juxtà formam inſtructionis, quia iſti faciliùs committunt Polygamiam.

5. An,

5. An, facta per Parochum monitione Ordinario contrahere volentis, Fides ſtatus ejuſdem ſit ab eodem Parocho, vel a contrahere volente reportanda.

Tenetur Fidem reportare, & Parocho conſignare is, qui vult Matrimonium contrahere; ſed eſt in libertate Parochi hujuſmodi onus in ſe aſſumere.

6. An eædem probationes ſint ſervandæ in caſu neceſſitatis, & ab exiſtentibus in articulo mortis, ſic contrahere volentibus.

Non ſunt ſervandæ in articulo mortis, intra quem ſcilicet probabiliter non adſit tempus ſufficiens faciendi diligentias; cum hoc etiam, quod ſi infirmus fortè convaluerit, debeant fieri diligentiæ juxtà inſtructionem, antequam ſimul conveniant.

7. An requiratur Atteſtatio proprii Ordinarii pro exteris, qui per decem annos & ultra, domicilium acquiſierunt in Loco, ubi ſunt Matrimonium contracturi, ſi eorum ſtatus liber probetur per Teſtes fide dignos, tam originis, quàm domicilii.

Requiritur.

8. An requiratur dicta Atteſtatio pro illis exteris, qui unicam, vel plures duxerunt, & e contra, ſi mortuæ fuerint in Loco, ubi iterum Matrimonium contrahere deſiderant, ac ampliùs poſt mortem a dicto Loco non diſceſſerunt.

Requiritur pariter.

Digitized by Google

Inſtructio adverſus ſimoniacos tribus diebus Feſtis ſtatim facienda ab Oeconomo Eccleſiæ, ad quam præſentare Parochianorum eſt, de qua in Synodo.

Tit. III. *Cap.* VI. *num.* 13.

ESSENDOCHE' ſia rimaſta vacante per la morte del Reverendo ..... queſta Chieſa Parrocchiale ſotto il titolo ..... ec. la quale è data di Popolo; e dovendoſi, a Dio piacendo, venir quanto prima all' elezione del nuovo Paroco, ſecondochè reſterà ſtabilito dal Magiſtrato de' Sig. Nove: oltre al ricordare a tutti e a ciaſcheduno di quelli, che devono intervenire alla nuova elezione, e concorrere col ſuo voto, l' obbligo ſtrettiſſimo, che hanno in coſcienza di poſporre ogni affetto terreno, ed ogni mondano riguardo, e di ſcegliere tra tutti i pretendenti quello ſolamente, il quale dopo d' eſſerſi conſigliati, e fattavi Orazione (1), ſtimeranno ſecondo Iddio, il più abile per bontà, per dottrina e per eſperienza, e il più capace di ſervir bene il Popolo nell' eſercizio della Cura; Io di più come Economo, in eſecuzione degli ordini eſpreſſi nel Sinodo del 1732. Titolo 3. Capitolo 6. Paragrafo *Interea*, fo noto pubblicamente, che chiunque mai avrà ardire (che Iddio non voglia) di dare il ſuo voto favorevole a chi direttamente o indirettamente da ſe, o per mezzo d' altri gli aveſſe promeſſo o dato a queſto fine qualunque coſa, come danaro, Grano, Vino, Olio; o avrà fatto a qneſto effetto, deſinari, cene, o altre mangiate, o data altra coſa minima temporale; o ſpituale ancora, con promettere qualche numero di Meſſe, per eſſer preferito agli altri pretendenti, tirerà l' eterna maledi-

(1) Cap. *Cum inter. De elect. &c.*

ledizione d'Iddio (1) ſopra di ſe, e della ſua caſa; e incorrerà ſubito nella Scomunica riſervata al Sommo Pontefice (2), da non poterne reſtare aſſoluto, ſe non in punto di morte; e così in vita reſterà privo de' Santiſſimi Sacramenti, e degli altri ajuti della Chieſa, e dopo morte reſterà eſcluſo dalla ſepoltura Eccleſiaſtica, e dagli altri Suffragj comuni a tutti i Fedeli Criſtiani. Oltredichè anche il Curato, che foſſe eletto in un modo così ingiuſto e iniquo ſarebbe Scomunicato, e privo della Chieſa (3) e dell' entrate di quella (4), e inabile per l'avvenire a poterla mai più conſeguire (5) la qual pena d' inabilità gli verrebbe anche ſteſa a qualunque altro Benefizio Eccleſiaſtico.

E tutto &c. in eſecuzione &c.

Elenchus rerum omnium quibus ædes Parochiales, poſtquam defunctus eſt Rector, relinqui debent inſtructæ ab heredibus, de quibus Tit. III. *Cap.* VI. *num.* 20.

DUE Letti con Panchette e Tavole d'albero, ſopra l' uno e l' altro de' quali ſieno i Sacconi, uno con due Materaſſe e Piumaccio di lana, Panno e Coltrone, l'altro con una Materaſſa di lana e una di capecchio, con Panno pure o Coperta, tutta roba buona. Tutti gli Arneſi d'albero neceſſarj per una Caſa; una Secchia di rame da pozzo, la Catena da fuoco, un pajo di Sgabelli, un pajo di Seggiole baſſe, tutti i Vaſi da Vino, e da Olio di qualſivoglia ſorte, i quali vi ſi trovaſſero; e queſte coſe vi devono reſtare, benchè il Paroco morto non aveſſele ricevute tutte dall'anteceſſore. Nor-

(1.) Cap. *Perpetuo. De elect. &c.* in 6.
(2) Can. 1. 1. quæſt. 3. Extrav. 2. *De Sim.*
(3) Cap. *Inſinuatum. De Sim.*
(4) Cit. Extrav. 2.
(5) Cap. *Super eo. De elect. &c.*

Norma conficiendi quotannis in unaquaque Parochia ſtatum animarum, de quo in Synodo Tit. III. *Cap.* IX. *num.* 12.

Stato dell' Anime della Parrocchia di S. N. N. *di Firenze fatto nell' anno ...*

In queſta Parrocchia ritrovo queſt'anno eſſerci il numero d' anime infraſcritto.

Caſe	n.	260.		
Famiglie	n.	395.		
Maſchi ſecolari in tutto	n.	—	— n.	834.
De'quali Maſchi ſecolari da 15. anni in sù.	n.	— n.	660.	
Da 15. anni in giù	n.	— n.	174.	
E de' medeſimi idonei alla Comunione -	n.	718.		
Non idonei alla Comunione	n.	116.		
Femmine ſecolari in tutto	n.	— n.	998. n.	998.
E delle medeſime idone alla Comunione -	n.	889.		
Non idonee alla Comunione	n.	109.		
Sacerdoti ſecolari	n.	— n.	36. n.	36.
Cherici ſecolari	n.	— n.	22. n.	22.
Religioſi in tutto	n.	—	— n.	168.
Cioè				
Monaci N. N.	n.	— n.	45.	
P. P. N. N.	n.	— n.	13.	
P. P. N. N.	n.	— n.	110.	
Religioſe in tutto	n.	—	— n.	54.
Cioè				
Monache N. N.	n.	— n.	26.	
Monache N. N.	n.	— n.	28.	
Spedali, e Conſervatorj in tutto	n.	—	— n.	1057.
Cioè				
Spedale N. N.	n.	— n.	200.	
Spedale N. N.	n.	— n.	800.	
Fanciulle del Conſervatorio	n.	— n.	57.	
Meretrici	n.	7.		
Peccatori pubblici	n.	4.		
Eretici	n.	— n.	12. n.	12.
Ebrei	n.	— n.	63.	63.
Anime in tutto	n.	—	3244.	3244.

Io N. N. *Paroco di* S. N. N. *mano propria*.

Stato dell' Anime della retroſcritta Parrocchia, che abitano fuori della Porta N. N.

CAſe —— n.	5.		
Famiglie —— n.	5.		
Maſchi ſecolari in tutto —— n.	——	—— n.	16.
De'quali Maſchi ſecolari da 15. anni in sù . n.	—— n.	8.	
Da 15. anni in giù —— n.	—— n.	8.	
E de' medeſimi idonei alla Comunione - n.	12.		
Non idonei alla Comunione —— n.	4.		
Femmine ſecolari in tutto —— n.	—— n.	11. n.	11.
E delle medeſime idonee alla Comunione - n.	8.		
Non idonee —— n.	3.		
Sacerdoti ſecolari ſe ve ne ſieno —— n.	——	——	——
Cherici ſecolari ſe ve ne ſieno —— n.	——	——	——
Religioſi ſe ve ne ſieno —— n.	——	——	——
Anime in tutto —— n.	n.	27. n.	27.

Io N. N. Paroco retroſcritto mano propria.

Lit-

Digitized by Google

Litteræ circulares a Clemente XI. ſuper reſidentia Parochorum conſcriptæ, de quibus in Synodo Tit. III. Cap. X. num. I.

Perilluſtris & Reverendiſs. Domine uti Frater.

PASTORALIS Officii debito ſalubriter exequendo aſſiduè intentus Sanctiſs. D. Noſter, in eam præ ceteris ſingulari ſtudio incumbit ſolicitudinem, ut omnes Metropolitanarum, Cathedralium, & Collegiatarum Eccleſiarum Dignitates, Canonici, Beneficiati, Portionarii, aliique earum obſequiis mancipati, præcipuè verò Eccleſiarum Parochialium Rectores & quicumque alii animarum Curæ præpoſiti, juxta Sacrorum Canonum & Sacri Tridentini Concilii Decreta, atque Apoſtolicarum Conſtitutionum præſcriptum, perſonalis reſidentiæ munus, quo obſtricti ſunt, agnoſcant, illudque bona fide, & qua par eſt, ſedulitate ac diligentia præſtent. Cum autem Sanctitati Suæ, non abſque gravi animi ſui mœrore, dudum innotuerit, nonnullos præfatarum Eccleſiarum ſervitio, vel animarum regimini addictos, proprii oblitos officii huc illuc per Menſes & annos divagari, ſine ulla ſuorum Prælatorum licentia, vel etiam cum ea, ſed ultra tempus permiſſum, ac præter cauſſas legitimas ab eiſdem Sacris Canonibus & Sacro Tridentino Concilio approbatas, & abſque Apoſtolicis Indultis, quæ ab hac Sacra Congregatione Eminentiſſimorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium ejuſdem Concilii Interpretum juſtam diſcedendi cauſſam habentibus concedi ſolent; unde non rarò fit, ut Divina Officia & Eccleſiaſtica munia, quæ ab integro Miniſtrorum numero expleri debent, maximè negligantur, & animarum Cura proprio Paſtore deſtituta, graviſſimum patiatur detrimentum, nec ſit qui Parvulis petentibus Evangelicum panem frangat; Volens propterea San-

Sanctitas Sua, pro eximio, quo pollet, zelo, maximum hunc abuſum e medio tollere, ſimulque opportunè proſpicere, ut ſinguli Eccleſiarum Miniſtri deinceps iis debita fideliter exhibeant obſequia, & Parochialium in primis Eccleſiarum Rectores paſcendis ovibus ſibi commiſſis aſſiduè ac diligenter vacent; ſicuti ea de re ſaluberrima in Urbe mandata nuper edidit pro iis, qui alibi reſidere obſtricti inibi commorantur; ita etiam jubet ac præcipit Univerſis Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac ceteris Locorum Ordinariis quibuſcumque, ut propriam quiſque Paſtoralem ſolicitudinem excitantes, prælaudata Sacrorum Canonum, & Sacri Concilii Tridentini Decreta adverſus prædictarum Eccleſiarum Canonicos, omneſque & ſingulos Beneficiatos, de jure, vel conſuetudine reſidere obligatos, necnon adverſus Parochos, & quoſcumque alios Animarum Curam exercentes reſpectivè edita. ſeriò obſervent, ac obſervari faciant, eos opportunis remediis ad perſonalem reſidentiam compellendo, ut onera unicuique eorum pro divino cultu, & Eccleſiarum, Animarumque ſervitio incumbentia ſuſtinere commodè poſſint. Porro in hunc ipſum finem eoſdem Locorum Ordinarios hortatur ac admonet, ut hujuſmodi Parochos, Canonicos, alioſque Beneficiatos, ut ſupra, reſidere detrectantes, pœnis a Sacris Canonibus, & Sacro Concilio Tridentino ſtatutis, ſubtractionis ſcilicet fructuum, & creſcente contumacia, privationis etiam Canonicatuum ac Beneficiorum, quibus potiuntur, mulctare & coërcere non omittant, ac in eos ulteriùs procedant, juxta formam *Decretalis Innocentii III.* relatæ *in cap. ex tua de Cleric. non reſident.*, implorato etiam ad id, ubi opus fuerit, auxilio & ope Ordinariorum, in quorum Diœceſibus prædicti refractarii commorantur. Ut autem hæc omnia ſuum exactiùs ſortiantur effectum, Sanctitas Sua iiſdem Locorum Ordinariis injungit, ut quos ex Parochis, Dignitatibus, Canonicis & Beneficiatis ejuſmodi, in præſens, vel etiam in poſterum quandocumque a propria reſidentia abeſſe compererint ultra tempus permiſſum, & abſque debitis Apoſtolicis Indultis, eorumdem contuma-

cium nomina, & Beneficia reſidentialia, quæ obtinent, ac inſuper Diœceſes, & Loca, in quibus ipſi moram trahunt, huic Sacræ Congregationi per ſuas Literas incunctanter denuncient, & quoad contumaces in Urbe degentes, idipſum, tam eidem Sacræ Congregationi, quàm Eminentiſſimo ejuſdem Urbis Vicario ſignificent. Mandat denique Sanctitas Sua, ut præſentes Literæ, ne ullo unquam temporis decurſu obſoleſcant, aut in deſuetudinem abeant, in iſtius Cancellariæ regeſtis deſcribantur.

Cumque in his exequendis provida in primis Sacrorum Antiſtitum ſolertia verſari debeat, confidit Sanctiſſimus Pater præmiſſa omnia ab Amplitudinis Tuæ pervigili zelo, enixoque ſtudio ita præſtanda fore, ut nedum Paſtoralis officii ſui debito cumulatè ſatisfaciat, verùm etiam nihil deſuper Sanctitati Suæ deſiderandum relinquat; & Amplitudini Tuæ a ſummo bonorum omnium Largitore fauſta omnia precamur.

Ampl. Tuæ

Dat. Romæ die 15. Martii 1710.

Uti Frater Studioſus
B. Cardinalis Panciaticus Præf.

V. Petra Secret.

Nor-

Norma Congregationum juxta Edictum D. Joſephi Mariæ Martelli Archiepiſcopi habendarum a Parochis aliiſque, ſuper caſibus conſcientiæ & rubricis, de quibus in Synodo Tit. III. Cap. XI. num. 7.

APPLAUDENDO Noi al Paſtorale zelo, che ha avuto la fel. mem. di Monſig. Tommaſo della Gherardeſca Noſtro Predeceſſore nelle ſue Determinazioni Sinodali di obbligare i Parochi, e Sacerdoti della Diogeſi Noſtra Fiorentina all'eſercizio delle Conferenze di Morale Teologia cotanto a' medeſimi profittevole per la univerſale direzione de' Popoli nella via del Signore; ed eſſendoci a cuore, che un tale eſercizio, di cui pure da Noi ſe ne procura con efficacia la pratica, non vada in diſuſo, forſe perchè non s' oſſerva l' Inſtruzione ſtampata, che in ſeguito delle dette Ordinazioni Sinodali il predetto Monſig. Tommaſo della Gherardeſca già diede fuori altra volta, e ne preſcriſſe l' oſſervanza; perciò per mezzo del preſente Editto, riduchiamo a memoria di ciaſcuno l' eſatta obbedienza alla detta Inſtruzione; e per facilitarne inalterabile la pratica ordiniamo la nuova impreſſione della medeſima, il tenore della quale è il ſeguente.

PERCHE' colla Pietà fa il ſuo accordo nel Clero la Dottrina, ed amendue ſono i Poli, ſu i quali ſi regge tutta la Diſciplina Eccleſiaſtica, mentre da queſte dependono la retta amminiſtrazione de' SS. Sacramenti, il puntuale eſercizio delle Funzioni Sacre, la totale oſſervanza delle Ordinazioni Canoniche, e finalmente l' ottima direzione de' Popoli per la via della ſalute; quindi ſi è, che

Digitized by Google

premendo a Noi non meno dell' eſemplar bontà de' coſtumi la perfetta cognizione de' doveri nel noſtro Clero, e conoſcendo quanto per l' acquiſto e mantenimento di eſſa giovar poſſano le Conferenze de' Caſi da Noi ordinate nel noſtro Sinodo, abbiamo per facilitarne la pratica, e per renderle più che ſi può fruttuoſe, giudicato bene il preſcriverne colla preſente Inſtruzione il modo.

Primieramente in quei luoghi, dove il Clero è più numeroſo, e per conſeguenza capace di qualche ordine ſpeciale, come la Terra d' Empoli, Caſtelfiorentino, San Caſciano, Scarperia, Dicomano, il Borgo San Lorenzo, Firenzuola, e Palazzuolo, dovrà farſi da' Parochi e da' Confeſſori della Terra, o Luogo la Conferenza ogni quindici giorni, eſortando efficaciſſimamente a ritrovarviſi ancora tutti gli altri Sacerdoti e Cherici, a quell' ora, che in ciaſchedun luogo, e per qualunque ſtagione ſarà più comoda; avvertendo però, che non cada in dì Feſtivo, nè di Sabato, o in altra maniera impedito, dovendoſi allora anticipare, o poſporre ad arbitrio di chi vi preſiede. Il luogo ſolito della Conferenza ſarà la Chieſa Maggiore, o altro luogo conveniente a tal funzione. E in caſo, che a queſta intervengano Curati e Cherici Rurali, ſieno tenuti queſti ſolo una volta il Meſe, e in quella Congregazione, in cui ſi proporranno i due Caſi, come ſotto ſi dirà.

Ne' luoghi poi, ove ſia minor numero di Curati e Confeſſori, e le Chieſe e Abitazioni loro ſieno ſpicciolate e rade, come accade nel più de' Pivieri, ſi facciano queſte Conferenze una volta il Meſe lì dove tempo per tempo parrà alla maggior parte de' Parochi. E ſe l' Inverno, a cagione delle piogge, ghiacci e nevi, delle ſtrade rotte, de' fiumi ingroſſati, ſiccome nel cuor della State per il troppo gran caldo, malagevole ſi renda loro il poterſi adunare tutti, ſi trasferiſcano, purchè dentro all' anno ſe ne facciano dodici.

E perchè ſi daranno Pivieri o tanto ſcarſi di Suffraganei, che non poſſano da ſe comodamente fare ſimili Conferenze, o tanto numeroſi, che non poſſano alcuni ſe

non

non con incomodo ritrovarſi dove quelle ſi tengono, abbiano facoltà i primi d' unirſi ad altro Piviere contiguo; ove il Propoſto ſia a vicenda, o a Meſi, o ad Anni; ma il Segretario ſempre un ſolo, da eleggerſi fra quelli de' Pivieri uniti. E la precedenza ſeguiti l' ordine de' Propoſti; e ne' ſecondi poſſa il Preſidente per ragion ſolo della comodità permettere a' più lontani d' aggregarſi ad altro Piviere più comodo, con che però ſi faccia deſcrivere in queſto a tale effetto ſolo, nè poſſa variare ſenza licenza del Deputato Generale.

Il giorno dunque della Conferenza all' ora già intimata, congregati ſenza indugio nel luogo prefiſſo, tutti quelli, che devono intervenire, e dato principio da chi preſiede, che ſarà ſempre il più degno, coll' Orazione *Actiones noſtras, &c.* ſi porranno tutti a ſedere ſecondo l' ordine del grado loro, o anzianità. E allora il Preſidente ſedendo a un Tavolino, ove ſia un Meſſale, un Breviario, un Rituale, un Concilio di Trento, e il noſtro Sinodo; in oltre un Orivolo a polvere per miſura delle due ore, che dovrà durare queſt' Eſercizio; ſedendovi ancora da una banda il Segretario delle Conferenze con Carta, Penna, e Calamajo; col Ruolo de' tenuti a intervenire, e con un Libro in foglio, ove regiſtri Conferenza per Conferenza, tutti gli Atti di eſſa, e i Nomi degli aſſenti, cominci dalla Lezione, e volgarizzamento d' un Capitolo del Concilio, da farſi or da uno, or da un altro de' Cherici, eſſendovene; quando che nò, da uno de' Parochi per turno, ſopra dicui, per dilucidare la ſpiegazione litterale già fatta, vi diſcorra eſſo brevemente, oppure vi muova ſopra qualche dubbio, con dimandarne la reſoluzione da alcuno de' Congregati.

Appreſſo ſi leggerà dal Segretario un Capitolo delle Rubriche, o del Meſſale, o del Breviario, o del Rituale alternativamente; e naſcendo dalla lettura di quello dubbj, o dell' Ufizio, o dell' Amminiſtrazione de' Sacramenti, ſi doveranno queſti diſcorrere, e diſciogliere da' Congregati, principalmente coll' indirizzo del Preſidente, e del Maeſtro delle Cirimonie, ove ſia.

Indi

Indi ſi verrà all' Eſame de' due Caſi di Coſcienza, uno de' quali ſarà, ſecondo l' ordine della Tavola dell' Ufizio, e l' altro propoſto dal Preſidente, avvertendo, che e' ſieno Caſi pratici, a cui ſeparatamente dovranno riſpondere quei due Sacerdoti, che nella Conferenza precedente ſaranno ſtati avviſati; procurando però di dire la loro opinione appoggiata a buone ragioni, e all' autorità de' Sommiſti approvati. Finito che averanno queſti di diſcorrere, ſarà permeſſo a ciaſcheduno de' Congregati con licenza del Preſidente di muovere qualche difficultà contro la riſoluzione data, e potrà anco il medeſimo Preſidente interrogare alcuni di loro del proprio parere intorno alla materia, che s' eſamina; che però dovranno tutti diligentemente ſtudiare i detti Caſi, benchè ſolo a due s' aſſegni il diſcorrere formatamente ſopra di eſſi, acciò poſſano dire il loro ſentimento con fondamento e con modeſtia, avvertendo che in queſte diſpute non ſi gridi, nè ſi faccia ſtrepito veruno.

Si procuri onninamente, che detti Caſi non reſtino ſoſpeſi, ma ſieno riſoluti, e ſtabilita ne ſia l' opinione più certa e più ſicura. Le riſoluzioni lette in riſtretto dal Preſidente co' i loro argomenti, e motivi ſi deſcrivano dal Segretario nel ſopraddetto Libro, ſecondo il parere de' più.

Finalmente ſi leggerà dal Preſidente un Capitolo del noſtro Sinodo per diſcorrervi ſopra, e vedere ſe ſi oſſerva quanto in quello ſi diſpone. Perlochè dovranno i Congregati conſultare tra di loro tutto ciò, che ſtimano neceſſario a farſi per introdurne l' oſſervanza, tolti gli abuſi da loro conſiderati, de' quali ſarà cura del Preſidente di prenderne nota in ſcritto per traſmetterla al Deputato Generale, il quale doverà il tutto proporre nella Congregazione Generale da tenerſi davanti di Noi, o del noſtro Vicario Generale, acciò ſi poſſa provvedere con opportuni rimedj.

Dopo queſti Eſercizj ſi darà fine alla Conferenza con l' intimazione della futura, in che giorno, e a che ora; ſi dia dal Preſidente in ſcritto il Caſo per la proſſima Seſſione,

ſione, con indicare quello della Tavola, come i Capitoli del Concilio, della Rubrica, e del Sinodo da leggerſi; pigliandone tutti di tutto ricordo, e copia del Caſo dal Preſidente propoſto. Finalmente avviſati, che ſaranno dal Preſidente quei due Sacerdoti, che doveranno riſpondere a' Caſi propoſti, ſi renderanno le grazie con *Agimus &c.*

Prima però, che ſi partano i Congregati, doverà il Segretario pigliar nota di quei, che mancano, con le ſcuſe, che hanno addotte, acciò in tal maniera ſi poſſa venire in cognizione degli aſſenti, per proceder contro di loro, quando non foſſero ſtati legittimamente impediti, alle pene determinate nel noſtro Sinodo, e aver notizia di quelli, che ſaranno diligenti, per premiarli all' occaſione. Avverta però il Segretario, che il tutto ſi faccia con ogni fedeltà e diligenza.

I legittimamente impediti mandino al Segretario le ſcuſe, che pure ſieno legittime, ed eſſo le regiſtri e l'infilzi, per produrle inſieme col Libro al Deputato Generale.

E ſe accadeſſe, che il Segretario giuſtamente impedito (che anch' eſſo dee mandare la ſcuſa) non poteſſe intervenire a qualche Conferenza, mandi il Libro al Preſidente, il quale adempiſca le di lui parti, o le faccia adempire ad altri, regiſtrando prima la mancanza del Segretario con la giuſtificazione di eſſa, e poi tutti gli atti della Conferenza. L' iſteſſo ſi oſſervi nell' aſſenza, che ſi deſſe del Preſidente, con che queſti faccia far le ſue veci al Segretario, o al più degno.

Ma perchè la carica del Segretario è molto importante per lo buon' ordine delle Conferenze, nella prima Congregazione, che ſi farà, innanzi a ogni altra coſa, ſi venga all' elezione di eſſo in queſta maniera. Ciaſcheduno de' Sacerdoti, conſiderato maturamente chi poſſa eſſer di loro il più idoneo per tal peſo, lo ſcriva in una polizza, la quale ponga ſul Tavolino del Preſidente; il quale poſate che ſaranno tutte, faccia alla preſenza di tutti l' aſſortimento de' nomi, e con l' aſſiſtenza di due più degni

degni riconoſca qual nome abbia avute più polizze, e quegli così nominato ſia il Segretario; nè poſſa in modo alcuno ricuſare queſta Carica, la quale durerà un anno, e più ancora, ſe e' voglia; con la rafferma però della maggior parte de' Congregati; altrimenti finito l'anno ſi proceda nel modo predetto a nuova elezione.

In quei Pivieri poi, ove ſi uniranno due di eſſi, ſi faccia prima l'unione, e poi ſi venga all'elezione del Segretario. Siccome, dovendoſi aggregare uno, o più d'un Piviere ad altro più comodo, ſi faccia l'aggregazione prima, e poi l'elezione del Segretario nella forma detta.

Il Libro groſſo in foglio da tenerſi dal Segretario, e da farſi a ſpeſe de' Parochi e de' Confeſſori per ugual porzione in ciaſchedun Piviere, avrà queſto Titolo, o Fronteſpizio.

Liber Congregationis Parochorum, & Sacerdotum, e arrolandoviſi Cherici, ove ſiano, ſi aggiunga, *& Clericorum Plebaniæ* (ovvero) *Præpoſituræ N. N.*

Nella carta ſeguente ſi ſcrivano i nomi di tutti i Congregati.

N. N. Plebanus (o) *Præpoſitus.*

N. N. Prior (o) *Curatus N. N.*

N. N. Clericus Diaconus (o) *Subdiaconus* (o) *in Minoribus.*

Gli Atti poi, che andranno deſcritti in latino, ſi deſcrivano in queſta forma dopo il milleſimo, che andrà da capo alla facciata.

Menſe, &c. Die, &c. Hora, &c.

Stabilita eſt Congregatio in Eccleſia Plebaniæ N. N. cui interfuerunt omnes, præter N. N. qui laborabat ex. gr. febri (o) *aſſiſtebat Moribundo &c., quod literis ejuſdem* (o) *alio medio conſtitit* (o) *qui nullam adhibuit excuſationem, neque ſententiam ſuam dixit in ſcriptis.*

Poſto, che vi ſieno Cherici, e che abbiano dichiarato il Concilio.

N. N. Clericus, &c. in vernaculam linguam vertit caput, &c. Seſſionis, &c. Concilii Tridentini, quod explicavit N. N.

Non vi eſſendo Cherici.

N. N. &c.

N. N. &c. legit & explicavit &c. Cap. &c. Seſſ. &c. Conc. Trident.

Lecta fuit prima (o) *ſecunda &c.* (o) *lectæ fuere Rubricæ &c. ex Miſſali* (o) *ex Breviario Romano* (o) *ex Rituali, deinde Expoſitio illius, vel illarum ex Gavanto* (o) *ex Quarto &c.*

Mox lecti ſunt duo Caſus propoſiti in præcedenti Congregatione, quorum primus fuit:

E quì ponga il Caſo colla riſoluzione, col nome di chi lo decide, tanto il primo, quanto il ſecondo.

Poſtremo N. N. Præſidens legit Caput &c. N. noſtræ Synodi, ſuper quo notatus fuit hic, vel ille abuſus, cui adhibitum eſt tale, vel tale remedium.

E ſe vi è ſtato biſogno di ſcriverne al Deputato Generale.

De quo conſuluimus D. N. Deputatum Generalem, qui reſpondit, &c.

Fra le riſpoſte d' un Caſo, e l' altro laſci tanto di ſpazio, che il Reviſore, il quale ſarà ſempre un Eſaminatore Sinodale, poſſa, biſognando, correggere, o meglio ſpiegare le Deciſioni date.

Si ricorda di nuovo al Segretario la diligenza, e ſopra ogni coſa la fedeltà in tutti i ſuoi Atti, ſe non vorrà che facendoſi da Noi o dalla Congregazione Generale, che ſi terrà ogni anno dopo che ſaranno ſtati ſtraſmeſſi al Deputato Generale tutti i Libri co' i loro Corredi di tutti i Pivieri, diligente perquiſizione, n'eſigiamo da eſſo ſtrettiſſimo conto in caſo d' infedeltà, oltre all' incarico ſopra la ſua coſcienza.

Doverà ancora il Segretario, prima che paſſi tutto il tempo, che corre dalla Paſqua alla Pentecoſte, portare, o mandare il Libro degli Atti della Congregazione, colle Fedi e Scuſe degli Aſſenti, al Deputato Generale, ſotto pena di ſcudi quattro, da applicarſi a' Luoghi Pii, e riavuto che l' avrà dal predetto Deputato, legga nella futura prima Seſſione le correzioni, o dichiarazioni, che averà fatto il Reviſore ſopra la riſoluzione de' Caſi.

Il Deputato Generale, che ſarà il Sig. Marco Antonio

de' Mozzi Canonico della Noſtra Chieſa Metropolitana, avrà l' incumbenza di ricevere tutti i Libri da' Segretarj di ciaſcun Piviere, e mandargli per la reviſione agli Eſaminatori Sinodali, acciò riconoſcano ſe i Caſi ſono ſtati bene riſoluti, e gli correggano, o ſpieghino biſognando; e riconoſcano ancora, ſe gli Atti ſieno ſtati ben tenuti, e le Scuſe degli Aſſenti ſieno legittime; e ricevuto che egli abbia da' predetti Reviſori tutti i Libri, convochi con l' appuntamento di Monſig. Arciveſcovo, o del ſuo Vicario Generale, la Congregazione Generale, nella quale i Deputati Reviſori doveranno intervenire, e referire ciò, che paja loro che occorra intorno al Libro da loro riviſto, per darſene gli ordini al medeſimo Deputato Generale di rimetterlo a' Segretarj di ciaſcun Piviere; e perchè i Segretarj ſappiano quando abbiano a ritornare, o mandare a ripigliare i Libri dal Deputato Generale, ſi ordina, che la Congregazione Generale ſia onninamente tenuta prima che paſſi tutto il tempo Paſquale; e però i Segretarj ſieno puntuali a mandar detti Libri al predetto Deputato Generale prima che paſſi un tal tempo, ed a ripigliargli quello terminato, e ſe fra l' anno occorreranno difficultà alle Congregazioni de i Pivieri, potranno i Segretarj di ciaſcuno carteggiare con detto Deputato Generale, e dal medeſimo attenderne le riſpoſte e gli ordini provviſionali.

Finalmente ſappia ciaſchedun Paroco, che l' obbligo di queſte Conferenze comincerà a Gennajo proſſimo, che ſarà l' anno primo dopo il Noſtro Sinodo, e procuri ciaſcheduno di provvederſi d' un Eſemplare di queſta Noſtra Inſtruzione, &c.

Dat. dal Noſtro Palazzo Archiepiſcopale queſto dì 1. Dicembre 1727.

GIUSEPPE MARIA ARCIVESCOVO DI FIRENZE.

Domenico Maria Borghigiani Cancell. Arciveſc. de mand.

De

Decretum Thomæ Bonaventuræ ex Comitibus Gherardeſchæ Archiepiſcopi Florentini ſuper modo tenendo in Curia Archiepiſcopali in cauſſis miſerabilium carceratorum, ſpectans ad

Tit. III. *Cap.* XVIII. *de Judiciis.*

EXIGIT Paſtoralis Officii noſtri attenta ſollicitudo, ut noſtris hiſce præſertim ſeculis tot miſeriis & calamitatibus repletis, in quibus inopia innumeros, alioquin minimè egenos, extraordinaria multiplicatione depreſſit, pauperibus Debitoribus in carcerem auctoritate Noſtra, rigore Juſtitiæ ſic præſcribente detruſis, ac ad ſolvendum morali impotentia inhabilibus, ne in eis inde nimium detenti marceſcant, ſed excitata commiſeratio Creditorum frequenter educat, vel Judicis Officium celeriter impenſum rationabili amplexa æquitate diſſolvat, paterna Providentia, in quantum Nobis ex Alto conceditur, opportuno auxilio ſuccurramus. Dudum ſiquidem ad hujuſce excitationis effectum advertentes, unam Presbyterorum ſecularium Congregationem, Pietatis Carceratorum nuncupandam, quorum officium præ ceteris eſſe deberet, pauperes Carceratos, honeſta inita cum Creditoribus concordia, ſubminiſtratiſque etiam ad opportunitatem pro eorum poſſe pecuniarum ſubſidiis, a vinculis extrahere ac liberare, autoritate Noſtra ordinaria, ita Domino miſericorditer opitulante, & cum facultatibus Nobis tunc beneviſis, ereximus & inſtituimus, prout in noſtris deſuper inde confectis literis pleniùs continetur. Quoniam verò, ut non ſine animi noſtri moleſtia accepimus, ullus quandoque ex Creditoribus tanta cordis duritie præoccupatur, ut nullius generis concordiæ pronas aures ha-

bere velit ; unde fit, ut carcerati Debitoris liberatio, tunc nullo pacto a dictis Presbyteris conſequi poſſit. Nos propterea volentes etiam in hac parte, ubi ſolum Judicis Officium remanet implorandum, piæ eorumdem Presbyterorum intentioni & commodo contribuere, dictiſque Debitoribus in carcerem conjectis ad legale remedium adhibendum facilem ac expeditam viam ad præmiſſum finem aperire, ſtudioſis hac de re dilationibus in caſu alicujus inſurgentis controverſiæ aditum obſerare, ac libertati tam Deo placitæ Captivorum hujuſmodi, paternæ charitatis viſceribus, eo quo poſſumus & debemus modo, manum præbere (ne quos Dei charitas urget, expenſarum gravitas remoretur, vel nimis rigida Creditorum contentio ſubducat, aut tædium retrahat prolixitatis, ſive ingruentium negotiorum moles obruat) breviſſimam juſtitiæ in his adminiſtrandæ, tractandæque cum Creditoribus judicialis concordiæ, relaxationiſque miſerabilis Debitoris a carceribus normam tradimus, & probationem miſerabilitatis expedita ratione concludimus, ſancientes atque ſervari mandantes, ut infra &c.

Quod Debitor in Carceribus detentus, vel ejus nomine aliquis ex deputatis præſcriptæ Congregationis ſive proprius Procurator, aut mandatarius coram D. Vicario Noſtro Generali Cauſarum Subſtituto compareat, & exhibito illius miſerabilitatis documento ab ejus Parocho, & duobus aliis fide dignis teſtibus ſubſcriptione firmato, qui carceratum probe norint, ejuſque egeſtatem in cauſa ſcientiæ plenè ac perfectè convincant, petat juxta vires admitti ad honeſtam aliquam ſui debiti compoſitionem, vel aliam cum ſuo Creditore concordiam; & tunc citetur Creditor ad dicendum contra allegatam; & ut præmittitur, oſtenſam hujuſce debitoris miſerabilitatem, necnon ad concordandum cum eo ſuper prætenſo debito; ſin minus ad videndum mandari Debitorem ipſum veluti miſerabilem a Carceribus dimitti, & relaxari ad primam diem vel dicendum cauſam quare &c.

Termino autem citationis adveniente, ſi creditor non compareat ad contradicendum, accuſata illius contumacia

ad re-

ad relaxationis decretum procedatur, addito novo termino, niſi ad primam diem cum intimatione &c. eoque tranſacto, & adhuc creditore nil in contrarium dicente expediatur mandatum de relaxando debitorem a carceribus in forma &c.

Si vero compareat & opponat, tunc pro arbitrio & conſcientia Judicis, conſtito de irrelevantia & inſubſiſtentia exceptionum, vel de inſuperabili reluctantia ad concordiam alioquin honeſtam, idem D. Vicarius Cauſarum Subſtitutus de miſerabilitate ſummariè, & veluti ad ſimplicem inſtructionem pectoraliter cognito, Decretum relaxationis ſuper concordia per Debitorem, vel Deputatum Congregationis oblata, vel arbitrio ſuo amplianda, aut moderanda incontinenti proferat, & exequi faciat ad limites concordiæ reſpectivè præfatæ.

Quotieſcumque autem exceptiones, ſeù replicationes Creditoris in termino prænarratæ citationis, oppoſitæ ac reſpectivè datæ tales forte eſſent, quæ maturam amplius cauſæ cognitionem requirerent, terminum proſervato ſuper hinc inde petitis, obiectis, & replicatis ſemel dumtaxat habeatur, & in præſcripto unico termino Decretum, ut ſupra præmiſimus, per D. Vicarium præfatum, pro declaratione ejuſdem termini in actis de more conſignetur; a quo ſi favore Debitoris ſit prolatum, non detur appellatio niſi ad effectum devolutivum.

In hoc tandem excarcerationis Judicio omnes, & quaſcumque ferias, etiam in honorem Dei, & Sanctorum ejus conſtitutas de medio tollimus, omneſque prorſus dies tam Carcerato, quàm Judici utiles & juridicos ad effectum obtinendæ excarcerationis eſſe volumus & declaramus; & ita &c. omni &c., in quorum &c. Dat. &c. ex Noſtro Archiepiſcopali Palatio die 4. Decembris 1711.

THOMAS BONAVENTURA ARCHIEP. FLORENT.

Publicatum per me Cancellarium Infraſcriptum ad bancum Juris die 11. Decembris 1711.

Laurentius Borghigiani J. V. D. Canc. Archiep. de mand. &c.

IN-

Digitized by Google

INDEX
RERUM
ALPHABETICO ORDINE DISTRIBUTUS

Prior numerus paginam ; Secundus & alii poſt primum , ubi plures apponuntur , Paragraphum , ſeu Paragraphos indicant .

A

Abſolutio . vide Confeſſio.
Actus Fidei , Spei , Charitatis , & Contritionis quo tempore a Parochis unà cum populo eliciendi . 9. 7. formula eorumdem actuum . in Addit. 156. Indulgentiæ elargitio pro obedientibus , pœnæ ſanctio in tranſgreſsores . 9. 7.
Alienatio . v. Eccleſiæ res .
Altaria cujus auctoritate de novo erigi poſſint . 65. 9.
Annulus . v. Clericus .
Aqua quibus diebus & quomodo benedicenda . 92. 8.
Archivium ſeu Tabularium ſingulis in Eccleſiis , aliiſque locis Piis habendum , & quid aſſervandum in eo . 77. 2.
Arma . v. Clericus .

B

Baptiſmus . Baptiſmi formam , & cetera ad eum pertinentia Parochi debent ſæpius populum docere , & præſertim obſtetrices . 31. 1. deferentes puerum ad baptizandum de quo interrogandi antequam conferatur baptiſmus . 32. 2. quæ cautio cum iis,qui domi in neceſſitate baptizati ſunt , adhibenda . *ibid.* nomina quæ baptizandis imponenda . *ibid.* 3. pœna baptizantium domi ſine neceſſitate . *ibid.* 4. patrini ſeu compatres qui admittendi . 33. 5. aqua baptiſmo adhibita quò demittenda . *ibid.* 6. candelæ , ſudariola , ac cetera , quæ ſolent pro baptiſmo deferri cui cedant . *ibid.* baptizatorum liber aſſervandus & quid in eo deſcribendum . *ibid.* ſupellex baptiſmi ubi & quomodo cuſtodienda . *ibid.* 7. ubi peragenda baptiſmalium fontium benedictio . 34. 8.
Beneficiorum fundationes in Cancellaria adnotandæ 26. 5. in aliis rebus beneficialibus v. Ordo .
Blaſphemantes . Blaſphemantium pœna . 14. 15. qui non abſolvendi & qui denunciandi . *ibid.* Edictum Sacræ Inquiſitionis contra Blaſphemos &c. quoties in anno & quando a Parochis annunciandum . 15. 16. formula Edicti in Addit. 157.
Bona Eccleſiarum . v. Eccleſiæ res .

C

Cadaver . v. Funus & ſepultura .
Campanarum pulſatio in Sabbato Sancto . 92. 6.
Candelæ . v. Parochus & Funus .
Canonica portio ſeu quarta funeralis . v. Funus .
Capellæ . v. Oratorium .
Carnes . v. Jejunium .
Caſus reſervati . v. infra Confeſſio .
Catechumeni . Eorum Præfectos quid age-

agere oporteat. 4. 1. & 2. Catechumenorum ſeductores quibus pœnis ſubjaceant. *ibid.* 3. ad quem pertineat Catechumenos in fide erudire. 5. 4. Iidem ante baptiſmum examinandi. *ibid.* & poſt baptiſmum quomodo ſe gerere debeant. *ibid.* 5.
Cœmeterium quomodo habendum. 65. 12.
Cinerum ſacrorum diſtributio quibus deneganda. 23. 5.
Clauſura. v. Monialis.
Clericus. Clericis quæ negotia & qui contractus prohibeantur. 83. 1. 2. & 3. Clericorum ancillæ quæ. 84. 4. Clerici a quibus ludis ſpectaculis, & oblectamentis abſtinere debeant. *ibid.* 5. 6. & 7. Clericis quomodo noctu incedendum. 85. 8. Clericorum habitus tum urbanorum tum ruralium, & tonſura. *ibid.* 9. 10. & 11. a quibus Clericis annulus deferri poſſit. 86. 12. Clericis arma quatenus concedantur. *ibid.* 13. Clericorum venatio. *ibid.* Clericis literarum & ſcientiarum ſtudia inculcantur. 99. 7. Clerici Eugeniani quando inſtituti. 88. 1. quæ ſint eorum officia. *ibid.*
Communio. v. Euchariſtia.
Conferentiæ, ſeu Congregationes literariæ Parochorum ubi faciendæ. 97. 1. quid in eis agendum. *ibid.* quoties a Parochis habendæ. *ibid.* & 5. 2. quoties in Collegiatis. 99. 6. ad conferentias qui debeant convenire. 98. 3. conferentiæ Præſes, & Secretarius qui; & quale ipſorum officium. *ibid.* 4. conferentiarum libri quò mittendi. *ibid.* a quibus, & quomodo corrigendi. *ibid.* 5. Conferentiarum norma juxta Edictum D. Joſephi Mariæ Martelli. in Addit. 203.
Confeſſio. Confeſſionis Sacramentalis frequentatio a Parochis inculcanda. 46. 1. Confeſſionis Miniſter qui. 47. 2. quomodo uti debeat facultate excipiendi Confeſſiones, & quatenus ea Parochis competat. *ibid.* quibus confiteri poſſint ægroti. *ibid.* 3. locus habitus & tempus excipiendis Confeſſionibus idoneum ſtatuitur. *ibid.* 4. & 5. conſulitur quieti confitentium. 48. 6. nihil inter confitendum a pœnitentibus recipiendum, nihil eis tribuendum, & pœna contrafacientium. *ibid.* 7. pœna abſolventium temere a caſibus reſervatis. *ibid.* 8. caſus reſervati. 49. 9. abſolutio complicis in re venerea qualiter ſit nulla. *ibid.* 10. quid agendum cum rudibus & ignaris peccata confitentibus. *ibid.* 11. ſatisfactio ſeu pœnitentia qualiter confitentibus imponenda. *ibid.* 12. Confeſſionis ſecretum ſeu ſacramentale ſigillum quàm religiosè ſervandum. 50. 13. Sacerdos quilibet poſt exceptam Confeſſionem ægroti tenetur Parochum certiorem facere. *ibid.* 14. Confeſſio a medicis infirmo ſuadenda. *ibid.* nihil petendum ab infirmis occaſione Confeſſionis. *ibid.* 15. locus & tempus examinis præficiendorum confeſſionibus excipiendis. 51. 16. Exercitia ſpiritualia in quibus locis, quando, & quoties a Confeſſariis peragenda. *ibid.* quinam a Confeſſariis auctores perlegendi. *ibid.* 17.
Confraternitas & Confratres. Confraternitates quomodo erigendæ. 69. 1. quales eſſe debeant earum conſtitutiones & quando legendæ. *ibid.* 2. Confraternitatis corrector qui & quale ejus officium. *ibid.* 3. Confraternitatis negotia difficiliora quomodo expedienda. 70. 4. generalis convocatio confratrum quando cenſeatur indicta. *ibid.* 5. confratres qui debita cum ſocietate contraxerunt quomodo de ſatisfactione admonendi ut emolumenta, & officia conſequi valeant. *ibid.* 6. & 7. Res temporales confraternitatis adminiſtrantes quas præſtent cautiones & quibus rationem reddant. 71. 8. Confraternitatis camerarius quomodo officium ſuum gerere debeat. 72. 9. Confratres debita non ſolventes quomodo puniendi. *ibid.* 10. nemo poſt obitum in confraternitatibus adſcribendus. *ibid.* Conciones in

in confraternitatibus a quibus & quando haberi debeant. *ibid.* 12. Confraternitatum proceſſiones quomodo dirigendæ. 73. 14. quomodo a confratribus procedendum ad funera. *ibid.* 15. cetera v. in verb. Proceſſio. Refectiones ſeu recreationes confratrum ubi & quomodo faciendæ. *ibid.* 16. & 17. pecunia iis deſtinata quomodo aſſervanda. *ibid.* Confraternitas Sanctiſſimi Sacramenti commendatur. 74. 18. eleemoſynæ eidem collatæ quomodo aſſervandæ & expendendæ. 75. 21. 22. & 24. codex accepti & expenſi conficiendus, & ubi aſſervandus. *ibid.* 23. quo loco incedere debeat in proceſſionibus Sacratiſſimi Corporis Chriſti. 102. 9.

Confirmationis Sacramentum qua ætate ſuſcipiendum. 34. 1. quid de eo, quibus diebus a Parochis annunciandum. *ibid.* 2. & ſequent. quomodo Parochi ſe gerere debeant cum iis, qui recèns confirmati ſunt. 35. 4.

Curiæ reformatio quæ ſervanda. 126. 1.

D

Decretum ſuper modo tenendo in Curia Archiepiſcopali in cauſſis miſerabilium carceratorum in Addit. 211.

Defunctus. v. Funus.

Denunciationes. v. Matrimonium.

Dies feſti populo a Parochis prænunciandi. 19. 1. qnibus caſibus die feſto liceat Parochis alibi Miſſam celebrare. *ibid.* 2. Diebus feſtis quæ ſint a Parochis in propriis Eccleſiis pietatis officia peragenda. 20. 3. ab obſervantia feſtorum dierum quando, & qua ratione a Parochis diſpenſandum. *ibid.* 4. & 5. quæ in iis diebus opera vetita ſint, quæ licita. 21. 6. 7. 8. & 9. pœnas in violatores dierum feſtorum Parochi exponant. 22. 10. quæ ſint eæ pœnæ. 21. 6.

Diſtributio. v. Funus.

Doctrina Chriſtiana quoties & qua ratione a Parochis facienda. 8. 6. pœnæ in eos ſancitæ, qui cum debeant ad hoc exercitium convenire vel ſibi ſubjectos mittere, neglexerint. 9. 8. ad ludi magiſtros etiam ejuſdem doctrinæ rudimenta tradere pertinet. *ibid.* 9. fides a Parochis quotannis exhibenda de Chriſtiana doctrina populis explicata, & Indulgentiarum elargitio pro convenientibus ad eam quater ſaltem in anno enuncianda. 10. 10.

E

Eccleſiæ immunitas edicitur. 61. 1. quæ ſpatia circa Eccleſias tam in urbe quàm ruri gaudeant immunitate. *ibid.* 2. Domus Eccleſiis contiguæ quomodo, & quibus immunitatem præſtent. 62. 3. Eccleſias quas poſſint adire meretrices, & quatenus prope eas habitare. *ibid.* 1. ad Eccleſiam Metropolitanam feria quinta intra hebdomadam Paſſionis convenire debent. 63. 2. in Eccleſiis qualis debeat eſſe Fidelium converſatio, ac præſertim Clericorum. 63. 3. & 4. ab Eccleſiis Mendicantes ejiciendi. 64. 5. ab Eccleſiis quàm procul omnis ſtrepitus amovendus. *ibid.* 6. nec eæ convertendæ in prophanos uſus. *ibid.* 7. & 8. in Eccleſiis proſpectus vel feneſtras quibus habere permiſſum ſit. 65. 10.

Eccleſiarum refectio & inſtauratio ad quos pertineat. 65. 1. & 66. 5. quomodo facienda. 66. 2. quæ fides & quando exhibenda de peracta inſtauratione. *ibid.* 3. & 4.

Eccleſiæ res ut ſerventur quæ cautela a Parochis adhibenda. 76. 1. ex omnes in inventario deſcribendæ. 77. 2. inventarium ubi aſſervandum. *ibid.* quò & quando mittendum. *ibid.* Eccleſiæ res alienari ſcientes ad quid tenentur. *ibid.* 3. Parochi eos debent admonere. *ibid.* quæ & quomodo Eccleſiæ res alienari queant. 78. 4. ſtatuuntur quædam de penſionibus bonorum Eccleſiæ, & de

emphyteuſi. *ibid.* 5. & 6. Eccleſiæ res pignori dare, vel commodare quatenus liceat. *ibid.* 7. ligna Eccleſiaſtici fundi quatenus cædi poſſint. 79. 9. Eccleſiæ res uſurpantes quibus ſubjaceant pœnis; a quo & quando eæ denunciandæ. *ibid.* 10. Eccleſiæ res & earum fructus defuncto Rectore cui cedant. 81. 14. & 15. item cui res Eccleſiæ uſibus deſtinatæ. *ibid.* 17. quæ danda ſucceſſori alimenta. *ibid.* 16. quomodo cum Eccleſiarum Rectoribus ineunda ſocietas pecorum. 82. 18. ſacra utenſilia ab Eccleſiæ Rectore confecta ad quem pertineant. *ibid.* 19. quæ ſupellex a Parocho in domo Parochiali relinquenda. *ibid.* 20. ejus ſupellectilis elenchus in Addit. 197.

Eccleſia vacans quomodo debeat cuſtodiri. 80. 11. Eccleſia vacante quæ ſint Oeconomi officia & emolumenta. *ibid.* Eccleſiæ vacantis res a quo & quomodo in inventario deſcribendæ. 79. 11. inſtructio contra Simoniacos Eccleſia vacante ab Oeconomo legenda. 80. 13. forma inſtructionis in Addit. 196.

Edictum pro rite accipiendo Sacramento Confirmationis in Addit. 165. Edictum ſuper norma ſatisfaciendi Miſſarum obligationibus in Addit. 168.

Eleemoſyna Miſſarum. v. Miſſa.

Eleemoſynarum capſula quando in Eccleſiis apponenda. 57. 2.

Energumenus. v. infra Exorcizare.

Euchariſtia quo loco in Eccleſiis & quomodo aſſervanda. 36. 2. quando renovanda. *ibid.* 3. quibus miniſtranda. 37. 5. 6. & 7. quoties a Clericis, quoties in anno a laicis ſumenda. *ibid.* 8 nulli miniſtrari debet in nocte Nativitatis Dominicæ. *ibid.* 9. in Paſchate ubi ſumenda. 38. 11. cautio pro iis, qui toto tempore Paſchali abſunt a propria Parochia. *ibid.* 13. ſchedulæ pro recipienda in Paſchate Euchariſtia quomodo debeant a Parochis diſtribui. *ibid.* 14. Euchariſtia ad infirmos qua ratione deferenda. 39. 15. & 16. quæ preces in ea functione adhibendæ. *ibid.* 17. an eam deſumere liceat ex privato oratorio. *ibid.* 18. Euchariſtia in quibus Eccleſiis, quomodo & qua de cauſſa exponenda. 40. 19. 20. 21. 22. & 23.

Exercitia ſpiritualia. v. Confeſſio & Confeſſarius, Monialis & Ordo.

Exorcizare quibus permiſſum ſit. 55. 7. pœnæ exorcizantium abſque ſpeciali delegatione. *ibid.* urbanæ exorciſtarum congregationis officium peculiare. *ibid.* 8.

Extrema Unctio. Extremæ Unctionis Oleum quomodo diſtribuendum. 52. 1. quibus tradendum ut deferatur. *ibid.* in quo loco aſſervandum. *ibid.* quando & quomodo Extrema Unctio infirmis miniſtranda. *ibid.* 2.

F

Feſta. v. Dies feſti.

Fides. Fidei profeſſio a quibus, coram quibus, quomodo præſtanda. 3. 1. 2. 3. 4. fidem profitentium liber a Cancellario retinendus. *ibid.* 5. forma emittendi Fidei profeſſionem in Addit. 153. Quæſtiones de Fide quibus interdictæ. 2. 3.

Funus Parochi defuncti ad quem pertineat. 80. 12. Funus antequam educatur quid a Parocho, & a conſanguineis defuncti præſtandum circa cadaver. 104. 1. ad funus quomodo eundum; quo ordine & qua ratione illud efferendum. 105. 3. 4. & 5. Cadaver in Eccleſia quomodo collocandum. *ibid.* 6. præſente cadavere quo die celebrari poſſit Miſſa de requiem. 106. 7. quarta funeralis, ſeu canonica portio quomodo ſolvenda. *ibid.* 8. & quid ſi Eccleſia tumulans crucem non erigat, aut ſit Eccleſia Monialium, aut aliud Oratorium. *ibid.* 9. & 10. quid in funeribus, quæ ſolemniter ducuntur per vias. 107. 11. quo candelarum apparatu ea excipi debeant in Eccleſia. *ibid.* 12. Funera eorum, qui ab aliquo Collegio ſeu

Digitized by Google

ſeu Academia, in qua adſcripti erant dum viverent, aſſociantur, quomodo peragenda. *ibid.* 13. & 14. Funerales diſtributiones & eleemoſynæ cui & quomodo dandæ. 108. 15. & 16. Funus ruralium & puerorum quomodo inſtituendum. *ibid.* 17. item Funus miſerabilium perſonarum. 109. 18. Funera eorum, qui decedunt in Parochia, cujus non ſunt Parochiani; & eorum, qui cum ruri degerent, in Urbe forte occubuerunt, vel ex Urbe rus deferri ſe mandant, aut e converſo, quibus regulis dirigenda. 110. 20. 21. & 22.

H

Habitus clericalis quomodo & quando induendus. 53. 1. & 2. Habitus proprius Canonicorum, Protonotariorum, Plebanorum, ceterorumque Rectorum qui. 114. 5. 6. & 7. Habitus adhibendus a Clericis in Sacris functionibus. 86. 1. v. Clericus.

Hæreticorum & Infidelium conſortia devitanda. 1. 1. Quinam ex hæreticis denunciandi ſint. *ibid.* 2.

Hebræi. v. Judæi.

Heres. v. Eccleſiæ res.

Horæ Canonicæ. v. Officium Divinum.

I

Jejunia a Parochis indicanda. 23. 2. Jejunii Quadrageſimalis initium indicendum. *ibid.* 4. ab eo diſpenſare quibus datum ſit. *ibid.* 6. Jejuniorum tempore præſertim Quadrageſimæ carnes quomodo vendendæ, & quomodo in cauponis hoſpitibus apponendæ. 24. 8. Jejunia in diem Dominicam incidentia ad Sabbatum præcedens retrahenda. *ibid.* 9. Jejunium Vigiliæ S. Joannis Baptiſtæ quo die in Urbe ſervandum. *ibid.* 10. Indultum Urbani VIII. in Addit. 164. & quo itidem die communi jure jejunandum quando in prædicta vigilia feſtum inciderit Sacratiſſimi Corporis Chriſti. *ibid.* Jejunium in vigilia Conceptionis B. Mariæ in Urbe ſervandum eſt ex præcepto. 25. 12.

Imagines Sanctorum quomodo pingendæ, vel exculpendæ, & publicæ exponendæ adorationi. 16. 4. 5. & ſeq.

Immunitas. v. Eccleſia.

Impedimentum. v. Matrimonium.

Indulgentiæ. Indulgentiarum tempore quid præſtandum a Parochis. 17. 1. ad quos pertineat Eccleſias tunc viſitandas decernere. 18. 3. varia Indulgentiarum genera. *ibid.* 4. quædam proſcripta. *ibid.* 5. v. Actus Fidei &c. & Miſsa.

Infirmi quinam ſint in Parochia quomodo a Parochis exquirendum. 30. 4. Infirmorum cura quomodo agenda, ubi plures Sacerdotes in una Parochia Parocho principali deſerviunt. *ibid.* 5. v. Confeſſio.

Inventarium. v. Æccleſiæ res.

Jubileum. v. infra Indulgentiæ.

Judæi. Judæis famulari quatenus permiſſum ſit, & in quibus cum eis communicare non liceat. 11. 1. & 2. Judæis vetitus eſt acceſſus ad Monaſteria quæcumque & Conſervatoria. *ibid.* 3. Judæi a quibus die feſto debeant abſtinere. *ibid.* 4. Judæis res ſacras emere non licet, nec Chriſtianis eas eiſdem vendere. 12. 5. Judæorum pœna Religionis noſtræ myſteria deridentium, vel magicis artibus Chriſtianis opem præbentium. *ibid.* 6. & 7.

L

Legata pia. Legatorum piorum nota in Cancellaria aſſervanda. 26. 2. Legata pia cum aliquo onere conjuncta quomodo poſſint Eccleſiæ acceptare. *ibid.* 3. Legata pia implere detrectantes a Parochis Cancellario Curiæ denunciandi. 26. 6. & a Cancellario Congregationi piorum Legatorum. 27. 7. Legatorum piorum Congregatio & ejus Officium.

Digitized by Google

cium. 17. 8. Legatorum piorum ſatisfactio inculcatur Reviſoribus, ſeu Deputatis ſuper Computationibus piorum Locorum. 18. 9. v. Notarius & Onera pia.

Libri prohibiti, eorumque impreſſio vel detentio. 13. 9. & 10. Libri cujus generis, & quomodo a Parochis retinendi. 91. 3. & 93. 12.

Ligna Eccleſiaſtici Fundi. v. Eccleſiæ res.

M

MAntelletta. v. Habitus. Matrimonium. Matrimonii denunciationes quando faciendæ. 58. 4. Matrimonium eo die, quo facta eſt ultima denunciatio celebrari non debet. Excipiuntur duo caſus. ibid. Matrimonii impedimenta quando a Parochis commemoranda 59. 5. cui & intra quod tempus deiegenda. ibid. & 6. ſeq. Matrimonium contrahentes ſi diverſæ Parochiæ ſint, quomodo ſe gerere debeat Parochus adſiſtens. ibid. 7. quomodo item cum ceteris conjungendis. ibid. 8. Matrimonium ubi contrahendum; ejus benedictio quando impertienda. ibid. Matrimoniorum liber quid debeat continere. 60. 9. Matrimoniis exterorum quomodo adſiſtendum. ibid. 10. Matrimonii libertatem violantium pœnæ. ibid. 11. pœnæ ſcienter contrahentium cum impedimento, & aliorum in contrahendo delinquentium. ibid. 12. & 13. inſtructio ſanctæ & univerſalis Inquiſitionis pro matrimoniis exterorum in Addit. 189.

Medici atteſtationes conficientes pro diſpenſatione ab jejunio quadrageſimali quid debeant obſervare. 14. 7.

Miracula quatenus evulgare permiſſum ſit 6. 1. cautela pro Parochis in ea re. ibid. 2.

Miſſa. Miſſam die feſto celebrare alibi quàm in propriis Parochiis quando Parochis liceat. 19. 2. Miſſæ quando a Sacerdotibus peccatorum confeſſio præmittenda. 42. 3. indulgentia pro iis, qui Miſſam privatim prius legunt, & aptè reperiunt. ibid. 4. quid a Sacerdotibus recèns promotis præſtandum ſit, ut Miſſam rite celebrare valeant. ibid. 5. unde ſumendæ veſtes pro Miſſa celebranda, & qualis eſſe debeat Miſſæ miniſter. 43. 6. Celebrantes Miſſam cum nimia celeritate nec poſt monitionem reſipiſcentes a Præpoſitis, & Cuſtodibus Eccleſiarum Ordinario indicandi. ibid. 7. Sacerdotes vagos & peregrinos quatenus admittere liceat ad celebrandum. 43. 9. & 44. 10. & 11. quæ vaſa & quæ ſupellex in Miſſæ ſacrificio adhibenda. 44. 12. & 13. qua diei hora, & quoties celebrandum. ibid. 14. congreſſus ad Miſſas & anniverſaria decantanda quo tempore ruri prohibiti. 45. 15. Miſſarum onera diligenter implenda; numquam a beneficiato propria auctoritate reducenda quacumque de cauſſa. ibid. 17. cautio pro iis, qui Miſſarum receptis eleemoſynis, eis intra trimeſtre ſatisfacere non valent. ibid. capſulæ mortuorum, in quas Miſſarum eleemoſynæ congeruntur, amovendæ. 46. 18. ſtatuitur eleemoſyna Miſſarum, quæ celebrantur ex pecunia fidelium charitate collecta. ibid. 19. Miſſarum eleemoſynæ quæ celebrantur in Eccleſia vacante a quo ſolvendæ. 80. 12.

Monialis. Moniales quomodo ſe gerere debeant in acceptandis puellis. 117. 1. monialium habitus qua ætate indui queat. ibid. 2. monialium dos. ibid. 3. puellæ monialium habitu induendæ quali circumſpectione educendæ extra clauſtra. 118. 4. quæ ceremoniæ ſervandæ cum ſacras veſtes recipiunt, & quando ab eis ſpiritualia exercitia peragenda. ibid. 5. & 6. novitiarum vita & diſciplina. 119. 7. quid ante profeſſionem, quid inter eam emittendam præſtandum ſit. ibid. 8. propriæ conſtitutiones a monialibus legendæ. 120. 9. monialium clauſura & Monaſteriorum oſtia quomodo cuſtodienda. ibid. 10. Monialium

Digitized by Google

lium clauſuram quibus ingredi liceat, & qua circumſpectione in ea debeant verſari. 121. 11. & 12. Monialium Colloquutorium quando aperiendum. *ibid.* 13. quomodo ad illud accedendum & manendum in eo, vel menſa ſternenda. 122. 14. 15. & 16. pœna Monialium ſcenicos luſus coram exteris agentium; & exterorum ad eos convenientium, vel ad Moniales ipſas euntium cum larva. *ibid.* 17. Monialibus literæ quomodo reddendæ, vel emittendæ ab eis conſcriptæ. 123. 18. Moniales paupertatis votum quanta diligentia debeant ſervare. *ibid.* 19. Monialium Creditores. 124. 20. hereditates ad Monaſteria devolutas cui liceat adminiſtrare. *ibid.* 21. Monialis quomodo poſſit diſponere mortis cauſſa. *ibid.* 22. Monialis decedentis ſpolium inter quas perſonas diſtribuendum. *ibid.* 23. Moniales quomodo ſe gerere debeant in obeundis officiis Monaſterii. *ibid.* 24. cautela in expenſis a Monialibus faciendis ultra aureos triginta. *ibid.* 25. Monialium ſervitio quomodo ſe quiſque poſſit addicere. 125. 26. Monialium Confeſſarii officium. *ibid.* 27. 28. & 29. in oratoriis Monialium quibus diebus Sacerdotes poſſint celebrare. 126. 30.

N

Nativitatis Dominicæ ſeſto in feriam ſextam, vel ſabbatum incidente a carnibus non eſt abſtinendum. 24. 11.

Neophythus. v. Catechumeni.

Notarii diſpoſitiones ad pias cauſſas conſcribentes ad quid teneantur. 25. 1. Notarii conficientes inſtrumenta alienationis rerum ad Eccleſias pertinentium quomodo ſe gerere debeant. 77. 3.

Novitia. v. Monialis.

Nutrices Chriſtianæ quas debeant adhibere cautelas ſi puerum hebræum lactandum ſuſcipere velint. 21. 2.

O

Obſtetrices a quo approbandæ tum in civitate tum ruri. v. Baptiſmus.

Oeconomi generalis officium. 82. 21.

Oeconomus Eccleſiæ vacantis. v. Eccleſia vacans.

Officium divinum quomodo recitandum, & pœnæ eorum, qui cum ſint obligati, illud non recitant. 99. 1. Officium divinum quomodo canendum in Choro. 100. 2. quæ ſint, dum canitur, punctatoris partes. *ibid.* 3.

Onerum piorum deſcriptio, a quo facienda, & quò deferenda. 26. 4.

Onerum piorum ſatisfactioni conſulere ad Parochos pertinet, & qua ratione id ab eis præſtandum. *ibid.* 6.

Oratoria quatenus liceat ædificare, & ædificata deputare divinis officiis. 67. 1. & 2. in Oratoriis quæ divina officia, quomodo & quo tempore peragi queant. *ibid.* 3. & 4. quibus cautelis liceat in ea peregrinos Sacerdotes ad celebrandum admittere. 68. 5. in Oratoriis miſſarum celebratio quibus diebus prohibita. 68. 6.

Ordo & Ordinandus. Ordinis Sacramentum recipere cupientes quomodo ſe gerere debeant. 54. 3. & 4. Ordinum minorum Clericis Eccleſia, cui deſerviant, deſtinatur. 55. 6. Ordinandorum beneficia & patrimonia cujus reditus eſſe debeant. 56. 9. & 57. 13. quomodo poſt adeptum beneficium, patrimonium a Clerico dimittendum. *ibid.* pœna conficientium patrimonia ementita. *ibid.* ea pœna quando a Cancellario ordinando, & conſtituenti commemoranda. 57. 11. qui ſint ordinandi ad titulum patrimonii. *ibid.* 10. Ordines extra tempora quomodo conferendi. 57. 12. Ordines ſacros debent præcedere exercitia ſpiritualia. 54. 4. inſtructio rerum omnium quæ neceſſariæ ſunt pro ſingulis ordinibus recipiendis in Addit. 177.

Pa-

P

Parochi quos Sacerdotes ad funera & officia in ſuis Eccleſiis debeant invitare. 90. 1. Synodum quotannis totam legere debent. 91. 2. libri legendi a Parocho qui. *ibid.* 3. eorum converſatio. *ibid.* 4. officia & functiones evocantes populum ad pietatem ad eos peculiariter pertinentes. *ibid.* 5. & 7. Parochi atteſtationes conſcribere debent gratis. 93. 10. eleemoſynarum quæſtores rejicere. *ibid.* 11. libri Parochiales qui. *ibid.* 12. quo tempore ad Cancellariam tranſmittendi. *ibid.* Parochi jus in ea domo, quæ conſtituta eſt in finibus duarum Parochiarum. *ibid.* 13. Parochi Urbani, qui Parochiam ſuam extra mœnia protendunt, quomodo conſulere debeant populo ſuburbano. 94. 14. Parocho ægrotante ad quem pertineat illius & Eccleſiæ Cura. *ibid.* 15. Plebanorum & Præpoſitorum officium peculiare. *ibid.* 16.

Parochus quoad reſidentiam. Cauſſa non reſidendi ad tempus quomodo probanda. 95. 2. reſidere qui verè dicatur. *ibid.* 3. in quo Parochiæ loco ſit reſidendum. *ibid.* 4. quot diebus Parocho liceat abeſſe abſque eo quod facultatem petat. 96. 5. quid neceſſitate ſuperveniente. *ibid.* Parochi officium aliquod obeuntes extra limites ſuæ Parochiæ quomodo ſe gerere debeant, ut habeantur tamquam reſidentes. *ibid.* 6. qui ultra bimeſtre abeſſe ſe poſſe contendunt quomodo cauſſam probare debeant. *ibid.* 7. quæ facultates validæ ſint. *ibid.* 8. literæ Clem. XI. ſuper reſidentia Parochorum in Addit. 200.

Patrimonium. v. Ordo.

Plebanus. v. Parochus.

Pænitentia. v. Confeſſio.

Præcedentia quomodo inter Parochos & ceteros Sacerdotes ſervanda. 113. 1. & ſequentibus.

Præcepta & documenta ad Parochos & Confeſſarios in Addit. 172.

Prædicare quid, quoties & quomodo debeant Parochi. 7. 1. & 4. cautela pro Parochis alios in ſuis Parochiis ad prædicandum admittentibus. *ibid.* Prædicandi facultas quatenus competat regularibus. *ibid.* 2. Prædicantes ſine debita forma a Parochis deterrendi. *ibid.* 3.

Proceſſio. Proceſſiones qua hora ineundæ. 101. 1. qui ad eas admittendi. *ibid.* 2. quando & quo habitu Sacerdotes proceſſionibus debeant intereſſe. *ibid.* 3. Proceſſio Clericorum ac præſertim Capituli Eccleſiæ Metropolitanæ quomodo excipienda. *ibid.* 4. cui liceat in proceſſionibus vexillum erigere & quale id eſſe debeat. *ibid.* 5. Proceſſiones Rogationum ubi faciendæ. *ibid.* 6. Proceſſio Sacratiſſimi Corporis Chriſti qua ratione celebranda. 102. 7. 8. & 9. Proceſſionibus, & aliis officiis quæ fiunt in Metropolitana qui debeant & quomodo intereſſe. 103. 10. & 11. Proceſſio S. Joannis Baptiſtæ quomodo ducenda. *ibid.* 12. Proceſſiones regularium ubi faciendæ. *ibid.* 13. poſt proceſſiones & alias functiones quomodo debeat populo benedici cum auguſtiſſimo Sacramento. *ibid.* 14.

Q

Quadrageſima. v. Jejunia.

Quarta funeralis. v. Funus.

Quadraginta horarum oratio commendatur, & quomodo peragi debeat, præſcribitur. 40. 23.

R

Regulares ordinandi quomodo ſe gerere debeant. 115. 2. Regulares ad proceſſiones vocati debent convenire. *ibid.* 3. Regulares quoad obſervantiam dierum feſtorum, & cenſurarum ab Ordinario indictarum. *ibid.* 4. Regulares confeſſarii monialium. 116. 5. Regulares curam animarum exercentes quomodo Ordinario ſubjaceant. *ibid.* 6. Re-

Digitized by Google

4. Regulares miniſtrantes Paſchalem Communionem non Parocnianis quibus obnoxii ſint pœnis. 38. 12. Regularibus quatenus permittatur exponere Venerabile Sacramentum. 40. 11.
Religionem profeſſurus quomodo debeat, ſi velit, bonis ſuis renunciare. 115. 1.
Reliquiæ Sanctorum ubi aſſervandæ. 15. 1. quoties & quomodo exponendæ vel circumgeſtandæ 16. 2. earum catalogus publicè in qualibet Eccleſia proponendus. *ibid.* 3.
Reſidentia. v. Parochus.
Reviſores Computationum piorum locorum. v. Legata Pia.
Rochetus. v. Habitus.

S

SAcramenta quomodo miniſtranda & quibus. 29. 1.& ſeqq. antequam pueris miniſtrentur quæ diligentia a Parochis adhibenda. 30. 3. quomodo in Sacramentis exhibendis Parochi ſe gerere debeant cum infirmis. *ibid.* 4.
Satisfactio. v. Confeſſio.
Schola Eugeniana. v. Clerici Eugeniani.
Seminarii inſtitutio, & ejuſdem ac regularum ipſius comprobatio. 89. 4. Seminarii alumnorum privilegia quę. *ibid* 5. & 6. Seminario taxam perſolvere qui teneantur. *ibid.* 7.
Sepultura miſerabilibus perſonis quomodo danda. 109. 18. Sepultura cujuſque perſonæ quæ ſit propria. 110. 23. Sepulturæ electio libera eſt, nec Clerici ſeculares vel regulares quempiam inducere poſſunt ad promittendum, ut apud ipſos eligat ſepulturam. 111. 24. Sepultura vendi non poteſt. *ibid.* 25. Sepulchra effodienda ſunt auctoritate Ordinarii. *ibid.* Sepulturæ electio quomodo probetur. *ibid.* 26. Sepulturæ tradi non debet cadaver niſi poſt horas 24. ab obitu. *ibid.* 27. Sepultura cui deneganda. 112. 28. Sepulchra, depoſita, ac cetera cadaverum conditoria ſupra terram exiſtentia amovenda cum quadam diſtinctione. *ibid.* 29. Sepulchra prope altaria retineri non debent. *ibid.* 30.
Sigillum. v. Confeſſio.
Societas. v. Confraternitas.
Societas vulgo ſoccio. v. Eccleſiæ res.
Sortilegorum & maleficorum pœna. 13. 16.
Sponſalia rite contracta privata auctoritate numquam diſſolvenda. 58. 2. Sponſis quatenus liceat cohabitare & colloqui. *ibid.* 3.
Status animarum qua forma a Parochis deſcribendus in Addit. 198.
Supellex. v. Eccleſiæ res.
Synodus. Synodorum Florentinarum quæ recipiantur, quibus derogetur. 127. 1. Synodum interpretari quatenus liceat. *ibid.* 3. Synodales conſtitutiones quando incipiant obligare. *ibid.* quando obligent ſub mortali. *ibid.* 5.

T

TAbelliones. v. Notarius.

V

VIgilia. v. Jejunium.
Viaticum. v. Euchariſtia.
Veſtis. v. Clericus & Habitus.
Venatio. v. Clericus.

LAUS DEO.

99 366683

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Ex Libris Josephi M.ae Cumachi Sacerd.tis

3 n. 5. 9

Digitized by Google